

درک مطلب های سال ۸۸

با توجه به متن داده شده به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

إنَّ العمر معدود بالدقائق و الثواني و بتضييعها نهمل جزءاً من حياتنا! إنا يمكن أن نسترجع الثروة المفقودة بالاجتهاد، و المعرفة بالدرس... و أما الوقت المفقود فلا يمكن استرجاعه أبداً! فقد قيل: الوقت كالسيف إن لم تقطعه قطعك! فلماذا ترى أن الناجحين كانوا ملتزمين بالاستفادة المفيدة من أوقاتهم. يقال إنَّ أحد العلماء قد مات أحد أقربائه. فأمر شخصاً آخر يتولى دفنه،... و هو لم يدع مجلس الدرس للخوف من فوات شيء من العلم! فهذه الثقافة بحاجة إلى التربية من زمن الطفولة حتى تنمو شيئاً فشيئاً!

۱- كيف نستطيع أن نصبح ناجحين؟

(۱) من الطفولة يجب أن نطلب النجاح و نتمناه!

(۲) بالمشاركة فى مجالس العلم و العلماء!

(۳) بترك الراحة و الالتزام بالعمل فقط!

(۴) بعدم تضييع أوقاتنا و عدم اهمالها!

۲- متى يقطعنا الوقت؟

(۱) عندما حان الموت! (۲) حين ضييعناه!

(۳) اذا أصبح سيفاً!

(۴) لما نستفيد منه!

۳- «كلّ شيء يمكن استرجاعه الا». عيّن الخطأ للفراغ:

(۱) الحياة! (۲) الثقافة! (۳) الزمن! (۴) الفرصة!

۴- عيّن الخطأ:

(۱) الحياة مصنوعة من الثواني، فمن أحبها لا يضيعها!

(۲) لا تنشأ العادات القيم مرّة واحدة، بل بحاجة الى الزمن!

(۳) الوقت يضيعنا - بعض الأحيان - كما نحن نضيعه!

(۴) كل أوقاتنا يجب أن يملأ بالعمل بعرض النظر عن نوعيته!

۵- عيّن الصحيح فى التشكيل:

«يمكن أن نسترجع الثروة المفقودة بالاجتهاد، أما الوقت المفقود فلا يمكن استرجاعه!»:

(۱) يُمْكِنُ - نَسْتَرْجِعُ - الثَّرْوَةُ - المَفْقُودَةُ

(۲) المَفْقُودَةُ - الاجْتِهَادُ - يُمْكِنُ - اسْتَرْجَاعُهُ

(۳) الثَّرْوَةُ - الاجْتِهَادُ - المَفْقُودُ - لا يُمْكِنُ

(۴) نَسْتَرْجِعُ - المَفْقُودَةُ - بالاجْتِهَادِ - المَفْقُودِ

۶- عيّن الصحيح فى التشكيل:

«هو لم يدع مجلس الدرس للخوف من فوات شيء من العلم، فهذه الثقافة بحاجة الى التربية»:

(۱) يَدْعُ - مَجْلِسٌ - الدَّرْسُ - للخوفِ

(۲) فَوَاتٍ - شَيْءٌ - حَاجَةٌ - التَّربِيَةِ

(۳) مَجْلِسٌ - الدَّرْسِ - فَوَاتٍ - شَيْءٍ

(۴) الدَّرْسِ - خَوْفٍ - الثَّقَافَةِ - بِحَاجَةٍ

۷- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: «نسترجع»:

- (۱) فعل مضارع - معتل و أجوف / فاعله ضمير «نحن» المستتر فيه
- (۲) للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي من باب استفعال - متعدي / فعل و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية
- (۳) مضارع - للمتكلم مع الغير - لازم - معرب / فعل و فاعله «الثروة» و الجملة فعلية
- (۴) مزيد ثلاثي من باب استفعال - متعدي - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله الضمير المستتر

۸- عین الصحيح في الاعراب و التحليل و الصرفي: «يُمكن»:

- (۱) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - معرب / فعل مرفوع، و فاعله «استرجاع»، و الجملة فعلية
- (۲) للغائب - مزيد ثلاثي من باب افعال - متعدي - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير المستتر، و الجملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - معتل - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه
- (۴) مزيد ثلاثي من باب تفعيل - لازم - معرب / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية

۹- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: «ملتزمين»:

- (۱) مشتق و اسم فاعل (مصدره: التزام) - معرّف بالاضافة - معرب - منصرف / حال و منصوب
- (۲) اسم - جمع سالم للمذکر - مشتق و اسم مفعول (مصدره: التزام) - خبر «كان» و منصوب
- (۳) جمع سالم للمذکر - مشتق و اسم فاعل - نكرة - معرب / خبر «كان» و منصوب بالياء
- (۴) جامد - نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب بالياء و صاحب الحال ضمير الواو

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنْ ۹ أسئلة تالية:

المحاكاة (التقليد) إحدى وسائل التعرف على أشياء جديدة. ولعلّ أقدم فكرة خطرت ببال الإنسان عن طريق التقليد هي تلك الفكرة التي خطرت ببال «قاييل» عندما قصد اخفاء جسد أخيه المقتول، لكنّه كان متحيراً في أمره! فحينئذ رأى طائرين أحدهما يقتل الآخر ثمّ يحفر الأرض بمنقاره فيجعلهُ تحت التراب! و للمحاكاة دور كبير في انتاج التكنولوجيا الحديثة، ففكرة الطائرة مثلاً جاءت الى ذهن «عباس بن فرناس» من مواليدالاندلس في القرن التاسع بتقليد طيران الطيور!

۱۰- كان سبب تحيّر «قاييل»

- (۱) قتل أخيه و انتصاره عليه!
- (۲) عدم استطاعته على محاكاة الطيور!
- (۳) عدم علمه بكيفية دفن أخيه!
- (۴) مشاهدة قدرة الحيوانات و الشعور بضعفه!

۱۱- ماذا تعلم «قاييل» في نهاية مخاصمة الطائرين؟: تعلم كيفية

- (۱) حفر البئر.
- (۲) المخاصمة و النزاع.
- (۳) دفن الأموات.
- (۴) اخفاء النيات.

١٢- عین الخطأ:

- (١) الانسان يستفيد من الطبيعة لتحسين معيشته!
- (٢) للحيوانات قدرات يقدر الانسان أن يتعلم منها!
- (٣) التبادل بين الانسان و الطبيعة في المحاكاة أمر شائع!
- (٤) على الانسان أن ينظر الى الدنيا و ما فيها بنظر الاعتبار!

١٣- عین الصحيح: يدلّ النصّ على أنّ.....

- (١) الغربيين قد اخترعوا الطائرة!
- (٢) الإنسان لا يقدر على دفن أمواته مثل الحيوانات!
- (٣) المحاكاة تفسد عقلية الانسان و قدراته!
- (٤) الانسان له قدرة على التعلم، حتّى من الحيوانات!

١٤- عين الصحيح في التشكيل: «هي تلك الفكرة التي خطرت ببال قابيل عندما قصد إخفاء جسد أخيه المقتول»:

- (١) خطرت - بال - إخفاء - جسّد
- (٢) تلك - الفكرة - بال - المقتول
- (٣) الفكرة - عند - إخفاء - أخيه
- (٤) إخفاء - جسّد - أخيه - المقتول

١٥- عين الصحيح في التشكيل: «رأى طائرين، أحدهما يقتل الآخر ثم يحفر الأرض بمنقاره فيجعله تحت التراب»:

- (١) يُحْفَرُ - الأرض - التراب
- (٢) يُقْتَلُ - الآخر - الأرض - تحت
- (٣) رأى - طائرين - ثم - يحفر
- (٤) أحد - يقتل - الآخر - منقار

١٦- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: «رأى»:

- (١) للغائب - معتل و ناقص - مُتَعَدٍّ - مبني / فاعله «أحد» و الجملة فعلية
- (٢) معتل و ناقص - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٣) ماضٍ - للغائب - مجرّد ثلاثي - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله «طائرين»
- (٤) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثي - معتل و أجوف - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير مستتر

١٧- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: «يجعل»:

- (١) فعل مضارع - للغائب - مجرّد ثلاثي - لازم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٢) متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (٣) مضارع - مزيد ثلاثي من باب افعال - متعدّد - معرب / فعل منصوب بالتبعية لفعل «يحفر»
- (٤) للغائب - متعدّد - مبني للمجهول - مبني على الضمّ / فعل مرفوع و فاعله ضمير «ه» البارز

۱۸- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: «متحيراً»:

- (۱) مشتق و اسم فاعل - نكرة - معرب - منصرف / خبر «كان» و منصوب
- (۲) مشتق و اسم مفعول - نكرة - معرب - مقصور / حال مفردة و منصوب
- (۳) اسم - مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبهة (مصدره: حيرة) / خبر «كان» المفرد و منصوب
- (۴) مفرد مذكّر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تحير) - معرب - ممنوع من الصرف / خبر و منصوب

اقرا النص التالي ثم أجب عن ۹ اسئلة تالية:

لقد جاء في الأساطير أنّ ريحاً قالت يوماً للشمس: أ لا تُحيين أن تكون لك قوتى؟ فأنا قوية ادمر و احرّب البيوت، و الجميع يخافون منى. في هذا الوقت مرّ رجل فقالت الشمس: هل تستطيعين أن تجبرى هذا الرجل بأن يخلع ثيابه؟! فقالت الريح: ليس أسهل من هذا شيء. فبدأت تعصف، أما الرجل فقد استمسك بثيابه بشدة حتى عجزت الريح. عندئذ فهقعت الشمس ساخرة، و بعد قليل ارتفعت إلى وسط السماء شيئاً فشيئاً، ثم أرسلت أشعتها من هناك و أصبح الجوّ حاراً. فشعر الرجل بالحرارة و جلس، و بعد دقائق قام بخلع ثيابه.

۱۹- متى وقع الكلام بين الريح و الشمس؟

- (۱) في السماء
- (۲) بعد الظهر
- (۳) قبل الظهر
- (۴) عند الصباح

۲۰- سبب انتصار الشمس و عدم انتصار الريح هو أنّ.....

- (۱) الحرارة كانت احسن من البرودة، فلذلك تغلبت الشمس.
- (۲) الاولى استفادت من اسلوب الرفق و الثانية أسلوب الشدة.
- (۳) الريح كانت تخرب و تفنى لكن الشمس تحيي و تنجي.
- (۴) الإنسان يستسلم أمام الجوّ الحار لكأنه يقاوم البرودة.

۲۱- ماذا نستنتج من النص؟

- (۱) الغضب ريح، حين يهجم يُطْفِئُ سراج العقل.
- (۲) الرفق قادر على استخراج الأفعى من مكانها
- (۳) إُدْفَعْ بِالْتِي هِيَ أَحْسَنُ
- (۴) الرِّيحُ أَقْوَى مِنْضِ الشَّمْسِ

۲۲- عین ما هو الأقرب من مفهوم النص:

- (۱) من صبر ظفر
- (۲) التّحكيم على العُصَب
- (۳) إرحم من دونك يرحمك من فوقك
- (۴) السيطرة تحصل بالتدرج لا بالتسرّع

۲۳- عین الصحيح في التشكيل: «أنا قوية ادمر و احرّب البيوت، و الجميع يخافون منى»:

- (۱) قَوِيَّةٌ - أُحْرِبُ - البُيُوتُ - الجَمِيعُ
- (۲) أَدْمُرُ - البُيُوتِ - الجَمِيعِ - يَخَافُونَ
- (۳) أُحْرِبُ - الجَمِيعِ - يَخَافُونَ - منى
- (۴) البُيُوتِ - الجَمِيعِ - يَخَافُونَ - منى

۲۴- عین الصحيح في التشكيل: «أما الرجل فقد استمسك بثيابه بشدة حتى عجزت الريح، عندئذ فهقعت الشمس»:

- (۱) فَقَدَ - بِشِدَّةٍ - فَهَقَّهتِ - الشَّمْسُ
- (۲) شِدَّةٌ - عَجَزتِ - عِنْدئذِ - الشَّمْسُ
- (۳) اسْتَمْسَكَ - ثِيَابِ - شِدَّةٍ - الرِّيحِ
- (۴) ثِيَابِهِ - عَجَزتِ - الرِّيحِ - فَهَقَّهتِ

۲۵- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصّرفی: «أخْرَبْتُ»:

- (۱) مهموز - لازم - مبنی للمجهول - معرب / نائب فاعله «البيوت» و الجملة خبر و مرفوع محلاً
- (۲) فعل مضارع - للمتكلم وحده - مهموز - متعدّد - مبنی للمجهول / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) للمتكلم وحده - مزيد ثلاثی من باب تفعیل - متعدّد / فعل مرفوع و فاعله ضمير «أنا» المستتر
- (۴) مزيد ثلاثی بزيادة حرف واحد من باب تفعّل - مضاعف و خبر و مرفوع محلاً، و الجملة فعلية

۲۶- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصّرفی: «يخافون»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثی من باب مفاعلة / الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
- (۲) معتل و أجوف - مبنی للمعلوم - مبنی / مرفوع بثبوت نون الإعراب، و الجملة فعلية و حالية
- (۳) للغائبين - مجرد ثلاثی - معتل و مثال - مبنی للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
- (۴) مضارع - مجرد ثلاثی - معتل و أجوف - معرب / فعل و مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو البارز

۲۷- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصّرفی: «أسهل»:

- (۱) مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: سهل) - نكرة / مبتدأ و مرفوع، والجملة اسمية
- (۲) معرّف بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف / خبر «ليس» المفرد و منصوب
- (۳) مفرد مذكر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: سهولة) - منصرف / اسم «ليس» و مرفوع
- (۴) اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم تفضيل - نكرة - ممنوع من الصرف / خبر «ليس» و منصوب

با توجه به عبارت داده شده، به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

لاشك أن قسماً من المواد الغذائية هو المسؤول الأول عن إصابة الإنسان بأمراض القلب، و لكننا يجب أن لا ننسى حقيقة أخرى و هي أن لبعض الانفعالات و التأثيرات التي تخرّب هدوء الإنسان أيضاً نصيباً في الابتلاء الأمراض القلبية! و في هذا المجال قد وجد العلماء أن بعض الحيوانات التي لا تتناول شيئاً من الأطعمة المضرّة أصيبت بنوع من الأمراض الشربانية! و لذلك يعتقد الأطباء بما أن الدنيا ليست فارغة من المشكلات، فعلى الإنسان أن يراعى كيفية حياته حتّى لا يُسيطر عليه اليأس و الكآبة و الضجر، فإنها مهلكة أيضاً!

۲۸- عین الصحیح:

- (۱) السبب الوحيد للموت يعود إلى المشكلات الغذائية!
- (۲) لا تجد إنساناً لا يواجه مشكلة في حياته!
- (۳) تستطيع أن تصنع حياة ليس فيها صعوبة و لا مصيبة!
- (۴) لا شعور للحيوانات فلا تؤثر عليها العواطف!

٢٩- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَلَى حَسَبِ النِّص:

- (١) الحالات النفسية تقتل الإنسان أكثر من العوامل الأخرى!
- (٢) الصعوبات جزء من وجود الإنسان، فإنها لا تأتي من الخارج!
- (٣) الجميع يرون أن القلب و أمراضه هو السبب الوحيد لهلاك الإنسان و الحيوانات!
- (٤) الطريق الصحيح هو عدم الاقتراب من أمور تخرب معنويات الإنسان و حياته!

٣٠- «.... بأسباب الموت يسبب أن لا بأمور تقتل جماعات!». عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

- (١) يجهل / يتفكر / فى يوم
- (٢) الجاهل / نعترف / الأيام
- (٣) الجهل / تهتم / كل يوم
- (٤) الجهالة / نعرف / اليوم

٣١- ماذا نستنتج من النص؟

- (١) يجب أن لا تناول من الأطعمة المضرة!
- (٢) من لم تبعد عنه المشكلات ليقرب من الموت!
- (٣) على الإنسان أن يتعود على قبول المصائب!
- (٤) يجب أن لا نسمح بسيطرة الحالات المضرة علينا!

٣٢- عين الصحيح في التشكيل:

لا شك أن قسماً من المواد الغذائية هو المسؤول الأول عن إصابة الإنسان بأمراض القلب:

- (١) شَكَّ - المواد - الأول - الإنسان
- (٢) المواد - الغذائية - إصابة - الإنسان
- (٣) المسؤول - الأول - أمراض - القلب
- (٤) الغذائية - المسؤول - إصابة - أمراض

٣٣- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ:

«يعتقد الأطباء أن الدنيا ليست فارغة من المشكلات، فعلى الإنسان أن يراعى كيفية حياته».

- (١) الأطيَاء - الإنسان - يراعى - كيفية
- (٢) المشكالات - يراعى - كيفية - حياته
- (٣) فارغة - الإنسان - يراعى - حياته
- (٤) يعتقد - الأطباء - فارغة - الإنسان

٣٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «تُخَرَّبُ»:

- (١) للغائبة - مزيد ثلاثى من باب تفعيل - متعد - مبنى للمعلوم - معرب / فعل، و فاعله ضمير «هى» المستتر
- (٢) فعل مضارع - مضاعف - مبنى للمعلوم / فاعله ضمير «هى» المستتر، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً.
- (٣) مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثى - لازم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «هذوء» و الجملة فعلية.
- (٤) مزيد ثلاثى من باب تفعّل - متعد - مبنى للمجهول / فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية.

٣٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «تتناول»:

- (١) فعل - متعد - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «اطعمة»، و الجملة خبر و مرفوع محلاً
- (٢) مضارع - مزيد ثلاثى من باب تفاعل - متعد - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هى» المستتر
- (٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثى من باب مفاعله - معتل و أجوف / فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية
- (٤) للغائبة - مزيد ثلاثى من باب تفاعل - لازم - مبنى للمعلوم - مبنى / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية

۳۶- عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصرفی: «المُضَرَّة»:

- (۱) اسم - معرّف بال - معرب - منصرف / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «اطعمه»
- (۲) مفرد مؤنث - معرف بال - معرب - ممنوع من الصرف / صفة و مجرور بالتبعية
- (۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره: إضرار) - معرب / مفعول مطلق لبيان النوع و منصوب
- (۴) مفرد مؤنث - مشتق و اسم مفعول (مصدره: ضرر) - معرب / مضاف إليه و مجرور

با توجه به متن داده شده، به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

بعد أن أثبت المسلمون أن الأرض كروية، أشاروا إلى أنه لا بد من وجود جُزُرٍ معمورة (جزيرة فيها عمران) في الوجه الآخر من الكرة الأرضية لم تُكتشف. و قد بُنيت هذه النظرية على أنه ليس من المعقول أن يكون لأحد سطحى الكرة كله أرضاً جبليّة، بينما الجانب الآخر كله ماء. فإنّ هذا خلاف توازنها و انتظام دورانها. و قد كان «البيرونى» أوّل من اشار إلى هذه الحقيقة. فعلى أساس هذه النظرية ابتدأت المحاولات تكشف بلدة سميت فيما بعد بأمريكا.

۳۷- ماذا كان سبب الاعتقاد بوجود مكان باسم «أمريكا»؟

- (۱) توازن الأرض
- (۲) كرويّه الأرض
- (۳) دوران الأرض
- (۴) جبليّة الأرض

۳۸- فى البداية كان الناس يعتقدون ب.....

- (۱) وجود أمكنة معمورة فى الجانبين من الكرة الأرضية
- (۲) توازن الأرض و انتظام دورانها
- (۳) جبليّة جانب من الأرض و مائيّة الجانب الآخر
- (۴) أن الأرض كروية تدور

۳۹- الاعتقاد بوجود العمران فى جانب واحد من الأرض يسبّب.....

- (۱) الاعتقاد الشديد بكروية الأرض
- (۲) كشف البلاد و الأراضي المجهولة
- (۳) تشكيل جزر معمورة فى الوجه الآخر
- (۴) أن نعتقد بأنّ الأرض لا تتحرّك

۴۰- «البيرونى» أوّل من اشار إلى.....

- (۱) وجود بلدة باسم أمريكا فى الجانب الآخر من الأرض
- (۲) أنّ الأرض بحاجة إلى مناطق معمورة
- (۳) التشابه بين جانبي الأرض من جهة الجبل و والماء
- (۴) أن شكل الأرض قريب بالتاترة

۴۱- عین الصّحیح فى التّشكيل: «ليس من المعقول ان يكون احد سطحى الكرة الأرضية كله أرضا جبليّة»:

- (۱) أن - يكون - سطحى - الكرة
- (۲) من - أحد - كلة - جبليّة
- (۳) يكون - أحد - سطحى - الكرة
- (۴) المعقول - يكون - الكرة - الأرضية

۴۲- عین الصّحیح فى التّشكيل: «انّ هذا خلاف توازنها..... و قد كان البيرونى أوّل من أشار إلى هذه الحقيقة».

- (۱) خِلاف - توازن - أوّل - من
- (۲) كَأَنَّ - البيرونى - أوّل - من
- (۳) خِلاف - توازن - البيرونى - أوّل
- (۴) توازن - البيرونى - أوّل - من

۴۳- عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفیّ: «بُنیت»:

- (۱) مجرد ثلاثی - معتل - ناقص - لازم - مبنی / فعل و نائب فاعله «النظریّة» و الجملة فعلية
- (۲) للغائبه - مجرد ثلاثی - متعدّد - مبنی للمجهول / فعل و نائب فاعله «هذه» و الجملة
- (۳) ماضٍ - معتلّ و أجوف - مبنی للمجهول - مبنی علی الفتح / فعل و نائب فاعله «هذه»
- (۴) فعل ماضٍ - معتلّ و ناقص - متعدّد - معرب / فعل مجزوم و نائب فاعله «هذه»

۴۴- عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفیّ: «يكون»:

- (۱) للغائبه - مجرد ثلاثی - معتلّ و أجوف - معرب / فعل منصوب به حرف «أن»
- (۲) فعل مضارع - للغائبين - مجرد ثلاثی / فعل منصوب به حرف «أن» و من الأفعال الناقصة
- (۳) معتلّ و أجوف - معرب / فعل من الأفعال الناقصة و هی من نواسخ، اسمه ضمير «هو» المستتر
- (۴) فعل مضارع - للغائبه - مجرد ثلاثی - معتلّ و أجوف / من الأفعال المشبّهة بالفعل، اسمه «هو»

۴۵- عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفیّ: «المحاولات»:

- (۱) جمع تكسير (مفردة: محاولة، مؤنث) - معرفة - معرب / فاعل و مرفوع
- (۲) جمع سالم للمؤنث - معرّف بآل - معرب - منصرف / فاعل و مرفوع
- (۳) اسم - مصدر من باب «مفاعلة» - معرف بآل . مفعول به و منصوب
- (۴) اسم - مشتق و اسم فاعل - معرب - منصرف / مفعول فيه و منصوب

اقرأ النّصّ التّالي بدقّه ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النّصّ:

هناك أشخاص يظنون أنّهم أخذوا عهداً على الدهر أن يهبهم كما يريدون و يشتهون، فكأنّهم لم يعرفوا سنّه الدنيا و قانونها في عطائها و أخذها و عدم بقائها! هذه هي سنّه جارية بأن الدنيا لا تهدأ بعطاء تعطيه، حتّى تعود إلى صاحبه لتأخذه! أسعد الناس في هذه الحياة من إذا حصل على نعمة لا يتوفّع بقاءها طول الأيام. فنحن إن لم نكن ناسين هذا الأمر في ساعة الميلاد، ما كنّا باكين في ساعة الموت. فلنؤمن أن للدنيا يومين، يوماً لنا و يوماً علينا!

۴۶- السنّة الجارية على الدنيا هي:

- (۱) الميلاد و السرور
- (۲) الموت و البكاء
- (۳) الإعطاء و الأخذ
- (۴) النعمة و العطاء

۴۷- الخطأ لبعض الأشخاص أنّهم يتصوّرون أن.....

- (۱) لا اعتماد على ظواهر الدنيا فهي تفنى!
- (۲) الدنيا دار القرار لا تتغيّر و لا تبدّل!
- (۳) الإنسان ضيف في الدنيا ليست له إقامة!
- (۴) الدنيا معبر يعبرونه اليوم أو غداً

٤٨- « إن لم نكن فرحين فى ساعة الميلاد ما كنا باكين فى ساعة الموت. » عین المقصود من العبارة:

- (١) نبكى عند حدوث الوفيات لأننا نعتقد أن المواليد لا بقاء لهم!
- (٢) يجب عند ولادة المولود أن لا نضحك حتى لا نبكى عند موته!
- (٣) عند إعطاء النعم نتصور أنها باقية فلذلك حين تؤخذ منا نحزن!
- (٤) سبب البكاء عند موت الأشخاص هو ذاك السرور عند ولادة المواليد!

٤٩- « يوم لنا و يوم علينا. » عین الخطأ فى المقصود:

- (١) إن العمر قصير فلا نضيع أيامه!
- (٢) لا تبقى الشدة دائماً ويأتى الفرج بعد الشدة!
- (٣) إذا ظهر العسر فعن قريب يأتى اليسر و الراحة!
- (٤) الدنيا لا تبقى على حالة واحدة، فإذا جاءت النعم فریماً تزول!

٥٠- عین الصحيح فى التشكيل:

« هذه هى سنة جارية بأن الدنيا لا تهدأ بعطاء تعطيه! »:

- (١) هُذِهِ - سُنَّةٌ - جَارِيَةٌ - بِأَنَّ
- (٢) هِيَ - سُنَّةٌ - جَارِيَةٌ - تَهْدَأُ
- (٣) سُنَّةٌ - جَارِيَةٌ - عَطَاءٌ - تُعْطِيَةٌ
- (٤) جَارِيَةٌ - تَهْدَأُ - عَطَاءٌ - تُ

٥١- عین الصحيح فى التشكيل:

« من إذا حصل على نعمة لا يتوقع بقاءها طول الايام »:

- (١) مَنْ - حَصَلَ - نِعْمَةٌ - يَتَوَقَّعُ
- (٢) نِعْمَةٌ - يَتَوَقَّعُ - بَقَاءٌ - الْأَيَّامُ
- (٣) إِذَا - حُصِلَ - يَتَوَقَّعُ - بَقَاءٌ
- (٤) حَصَلَ - يَتَوَقَّعُ - بَقَاءُهَا - طَوْلٌ

٥٢- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

«تعود»:

- (١) مضارع- للغائبة-مجرد ثلاثى-متعد/فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية
- (٢) للغائبة- مزيد ثلاثى من باب تفعل-معتل و أجوف-معرب/ فعل منصوب بحرف «حتى»
- (٣) مجرد ثلاثى- معتل و أجوف-لازم-معرب/ فعل منصوب بحرف « حتى » و فاعله ضمير «هى» المستتر
- (٤) للمخاطب-معتل و أجوف-متعد/مبنى للمجهول/ نائب فاعله ضمير«هى» المستتر، و الجملة فعلية

٥٣- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

«يتوقع»:

- (١) فعل مضارع- مزيد ثلاثى بزيادة حرفين من باب تفعيل- مبنى/ فعل، و فاعله الضمير المستتر
- (٢) للغائب- مزيد ثلاثى من باب تفعل- متعد- معرب/ فعل و مرفوع، و فاعله «بقاء»، و الجملة فعلية
- (٣) مضارع- للغائب- مزيد ثلاثى- مبنى للمعلوم/ فعل مرفوع، و فاعله ضمير«هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (٤) مزيد ثلاثى بزيادة حرف واحد من باب تفعل- معتل و أجوف- لازم- مبنى للمعلوم/فعل و فاعله ضمير مستتر

۵۴- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

(یومین)

- (۱) نكرة- معرب- منصوب بالياء و الجملة اسمية
- (۲) اسم- مثنى مذكر- جامد- معرب/ ظرف أو مفعول فيه و منصوب
- (۳) مثنى مذكر- معرفه- معرب- منصوب/ اسم «أَنَّ» و منصوب، و الجملة اسمیه
- (۴) اسم- مشتق و اسم زمان- نكرة- معرب- منصوب/ خبر «أَنَّ» و مرفوع محلاً

درک مطلب های سال ۸۹

با استفاده از متن زیر به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

من مظاهر وجود الصلة بين العربية و الفارسیة و وجود العلماء الذين يعبرون عمّا لديهم باللغتين. فهؤلاء يعرفون بذي اللسانين. فمنهم «سعدی» و «منوچهری» و «عنصری» و «خاقانی» و «حافظ الشیرازی» الذي كان يفتخر بما لديه من المفردات العربية! فمنذ عهد الخلفاء الراشدين إلى عهد محمود الغزنوي كان يعتبر عيباً أن يصدر مكتوب عن قصر السلطان بغير العربية! و الجدير بالذكر أن بعد تأسيس الإمارات الفارسیة و ازدهار اللغة الفارسیة لم يضعف شأن اللغة العربية، بل احتفظ به و ارتفع! فوصل الأمر إلى حالة أصبح الفصل بينهما أمراً مستحيلاً!

۵۵- عین الخطأ للفراغ: وجود أشعار بالعربية عند الشعراء الإيرانيين يدلّ على

- (۱) وجود صلة قوية بين اللغتين لا يمكن فصلها!
- (۲) أن المسلمين لم يريدوا زوال اللغة الفارسیة!
- (۳) كثرة وجود المفردات العربية في اللغة الفارسیة!
- (۴) أن الإيرانيين لم يروا أن اللغة العربية تنافس لغتهم!

۵۶- عین الخطأ للفراغ: ذو اللسانين هم الذين

- (۱) كانوا يحبون اللغتين!
- (۲) ولدوا في إيران لكنهم أنشدوا آثاراً بالعربية!
- (۳) كانوا أقوياء في آثارهم باللغتين!
- (۴) عاشوا في بلدين لكنهم رجّحوا العيش في إيران!

۵۷- باعتقادكم لماذا كان الأدباء الإيرانيون يكتبون و ينشدون بالعربية؟ عین الخطأ:

- (۱) أرادوا أن يثبتوا قدرتهم و جدارتهم في اللغتين!
- (۲) كانوا يخافون من السلاطين فأرادوا التقرب إليهم!
- (۳) قد قصدوا أن يخاطبوا فئات أكبر من الناس!
- (۴) كانوا يحبون لغة القرآن و لم يشعروا بأنها أجنبية!

۵۸- صدور مكتوب بغير العربية كان يعتبر عيباً؛ لماذا؟ عین الصحيح:

- (۱) بسبب كراهتهم عن استعمال غيرها!
- (۲) لخوفهم من عدم رعاية القانون في البلد!
- (۳) إذا كان يكثر هذا الأمر يسبب أفول اللغة العربية!
- (۴) لأن اللغة العربية كانت لغة العلم و المؤسسات الحكومية!

۵۹- عین الصحيح في التشكيل.

«كان يعتبر عيباً أن يصدر مكتوب عن قصر السلطان بغير العربية!»:

- (۱) عَيْباً - يُصَدَّرُ - مَكْتُوبٌ - قَصْرٌ
(۲) يَعْتَبَرُ - عَيْباً - أَنْ - مَكْتُوبٌ
(۳) أَنْ - مَكْتُوبٌ - قَصْرٌ - السُّلْطَانِ
(۴) يُصَدَّرُ - مَكْتُوبٌ - قَصْرٌ - السُّلْطَانِ

۶۰- عین الصحيح في التشكيل.

«الجدير بالذكر ان بعد تأسيس الامارات الفارسيّة ... لم يضعف شأن اللغة العربية!»:

- (۱) أَنْ - بَعْدَ - تَأْسِيسِ - اللُّغَةِ
(۲) بِالذِّكْرِ - تَأْسِيسِ - الفَارْسِيَّةِ - شَأْنٌ
(۳) الجَدِيرُ - بَعْدَ - يَضْعَفُ - العَرَبِيَّةُ
(۴) بَعْدَ - الإِمَارَاتِ - الفَارْسِيَّةِ - يَضْعَفُ

۶۱- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي.

«يُعَبَّرُونَ»:

- (۱) مضارع - مضاعف - لازم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
(۲) فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - صحيح / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
(۳) صحيح - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و خبر و مرفوع
(۴) للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و الجملة فعلية

۶۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«أصبح»:

- (۱) ماضٍ - للغائب - مبني على الفتح / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه «الفصل»
(۲) مزيد ثلاثي - صحيح - مبني على الفتح / فعل من الأفعال الناقصة اسمه «الفصل» و خبره «بينهما»
(۳) للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - صحيح / فعل من الأفعال المشبهة بالفعل، اسمه ضمير «هو» المستتر
(۴) فعل ماضٍ - للغائب / فعل من الأفعال المشبهة بالفعل و هي من النواسخ، فاعله «الفصل» و خبره «أمراً»

۶۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«الراشدين»:

- (۱) اسم - جمع سالم للمذكّر - اسم فاعل (مصدره: إرشاد) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور بالياء
(۲) جمع سالم للمذكّر - مشتق و اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «الخلفاء»
(۳) معرّف بأل - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور بالياء و «الخلفاء الراشدين» نعت ل «عهد»
(۴) مشتق و اسم فاعل (مصدره: رشد) - معرّف بأل - منصرف / نعت و مجرور محلاً بالياء بالتبعية للمنعوت

با استفاده از متن زیر به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

هناك أشخاص لا يقومون بأي عمل إلا من بعد أن يسألوا مرّات: أ أقوم الآن أم بعد قليل؟! أفتح أم أشقى؟! و ... من الطبيعي أن يفكر المرء قبل البدء بعمله؛ لكنّ التردّد إذا كثر فهو مرهق! و سبب هذه الحال! هو أننا نخاف حدوث شيء لا نرغب فيه. لكننا يجب أن نطمأن ما علينا من الواجب هو أن نبذل أقصى جهدنا للقيام بما علينا من الواجب؛ فليس على الزارع مثلاً أن يعرف أين تمضي كلّ حبة يزرعها و من سيأكلها و ماذا سيكون بعد ذلك و ...؟! فلنتخذ هذا الشعار: أمين و سر بالحقّ و لا تُبال!

۶۴- ما معنى «مرهق»:

- (۱) عاق (۲) متعب (۳) صامد (۴) غضاضة

۶۵- عین الصحيح للفراغ: التردد يحصل بسبب

- (۱) المرض الروحي الذي يصاب الإنسان به!
(۲) عدم الرغبة في أعمالنا و خوفنا من العمل!
(۳) أننا نفكر أن حصول النتيجة أيضاً بيدنا!
(۴) أننا لا نبذل أقصى جهدنا لتحقيق أمانتنا!

۶۶- «أمين و سر بالحقّ و لا تُبال!». عین الخطأ في المقصود من العبارة:

- (۱) الإنسان يدبر و الله يقدر!
(۲) لا تخف من أمور ثلاثة: الفشل و الفقر و فقدان!
(۳) إن الحياة عقيدة و جهاد!
(۴) اثنان لزمان: التوكل في طريقك و الاعتماد على النفس!

۶۷- عین المناسب لعنوان النص:

- (۱) في التأخير آفات! (۲) العجلة من الشيطان! (۳) الخوف أسوأ الأعمال! (۴) فإذا عزمنا فابدأ!

۶۸- عین الصحيح في التشكيل.

«سبب هذه الحالة هو أننا نخاف حدوث شيء لا نرغب فيه!»:

- (۱) سَبَبٌ - الْحَالَةُ - نُخَافُ - حُدُوثٌ
(۲) أَنَّنَا - نُخَافُ - شَيْءٍ - نَرُغِبُ
(۳) الْحَالَةُ - حُدُوثٌ - شَيْءٍ - نَرُغِبُ
(۴) هَذِهِ - الْحَالَةُ - أَنَّنَا - شَيْءٍ

۶۹- عین الصحيح في التشكيل.

«ليس على الزارع أن يعرف أين تمضي كلّ حبة يزرعها و من سيأكلها!»:

- (۱) الزَّارِعُ - يَعْرِفُ - كُلُّ - حَبَّةٌ
(۲) لَيْسَ - أَيْنَ - كُلُّ - يَزْرَعُهَا
(۳) أَيْنَ - تَمْضِي - يَزْرَعُ - مِنْ
(۴) يَعْرِفُ - تَمْضِي - حَبَّةٌ - يَأْكُلُ

۷۰- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«يسألوا»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن»
- (۲) للغائبين - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم - معرب / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله ضمير الواو البارز
- (۳) مزيد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم - مبني / فعل منصوب بحذف نون الإعراب، و الجملة فعلية
- (۴) مضارع - للغائبين - معتلّ و أجوف - لازم / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

۷۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«ترغب»:

- (۱) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معرب / فعل و فاعل، و الجملة فعلية و وصفية
- (۲) مضارع - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً
- (۳) للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر، و الجملة فعلية و نعت
- (۴) لازم - مبني للمعلوم - مبني / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مجرور محلاً بالتبعية للمنعوت

۷۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«هذا»:

- (۱) إشارة - معرّف بالإضافة / مبتدأ و مرفوع تقديرًا، و الجملة اسمية
- (۲) اسم إشارة - للقريب - معرفة - مبني / مفعول به و منصوب محلاً
- (۳) اسم - إشارة للقريب - معرّف بالإضافة / مفعول به و منصوب تقديرًا
- (۴) ضمير إشارة - معرفة - مبني / مبتدأ و مرفوع محلاً، و الجملة اسمية

با استفاده از متن زیر به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

النصوص الأدبية التي قد ألفت باللغة العربية - و هي من التراث - لا تعتبر أدباً عربياً، بل الأصحّ أن تعتبرها أدباً إسلامياً! و السبب يعود إلى أنّ الإيرانيين الذين كانوا من مؤلفيها اعتقدوا أنّ الحدود الجغرافية التي تفصل بين الشعوب ليست معياراً لتعريف «الوطن»، بل الأساس هو الفكرة و العقيدة! فبناء على هذا نرى أنّ حاملي لواء (راية) الأدب العربي في القرون الأولى كانوا من أصل فارسيّ. أنظروا إلى آثار فحول الأدباء الإيرانيين فشاهدوا أنّهم كيف يفتخرون بإنشاد الشعر بالعربية و الاستفادة من المفردات و التراكيب العربية!

۷۳- لماذا كان الإيرانيون ينشدون بالعربية و يستفيدون من مفرداتها؟: لأنّهم

- (۱) كانوا يريدون أن يثبتوا مقدرتهم العلمية!
- (۲) لم يشعروا أنّ اللغة العربية ليست منهم!
- (۳) ولدوا في البلاد العربية و إن كانوا من أصل فارسيّ!
- (۴) أحسّوا أنّها أسهل لهم و أفضل لترويج أشعارهم!

۷۴- من معتقدات ایرانیین أن

- (۱) اللّغة العربيّة لا تختصّ بالبلاد العربيّة!
 (۲) أصحاب الأدب يجب أن يكونوا من أصل إيراني!
 (۳) الأشعار يجب أن تنشأ كلها باللّغة العربيّة!
 (۴) اللّغة الفارسيّة يجب أن تتبدّل إلى اللّغة العربيّة!

۷۵- عین الصحيح:

- (۱) الحدود الحقيقية لوطن كلّ أمة هي الأفكار و القيم!
 (۲) يعرف الأدب الإسلاميّ بالأدب الفارسيّ و العربيّ فقط!
 (۳) الأدب الإسلاميّ هو الذي يؤلّف باللّغة العربية و لا غير!
 (۴) أصحاب اللّغة العربيّة في زماننا هذا كلّهم من أصل إيراني!

۷۶- يدلّ النصّ على أنّ

- (۱) المسلمین أمة واحدة في جميع العالم!
 (۲) الحدود الجغرافية يجب أن تزول!
 (۳) الأدب الفارسيّ هو نفس الأدب العربيّ!
 (۴) أدباء العرب ولدوا في المدن الإيرانيّة!

۷۷- عین الصحيح في التشكيل.

«اعتقدوا أنّ الحدود الجغرافية التي تفصل بين الشعوب ليست معياراً لتعريف الوطن!»:

- (۱) اعتقدوا - الحدود - الجغرافية - تفصل
 (۲) تفصل - الشعوب - ليست - معياراً
 (۳) الجغرافية - التي - الشعوب - تعريف
 (۴) الحدود - الشعوب - ليست - تعريف

۷۸- عین الصحيح في التشكيل.

«نرى أنّ حاملي لواء الأدب العربي في القرون الاولى كانوا من أصل فارسي!»:

- (۱) الأدب - العربيّ - الأوّل - أصل
 (۲) نرى - حاملي - لواء - الأوّل
 (۳) حاملي - الأدب - العربيّ - أصل
 (۴) لواء - العربيّ - القرون - فارسيّ

۷۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي.

«كانوا»:

- (۱) للغائبين - مجرد ثلاثي - معتلّ و أجوف / من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير الواو البارز، و الجملة صلة
 (۲) ماضٍ - للغائبين - معتلّ و أجوف (له إعلال القلب) - مبني / فعل من النواسخ و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
 (۳) مجرد ثلاثي - مبني / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير الواو البارز، و الجملة نعت للمنعوت «الذين»
 (۴) فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي / من الأفعال المشبهة بالفعل و فاعله ضمير الواو، و الجملة صلة و عائدها الضمير البارز فيها

٨٠- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی .

«شاهدوا»:

- (١) للمخاطبین - مزید ثلاثی بزیادة حرفین من باب مفاعلة - لازم / فاعله ضمیر «أنتم» المستتر
- (٢) مزید ثلاثی من باب مفاعلة - صحیح - مبني / فعل و فاعله ضمیر الواو البارز، و الجملة فعلية
- (٣) أمر - مزید ثلاثی بزیادة حرف من باب تفاعل - صحیح - مبني / فاعله ضمیر الواو البارز، و الجملة فعلية
- (٤) فعل أمر - للمخاطبین - معتلّ و أجوف - معتدّ / فعل و فاعل، و الجملة فعلية و معطوفة على جملة «أنظروا»

٨١- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی .

«معیاراً»:

- (١) مشتق و اسم آلة - نكرة - معرب - صحیح الآخر - منصرف / حال مفردة و منصوب بالالف
- (٢) نكرة - معرب - مقصور - منصرف / حال مفردة و منصوب و صاحب الحال «الشعوب»
- (٣) مفرد مذكر - جامد و مصدر (باب مفاعلة) - معرب / خبر للفعل الناقص و منصوب
- (٤) اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم آلة - نكرة / خبر مفرد لفعل «ليست» و منصوب

با استفاده از متن زیر به ٩ سؤال بعدی پاسخ دهید.

هناك أشخاص يظنون أنهم أخذوا عهداً على الدهر أنه يهبهم كما هم يريدون و يشتهون، فكأنهم لم يعرفوا سنة الدنيا و قانونها في طائها و أخذها! هذه هي سنة جارية بأن الدنيا لا تهدأ عن عطاء تعطيه، حتى تعود إلى صاحبه لتأخذه! أقوى الناس في هذه الحياة من إذا حصل على نعمة، لا يتوقع بقاءها طول الأيام! فنحن إن لم نكن ناسين هذا الأمر في ساعة الميلاد، ما كنا باكين في ساعة الموت. فلنؤمن أن للدنيا يومين يوماً لنا و يوماً علينا!

٨٢- عین الصحیح للفراغ: السنة الجارية على الدنيا هي

- (١) الإعطاء والأخذ!
- (٢) الميلاد و السرور!
- (٣) الموت و البكاء!
- (٤) النعمة و العطاء!

٨٣- عین الصحیح للفراغ: الخطأ لبعض الأشخاص أنهم يتصورون أن الدنيا

- (١) معبر يعبرونه اليوم أو غداً!
- (٢) تفنى، فلا اعتماد على ظواهرها!
- (٣) دارالقرار لا تتغير و لا تبدل!
- (٤) خيال عارض لا يبقى للإنسان دائماً!

٨٤- «يوم لنا و يوم علينا!»: عین الخطأ في المقصود:

- (١) إن العمر قصير فلا نضيع أيامه!
- (٢) إذا ظهر العسر فعن قريب يأتي اليسر و الراحة!
- (٣) لا تبقى الشدة دائماً و يأتي الفجر بعد الشدة!
- (٤) الدنيا لا تبقى على حالة، فإذا جاءت النعم فرّبما تزول!

٨٥- «إن لم تكن فرحين في ساعة الميلاد ما كُنَّا باكين في ساعة الموت». المقصود من العبارة:

- (١) نبكي عند حدوث الوفيات لأننا نعتقد أن المواليد لا بقاء لهم!
- (٢) عند إعطاء النعم نتصور أنها باقية، فلذلك حين تؤخذ منا نحزن!
- (٣) سبب البكاء عند موت الأشخاص هو ذلك السرور عند ولادة المواليد!
- (٤) عند ولادة المولود يجب علينا أن لا نضحك حتى لا نبكي عند موته!

٨٦- عین الصحيح في التشكيل

«الدنيا لا تهدأ عن عطاء تعطيه حتى تعود إلى صاحبه لتأخذه!»:

- (١) تَهْدَأُ - تَعُودُ - صَاحِبٍ - تَأْخُذُهُ
- (٢) تَهْدَأُ - عَطَاءٍ - تَعُودُ - صَاحِبٍ
- (٣) الدُّنْيَا - عَطَاءٍ - تُعْطِيهِ - تَعُودُ
- (٤) عَطَاءٍ - تُعْطِيهِ - تَعُودُ - تَأْخُذُ

٨٧- عین الصحيح في التشكيل.

«أقوى الناس في هذه الحياة من إذا حصل على نعمة، لا يتوقع بقاءها طول الأيام!»:

- (١) أَقْوَى - الْحَيَاةِ - مِنْ - طُولِ
- (٢) الْحَيَاةِ - نِعْمَةٍ - يَتَوَقَّعُ - طُولِ
- (٣) النَّاسِ - مَنْ - نِعْمَةٍ - يَتَوَقَّعُ
- (٤) نِعْمَةٍ - بَقَاءِ - طُولِ - الْأَيَّامِ

٨٨- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«يَظُنُّونَ»:

- (١) مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدّد - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٢) مجرّد ثلاثي - مضاعف - مبني للمعلوم / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو البارز
- (٣) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - مبني للمعلوم - معرب / الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً و صاحب الحال «أشخا
- (٤) للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - متعدّد / فعل مرفوع، و فاعله ضمير النون البارز، والجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية

٨٩- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«يَهْبُ»:

- (١) للغائب - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله الضمير المستتر، والجملة فعلية و حال و منصوب محلاً
- (٢) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - معتل و مثال - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هم» البارز، والجملة فعلية و خبرية
- (٣) مضارع - للغائب - معتل و مثال (حرف العلة محذوف) - متعدّد / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر والجملة فعلية و خبر «أن»
- (٤) مجرّد ثلاثي - معتل و أجوف (حرف العلة محذوف) - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية و خبر «أن» و مرفوع محلاً

۹۰- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«الدنيا»:

- (۱) اسم - مشتق و اسم تفضيل - معرب - ممدود/ اسم «أَنَّ» و منصوب محلاً
- (۲) اسم - مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب/ اسم «أَنَّ» و منصوب تقديرًا
- (۳) مؤنث - جامد - معرّف بأل - مقصور / خبر و مرفوع تقديرًا بالتبعية
- (۴) مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبّهة - معرب / مبتدأ و مرفوع محلاً

با استفاده از متن زیر به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

من الناس من ظنَّ أنَّ الراحة معناها الإنغماس في الكسل على كرسيِّ مُريح أو نحو ذلك! و لو كان كذلك لما فر الناس إلى العمل! إنما الراحة التغيير من حال إلى حال و من لا عمل إلى عمل. صعبت على الإنسان الحياة الثابتة، إنَّها تميت القلب! فإنَّ كثيراً من شرور هذا العالم سببه الملل الذي هو نتيجة الاجتناب عن مواجهة حالة جديدة. فلهذا نُشاهد أنَّ علماء التربية يؤكدون على أنَّ القلب أيضاً يملُّ كالجسم، فدواؤه حينئذ هو التجديد و التغيير!

۹۱- عین الصحيح في معنى «الإنغماس»:

- (۱) الاجتناب و الامتناع
- (۲) الدخول و الغرق
- (۳) الثبات و الاستقامة
- (۴) العيش و الحياة

۹۲- عین الصحيح للفراغ: للحصول على حياة سعيدة

- (۱) يلزم علينا أن لا نخاف من الخمول!
- (۲) لنعتبر بالطبيعة فإنها تتجدد بتجدد الإنسان!
- (۳) نحن بحاجة إلى طرق جديدة لمسائلنا!
- (۴) لنحاول أن لا نفكر بالماضي والحال، بل بالمستقبل!

۹۳- ماذا تستنتج من العبارة التالية؟: «صعب على الإنسان الحياة الثابتة»

- (۱) لكل جديد لذة، فعلينا أن نغيّر ما لدينا دائماً!
- (۲) التغيير يجب أن يكون في فروع الحياة لا أصولها!
- (۳) من عاش بقيم ثابتة و أصول معيّنة فهو مدموم!
- (۴) على الإنسان أن يغيّر عمله و مكان عيشه بعد كل مدّة!

۹۴- عین ما ليس مقصوداً من النص:

- (۱) المُجدّد يجد في جدّه لذة قلماً يجدها الخامل!
- (۲) و في البؤس تظهر الجواهر!
- (۳) الراكد يفنى و الجاري يبقى!
- (۴) بالإبداع يُعتبر المرء!

۹۵- عین الصحيح في التشكيل

«لو كان كذلك لما فر الناس إلى العمل، انما الراحة التغيير»:

- (۱) كَان - ذَلِكَ - كَمَا - فَرَّ
- (۲) كَمَا - النَّاسِ - الْعَمَلِ - إِنَّمَا
- (۳) كَذَلِكَ - كَمَا - النَّاسِ - الرَّاحَةَ
- (۴) فَرَّ - النَّاسِ - الرَّاحَةَ - التَّغْيِيرُ

۹۶- عین الصحيح في التشكيل

«ان كثيراً من شرور هذا العالم سببه الملل الذي هو نتيجة الاجتناب.....»:

- (۱) العالم - سبب - الملل - الاجتناب
 (۲) شرور - سببه - الذي - نتيجة
 (۳) العالم - الملل - الذي - نتيجة
 (۴) من - شرور - العالم - سببه

۹۷- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«نشاهد»:

- (۱) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - متعد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله «نحن» المستتر
 (۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - معتل و أجوف - معرب / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر، والجملة فعلية
 (۳) مزيد ثلاثي من باب مفاعلة - صحيح - لازم - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «نحن» المستتر
 (۴) مضارع - للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي من باب تفاعل - معرب / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية

۹۸- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«يؤكدون»:

- (۱) للغائبين - معتل و أجوف - مبني للمعلوم - معرب / فاعل و فاعله ضمير الواو البارز، والجملة فعلية
 (۲) معتل و مثال - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو، والجملة فعلية
 (۳) مزيد ثلاثي - صحيح - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، والجملة فعلية و خبر «أن» و منصوب محلاً
 (۴) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و فاعله ضمير الواو البارز

۹۹- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي

«مواجهة»:

- (۱) اسم - مفرد - مصدر من باب مفاعلة - معرف بالإضافة / مجرور بحرف «عن»
 (۲) جامد - معرف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / عن مواجهة: جار و مجرور
 (۳) مفرد مؤنث - نكرة - معرب - منصرف / مجرور بحرف الجر، عن مواجهة: جار و مجرور
 (۴) مشتق و اسم فاعل - نكرة - صحيح الآخر / عن مواجهة: جار و مجرور و خبر مقدم و مرفوع محلاً

اقرأ النص التالي بدقة، ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

إنّ الانسان حين يقوم بعمل، فعليه أن يُحسن في إنجازهِ لأنّ الله يحبُّ عبداً إذا عمل عملاً أحكمه، و هذا الأمر يشمل الجميع من طالب و معلّم أو عامل و مهندس و... و من المؤسف أنّ هذه الثقافة السيئة قد دخلت في نفوس أمتنا أنّ لشخصية المخاطب أو الثمن الذي يدفعه أثراً في كيفية ما نقوم به له، و هذا أمر مذموم ينكره القرآن و السنّة. يقال إنّ في القرون الأولى بعد الإسلام إذا كانت علامة «الله أكبر» تشهد في البضائع (الأشياء) تدلُّ على حُسن صياغة ذلك الشيء، أما الان...؟! فلنعتبر و نجتهد لنستعيد عزّتنا!

١٠٠- لماذا كان الناس يحكمون على حسن المتاع بعد مشاهدة علامة «الله أكبر»؟:

- (١) لأن الله هو الرزاق ذو القوة المتين!
 (٢) بسبب أنّهم كانوا مسلمين و لا يحبّون إلا ربّهم!
 (٣) لأنه أمرٌ محمود لا يذكره القرآن و السنّة!
 (٤) لأنّهم كانوا يفهمون أنّه قد جاء من البلدان الإسلامية!

١٠١- عين الصحيح للفراغ: من أسباب تأخر المجتمعات الإسلامية هو..... .

- (١) الابتعاد عن العمل!
 (٢) إنكار ثقافة المجتمع و تقدّمه!
 (٣) إنكار القرآن و السنّة!
 (٤) الابتعاد عن أوامر القرآن و السنّة!

١٠٢- عين الصحيح للفراغ: العبرة هي في أنّنا..... .

- (١) كُنّا أصحاب القوة و القدرة!
 (٢) اجتهدنا و حصلنا على قوتنا و عزّتنا!
 (٣) كُنّا متخلّفين و أصبحنا الآن متقدّمين!
 (٤) في الماضي كُنّا نستفيد من علامة «الله أكبر»!

١٠٣- «إنّ الله يحبُّ عبداً إذا عمل عملاً أحكمه!». عين المناسب لمفهوم العبارة:

- (١) أعمل الخيرات لا السيئات!
 (٢) إنّ الله يأمرنا باختيار الأعمال المحكمة!
 (٣) لاتتكاسل في أداء الواجبات!
 (٤) أنّ الله لا ينظر إلى كميّة العمل، بل إلى كميّته!

١٠٤- «من المؤسف أنّ هذه الثقافة السيئة قد دخلت في نفوس أمتنا»:

- (١) من - المؤسف - هذه - دخلت
 (٢) السيئة - دخلت - نفوس - أمة
 (٣) المؤسف - أنّ - الثقافة - السيئة
 (٤) الثقافة - السيئة - دخلت - نفوس

١٠٥- «في القرون الأولى بعد الإسلام... كانت علامة الله أكبر تشهد على البضائع»:

- (١) بعد - الإسلام - علامة - تُشاهد
 (٢) الإسلام - كانت - أكبر - البضائع
 (٣) القرون - الأولى - الإسلام - علامة
 (٤) الأولى - بعد - علامة - تُشاهد

١٠٦- «ينكر»:

- (١) فعل مضارع - مجرّد ثلاثى - صحيح - مبنى للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «أمر»
- (٢) مجرّد ثلاثى - صحيح - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل و فاعله «القرآن» و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية
- (٣) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثى من باب إفعال - متعدّد / فعل مرفوع، و فاعله «القرآن» و الجملة فعلية
- (٤) للغائب - مزيد ثلاثى - متعدّد - مبنى للمجهول - معرب / فعل مرفوع، و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر

١٠٧- «كانت»:

- (١) للغائبة - مجرّد ثلاثى - مبنى على الفتح / فعل من النواسخ و فاعله «علامة» و الجملة فعلية و شرطية
- (٢) ماضٍ - للغائبة - معتل و أجوف - مبنى / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه «علامة»
- (٣) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثى - معتل و أجوف - مبنى / من الأفعال الناقصة و اسمه ضمير «هى» للمستتر
- (٤) مجرّد ثلاثى - معتل - مبنى على السكون / من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، فاعله ضمير «هى» للمستتر

١٠٨- «للمخاطب»:

- (١) اسم - مفرد مذكر - جامد - معرّف بال - معرب / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «شخصية»
- (٢) اسم - مشتق و اسم مفعول (مصدره: مخاطبة) - معرب - منصرف / نعت و منصوب بالتبعية
- (٣) مفرد مذكر - مشتق و اسم مفعول - معرّف بال - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (٤) اسم فاعل (مصدره: خطبة) - معرّف بال - منصرف / خبر «أنّ» و مرفوع

درک مطلب های سال ٩٠

اقرأ النص التالي بدقة ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

يتغذى العنكبوت بصورة أساسية على الحشرات بعد اصطيادها بشبكة قوية يصنعها. فلماذا بعض العناكب تقوم بصنع شبكة يكفي حجمها لمرور عنكبوت واحد فقط و تُعلّق هذه الشبكة على الأغصان أو تُلَقَى في انشقاقات الأرض، فيبقى العنكبوت منتظراً في أحد أطرافها. و عند عبور الطعمة تسقط فيها غافلة، فيندفع العنكبوت في داخل الشبكة ليقبض على الصيد، ثمّ يقوم بترميمها و إصلاحها انتظاراً فريسة أخرى! و بعض العناكب تمتلك غداً سامة قاتلة يستعملها العنكبوت في معاركه أمام خصومه و أعدائه!

١٠٩- لماذا يصنع العنكبوت شبكته صغيرة؟: يصنعها صغيرة حتى

- (١) لا تدخل فيها الحشرات الصغيرة!
 (٢) يعبر العنكبوت فيها بسهولة!
 (٣) يعلقها على الأغصان و الأشجار!
 (٤) لا يقدر الصيد أن يفتر من داخلها!

١١٠- لماذا تعلق الشبكة على الأغصان أو تلقى في انشقاقات الأرض؟:

- (١) حتى لا يرى العنكبوت صيده فيقبضه و يأكله!
 (٢) لأنّ مكان عيش العنكبوت بين الأشجار و النباتات!
 (٣) حتى لا يشعر الصيد بأنّه اقترب إلى منطقة الخطر!
 (٤) لأنّ العنكبوت يريد إخفاءها عن عيون أعدائه!

۱۱۱- عین الصحيح:

- (۱) لا إمكان لصيد الحشرات إلا عن طريق الشبكات!
 (۲) العنكبوت كما يصيد يُصاد، هذا ممّا لا حيلة منه!
 (۳) ينتظر العنكبوت داخل الشبكة لمجيء الصيد!
 (۴) إذا دخل الصيد الشبكة فلا شيء آخر يقدر أن يدخل فيها

۱۱۲- على حسب النص:

- (۱) بعد سقوط كلّ فريسة، تصبح الشبكة بحاجة إلى الإصلاح!
 (۲) يسقط الصيد داخل الشبكة حين يرى العنكبوت واقفاً أمامها!
 (۳) حين يسقط الصيد يقوم العنكبوت بترميم الشبكة قبل كلّ شيء!
 (۴) جميع انواع العناكب يمتلك عدداً سامة قویة تفيده في المعارك!

۱۱۳- عین الصحيح في التشكيل:

«بعض العناكب تقوم بصنع شبكة يكفي حجمها لمرور عنكبوت واحد فقط!»:

- (۱) تَقْوَمُ - شَبَكَةٌ - حَجْمٌ - مُرْوَرٌ
 (۲) العَنَائِبُ - تَقْوَمُ - حَجْمٌ - عَنكَبُوتٍ
 (۳) بَعْضٌ - العَنَائِبُ - صُنِعَ - شَبَكَةٌ
 (۴) صُنِعَ - شَبَكَةٌ - عَنكَبُوتٍ - وَاحِدٍ

۱۱۴- عین الصحيح في التشكيل:

«عند عبور الطعنة تسقط فيها غافلة فيندفع العنكبوت في داخل الشبكة»:

- (۱) تَسْقُطُ - غَافِلَةٌ - دَاخِلٌ - الشَّبَكَةُ
 (۲) عُبُورٌ - الطُّعْمَةُ - غَافِلَةٌ - العَنكَبُوتُ
 (۳) عِنْدَ - عُبُورٍ - تَسْقُطُ - يَنْدَفِعُ
 (۴) الطُّعْمَةُ - غَافِلَةٌ - العَنكَبُوتُ - دَاخِلٌ

۱۱۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يكفي»:

- (۱) مضارع - مزيد ثلاثي - متعدي - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله «حجم» و الجملة فعلية
 (۲) للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - معرب / فعل مرفوع و فاعله «حجم» و الجملة فعلية و نعت
 (۳) فعل مضارع - للغائب - معتل و ناقص - مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (۴) معتل و مثال - لازم - معرب / فعل و فاعله جملة فعلية و نعت و مجرور محلاً بالتبعية للمنعوت «شبكة»

١١٦- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«تُعَلَّقُ»:

- (١) للغائبه - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعل - متعدي - معرب / فعل و مفعوله «هذه»
- (٢) صحيح و مضاعف - متعدي - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع، و نائب فاعله «هذه الشبكة» و الجملة فعلية
- (٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعيل - صحيح و مضاعف - معرب / فعل مرفوع و فاعله «هذه»
- (٤) مضارع - للغائبه - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - صحيح - مبني للمجهول / فعل مرفوع و نائب فاعله «هذه» و الجملة فعلية

١١٧- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«منتظراً»:

- (١) اسم - مفرد - نكرة - معرب / ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب، لفعل «يبقى»
- (٢) مفرد مذکر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: انتظار) - معرب / مفعول مطلق لفعل محذوف، تقديره: انتظر منتظراً
- (٣) مشتق و اسم فاعل (مصدره: انتظار) - نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «العنكبوت»
- (٤) اسم - مفرد مذکر - جامد - نكرة - معرب - منصرف / حال و منصوب و صاحب الحال ضمير «هو» المستتر في فعل «يبقى»

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص :

عنكبوت الماء من أعجب الكائنات الحية في عملية تنفسه! فهو لا يستطيع تنفس الأوكسجين المذاب في الماء كما تفعل الأسماك، فيقوم بصنع مكان كروي من المواد التي تبني بها العناكب بيتها، حيث لا ينفذ منه الماء. ثم يُثبته بين الأغصان المائية بمهارة و سرعة، بعد ذلك يصعد إلى السطح حتى يحمل حبابات الماء هابطاً بها بسرعة، فيضعها في شبكته، وهكذا تتكرر العملية مئات المرات حتى يمتلئ بيته بالهواء، فيدخل فيه بطريقة عجيبة و سرعة فائقة. ثم يُغلق البيت عليه و يعيش بالهدوء و الراحة إلى أن ينتهي الأوكسجين فتتكرر العملية ثانية!

١١٨- عین الصحیح:

- (١) العناكب تبني بيوتها بمساعدة بعضها بعضاً!
- (٢) هذا النوع من العنكبوت لا يقدر أن يعيش دائماً خارج الماء!
- (٣) المواد التي تستعملها هذه العناكب لبناء البيت يختلف بعضها عن بعض!
- (٤) لا تقدر الأسماك - مثل العناكب - أن تتنفس الأوكسجين المذاب في الماء!

١١٩- ما هي فائدة حبابات الماء؟:

- (١) بها ينزل العنكبوت إلى بيته.
- (٢) بها يصعد العنكبوت إلى السطح.
- (٣) فيها الأوكسجين المذاب.
- (٤) فيها ما يساعد العنكبوت على التنفس.

۱۲۰- لماذا يجب على العنكبوت أن يهبط بسرعة بعد مجيئه إلى سطح الماء؟:

- (۱) لفقدان الهواء على سطح الماء! (۲) حتى لا يموت!
(۳) حتى لا يزول حباب الماء! (۴) لبناء بيته بسرعة!

۱۲۱- لماذا يجب على العنكبوت أن يبني بيته بصورة لا ينفذ منه الماء؟:

- (۱) لأنه حينئذ لا يقدر أن يتنفس! (۲) حتى لا يجبر أن يكرّر بناء بيته ثانية!
(۳) لأن الماء يهدم بيته و يقلعه! (۴) حتى لا يدخل فيه الهواء المناسب للتنفس!

۱۲۲- عین الصحيح في التشكيل:

« هو لا يستطيع تنفس الاوكسجين المذاب في الماء كما تفعل الأسماك فيقوم بصنع مكان كروي»:

- (۱) تَنْفَسُ - الْمُدَابِ - الْأَسْمَاكُ - مَكَانٍ (۲) الْمُدَابِ - الْمَاءِ - يَفْعَلُ - صُنْعٍ
(۳) يَسْتَطِيعُ - تَنْفَسُ - تَفْعَلُ - يَفْعَلُ (۴) الْمَاءِ - تَفْعَلُ - الْأَسْمَاكُ - كُرْوِيٍّ

۱۲۳- عین الصحيح في التشكيل:

« تتكرّر العملية مئات المرات حتى يمتلئ بيته بالهواء فيدخل فيه بطريقة عجيبة»:

- (۱) الْمَرَاتِ - يَمْتَلِئُ - يَدْخُلُ (۲) يَمْتَلِئُ - يَبِئُ - طَرِيقَةً - عَجِيبَةً
(۳) الْعَمَلِيَّةُ - مِائَاتِ - الْمَرَاتِ - يَبِئُ (۴) مِائَاتِ - يَمْتَلِئُ - الْهَوَاءِ - طَرِيقَةً

۱۲۴- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي « يَبِئُ »:

(۱) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

(۲) مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعّل - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و فاعله ضمير مستتر، و الجملة فعلية

(۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - صحيح و مضاعف - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير مستتر، و الجملة فعلية و حالية

(۴) مضارع - للغائب - صحيح - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل و نائب فاعله ضمير «ه» البارز، و الجملة فعلية و حالية

۱۲۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي « تتكرر » :

- (۱) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - صحيح و مضاعف - معرب / فعل مرفوع و فاعله « العملية » و الجملة فعلية و خبر مقدم
- (۲) للغائبة - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعّل - صحيح و مضاعف - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و فاعله « العملية » و الجملة فعلية
- (۳) مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعيل - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية و حالية
- (۴) فعل ماضٍ - للمخاطب - مضاعف - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية

۱۲۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي « حبابات » :

- (۱) جامد - معرّف بالإضافة - معرب - منصرف / مفعول فيه و منصوب بالكسرة
- (۲) جمع سالم للمؤنث - مشتق و صفة مشبّهة - معرّف بالإضافة / مفعول به و منصوب
- (۳) اسم - جمع سالم للمؤنث - جامد - معرّف بالإضافة / مفعول به و منصوب بالكسرة
- (۴) جمع سالم للمؤنث - مشتق و صفة مشبّهة - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب

اقرأ النَّصَّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النَّصَّ:

أ رأيت حتّى الآن خلال سفرتك طائراً واقفاً على سلك (ما يمرّ به الكهرباء) من دون أن يهدّده خطر؟ فكثيراً ما نشاهد طيوراً تحطّ (تنزل) على أسلاك الكهرباء لكنّها لا تصاب بالصاعقة! لماذا؟! تنتقل الطاقة الكهربائية من مراكز الانتاج إلى المنازل من خلال سلكين، أحدهما يحمل الالكترونات و الآخر يُرجعها، و لكي يصاب الطائر بالصاعقة لا بدّ له أن يلامس السلكين معاً أو يلامس سلك القوّة الكهربائية و الأرض! فلهذا مخطر على أيّ شخص يقف ملامساً الأرض أن يلمس أسلاك الكهرباء، حيث يمرّ الكهرباء من السلك إلى الأرض خلال جسمه!

۱۲۷- عین الخطأ :

- (۱) مبدأ السلك مصانع إنتاج الكهرباء!
- (۲) لا يوجد فاصل بين السلكين، بل هما ملتصقان!
- (۳) من أحد السلكين تعود الالكترونات المستخدمة في المقاصد!
- (۴) لا يهددنا خطر إذا لبسنا حذاء مناسباً و قد لمسنا سلكاً فيه الكهرباء!

۱۲۸- عین الصحيح:

- (۱) الطيور لا تصاب بالصاعقة أبداً!
- (۲) يعمل السلكان عملاً واحداً!
- (۳) الأرض قادرة على أن تنقل الكهرباء!
- (۴) يمكن انتقال الكهرباء بسلك واحد!

۱۲۹- عین الخطاء: لا یصاب الطائر الذى یقف على السلك الكهربائى بالصاعقة لأنه.....

- (۱) حیثئذ لا یلامس الأرض!
 (۲) لا یقف على سلك فيه الكهرباء!
 (۳) یقف على سلك واحد لا اثنين!
 (۴) لا یلامس السلكین فی آن واحد!

۱۳۰- عین المقصود من النص:

- (۱) بیان کیفیتة عمل الأسلاك الكهربائیة.
 (۲) تبیین خطرات الصاعقة للإنسان و الطيور.
 (۳) توضیح خطرات الأسلاك الكهربائیة.
 (۴) عدم السماح للطیور أن تقف على الأسلاك.

۱۳۱- عین الصحیح فی التشکیل:

- « تنتقل الطاقة الكهربائیة من مراكز الإنتاج إلى المنازل من خلال سلكین، أحدهما یحمل الالكترونات! »
 (۱) الكهربائیة - الإنتاج - المنازل - یحمِلُ
 (۲) مراكز - المنازل - یحمِلُ - الكترونات
 (۳) تُنتَقَلُ - الطّاقة - مراكز - الإنتاج
 (۴) الطّاقة - مراكز - الإنتاج - خلال

۱۳۲- عین الصحیح فی التشکیل:

«مخطر على ای شخص یقف ملامساً الارض ان یلمس اسلاك الكهرباء!»:

- (۱) مُخْطِرٌ - شَخْصٍ - یَقِفُ - ملامساً
 (۲) مُخْطِرٌ - یَقِفُ - ملامساً - یلمسُ
 (۳) شَخْصٍ - یلمسُ - أسلاك - الكهرباء
 (۴) یَقِفُ - الأرض - یلمسُ - الكهرباء

۱۳۳- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی «یهدّد»:

- (۱) للغائب - صحیح - متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل منصوب ب «أن» و نائب فاعله «هو» المستتر
 (۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثی بزيادة حرفین من باب تفعل - مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله اسم ظاهر
 (۳) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی - صحیح - لازم - مبني للمجهول / فعل مبني منصوب، و نائب فاعله «خطر» الاسم الظاهر
 (۴) مزيد ثلاثی من باب تفعیل - صحیح و مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله «خطر» و الجملة فعلیة

۱۳۴- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی «يقف»:

- (۱) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی من باب إفعال - معرب / فاعله «شخص»، و الجملة فعلیة
 (۲) مجرد ثلاثی - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله الضمیر المستتر، و الجملة فعلیة
 (۳) للغائب - مجرد ثلاثی - معتل و مثال (له إعلال، حذف حرف العلة فيه) - لازم / فعل مرفوع، و فاعله ضمیر «هو» المستتر
 (۴) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی من باب إفعال - معتل و مثال - معرب / فعل و فاعله ضمیر «هو» المستتر، و الجملة فعلیة

۱۳۵- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي «ملاصاً»:

- (۱) مفرد مذکر - مشتق و اسم فاعل (من باب مفاعلة) - نكرة - معرب - صحيح الآخر/ حال مفردة و منصوب، و هو عامل للمفعول به : « الأرض »
- (۲) اسم - مفرد مذکر - مشتق و اسم مفعول - صحيح الآخر - منصرف/ حال و منصوب، و صاحب الحال الضمير المستتر في « يقف »
- (۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره : ملاصه) - نكرة - معرب/ تمييز نسبة و منصوب، و « الأرض»: مفعول به و منصوب
- (۴) اسم - مشتق و اسم مفعول (من باب مفاعلة) - صحيح الآخر - منصرف/ تمييز و منصوب

اقرأ النصّ التّالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة بما يناسب النصّ:

خير ما يفعله المرء من الجرف هو أن يختار حرفه يحبّها! في الإنسان قدرات و إمكانيات كثيرة فإذا استجاب الإنسان لها فإنّه قد فتح المجال لنفسه أن يبرز نفسه، لكننا نتصوّر أنّ الكثيرين من الناس قد وُضِعوا في المكان الذي لا يوافق ميولهم و مواهبهم! و ممّا لا شكّ فيه أنّ لكلّ شخص استعداداً معيّناً لعمل خاصّ، فمن الطبيعي أن نستجيب لهذا الاستعداد دون سواه .

وإذا تتبّعنا حالات الفشل التي أصيب بها أفراد كثيرون لوجدنا في طليعة أسباب هذا الفشل اختيار أعمال لم يُخلق الأفراد لها. إذن فالعقل يحكم أنّ الإنسان حين أجبر بالقيام بعمل مثل هذا فعليه أن لا يستمرّ فيه!

۱۳۶- متى يحكم عقلنا بترك العمل؟: يحكم حين

- (۱) نشعر بأنّه لا يستجيب لذاتنا و راحتنا!
- (۲) نحسّ أنّ العمل يتعب جسمنا!
- (۳) فهمنا أنّنا لم نخلق لذلك العمل!
- (۴) يوافق أهوائنا و أميالنا!

۱۳۷- المدير النّاجح هو الذي

- (۱) يطرد الفاشلين من العمل!
- (۲) يضع كلّ عامل فيما خلّق له!
- (۳) حين أجبر بالقيام بعمل لا يُديمه!
- (۴) يجذب الموظفين بشهادات عالية!

۱۳۸- من أسباب الكآبة و الضجر هو

- (۱) القيام بأعمال لا تُحبّها!
- (۲) عدم استجابة أهوائنا و ميولنا!
- (۳) اختيار حرفة نميل إليها!
- (۴) محاولة الإنسان لكشف قدراته!

۱۳۹- على حسب النصّ:

- (۱) من أسباب الفشل فقدان الإمكانيات و القدرات!
- (۲) علينا أن نستجيب بجميع استعداداتنا و قدراتنا!
- (۳) مجال بروز الاستعدادات قد فُتح لكثيرين من الناس!
- (۴) لا يمكن أن نجد إنساناً لا يكون له عمل يناسب مواهبه!

۱۴۰- عین الصحيح في التشكيل:

« في الإنسان قدرات و إمكانيات كثيرة فإذا استجاب الإنسان لها فإنه قد فتح المجال لنفسه »:

- (۱) كَثِيرَةٌ - الْإِنْسَانُ - الْمَجَالُ - نَفْسٍ
(۲) الْإِنْسَانُ - قُدْرَاتٍ - كَثِيرَةٌ - اسْتَجَابَ
(۳) قُدْرَاتٌ - إِمْكَانِيَّاتٌ - الْمَجَالُ - نَفْسٍ
(۴) إِمْكَانِيَّاتٌ - اسْتَجَابَ - فَتَحَ - الْمَجَالُ

۱۴۱- « لوجدنا في طليعة أسباب هذا الفشل اختيار أعمال لم يخلق الأفراد لها »:

- (۱) طَلِيْعَةٌ - سَبَبٌ - إِخْتِيَارٌ - أَعْمَالٌ
(۲) سَبَبٌ - إِخْتِيَارٌ - أَعْمَالٌ - يَخْلُقُ
(۳) وَجَدْنَا - طَلِيْعَةٌ - إِخْتِيَارٌ - أَعْمَالٌ
(۴) إِخْتِيَارٌ - أَعْمَالٌ - يَخْلُقُ - الْأَفْرَادُ

۱۴۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «وُضِعُوا»

- (۱) فعل ماضٍ - للغائبين - مجرّد ثلاثي - معتل و مثال - مبني / فعل و نائب فاعله «الناس» و الجملة خبر «أن» و منصوب محلاً
(۲) ماضٍ - متعدّد - مبني للمجهول - مبني / فعل و نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و خبر «أن» و مرفوع محلاً
(۳) مجرّد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله، و الجملة فعلية و حالية و منصوب محلاً
(۴) للغائبين - مزيد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّد / فعل و نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

۱۴۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «تَتَبَعْنَا»:

- (۱) ماضٍ - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعيل - مبني / فاعله ضمير «نا» البارز
(۲) مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب تفعّل - صحيح - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله «حالات»
(۳) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «نا» البارز، و الجملة فعلية
(۴) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - صحيح - متعدّد / فعل و فاعله ضمير «نا» البارز، و الجملة فعلية

۱۴۴- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي: «استعداداً»:

- (۱) مفرد مذكّر - جامد - نكرة - معرب - منصرف / حال و منصوب
(۲) اسم - مفرد - مصدر (من باب استفعال) - معرب / تمييز و منصوب
(۳) جامد و مصدر (من باب استفعال) - نكرة - معرب / اسم «أن» المؤخر و منصوب، و الجملة اسمية
(۴) اسم - مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبهة - معرب - منصرف / اسم أن المؤخر، الجملة اسمية

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

من عجائب الدنيا التي لم تكشف بأكملها لحد الآن هي الأهرام. و أكبر هذه الأهرام يبلغ ارتفاعه ١٤٦ متراً ويحتوي على أكثر من مليوني قطعة من الصخور، يبلغ وزن القطعة الواحدة منها أكثر من طنين. و قد جعلت الواحدة جنب الأخرى من دون استخدام أية مادة! و كانت هذه الصخور تُنقل بالزورق عن طريق بحر النيل، حيث يَمَلأ الزورق بالماء لينخفض (ضدَّ «ارتفع») ويصبح مساوياً لمستوى اليابسة، و حينئذٍ تُجرَّ الصخور إلى داخل الزورق. فبعد الوصول إلى المقصد كانوا يقومون بإخلاء الماء منه وجرَّ الصخور إلى مكان قريب بالأهرام، ثم ترفع بالحبال لتجعل في محلها المناسب!

١٤٥- «جُرَّت الصخرة و في الزورق بالماء، ثم بالحبل و في محلها!». عيّن الصحيح للفراغات:

- (١) وُضعت / مَلأ / جُرَّت / بنيت
(٢) جُعِلت / الملىء / ارتفعت / نصبت
(٣) أَدخَلت / يَمَلأ / انخفض / جعلت
(٤) أَدخَلت / المملوء / رُفعت / وضعت

١٤٦- عيّن الصحيح:

- (١) يبلغ وزن مجموع صخور الأهرام طنين!
(٢) عدد الصخور في الأهرام يصل إلى مليونين!
(٣) كان العمال يجروّن الصخور من تحت المياه!
(٤) ما كان أحد يقدر أن يحمل هذه القطعات بنفسه!

١٤٧- عيّن الخطأ:

- (١) كانت الأحجار في مكان بعيد عن الأهرام!
(٢) من دون إخلاء الماء لم يمكن إخراج الصخرة!
(٣) بالزورق ترفع الصخرة إلى محلها المناسب!
(٤) هناك أسرار بقيت، لم يقدر العلماء أن يجيبوا عليها!

١٤٨- أعجب شيء في النص هو:

- (١) رفع الصخرة بالحبال!
(٢) حمل الصخور بالزورق!
(٣) كثرة الأهرام و حجمها و ارتفاعها و قربها بمياه النيل!
(٤) اتصال الصخور بعضها ببعض من دون مادة إضافية أخرى!

١٤٩- «تجرَّ الصخور إلى داخل الزورق، فبعد الوصول إلى المقصد كانوا يقومون بإخلاء الماء منه»:

- (١) دَاخِل - الزورق - بَعْد - يَقومون
(٢) الوُصول - المَقصد - إخلاء - الماء
(٣) الزورق - فَبَعْد - يَقومون - الماء
(٤) الصُّخور - الوُصول - المَقصد - إخلاء

١٥٠- «وَجَرَ الصَّخُورَ إِلَى مَكَانٍ قَرِيبٍ بِالْأَهْرَامِ، ثُمَّ تَرَفَعُ بِالْحَبَالِ لِتَجْعَلَ فِي مَحَلِّهَا الْمُنَاسِبِ»:

- (١) مَكَانٍ - قَرِيبٍ - تُرَفَعُ - الْحَبَالِ
(٢) الْأَهْرَامِ - الْحَبَالِ - تُجْعَلُ - مَحَلِّ
(٣) قَرِيبٍ - الْأَهْرَامِ - تُرَفَعُ - تُجْعَلُ
(٤) الصُّخُورِ - مَكَانٍ - قَرِيبٍ - تُرَفَعُ

۱۵۱- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى «جُعِلت»:

- (۱) مجرد ثلاثي - صحيح - مبني للمعلوم / نائب فاعله «هي» المستتر و الجملة فعلية و حالية
- (۲) ماضٍ - للغائبه - مجرد ثلاثي - مبني للمجهول - مبني / فعل و نائب فاعله «الواحدة» و الجملة فعلية
- (۳) فعل ماضٍ - صحيح - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعل ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية
- (۴) ماضٍ - للغائبه - مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني / فاعله «الواحدة» و الجملة فعلية و حالية و منصوب محلاً

۱۵۲- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى «يُصبح»:

- (۱) مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - صحيح - معرب / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ
- (۲) فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح / فعل الأفعال الناقصة و اسمه ضمير «هو» المستتر
- (۳) للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب إفعال - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة فعلية
- (۴) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب إفعال / فعل من النواسخ و اسمه «مستوى» و الجملة فعلية

۱۵۳- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى «أكثر»:

- (۱) اسم - مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبهة (مصدره: كثرة) - معرب / مجرور بحرف «على»
- (۲) مفرد مذكّر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: كثرة) - منصرف / «على أكثر»: جار و مجرور
- (۳) مشتق و اسم تفضيل - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / مجرور بالفتح بحرف جرّ «على»
- (۴) اسم - معرّف بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف / «على أكثر»: جار و مجرور و خبر مقدّم

با توجه به متن زیر، به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

هناك أعداد كبيرة من الحيوانات تعيش فى القطب الشمالى الذى هو أبرد مكان فى العالم بعد القطب الجنوبى. القطب الشمالى يتشكّل من مياه واسعة الأطراف، حولها منطقة يابسة، و بما أنّ فى مائه ملح فهذا الملح يساعد على ذوب بعض الجليد (الماء المنجمد عند البرودة). لكن القطب الجنوبى منطقة يابسة جافة، و بسبب قلّة درجة الحرارة لا توجد هناك محاصيل زراعية، فلذلك معظم الأطمعة من لحوم حيوانية. و أمّا فى القسم الشمالى فلا ترفع الشمس فوق الأفق خلال فصل الشتاء، بينما لا تغيّب طول أشهر الصيف عنه! فهذا الضوء عامل مساعد لنموّ النباتات - و إن كانت قليلة - إضافة إلى كمّية الأوكسجين التى تزداد فى الماء البارد!

۱۵۴- أهم فرق بين القطبين الشمالى و الجنوبى هو:

- (۱) ذوب الجليد فى القطب الشمالى و عدم ذوبه فى الجنوبى!
- (۲) كثرة برودة الهواء فى القطب الشمالى بخلاف الجنوبى!
- (۳) القطب الجنوبى أرض جافة، بخلاف أخته!
- (۴) انخفاض درجة الحرارة فى الجنوب!

١٥٥- ما هو سبب كثرة البرودة فى الجنوب؟:

- (١) وُجودُ الجليدة! (٢) غياب الشمس! (٣) طول فصل الشتاء! (٤) كونه يابساً!

١٥٦- عيّن الصحيح:

- (١) لا يذوب الجليد كله طول السنة!
 (٢) فى القطب الشمالى لا نجد أرضاً جافة!
 (٣) يقدر بعض الحيوانات أن يعيش فى المناطق الباردة، بخلاف النباتات!
 (٤) من عوامل نموّ النباتات فى القطب الشمالى فقدان الضوء و الأوكسجين!

١٥٧- على حسب النص:

- (١) أبرد منطقة فى العالم هو القطب الشمالى.
 (٢) المحاصيل الزراعيّة فى الشمال أكثر من اللحوم الحيوانية.
 (٣) الملح الموجود فى الماء يسبب تغيير درجة الهواء.
 (٤) المياه تغطى القطب الجنوبيّ إلا المناطق اليابسة منه.

١٥٨- عيّن الصحيح فى التشكيل:

«لكن القطب الجنوبي منطقة يابسة جافة، و بسبب قلة درجة الحرارة لا توجد هناك محاصيل زراعية!»:

- (١) القُطْبُ - الجُنُوبِيّ - مِنْطَقَةٌ - يابِسَةٌ
 (٢) الجُنُوبِيّ - جافَةٌ - قِلَّةٌ - دَرَجَةُ
 (٣) يابِسَةٌ - دَرَجَةُ - مَحاصيلٌ - زراعيَّةٌ
 (٤) دَرَجَةُ - الحَرارةُ - مَحاصيلٌ - زراعيَّةٌ

١٥٩- عيّن الصحيح فى التشكيل:

«لا ترفع الشمس فوق الأفق خلال فصل الشتاء، بينما لا تغيب طول أشهر الصيف!»:

- (١) الأَفُقُ - فُصِّلَ - تَغيبُ - الصَّيْفِ
 (٢) خِلالِ - الشِّتاءِ - تُغيبُ - أَشْهُرِ
 (٣) تَرَفَعُ - الشَّمْسُ - فَوْقَ - الأَفُقِ
 (٤) الشَّمْسُ - فَوْقَ - الأَفُقِ - الشِّتاءِ

١٦٠- «يتشكّل»:

- (١) مضارع - مزيد ثلاثى بزيادة حرفين من باب تفعيل - معرب / فعل و فاعله ضميرٌ مستتر، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
 (٢) للغائب - مزيد ثلاثى من باب تفعّل - صحيح - لازم / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (٣) مزيد ثلاثى بزيادة حرفين من باب تفعيل - صحيح - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «مياه»
 (٤) فعل مضارع - صحيح و مضاعف - متعدّد - مبنى للمعلوم / خبر و مرفوع محلاً، و الجملة فعلية

١٦١- «تغيب»:

- (١) مضارع - للغائبة - معتل و أجوف - متعدّد - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «أنت» المستتر
 (٢) مجرّد ثلاثى - معتل و ناقص - متعدّد - مبنى للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هى» المستتر
 (٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثى بزيادة حرف واحد من باب تفعيل - متعدّد / الجملة فعلية و حالّة و منصوب محلاً
 (٤) للغائبة - مجرّد ثلاثى - معتل و أجوف - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هى» المستتر و الجملة فعلية

۱۶۲- «أبرد»:

- (۱) اسم تفضيل - نكرة - معرب - منصرف / خبر مفرد للمبتدأ «هو» و الجملة اسمية
- (۲) اسم - مفرد مذكر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: برودة) - معرب / خبر مفرد و مرفوع
- (۳) مشتق و اسم تفضيل - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية
- (۴) مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - معرّف بالإضافة - معرب - ممنوع من الصرف / خبر و مرفوع

درك مطلب های سال ۹۱

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

إن فلاحاً كان يعمل في حقله و لم تكن له أموال و لا أولاد تساعده، فكبر و ضعف و كان من أماله أن يرى حقله مليئاً بالأشجار والنباتات مثل البساتين المجاورة له! و قد أصبح الحقل فارغاً لم يكن فيه نبات أو شجر!...

كلّ يوم كان يمشي في بستانه و كانت الحسرة رفيق ساعاته و أيامه! يرى هنا و هناك فأرات في إياب و ذهاب... كان يتصوّر و أنّها من أسباب بروز هذه المشكلة... الموت لها...! لماذا خلقها الله العليم؟! أهذه الفأرات اللعينة خير؟!... مرّت الأيام و مضت السنوات... جاء الشتاء... قرّب الربيع... يا للعجب! كأنّ الحقل على وشك تغيير عظيم! ما هذه النباتات؟! من كان ذلك الموجود الطيب الذي غرس بذور هذه الأشجار؟!... مرّت الأيام و امتلأ الحقل بالأوراق و بالأغصان... و أخيراً كشف السرّ... كانت تلك اللعينات تأتي بالحبوب و تدفنها تحت التراب لكنّها تنساها، فبعد مرور زمن... حدث ما حدث!

۱۶۳- من أسباب جفاف البستان و زواله أنّ

- (۱) البذور كانت فوق التراب و الفأرات تأكلها!
- (۲) الفأرات تمنع إيصال الموادّ اللازمة إلى الأشجار!
- (۳) أولاد صاحب البستان ما كانوا يحافظون عليه!
- (۴) هناك لم يكن أحد يقدر أن يواظبه و يحفظه!

۱۶۴- صيف لنا صاحب البستان: كان

- (۱) وحيداً في عمله لكنّه لم يكن مأیوساً!
- (۲) غنياً سيئ الخلق يشتم كلّ شيء يراه!
- (۳) متشائماً مبغوضاً يكره الحياة و ما فيها من المخلوقات!
- (۴) محبّ الطبيعة و كلّ ما فيها، لكنّه لم يكن يقدر أن يراها!

۱۶۵- من كان يأتي بالبدور؟:

- (۱) الفلاح
- (۲) اللعينات المخفية
- (۳) الفأرات
- (۴) الرياح

۱۶۶- ما هو مفهوم النص؟

- (۱) من صبر في حياته نال ما طلبه!
- (۲) الحسرة سلاح من لا حيلة له!
- (۳) لا تجعل، فإنّ العجلة من الشيطان!
- (۴) عسى أن تکرهوا شيئاً و هو خير لكم!

۱۶۷- عین الصحيح في التشكيل:

«يرى هنا و هناك فأرات في إياب و ذهاب، كان يتصور أنها من أسباب بروز هذه المشكلة»:

- (۱) يَرَى - هُنَا - إِيَاب - أَسْبَاب
(۲) يَتَصَوَّرُ - أَسْبَاب - بُرُوز - هَذِهِ
(۳) هُنَاكَ - فَأَارَات - إِيَاب - يَتَصَوَّرُ
(۴) فَأَارَات - يَتَصَوَّرُ - أَسْبَاب - بُرُوز

۱۶۸- عین الصحيح في التشكيل:

«مَرَّت الأيام و امتلأ الحقل بالأوراق و بالأغصان، أخيراً كشف السر»:

- (۱) اِمْتَلَأَ - الْحَقْلُ - كَشَفَ - السَّرُّ
(۲) مَرَّتِ - الْإَيَّامُ - الْحَقْلُ - الْأَوْرَاقُ
(۳) الْإَيَّامُ - اِمْتَلَأَ - الْحَقْلُ - كُشِفَ
(۴) الْحَقْلُ - الْأَوْرَاقُ - الْأَغْصَانُ - السَّرُّ

۱۶۹- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«أصبح»

- (۱) ماضٍ - للغائب - معتل ومثال - لازم - مبني على الفتح / من الأفعال الناقصة، اسمه «الحقل»
(۲) للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - مبني / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ
(۳) فعل ماضٍ - للغائب - معرب / من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه «الحقل»
(۴) مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل من النواسخ و خبره «فارغاً»

۱۷۰- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«يمشي»:

- (۱) مزيد ثلاثي من باب إفعال - لازم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر «كان» و منصوب محلاً
(۲) مضارع - للغائب - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و خبر «كان»
(۳) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص / فعل مرفوع و فاعله ضمير «أنت» المستتر و الجملة فعلية
(۴) مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة فعلية

۱۷۱- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«البساتين»:

- (۱) جمع تكسير (مفردة: بستان، مذکر) - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور
(۲) اسم - جمع تكسير (مفردة: بستان، مذكّر) - جامد / مضاف إليه و مجرور بالياء
(۳) اسم - جمع سالم للمذكر - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور بعلامة أصلية
(۴) جمع سالم للمذكر - جامد - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

كثيراً ما يكون الفقر في أوّل العمر خيراً و بركة يفيد الانسان للحصول على خبرة و استعداد لمواجهة شدائد الحياة. و كثيرون هم الذين ولدوا فقراء و لازمتهم الفاقة منذ كانوا في المهد، ولكن استطاعوا أن يصلوا إلى درجات لم يتصوّرها أبناء الغنى!

في ضيافة حدثت مناقشة حول قضية، فلما رأى ربّ المنزل شدّة الجدل بين الحاضرين التفت إلى أحد الخدم و سأله مازحاً عن رأيه، فبدأ يوضّح. فتحيّر الجميع من كلامه الفصل! فسألوا عن حياته و عن المدرسة التي تلقى فيها دروسه، فأجاب: قد درست في مدارس عديدة و لكن أهمها كانت مدرسة البؤس! و هذا الخادم لم يكن إلا ذلك المفكر المشهور جان جاك روسو!

لا يجوز للفتى مهما كان بائساً أن ييأس مادام يسعى! فإن سبل الحصول على النّجاح تظهر لمُرِيدِهَا بشرط وجود الارادة و العزم!

۱۷۲- عَيْنِ الْخَطَا لِلْفِرَاقِ: الْفَقْرُ.....

- (۱) في الحياة كله خير و بركة!
 (۲) يسبب تقوية تحمل الانسان!
 (۳) مجال نتعلم فيه دروساً و عبراً!
 (۴) في بداية الحياة خير و في آخرها شر!

۱۷۳- متى نعتبر الفقر مدرسة؟

- (۱) عندما اختاره الطالب عن حب و اشتياق!
 (۲) حين دخلت فيه جماعة من المفكرين و أصحاب الفكر!
 (۳) حينما تذوق طلابه أن الفقر و المرارة حلوا!
 (۴) إذا كانت دروسه تُهيئ الطالب لمواجهة المعارك المقبلة في الحياة!

۱۷۴- متى يجوز للانسان أن ييأس؟

- (۱) حين لا إرادة له و لا محاولة!
 (۲) عندما علم أنه ملازم للفقر!
 (۳) إذا لم تظهر علائم النّجاح أمام عينه!
 (۴) في وقت يحاول لكنّه لا يرى نتيجة جهده!

۱۷۵- مفهوم النصّ هو أن

- (۱) من ذاق طعم المرارة و البؤس فهؤلاء كلهم يتسلقون سلم النّجاح و يدركون مناهم!
 (۲) الأشجار التي تنبت بين الصخور أقوى ممّا تنبت في البستان، فكذلك الانسان!
 (۳) الذين ولدوا في النعيم و لم يشعروا طعم الفقر، لا يرون النّجاح في حياتهم أبداً!
 (۴) الفقر يوصل الإنسان إلى الدرجات العليا، فعلياً أن نهتمّ به و لا نسمح بزواله!

۱۷۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ:

«الذين ولدوا فقراء و لازمتهم الفاقة... ولكن استطاعوا أن يصلوا إلى درجات لم يتصوّرها أبناء الغنى»:

- (۱) يُصَلُّوا - دَرَجَاتٍ - يَتَصَوَّرُهَا - الْغِنَى
 (۲) وَكَلُّوا - لَازِمَتُهُمْ - الْفَاقَةُ - اسْتَطَاعُوا
 (۳) لَازِمَتُهُمْ - يَصِلُوا - دَرَجَاتٍ - أَبْنَاءُ
 (۴) الْذِينَ - وُلِدُوا - الْفَاقَةُ - يَتَصَوَّرُ

۱۷۷- عین الصحيح في التشكيل:

«تحیّر الجمیع من كلامه الفصل فسألوا عن حیاته و عن المدرسة التي تلقى فيها دروسه، فأجاب قد درست في مدارس عديدة!»:

- (۱) الْجَمِيعُ - الْفَصْلُ - دَرَسْتُ - مَدَارِسُ
(۲) تَلَقَّى - دُرُوسَ - مَدَارِسَ - عَدِيدَةً
(۳) تَحَيَّرَ - الْجَمِيعَ - كَلَامَ - دُرُوسَ
(۴) تَحَيَّرَ - حَيَاتِهِ - مَدَارِسَ - عَدِيدَةً

۱۷۸- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«يتصوّر»:

- (۱) معتل و أجوف - لازم - معرب / فعل مجزوم و فاعله «أبناء»، و الجملة فعلية
(۲) فعل مضارع - معتل و أجوف - لازم - مبنی للمعلوم - مبنی / فعل و فاعله «أبناء» و الجملة فعلية
(۳) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی من باب تفعّل - معتل و أجوف / فعل مجزوم بحرف «لم»
(۴) للغائب - مزيد ثلاثی من باب تفعیل - متعد - مبنی للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر

۱۷۹- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«التفت»:

- (۱) فعل ماضٍ - للمخاطب - مزيد ثلاثی - صحيح - لازم - مبنی / فعل و فاعله ضمير التاء البارز
(۲) مزيد ثلاثی من باب انفعال - صحيح و مضاعف - متعدّ - مبنی للمعلوم / فعل و فاعله الضمير البارز
(۳) ماضٍ - للغائبة - مزيد ثلاثی من باب افتعال - متعدّ - مبنی / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية
(۴) مزيد ثلاثی من باب افتعال - لازم - مبنی للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

۱۸۰- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«مازحاً»:

- (۱) مفرد مذکر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: مزاح) / حال مفردة و منصوب، و ذوالحال «أحد الخدم»
(۲) مشتق و اسم فاعل - نكرة / حال و منصوب و صاحب الحال ضمير «هو» المستتر في «سأل»
(۳) اسم - مفرد مذکر - معرب - منصرف / حال و منصوب و صاحب الحال ضمير «ه» في «سأله»
(۴) نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب، و ذوالحال «أحد» في «أحد الخدم»

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

اللغة العربية هي لغة تتميز ببعض الميزات الخاصة، منها أن أساليب كلامها و صياغة عباراتها لم تتغير بتغيير السنوات و القرون! فما نقرأ في عصرنا الحالي هو الذي كان يستخدم قبل قرون، و هذا الأمر قلما نجد في بقية اللغات و الألسن! و السبب الوحيد لبروز هذه الظاهرة هو نزول القرآن الكريم بهذه اللغة. فهذا طبعاً لا يعني أن المفردات لم تتغير، بل هي تأتي و تذهب و تكبر و تموت و تولد و تُحيى، أما بناء الجملة و كيفية صياغتها فقد أصبح مصوناً من التغييرات. و هناك سلبيات و إيجابيات لبروز هذه الظاهرة، فمن جملة سلبياتها عدم تأثرها في صياغة الجملة باللغات الأخرى و تكيفه مع الزمان، و أما من محسناتها فهي حيويتها و نظامها أن جاءت، فهي لم تمت و ثبتت في حافظة المتكلم بهذه اللغة.

فبناء على هذا متعلمي النصوص الأدبية لهذه اللغة أن يهتموا بتعميق مكتسباتهم اللغوية من خلال قراءة الكتب الأدبية التراثية!

١٨١- عين الصحيح:

- (١) إذا عزمنا أن نقرأ و ندرك ما كتب في الإنجليزية قبل قرون لا نشعر بصعوبة خاصة!
- (٢) موضوع تغيير قواعد اللغة و كيفية صياغة الأساليب أمر جارٍ و سارٍ جميع لغات العالم!
- (٣) كما أن المفردات تموت و تحيي، الجمل أيضاً لم تخرج في جميع اللغات عن هذا القانون العام!
- (٤) بإمكان القارئ المعاصر أن يدرك ما ألف سنة في العربية من دون الشعور بمشكلة خاصة!

١٨٢- السبب المهم في عدم تغير جذور اللغة هو

- (١) عدم تأثرها في صياغة الجملة باللغات الأخرى و تكيفها مع الزمان!
- (٢) أنها إذا كانت تتغير، عندئذ ما كنا قادرين على فهم القرآن الكريم!
- (٣) فقدان الإمكانيات اللازمة في اللغة لقبول هذه التغييرات!
- (٤) أنها لا تتحمل الأساسية، فبورودها تضحل اللغة!

١٨٣- أملاً الفراغ: إذا تغير بناؤها صياغتها فإنها

- (١) توجب إحياء المفردات الجديدة و موت المفردات القديمة!
- (٢) بعد زمن لا تدرك النصوص التي ألفت على أساسها!
- (٣) تُلزم قارئها بأن لا يهتموا بفهم الأساليب القديمة أبداً!
- (٤) تسبب أن أصحاب اللغة يدركون تراثهم و ثقافتهم!

١٨٤- ما هو المقصود من «تعميق المكتسبات اللغوية التراثية»؟

- (١) تكميل جهود علماء اللغة و مكتسباتهم في المجالات اللغوية!
- (٢) توسيع دائرة الدراسات اللغوية التي وصلت إلينا من العلماء الماضين!
- (٣) لزوم الحاجة إلى مراجعة الكتب اللغوية التراثية و فهمها و استخدامها!
- (٤) اكتساب القدرات اللازمة للاهتمام بفهم المحاولات المبذولة في المجالات التراثية!

۱۸۵- عین الصحيح في التشكيل:

«صياغة عباراتها لم تتغير ... فما نقرأ في عصرنا الحالي هو الذي كان يستخدم قبل قرون!»: «

- (۱) صِيَاغَةٌ - عِبَارَاتٌ - تَتَغَيَّرُ - نُقْرَأُ
(۲) الْحَالِيَّ - كَانَ - يُسْتَخْدَمُ - قُرُونِ
(۳) نُقْرَأُ - عَصْرِنَا - الْحَالِيَّ - يُسْتَخْدَمُ
(۴) عَصْرِنَا - الْحَالِيَّ - يُسْتَخْدَمُ - قَبْلَ

۱۸۶- عین الصحيح في التشكيل:

«هناك سلبيات و إيجابيات لبروز هذه الظاهرة، فمن جملة سلبياتها عدم تأثرها ...»: «

- (۱) اِيجَابِيَّاتٌ - الظَّاهِرَةُ - جُمْلَةٌ - عَدَمٌ
(۲) هُنَاكَ - - بُرُوزِ - جُمْلَةٌ
(۳) سَلْبِيَّاتٌ - فَمِنْ - جُمْلَةٌ - تَأْتِرُ
(۴) بُرُوزِ - الظَّاهِرَةَ - فَمِنْ - سَلْبِيَّاتِهَا

۱۸۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تمييز»:

- (۱) معتل و أجوف و مضاعف - متعدّد - معرب / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلاً، و مرفوع و صاحب الحال «لغة»
(۲) مزيد ثلاثي من باب تفعل - معتل و أجوف / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية
(۳) فعل مضارع - للمخاطب - معتل و أجوف و مضاعف - لازم / فاعله الضمير المستتر، و الجملة نعت للمنعوت «لغة»
(۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - لازم - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

۱۸۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«نجد»:

- (۱) مضارع - معتل و أجوف - لازم - مبني / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية
(۲) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - لازم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «نحن» المستتر، و الجملة فعلية و خبر
(۳) مجرد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّد - مبني للمعلوم / نائب فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
(۴) للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و مثال - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «نحن» المستتر

۱۸۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«متعلّمي»:

- (۱) مشتق و اسم فاعل (مصدره تعلم) - معرّف بالإضافة - معرب / مجرور به حرف الجرّ و علامة جرّه الياء
- (۲) اسم فاعل (من باب تفعيل) - نكرة - معرب - صحيح الآخر / مجرور بالياء، على متعلّمي: جار ومجرور
- (۳) جمع مذكّر سالم - معرّف بالإضافة - معرب - منقوص - منصرف / مجرور بعلامة الياء الفرعية، و قد حذف نونه بسبب الإضافة
- (۴) جمع سالم للمذكّر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: تعليم) - صحيح الآخر / مجرور بحرف الجرّ، على متعلّمي: جار و مجرور

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ، بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

إنّ الصديق الوفيّ كنز ثمين من الصعب الحصول عليه، فهذا في كثير من الأحيان خير من الأخ! فهو وسيلة في الشدّة و قبس هداية و نور في ظلمة الأيام و مُعين في الشدائد: و الصداقة لا تكون خالصة إلا إذا خلت من شائبة الأنانيّة. فلامعنى للصداقة إذا لم ينبض القلب بشعور الألم عند ما يصاب الصديق بما يؤلمه! الشدائد محكّ الأخوة، و الصديق الوفيّ لا يُعرف إلا في المصاعب و لا يُختبر إلا في الحاجة. فإذا كان المرء في نعمة يأتي الأصدقاء إليه من كلّ جانب، بل قد ينقلب العدوّ صديقاً، ولكن إذا قلّت نعمته فيلتفت حوله باحثاً عن أولئك الاصدقاء فلا يجد لهم أثراً! و على أيّ حال لقد قلّ المخلصون و كثرا المتملقون! فعلى الإنسان أن يكون متنبهاً في مجال الصداقة و ليعلم أنّ صديق الحقّ من إذا قال صدّق و إذا طلب أجاب. فالصداقة لا ترتعش بالحوادث و لا تضعفها حوادث الايام!

۱۹۰- عین الخطأ: الصديق هو

- (۱) المساعد في النوائب! (۲) صاحب الكنز الثمين! (۳) المونس في أيام الوحشة! (۴) نجم يهتدي به الإنسان!

۱۹۱- على أساس النصّ متى ينقلب العدوّ صديقاً؟: إذا.....

- (۱) كان الإنسان يتمتّع بالنعم!
- (۲) كان خُلُق الإنسان و أعماله طيّبة!
- (۳) لم ير العدوّ أنانيّة فينا!
- (۴) قلّت مواهب العدوّ و توفّع إعانتنا!

۱۹۲- عین الوصف الذي لم يأت في النصّ عن الصديق:

- (۱) أفضل من الأخ للإنسان!
- (۲) إذا ناديته لأمر يسمع و يجيب!
- (۳) يرجّح صديقه على نفسه!
- (۴) يحترمنا في الغيبة و الحضور!

۱۹۳- عین ما لا يرتبط مفهوم النصّ:

- (۱) عليك بالصدق في كلّ الأمور!
- (۲) بعد اختبار المرء فاذمّم أو احمّد!
- (۳) جزى الله الشدائد كلّ خير
- (۴) و لا خير في ودّ امرئ متلّون
- (۲) عرفت بها صديقي من عدوي!
- (۴) إذا الريح مالت مال حيث تميل!

۱۹۴- عین الصحيح في التشكيل:

«لا معنى للصدقة إذا لم ينبض القلب بشعور الألم عندما يصاب الصديق بما يؤلمه!»:

- (۱) شُعور - الألم - الصديق - يُؤلم
(۲) الصداقة - ينبض - يصاب - الصديق
(۳) القلب - شعور - الألم - الصديق
(۴) معنى - الصداقة - ينبض - القلب

۱۹۵- عین الصحيح في التشكيل:

«إذا كان المرء في نعمة يأتي الأصدقاء إليه من كل جانب بل قد ينقلب العدو صديقاً!»:

- (۱) الأصدقاء - كل - ينقلب - العدو
(۲) نعمة - الأصدقاء - جانب
(۳) كان - المرء - نعمة - يأتي
(۴) المرء - يأتي - جانب - العدو

۱۹۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يَعْلَم» (ليعلم):

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب إفعال - مبني للمجهول / نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
(۲) مزيد ثلاثي - صحيح - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر و مرجعه «الإنسان»
(۳) مضارع - مجرد ثلاثي - مبني للمعلوم - مبني / فعل مجزوم محلاً، و فاعله الضمير المستتر، والجملة فعلية
(۴) للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح - معرب / فعل مجزوم بلام الأمر، فاعله ضمير «هو» المستتر، والجملة فعلية

۱۹۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُضَعَّف»

- (۱) مضاعف - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير «هي» المستتر، و مرجعه «حوادث»
(۲) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي - صحيح / فعل مرفوع و فاعله «حوادث» و الجملة فعلية
(۳) للغائبة - مزيد ثلاثي من باب تفعّل - صحيح - متعدّد / مجزوم بحرف «لا» و مع فاعله جملة فعلية
(۴) مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - مضاعف - لازم / فعل و فاعله اسم ظاهر، و مفعوله ضمير «ها»

۱۹۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«المخلصون»:

- (۱) جمع سالم للمذكّر - معرّف بأل - معرب / نائب فاعل لفعل «قلّ» و مرفوع
(۲) جمع سالم - معرّف بأل - معرب - منصرف / نائب فاعل و مرفوع بالواو
(۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره: إخلاص) - معرب - صحيح الآخر / فاعل و مرفوع بالواو
(۴) اسم - جمع سالم للمذكّر - مشتق و اسم مفعول (مصدره: خلوص) - معرب / فاعل و مرفوع

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

من عاش في الدنيا فلا بد أن يرى من العيش ما يصفو و ما يتكدّر! كلّ شديدة نزلت بقوم لها من بعد شدّتها رخاء. الإنسان العاقل هو الذي يعود نفسه على لقاء الشدائد. يجب أن نوّمن بأنّ الإنسان لا يملك لنفسه ضرراً ولا نفعاً و إن حاول أن تكون عاقبته في منتهى الحكمة. نعم! هناك كثير من الناس يحاولون أن يجعلوا حياتهم كلّها سروراً و بهجة مستمرة، فيها نعيم لا تُكذّره الأيام! و هذا ممّا يمكن أن يتحقّق إلى حدّ، لكننا لا نعرف فيمن سبق ممّا من استطاع أن يُحقّق هذا الأمل! الإنسان في غالب الأحيان ورقة في هُجوم الرياح. حين آمن المرء بكلّ هذا لا يئأس في الشدّة ولا يصاب بالغرور في الرّخاء. سفينة الحياة تعلقو في زمن و تهبط.

في زمن آخر: والعاقل هو الذي لا يرتعش بهذه الصعودات و النزولات!

١٩٩- العاقل هو الذي يعود نفسه على لقاء الشدائد. لماذا! لأنّ.....

(١) لكلّ نزول صعوداً! (٢) من صبر ظفر! (٣) الفرح لا يدوم! (٤) الصبر مفتاح الفرج!

٢٠٠- عيّن الخطأ:

(١) كلّما صعبت الشدّة يبتعد الفرح من الإنسان!
(٢) استمرار السرور لا يتحقّق للإنسان بشكل كامل!
(٣) الويل لمن في نعيمه لا يحاسب حساباً لتبدّل الأحوال!
(٤) النعيم والبؤس يأتيان إلينا إتيان النهار و الليل!

٢٠١- عيّن الصحيح في الاستنباط من العبارة التالية: «الإنسان في غالب الأحيان ورقة في هجوم الرياح»:

(١) الإنسان يدبّر والله يقدر!
(٢) زمام الإنسان بيد الآخرين، فلا تدبير له!
(٣) تقدّم الإنسان و تأخّر بيد حوادث الدهر!
(٤) لا تعتمد على عقليّتك! فالأمور دائماً تجري على خلاف رأيك!

٢٠٢- عيّن ما لا يرتبط بمفهوم النص:

(١) يوم السرور قصير!
(٢) الدهر يومان يوم لك و يوم عليك!
(٣) دوام الحال من المحال!
(٤) عند الشدائد يُعرف الإخوان!

٢٠٣- عيّن الصحيح في التشكيل:

«من عاش في الدنيا فلا بدّ أن يرى من العيش ما يصفو و ما يتكدّر!»:

(١) بَدَّ - يَرَى - العَيْشِ - يَصْنُفُو
(٢) مِنْ - يَرَى - يَصْنُفُو - يَتَكَدَّرُ
(٣) عَاشَ - لاِبْدُ - أُنَّ - يَرَى
(٤) الدُّنْيَا - العَيْشِ - يَصْنُفُو - يَتَكَدَّرُ

٢٠٤- عيّن الصحيح في التشكيل:

«... أنّ الإنسان لا يملك لنفسه ضرراً و لا نفعاً و إن حاول أن تكون عاقبته في منتهى الحكمة!»:

(١) يَمْلِكُ - نَفْسِهِ - حَاوَلَ - تَكُونُ
(٢) الإِنْسَانُ - يَمْلِكُ - نَفْسِهِ - الحِكْمَةَ
(٣) نَفْسِ - حَاوَلَ - تَكُونُ - عَاقِبَةُ
(٤) حَاوَلَ - أُنَّ - عَاقِبَةُ - مُنْتَهَى

۲۰۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«عاش»:

- (۱) معتل وأجوف - متعدّ - مبني على الفتح / فاعله ضمير «هو» المستتر ومرجعه «من»
- (۲) ماضٍ - للغائب - مجرّد ثلاثي - معتل وأجوف - لازم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۳) فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - مبني على الفتح / فاعله «من» و الجملة فعلية
- (۴) متعدّ - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

۲۰۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يعود»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعل - معتل وأجوف / فاعله ضمير «هو» المستتر، مرجعه «الذي»
- (۲) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (۳) معتل و مضاعف - متعدّ - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر
- (۴) للغائب - معتل و أجوف - متعدّ - فعل و فاعله «نفس» و الجملة فعلية

۲۰۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«الأيام»:

- (۱) جمع تكسير (مفرده: يوم، مذكّر) - جامد - معرّف بأل / فاعل و مرفوع
- (۲) معرّف بأل - معرب - منصرف / مفعول فيه أو ظرف للزمان و منصوب
- (۳) اسم - جامد - معرّف بأل - معرب - منصرف / ظرف للزمان و منصوب
- (۴) اسم - جمع مكسّر - مشتق و اسم زمان - معرّف بأل - معرب / فاعل و مرفوع

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

الناس بطبيعتهم لا يقتربون من الشوك لخوفهم على أنفسهم و لأذاه، و لكنهم بطبيعتهم العدوانية لا يجتنبون أبداً تمزيق و إمعاء أجمل وردة، لأنهم مطمئنون إلى أن الوردة لا تملك من السلاح ما تدافع به عن نفسها! و لهذا حين جاؤوا بدواء لاحد الحكماء خلال مرضه و فيه لحم، خاطب الدواء و قال: استضعفوك فذبحوك، و إلا لماذا لم يذبحوا الأسد؟! ففى هذا العالم الذى يُسيطر عليه قانون الغابة، و الحكومات لا تعمل إلا على اساس ميولها و أهواءها، فلنكن أقوياء، فالاعداء لا يخافون إلا القوة!

الدُّوْلُ المستعمرة لم تعترف بحق الشعوب، و لا لمرة واحدة، فى حريتها و استقلالها إلا بعد ثورات جرت فيها الدماء كالانهار، و هذا قانون يجرى فى العلاقات بين الدول!

۲۰۸- متى يترك الظالم جوره؟: حين

- (۱) شعر أن مخاطبه أظلم منه!
- (۲) فهم أن المخاطب لا يملك ما يفيده!
- (۳) أراد أن يترحم عليه و يُشفق!
- (۴) أدرك أنه لا يقدر على ارغام مخاطبه!

۲۰۹- عین الخطأ:

- (۱) إذا كانت المصالح الشخصية هي المسيطرة على العلاقات، فيجب أن نكون أقوياء!
- (۲) إذا بُنيت الحكومات على أساس الاخلاقيات، فحينئذ لانحتاج إلى تقوية قولنا!
- (۳) الظالم بمجرد أن يدرك أن مخاطبه هو القوى، فإنه يرفع يده عن الظلم!
- (۴) أهواء الإنسان و ميوله إذا لم تُربَّ، فإنها إلى الاعتداء و الظلم!

۲۱۰- لماذا يجب أن نكون اقوياء؟: لأن

- (۱) العقل يحكم بانتصار من هو أقوى!
- (۲) الحياة بُنى محورها على أساس غلبة القوى!
- (۳) فقدان القوة دائماً يسبب سيطرة الجماعات القوية!
- (۴) العلاقات بين الحكومات لم تُبنَ على أساس العقل و القانون!

۲۱۱- على أساس النص يُجرى قانون «تقوى يأكل الضعيف» بين

- (۱) الإنسان و الطبيعة!
- (۲) الحكومات!
- (۳) الأصدقاء!
- (۴) الغنى و الفقير!

۲۱۲- عين الصحيح فى التشكيل:

«لا يجتنبون أبداً تمزيق أجمل وردة، لانهم مطمئنون إلى أن الوردة لا تملك من السلاح ما تدافع به عن نفسها»:

- (۱) يَجْتَنِبُونَ - وردة - الوردة - السلاح
- (۲) أَنَّهُمْ - مُطْمَئِنُونَ - تَمْلِكُ - تُدَافِعُ
- (۳) وَرْدَةٌ - تَمْلِكُ - تُدَافِعُ - نَفْسِ
- (۴) الوردة - تملك - من - السلاح

۲۱۳- عين الصحيح فى التشكيل:

«الدول المستعمرة لم تعترف بحق الشعوب، و لا لمرّة واحدة فى حريتها و استقلالها!»:

- (۱) حَقٌّ - الشُّعُوبِ - مَرَّةٍ - حُرِّيَّتِهَا
- (۲) تَعْتَرِفُ - حَقٌّ - مَرَّةٍ - وَاحِدَةٍ
- (۳) المُسْتَعْمِرَةُ - تَعْتَرِفُ - حَقٌّ - حُرِّيَّتِهَا
- (۴) المُسْتَعْمِرَةُ - الشُّعُوبِ - حُرِّيَّةٍ - اسْتِقْلَالُ

۲۱۴- عين الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«يقتربون»:

- (۱) مزيد ثلاثى من باب افتعال - صحيح - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الاعراب
- (۲) مضارع - للغائبين - مبنى للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الواو، و الجملة فعلية و حال و منصوب محلا
- (۳) للغائبين - مزيد ثلاثى - صحيح - لازم / فعل مرفوع بالواو، و الجملة فعلية و نعت و مجرور محلا
- (۴) فعل مضارع - مزيد ثلاثى من باب افتعال - مبنى للمجهول / نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

۲۱۵- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:
«تُدافع»:

- (۱) مزيد ثلاثى من باب مفاعلة - معتل و أجوف - لازم / فعل و فاعله الضمير المستتر
- (۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثى من باب تفاعل - معرب / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثى من باب مفاعلة / فاعله ضمير «هى» المستتر، و الجملة فعلية
- (۴) للمخاطب - لازم - مبنى للمجهول - معرب / نائب فاعله «نفس» و الجملة خبر و مرفوع محلا

۲۱۶- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:
«لحم»:

- (۱) نكرة - معرب - منصرف / مبتدأ و مرفوع، و خبره «خاطب» و الجملة اسمية
- (۲) مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب / مبتدأ مؤخر، و خبره شبه جملة «فيه»
- (۳) مفرد مذکر - جامد - منصرف / مبتدأ و مرفوع، و خبره «خاطب الدواء»
- (۴) اسم - مفرد مذکر - نكرة - معرب / مبتدأ و خبره «فيه» و الجملة اسمية

درک مطلب های سال ۹۲

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبِ الْأَسْئَلَةَ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

الناس ثلاثة: أحدهم قوال لا يُنتج غير الكلام، و الثانى يقول و يتبع القول بالعمل، و الثالث يفاجى، الناس بعمله دون أن يتكلم قبل وقوعه!

و الأوّل شبيه بالطبل الفارغ لا يصدر منه إلا الصّوت، و هم كثيرون! و الثانى يدرك ما يجب عليه أن يفعل فيصّرح بما هو فاعل، إلا أنّه متفاخر مَنان! و الثالث قليل وجوده بين الناس و هو يستعين على قضاء أموره بالكتمان و يرجح العمل بالصّمت. هذا هو خير الناس و نحن بحاجة إلى هؤلاء!

فكثيراً ما قد رأينا أشخاصاً يتكلمون بالأقوال الجميلة و المواعيد الخداعة و لكنهم بعد زمن يُفشى سرهم و يتبين كذبهم، أو نراهم يحاولون لتحقيق مواعيدهم و لكنهم يتوقعون منا أن لا نتكلم إلا و نحن مادحون لأعمالهم!

۲۱۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ: الأمر الجميل عند الفئة الثالثة أننا

- (۱) لم نر منهم لا أذى و لا سوء!
- (۲) نشاهد أنهم يعملون بجدّ و جهاد!
- (۳) لم نشاهد منهم كذباً فى مواعيدهم!
- (۴) نرى منهم أشياء أكثر ممّا نتوقّع!

۲۱۸- عَيْنَ الْخَطَأِ:

- (۱) المنافق يُشبه جماعات المجموعة الأولى!
- (۲) خسارة المجتمع من المجموعة الثانية أكثر و أشد!
- (۳) الجماعة الأولى أكثر عدداً فى المجتمعات البشرية!
- (۴) الجماعة الثالثة لا تتوقّع أجراً من الناس، بخلاف الثانية!

۲۱۹- عَيْنَ مَا هُوَ مَنَاسِبٌ لصفات المجموعة الثالثة:

- (۱) من لا يكرّم نفسه لا يكرّم فهو حينئذ لا يُحترم فى حياته!
- (۲) لا ترعد قبل نزول المطر و لا تُحدث ضوضاء قبل قيامها بالعمل!
- (۳) و من الجهالة أن تُعظّم جاهلاً
- (۴) إعمل كثيراً و كن بالله معتصماً
- لجمال ملبّسه و رونق وجهه
- لا تعجلن، فإن العجز بالعجل!

۲۲۰- عَيْن ما هو الأَنسِب لمفهوم النص:

(۱) لسان العمل أنطق من لسان القول!

(۲) حقارة المرء في كثرة كلامه!

(۳) الصمت زين و السكوت سلامة

(۴) لا تقل أصلي و فصلی أبدا

فإذا نطقت فلا تكن مكثارا!

إنما أصل الفتى ما قد حصل!

۲۲۱- عَيْن الصحيح في التشكيل:

«الثالث قليل وجوده بين الناس و هو يستعين على قضاء اموره بالكتمان!»:

(۱) قَلِيلٌ - بَيْنَ - النَّاسِ (۲) يَسْتَعِينُ - قَضَاءً - أُمُورٍ (۳) بَيْنَ - قَضَاءً - أُمُورٍ (۴) الثَّالِثُ - قَلِيلٌ - وَجُودٌ

۲۲۲- عَيْن الصحيح في التشكيل:

«يحاولون لتحقيق مواعيدهم ولكنهم يتوقعون منا أن لا نتكلم إلا و نحن مادحون لأعمالهم!»:

(۱) وَ نَحْنُ - مَادِحُونَ - أَعْمَالِهِمْ (۲) تَحَقَّقَ - يُحَاوِلُونَ - مَوَاعِيدِهِمْ

(۳) تَحَقَّقَ - نَتَكَلَّمُ - مَادِحُونَ (۴) يُحَاوِلُونَ - تَحَقَّقَ - نَتَكَلَّمُ

۲۲۳- عَيْن الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«يُرَجَّحُ»:

(۱) متعدّ - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر

(۲) مضارع - صحيح و مضاعف - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

(۳) مزيد ثلاثي من باب تفعّل - مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

(۴) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر

۲۲۴- عَيْن الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«رَأَيْنَا»:

(۱) للمتكلم مع الغير - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - مبني / فعل و فاعله ضمير «نا» البارز

(۲) فعل ماضٍ - للمتكلم وحده - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «أنا» المستتر

(۳) مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - لازم - مبني / فاعله ضمير «نا» البارز

(۴) ماضٍ - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۲۲۵- عَيْن الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:

«الصوت»:

(۱) اسم - جامد - معرب - ممنوع من الصرف / مستثنى و منصوب

(۲) مفرد مذكّر - جامد - معرّف بآل / مستثنى مفرّغ و مرفوع بإعراب الفاعل

(۳) مشتق (صفة مشبهة) - معرّف بآل - معرب / فاعل لفعل «يصدر» و مرفوع

(۴) اسم - مفرد مؤنث - معرب - منصرف / مستثنى مفرّغ و المستثنى منه «الطلب»

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان كالخشب في يد النجّار، و لهذا فعليه أن يحرص عليه و أن يحسن استعماله! و العاقل يعرف قيمة الوقت معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه، و قد أدرك أنّ الحياة تُعدّ بالدقائق و الثواني، فيجب أن تكون لهذه الدقائق قيمةً جلييلة!

و ظاهرة عدم الالتزام بالمواعيد الزمنية هي من التّماذج الشائعة بين النّاس. فالمحافظة على الوقت و العهود الزمنية تظهر في كلّ إنسان اتّصف بالصدق و قوّة الإرادة، فإنّ الإنسان المُهمَل هو الذي يضيّع وقته بلا فائدة فيسوء عيشه! فالواجب يقتضينا أن نغرس عادة المحافظة على المواعيد في نفوس الصغار منذ الطفولة، حتّى إذا كبروا وجدوا هذه العادة ثابتة راسخة لايمكن أن تغيّرها الظروف، و حينئذ تنتظم الأعمال و يسود النّظم و تزداد فرص النّجاح و يعيش النّاس في طمأنينة!

۲۲۶- «الوقت هو المادّة الخام في يد الإنسان». عيّن المقصود من العبارة:

- (۱) الإنسان هو العامل في تشكيل الزمان و أجزائه من الدقائق و الثواني!
- (۲) الوقت بوحده لا يكفي لتشكيل الزمان، بل هو بحاجة إلى موادّ أخرى!
- (۳) الإنسان هو المسؤول عن حسن الاستفادة من الوقت أو سوتها!
- (۴) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية لا فرق بينهم!

۲۲۷- من يراعي العهود الزمنية؟

- (۱) الصدوق و ذو الإرادة!
- (۲) الصادق و العاقل!
- (۳) الصّابر و قويّ الإرادة!
- (۴) العاقل و الوفيّ!

۲۲۸- لماذا لا يعرف الجاهل قيمة الوقت؟: - لأنه

- (۱) لا يحتاج إليه في حياته!
- (۲) لم يتّصف بالصدق!
- (۳) لا يسود النّظم على أعماله!
- (۴) لم يدرك أنّ الوقت يفوت!

۲۲۹- عيّن الصحيح:

- (۱) قيمة الوقت لجميع فئات الشعب متساوية!
- (۲) ربّما الظروف تسبّب بروز ظاهرة خلف المواعيد!
- (۳) الأطفال يراعون المواعيد الزمنية أحسن من الكبار!
- (۴) القانون هو العامل المرجّح لإشاعة الالتزام بالوقت!

۲۳۰- عيّن الصحيح في التشكيل:

- «المحافظة على الوقت و العهود الزمنية تظهر في كلّ إنسان اتّصف بالصدق!»:
- (۱) الوُقْتِ - تَطَهَّرُ - إنْسانِ
 - (۲) تَطَهَّرَ - إنْسانِ - الصّدِّقِ
 - (۳) المُحافظَةُ - الوُقْتِ - الزَّمَنِيَّةِ
 - (۴) العُهُودِ - كُلِّ - إنْسانِ

۲۳۱- عین الصحيح في التشكيل:

«العاقل يعرف قيمة الوقت معرفة ناتجة من حاجته الشديدة إليه!»:

- (۱) العاقل - معرفة - ناتجة
 (۲) قيمة - معرفة - ناتجة
 (۳) يعرف - قيمة - الوقت
 (۴) ناتجة - حاجة - الشديدة

۲۳۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تكون»:

- (۱) مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل من الأفعال المشبهة بالفعل و هي من النواسخ
 (۲) فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي / من الأفعال الناقصة و اسمه «قيمة»
 (۳) للغائبة - مجرد ثلاثي / فعل منصوب بحرف «أن» و من الأفعال الناقصة
 (۴) مضارع - معتل و أجوف - معرب / اسمه ضمير «هي» المستتر

۲۳۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«كبروا»:

- (۱) فعل ماضٍ - صحيح - متعدي - مبني للمعلوم / فعل شرط و مجزوم و علامة جزمه حذف نون الإعراب
 (۲) مجرد ثلاثي - لازم - مبني للمجهول - مبني / نائب فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
 (۳) للغائبين - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص / فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و شرطية
 (۴) فعل ماضٍ - للغائبين - لازم / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب الأسئلة بما يناسب النص:

يظنّ الكثيرون أنّما الغريزة فقط هي وراء سلوك الحشرات، و لكنّ العلماء أثبتوا خلال تجاربهم أنّ الحشرات تستفيد من قوة الفكر أيضاً و أنّ الغريزة ليست كلّ شيء! فالزنبور مثلاً عندما يلاحظ أنّ الريح تعصف، يترك عمله ليواظب خليته (بيته) كي لا تسقط!

و من المعروف أنّ خلية النحل تضمّ عدداً من المسؤولين، عملهم صيانة الخلية فقط و لكن عندما تتعرّض الخلية للخراب أو الجفاف فإنّ مجموعات أخرى من النحل تدخل العمل إلى جانب فئة الصيانة تاركة نشاطها الغريزي لتساعد على استحكام الخلية أو حمل الماء!

فاذا كانت الغريزة هي المسؤولة عن هذا السلوك فمن المعقول أن يبادر الجميع إلى ذلك، لكننا نرى أنّ مجموعات صغيرة فقط تقوم بذلك!

۲۳۴- عین الصحيح:

- (۱) لم يثبت حتّى الآن أنّ الحشرات تتمتع بقوة الفكر!
 (۲) للنحل حياة اجتماعية تظهر مصاديقها عند بروز المشكلات!
 (۳) عندما تصاب الخلية بمشكلة فإنّ مجموعات النحل في جنب أعمالها العادية تقوم بمساعدة الآخرين!
 (۴) عندما تواجه الخلية الخطر يبادر جميع مجموعات النحل إلى المساعدة لكي لا توجه الخلية بالخطر!

۲۳۵- عین الصحيح: أهم حجة لإثبات ظاهرة التعقل هو

- (۱) المواظبة على الخلية عند العاصفة كي لا تسقط!
- (۲) الشعور بالمسؤولية تجاه تهديم الخلية أو فقدان الماء!
- (۳) ترك بعض الحشرات عملهم أحياناً و القيام بعمل آخر! (۴) مبادرة الجميع إلى ما عليه من الواجب تجاه سقوط الخلية!

۲۳۶- عین الصحيح على حسب النص:

- (۱) مشاهدات العلماء كانت سبباً لزوال فكرة سيطرة الغريزة!
- (۲) قوة التعقل عند الحيوانات لا تختلف عما في الإنسان!
- (۳) لا شك أن التعقل موجود لكنه أضعف من الغريزة!
- (۴) للحيوانات قوة غريزية تغلب على قوة العقل!

۲۳۷- عین الصحيح: من اعتقد بسيطرة الغريزة على جميع تصرفات الحيوان يجب عليه أن

- (۱) يشاهد تعارضاً واضحاً في سلوك الحيوان مع الآخرين!
- (۲) لا يرى اختلافاً في نشاطات مجموعة واحدة من الحيوان!
- (۳) ينكر موضوع مساعدة الحيوان الآخرين عند بروز المصائب!
- (۴) يقبل أن الحيوانات لا تعمل بأسلوب واحد في الظروف المختلفة!

۲۳۸- عین الصحيح في التشكيل:

«أثبتوا خلال تجاربهم أن الحشرات تستفيد من قوة الفكر و أن الغريزة ليست كل شيء!»:

- (۱) قُوَّة - الفِكر - كُلُّ - شَيْءٍ
- (۲) تَجَارِبِ - قُوَّة - الغريزة - كُلُّ
- (۳) أثبتوا - خلال - تجارب - الحشرات
- (۴) الحشرات - تستفيد - قُوَّة - الفكر

۲۳۹- عین الصحيح في التشكيل:

«عندما يلاحظ أن الريح تعصف، يترك عمله ليواطب خيلته كي لا تسقط!»:

- (۱) يلاحظ - الريح - عمل - يواظب
- (۲) عندما - يلاحظ - تعصف - يشرك
- (۳) الريح - تعصف - عمله - خيلته
- (۴) عمله - يواظب - خيلته - لا تسقط

۲۴۰- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«أثبتوا»:

- (۱) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب افتعال - متعد - مبني للمعلوم / مع فاعله جملة و خبر «لكن» و مرفوع محلاً
- (۲) للغائبين - صحيح - لازم - مبني / فاعله ضمير الواو و الجملة فعلية و خبر «لكن» و منصوب محلاً
- (۳) ماضٍ - للغائبين - متعد - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۴) مزيد ثلاثي من باب إفعال - صحيح - متعد / فعل و فاعله ضمير الواو البارز

۲۴۱- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«تعرّض»:

- (۱) مزید ثلاثی من باب تفعیل - صحیح - لازم - مبنی للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله «الخلیة»
- (۲) للغائبة - صحیح و مضاعف - مبنی للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمیر «هی» المستتر
- (۳) فعل مضارع - للغائبة - مزید ثلاثی من باب تفعل - صحیح / فعل و فاعله «الخلیة» و الجملة فعلية
- (۴) مضارع - للمخاطب - مزید ثلاثی - لازم - مبنی للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية

۲۴۲- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«السلوک»:

- (۱) مفرد مذکر - جامد - معرّف بآل / عطف بیان و مجرور بالتبعية لمتبوعه «هذا»
- (۲) جامد - معرّف بآل - معرب - صحیح الآخر / بدل و مرفوع بالتبعية للمبدل منه «هذا»
- (۳) اسم - جمع تکسیر - معرّف بآل - معرب - صحیح الآخر - منصرف / نعت و مجرور بالتبعية
- (۴) معرّف بآل - معرب - صحیح الآخر - ممنوع من الصرف / عطف بیان و مرفوع بالتبعية لمتبوعه

اقرأ النصّ التّالى بدقّة ثمّ أجب الأسئلة بما يناسب النصّ:

کثيرون منّا لا يهتمّون بصغائر الأمور و لا يتنبّهون لخطئهم و غفلتهم إلا بعد أن ينزل بهم الأذى، فيسارعون إلى تلافى ما حدث عنهم، ولكن لا يظفرون بشيء و لا يصلون إلى نتيجة! ذلك لأنهم لم يتدبّروا الأمر و هو صغير لاعتقادهم أنّه غير مهمّ لا يستحقّ الالتفات!

و كثير من الحوادث المرّة التي تحدث بين الأصدقاء و الأقارب تنشأ في الغالب عن أسباب حقيرة، لو سارع أصحابها إلى حلها قبل أن تعظم لزالّت و شحيت دون أن تترك أثراً أليماً أو تنتهي إلى شرّ عظيم!

و الأمة كالفرد، إذا أهملت شؤونها تصبح الصغائر كبيرة فينفذ في صفوفها الاضطراب و الخلل فيطمع فيها الآخرون!

۲۴۳- متى تظهر مطاعم الأعداء علينا؟ - عندما

- (۱) ضعفت أسباب استحکام صفوف الشعب!
- (۲) يسيطر الخوف و الاضطراب على أفراد الأمة!
- (۳) لا تدبّر الأمور و لم نسع لتعظيمها و هي صغيرة!
- (۴) نهتمّ بصغائر الأمور و لانتبه إلى الأخطار و الغفلات!

۲۴۴- ما هو واجبنا تجاه الأخطاء؟

- (۱) يجب أن نحاول حتّى لا نرتكب خطأ!
- (۲) يلزم أن نهملها حتّى لا تعظم و تكبر!
- (۳) المحاولة لمحوها و جبرانها حين صدرت عنّا!
- (۴) التدبّر حتّى نجد أسباب نشوئها لنجنبها!

۲۴۵- عین الصحیح:

- (۱) سبب جميع الخلافات أمر صغير حقير!
- (۲) رفع الشّور العظيمة أسهل من إيجادها!
- (۳) إذا كُبر الخطأ الصغير فلا يمكن تصحيحه!
- (۴) سبب اهتمامنا بسائر الأمور خطؤنا و غفلتنا!

۲۴۶- عین الأقرب إلى مفهوم النص:

- (۱) فمن نام لم تنتظره الحياة!
 (۲) أعظم الذنوب استصغار الذنب!
 (۳) أفضل المجد استحقاق الشرور!
 (۴) العُلا وقف على من لم ينم!

۲۴۷- عین الصحيح فى التشكيل:

- «لأنهم لم يتدبروا الأمر و هو صغير لاعتقادهم أنه غير مهم لا يستحق الالتفات!»:
 (۱) اِعْتَقَادٍ - عَيَّرُ - اِلْتِفَاتٍ
 (۲) الْأَمْرَ - صَغِيرٌ - اِلْتِفَاتٍ
 (۳) يَتَدَبَّرُوا - عَيْرٌ - يَسْتَحِقُّ
 (۴) صَغِيرٌ - اِعْتِقَادِهِمْ - عَيْرٌ

۲۴۸- عین الصحيح فى التشكيل:

- «الامة كالفرد، إذا اهملت شؤونها تصبح الصغائر كبيرة فينفذ فى صفوفها الاضطراب!»:
 (۱) تُصَبِّحُ - كَبِيرَةٌ - صُفُوفٍ
 (۲) الْأُمَّةُ - أَهْمَلْتُ - الصَّغَائِرُ
 (۳) أَهْمَلْتُ - شُؤُونََ - صُفُوفٍ
 (۴) الصَّغَائِرُ - يَنْفِذُ - الاضطراب

۲۴۹- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

«يتنبهون»:

- (۱) فعل مضارع - صحيح - لازم - مبنى / فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
 (۲) معتل و أجوف (له إعلال الحذف) - مبنى للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 (۳) للغائبين - مزيد ثلاثى من باب تفعل / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
 (۴) مضارع - مزيد ثلاثى من باب تفعيل / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب

۲۵۰- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

«تُنشَأُ»:

- (۱) للمخاطب - متعدياً - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «أنت» المستتر
 (۲) للغائبة - متعدياً - مبنى للمجهول - معرب / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «هى» المستتر
 (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثى من باب إفعال - معتل و ناقص / فعل و نائب فاعله الضمير المستتر
 (۴) مزيد ثلاثى من باب مفاعلة - صحيح - مبنى للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «هى» المستتر

۲۵۱- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:

«أصحاب»:

- (۱) معرّف بآل - معرب - منصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع و الجملة اسمية
 (۲) جمع مكسّر (مفرده: صاحب) - معرّف بالإضافة - معرب / مفعول به و منصوب
 (۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره صحبة) - معرب - ممنوع من الصرف / فاعل و مرفوع
 (۴) جمع تكسير (مفرده: صاحب، مذكّر) - مشتق (اسم فاعل) / فاعل و مرفوع لفعل «سارع»

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ اجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

يشهد العالم مع مرور كلِّ دقيقة اختراعاً جديداً ما كُنَّا نتصوِّره أبداً! لم يكن أحدٌ منا يظنُّ أنَّ جهاز الكمبيوتر سيتحوَّل من وسيلة لجمع المعلومات إلى آلة تشعر بالعواطف!

فنحن حين غضبنا أو شعرنا بالقلق والاضطراب، هذا الجهاز يقدر أن ينشر لنا ما نحبه لإزالة غضبنا أو قلقنا و ينصحنا أى باتخاذ المواقف الملائمة!

و من المحاسن الأخرى لهذا الجهاز أنَّ له إمكانيات نستطيع أن نستفيد منها فى بعض المجالات خاصة فى مجال التعليم، فعلى سبيل المثال المعلم يدرِّس عن طريق هذا الجهاز، و التلاميذ فى بيوتهم يتابعونه و يتلقون الواجبات، والمعلم يقدر أن يُشرف على كَيْفِيَّةِ عملهم!

٢٥٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(١) لا يقدر الكمبيوتر أن يقوم بهمة التعليم!

(٢) كان الكمبيوتر فى البداية وسيلة لجمع المعلومات!

(٣) لا إمكانيَّة لاستجابة الكمبيوتر بأحاسيس مستخدميه!

(٤) حين اختراعَ الكمبيوتر كان النَّاسُ يعلمون أنه سيصبح كصديق لهم!

٢٥٣- عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ: ربَّما فى المستقبل نشاهد

(١) أنَّ المدرسة يتغيَّر شكلها و تعريفها!

(٢) أنَّ المدارس تتعطلُّ و الكمبيوتر يأتى بدلها!

(٣) الكمبيوترات تدرِّس بدل المعلم، فلا نحتاج إليه!

(٤) تغييراً فى منزلة المعلم و التلميذ، فنرى تديلاً فى مكانتهما!

٢٥٤- عَيْنِ الْخَطَأِ:

(١) من المحتمل أن يختار الإنسان فيما بعد الكمبيوتر صديقاً بدل إنسان آخر!

(٢) تخيُّلات الإنسان ربَّما تتحقَّق، فهذه الرؤيا يمكن أن تصبح اليوم أمراً واقعياً!

(٣) ربَّما يستخدم الكمبيوتر فى المستقبل كقلم لا يرتكب الأخطاء الإملائية!

(٤) لا يقدر المعلم أن يشرف على عمل المستخدم عن طريق الكمبيوتر!

٢٥٥- كيف تَرَوْنَ مستقبل العالم؟ عَيْنِ الْخَطَأِ لِلْجَوَابِ:

(١) الارتباطات بين النَّاسِ تقلُّ!

(٢) الإنسان يصبح وحيداً و يشعر بالغرابة!

(٣) قطار الاختراعات يتوقَّف!

(٤) فى بعض المجالات يشعر الإنسان براحة!

٢٥٦- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّشْكِيلِ:

«لم يكن أحدٌ يظنُّ منَّا أنَّ جهاز الكمبيوتر سيتحوَّل من وسيلة لجمع المعلومات.....»:

(٢) جِهَازٌ - يَتَّحَوَّلُ - وَسِيلَةٌ

(١) يَكُنُّ - أَحَدٌ - يَظُنُّ

(٤) أَحَدٌ - جِهَازٌ - يَتَّحَوَّلُ

(٣) وَسِيلَةٌ - لَجَمْعِ - الْمَعْلُومَاتِ

٢٥٧- عین الصحیح فی التشکیل:

«المعلم یدرس عن طریق هذا الجهاز، و التلاميذ فی بیوتهم يتابعونه!»:

- (١) الجهاز - التلاميذ - بیوتهم
 (٢) یدرس - طریق - يتابعون
 (٣) طریق - الجهاز - التلاميذ
 (٤) المعلم - یدرس - بیوت

٢٥٨- عین الصحیح فی الإعراب و التحليل الصرفی:

«يتابعون»:

- (١) فعل مضارع - صحیح - لازم - مبني للمجهول / مع فاعله جملة و خبر و مرفوع محلاً
 (٢) للغائبين - معتل و أجوف - مبني للمعلوم / فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية
 (٣) مزيد ثلاثي من باب تفاعل - متعدي - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
 (٤) مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب

٢٥٩- عین الصحیح فی التشکیل:

«يُشرف»:

- (١) فعل - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معرب / فعل منصوب بحرف «أن»
 (٢) مجرد ثلاثي - متعدي - معرب / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (٣) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - لازم - مبني / فعل منصوب و فاعله الضمير المستتر
 (٤) مضارع - صحیح - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر

٢٦٠- عین الصحیح فی التشکیل:

«المواقف»:

- (١) اسم - معرف بال - معرب - ممنوع من الصرف / مضاف إليه و مجرور
 (٢) جمع تكسير (مفردة: موقف، مذکر) - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور
 (٣) جمع مكسر (مفردة: موقوف) - مشتق و اسم مكان - معرف بال / مفعول به و منصوب
 (٤) مشتق و اسم مكان (مصدره: موقوف) - ممنوع من الصرف / مضاف و المضاف إليه: «الملائمة»

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب بما يناسب النص:

يتساءل الصغار دائماً: لماذا يتبعنا القمر عندما نسير و يتوقف عندما نتوقف؟ و الأعجب من ذلك أنه يسير بنفس السرعة التي نسير بها، فهو يرافقنا في السيارة و في القطار و ...

و بطبيعة الحال فإن مرافقة القمر لنا أثناء سيرنا هو تصور عن جانبنا فقط ذلك لأن الأشياء التي نمرّ بها أثناء حركتنا بسرعة على الطريق تبدو كأنها تسير في الاتجاه المضاد لنا، لذا نتوقع من القمر نفس هذا السلوك و لكن القمر لا يبدو كذلك بسبب المسافة التي تفصلنا عنه! و إذا أردنا أن نتأكد من ذلك فما علينا إلا أن نراقب قمم الجبال البعيدة أثناء وجودنا في سيارة تنطلق بسرعة، و حينئذ ستبدو الجبال و كأنها تسير بسرعة توازي سرعتنا تماماً.

٢٦١- لماذا يتعجب الأطفال من مرافقتهم القمر أثناء حركتهم؟ لأنهم

- (١) يرون أنه يتبعهم فكأنه يبحث عنهم.
 (٢) تعودوا على أن يروا الأشياء تسير على خلاف مسيرهم.
 (٣) يتصورون أن القمر حينئذ يتحرك مثلهم.
 (٤) يتحيرون حين يرون أنه يسير بنفس سرعتهم.

٢٦٢- ماذا نتوَّع من الأشياء أثناء توقُّفنا؟ نتوَّع أن

- (١) تكون في مكانها.
- (٢) تتحرَّك في اتِّجاه يوازينا.
- (٣) ترافقنا و تتابعنا.
- (٤) تسير في الإتِّجاه المضادِّ لنا.

٢٦٣- سبب الاتِّجاهات المضادَّة و الموازية للأشياء في تصوُّرنا هو

- (١) ابتعادنا عنها بسرعة.
- (٢) حركتنا سريعة نحوها.
- (٣) مرافقتنا إياها في الطَّريق.
- (٤) المقدار الفاصل بيننا و بينها.

٢٦٤- عَيَّن الصَّحيح للفراغ: إذا نسير فى السيَّارة تبدوا و كأنها تسير بسرعة معنا.

- (١) الأشجار
- (٢) النُّجوم
- (٣) مناظر الطبيعة
- (٤) الطُّيور و الحيوانات

٢٦٥- عَيَّن الصَّحيح فى التَّشكيل:

«بطبيعة الحال فإن مرافقة القمر لنا أثناء سيرنا هو تصوُّر من جانباً»:

- (١) القَمَر - أثناء - تصوُّر
- (٢) الحال - سَيرنا - جانِب
- (٣) طبيعة - الحال - مُرافِقة
- (٤) مرافقة - القَمَر - تصوُّر

٢٦٦- عَيَّن الصَّحيح فى التَّشكيل:

«ما علينا إلا أن نراقب قمم الجبال البعيدة أثناء وجودنا في سيَّارة»:

- (١) أثناء - وُجِد - سيَّارة
- (٢) قِمَم - وُجُود - سيَّارة
- (٣) نُراقِب - الجبال - البعيدة
- (٤) الجبال - البعيدة - وُجُود

٢٦٧- عَيَّن الصَّحيح فى الإعراب و التَّحليل الصَّرْفِيّ:

«نتوقُّف»:

- (١) مضارع - معتلّ و مثال - متعدّد - مبنيّ للمعلوم - مبنيّ / فاعله ضمير مستتر و الجملة فعلية
- (٢) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - معتلّ و أجوف - متعدّد / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر
- (٣) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثيّ من باب تفعل - معتلّ و مثال / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر
- (٤) مضارع - مزيد ثلاثيّ من باب تفعيل - لازم - مبنيّ للمعلوم / فاعله الضمير مستتر و الجملة فعلية

٢٦٨- عَيَّن الصَّحيح فى الإعراب و التَّحليل الصَّرْفِيّ:

«يرافق»:

- (١) فعل مضارع - مزيد ثلاثيّ من باب مفاعلة - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٢) مضارع - للغائب - صحيح - متعدّد - مبنيّ للمجهول / فاعله ضمير «نا» البارز و الجملة فعلية
- (٣) للمتكلم مع الغير - متعدّد - مبنيّ للمعلوم - معرب / فاعله الضمير مستتر و الجملة فعلية و حالية
- (٤) مزيد ثلاثيّ من باب مفاعلة - لازم - مبنيّ / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

۲۶۹- عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفی:

«الأعجب»:

- (۱) اسم - مفرد مذكر - معرّف بال - معرب - ممنوع من الصّرف / خبر مقدّم و مرفوع
- (۲) مفرد مذكر - مشتقّ (اسم تفضیل) - معرب / مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمیة
- (۳) مشتقّ (صفة مشبّهة) - نكرة - منصرف / مبتدأ و مرفوع و الجملة اسمیة
- (۴) مشتقّ (اسم تفضیل) - معرّف بالإضافة - معرب / خبر مفرد و مرفوع

درک مطلب های سال ۹۳

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

أرأيت شجرة مرتفعة أو ثمرة طيبة أو فاكهة لذيذة؟! ألم تكن هذه بذرة سترت في التراب و اختفت عن الاعين ثم أحييت و خرجت من التراب و أصبحت على ما نراه الآن في الطبيعة؟! الربيع بأزهاره و طيب هوائه قد جاء بعد برودة شديدة، و أوراق الأشجار عادت إلى مكانها بعد سقوطها، و قد عاد تغريد الطيور و الحيوية و النشاط بعد زمن من السكون! تلك هي حياة الانسان! يُسرّ و عُسر، راحة و شقاء، طلوع و غروب، نزول و صعود و... فإذا كان الامر هكذا فعليه أن لا تبطره النعمة إذا ارتفع، و لا تذك الشدة إذا سقط بل عليه أن يكون إنساناً حاذقاً في حالتی السراء و الضراء!

۲۷۰- عین المناسب للفراغ: على الانسان أن يكون ثابتاً في حالتی السراء و الضراء بسبب

- (۱) أنهما مفيدان لتقدم الانسان، فلا تقدّم إلا بهما!
- (۲) أن الحياة ممزوجة بهما، فحين يأتي أحدهما نتوقع ذهابه!
- (۳) أن طيب الحياة و حسنها لا يأتي إلا بعد شقاء الحياة و كُرْهها!
- (۴) أن الامور ليست بيد الانسان، فهو مجبور على قبول هذه الحالات!

۲۷۱- عین الخطأ:

- (۱) نضوج الاعمال و نُضج الافكار كالفواكه بحاجة إلى مرور الزمن، فلا تعجلّ في أكلها قبل موعدها!
- (۲) نحن كالبذور نحتاج إلى الستر و الاختفاء قبل الظهور و إظهار أنفسنا في المجتمع و بين الناس!
- (۳) طيب الهواء و طهارته يدل على أنه حصل بعد تلوث حتماً، فمع كل شيء يجب أن نشاهد خلافه!
- (۴) السكون و عدم الحركة في ظاهر الاشياء يشير الى حركة في باطنها عن قريب، ربما نشاهدها!

۲۷۲- عین المناسب للفراغ: النص يطلب منا أن

- (۱) لا ننظر إلى حال الاشياء، بل إلى ماضيها و مستقبلها!
- (۲) لا نكون مغرورين في الحياة، فإن الدنيا ليست دار قرار!
- (۳) نهتم بتغريد الطيور و أزهار الربيع و جمال الدنيا!
- (۴) نهتم بحالة يُسرنا كما نهتم و نعتنى بحالة عُسرنا!

۲۷۳- مفهوم النص هو أن

- (۱) الحياة تُظهر بنفسها حقيقة الانسان!
- (۲) حياة الانسان بحاجة إلى السراء و الضراء!
- (۳) الشدة و الرخاء كليهما مدرسة تربي الانسان!
- (۴) النعمة و النعمة علامتان تُظهران ارتفاع الانسان أو إنخفاضه!

۲۷۴- عَيِّن الصحيح في التشكيل:

- «ألم تكن هذه بذرة سترت في التراب و اختفت عن الاعين ثم خرجت من التراب!»
- (۱) الَاعَيْنِ، خُرِجَتْ، التُّرابِ (۲) سَتِرَتْ، التُّرابِ، الَاعَيْنِ (۳) بَذْرَةً، سَتَرَتْ، اخْتَفَتْ (۴) تَكُنْ، بَذْرَةً، التُّرابِ

۲۷۵- عَيِّن الصحيح في التشكيل:

- «الرَّبِيع بأزهاره و طيب هوائه قد جاء بعد برودة شديدة، و أوراق الاشجار عادت إلى مكانها!»
- (۱) الرَّبِيعِ، جاءَ، أوراقُ (۲) بَرُودَةً، شَدِيدَةً، الِاشْجَارِ (۳) أَوْرَاقٌ، عَادَتْ، مَكَانِ (۴) أَزْهَارِهِ، بَعْدَ، بَرُودَةٍ

۲۷۶- عَيِّن الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي:

«رأيت»:

- (۱) معتل و أجوف، متعدُّ، مبني للمعلوم، مبني / فعل و فاعله ضمير التاء البارز
- (۲) مزيد ثلاثي من باب إفعال، معتل و ناقص، معرب / فاعله ضمير «ت» البارز
- (۳) للمخاطب معتل و ناقص، متعدُّ / فعل و فاعله ضمير «ت» البارز، و الجملة فعلية
- (۴) فعل ماضٍ، مجرد ثلاثي، مبني للمعلوم / فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية

۲۷۷- عَيِّن الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي:

«تكن»:

- (۱) للغائبة، مجرد ثلاثي، معتل و أجوف / فعل مجزوم و من الأفعال الناقصة، اسمه «هذه»
- (۲) فعل مضارع، للمخاطب، مجرد ثلاثي، معتل / فعل من الافعال الناقصة، و هي من النواسخ
- (۳) مضارع، معتل و أجوف، معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و علامة جزمه حذف حرف العلة
- (۴) مجرد ثلاثي، معتل و أجوف، معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و اسمه ضمير «هي» المستتر

۲۷۸- عَيِّن الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي:

«شديدة»:

- (۱) معرف بالاضافة، معرب، منصرف / نعت أو صفة مفردة و مجرور بالتبعية
- (۲) اسم، مفرد مؤنث، مشتق و صفة مشبهة، نكرة، معرب / مضاف اليه و مجرور
- (۳) مشتق و صفة مشبهة (مصدره: شدة)، نكرة / نعت مفرد و مجرور بالتبعية لمنعوته «برودة»
- (۴) مفرد مؤنث، جامد و مصدر، نكرة، منصرف / صفة و مجرور بالتبعية للموصوف «برودة»

اقرا النص التالى بدقة ثم اءب بما يناسب النص:

روى أن ملكاً كان حريصاً على مظاهر الأبهة والعظمة. فحين كان يخرج إلى الشعب كانت الطبول تُضرب و الناس يجتمعون واقفين على جانبى الطريق للتحية و السلام بكراهية و إءبار! فى يوم فهم الملك أن جماعة منهم لم يأتوا مع بقية الناس بذريعة عدم سماع صوت الطبل!

إءبر الملك ذلك مصيبة عظمى! فجمع المستشارين و طلب منهم أن يصنعوا طبلأ يسمع صوته جميع الناس! و كان بين المستشارين شيخ معمر، فقال: أنا مستعد للقيام بهذا الامر و لكنى بحاجة إلى أموال كثيرة... فقبل الملك و أعطاه ما طلب!

أخذ الشيخ هذه الاموال و قام بتوزيعها بين الناس و كان يقول: أيها الناس! لا تشكرونى، بل أشكروا الملك الذى أخذت منه هذه الاموال! بعد أيام رأى الملك أن الناس مجتمعون حول قصره قبل خروجه مشتاقين لزيارته. فتعجب من معجزه ذلك الطبل! فحين استفسر الامر تبين الموضوع له!

٢٧٩- ماذا تبين للملك فى الاخير؟: تبين له أن

- (١) الأحسان معجزة تُسمع كل الاسماع و القلوب!
 (٢) إءتماع الناس حوله عند الخروج يؤذيهم فيجب تركه!
 (٣) الشيخ قد خرج فى عمله حول تهيئة الطبل صادقأ!
 (٤) الذين لم يجتمعوا حوله كانوا مصابين بثقل السمع!

٢٨٠- عَيَّن الخطأ عن شخصية الملك و الشيخ المعمر:

- (١) ما كان الملك يعلم حقيقةً بأن الناس لا يحبونه!
 (٢) كان الشيخ يريد الاموال لنفسه حين طلبها من الملك!
 (٣) كان الشيخ صادقأ فى كلامه عند توزيع الاموال بين الناس!
 (٤) كانت للملك جماعة يسمع آراءهم عند حدوث بعض المشكلات!

٢٨١- عَيَّن الخطأ:

- (١) كان الشيخ يقصد أن ينه الملك بعمله!
 (٢) اءتمع الناس حول الملك فى الاخير عن رغبة و شوق!
 (٣) كان الشيخ يريد بطلبه نءاة جماعة لم يأتوا مع الاخرين للتحية!
 (٤) لو كان الشيخ يطلب القيام بالأحسان صراحةً، لمأ كان الملك يقبل ذلك!

٢٨٢- المفهوم المستنتج من النص هو أن

- (١) العدالة تضمن بقاءنا لا العدد و القوة!
 (٢) الحكم يبقى مع الكفر و لا يبقى مع الظلم!
 (٣) الانسان عبد الاحسان و الكرم!
 (٤) الظلم مرتعه و خيم و الاحسان فضله رفيع!

٢٨٣- عَيَّن الصحيح فى التشكيل:

«فهم الملك أن جماعة لم يأتوا مع بقية الناس بذريعة عدم سماع صوت الطبل!»:

- (١) فُهِمَ، بَقِيَّةُ، النَّاسِ (٢) جَمَاعَةٌ، عَدَمَ، سَمَاعَ (٣) النَّاسَ، سَمَاعَ، الطَّبْلِ (٤) المَلِكُ، جَمَاعَةٌ، ذَرِيْعَةٌ

۲۸۴- عین الصحيح فى التشكيل:

«رأى الملك أن الناس مجتمعون حول قصره قبل خروجه مشتاقين لزيارته!»:

(۱) رأى، الملك، مجتمعون (۲) قبل، خروج، مشتاقين (۳) الناس، حول، قصره (۴) حول، قصر، زيارته

۲۸۵- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«يجتمعون»:

- (۱) فعل مضارع، مزيد ثلاثى، متعدّد، مبنى للمعلوم، مبنى / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر
- (۲) للغائبين، صحيح، لازم، معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الاعراب و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۳) مضارع، للغائبين، مزيد ثلاثى من باب افتعال / فعل مرفوع بثبوت نون الاعراب، و فاعله ضمير الواو البارز
- (۴) مزيد ثلاثى من باب استفعال، صحيح، مبنى للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الواو و الجملة و خبر و مرفوع محلاً

۲۸۶- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«تبيّن»:

- (۱) مزيد ثلاثى من باب افتعال، معتل و أجوف، مبنى / فعل و مع فاعله، جملة فعلية
- (۲) للغائب، مزيد ثلاثى من باب تفاعل، معتل و أجوف / فعل و فاعله «الموضوع» و الجملة فعلية
- (۳) مضارع، للغائب، معتل و أجوف، لازم، مبنى للمعلوم / فاعله «الموضوع» و الجملة فعلية و خبر
- (۴) فعل ماضٍ، معتل و أجوف و مضاعف، متعدّد، مبنى للمعلوم، مبنى / فاعله الاسم الظاهر «الموضوع»

۲۸۷- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«واقفين»:

- (۱) جمع مذكر سالم، نكرة، معرب، منصرف / نعت أو صفة و منصوب بالياء بالتبعية
- (۲) جمع سالم للمذكر، مشتق و اسم فاعل (مصدره: وقوف) / حال مفردة و منصوب بالياء
- (۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره: توقيف)، نكرة، معرب، منصرف / نعت مفرد و منصوب بالياء
- (۴) اسم، مشتق و اسم فاعل، نكرة، معرب / حال و منصوب بالفتحة و صاحب الحال «الناس»

اقرأ النص التالى بدقة ثم أجب عن الاسئلة بما يناسب النص:

أحد الاشياء التى تشير إلى وجود العلاقات بين الإيرانيين و العرب هو الأساطير. فقصص «الضحّاك» و «كيكاووس» و «سودابه» و... تشير إلى هذه العلاقة. حياة «بهرام جور» و أشعاره العربية من مظاهر هذه الصلة! فى زمن نزول القرآن الكريم بعض المعاندين حين رأوا أن القرآن الكريم يتكلم عن الامم الماضية كانوا يقولون: إن كان محمد (ص) هكذا يتكلم فنحن نحدثكم بحديث «رستم» و «اسفنديار» و الاكاسرة!

و من مظاهر هذه الصلة وجود المفردات الفارسية الكثيرة فى العربية التى تسربت عن طريق التجارة و الزيارة و ترجمة الكتب، و كذلك سيطرة الإمبراطورية العثمانية على البلدان العربية حيث إن لغة كبار العثمانيين كانت فارسية! و بعد ظهور الاسلام اشتدت هذه العلاقة حيث أصبحوا بنعمة الله إخواناً.

إن اللغة الفارسية لم تكن تشعر عبر الزمان أن اللغة العربية تزاحمها حتى تقصد عداوتها و الجهد لطفائها، بل ظلت العربية فى الجانِبِ الفارسى أساساً متيناً للثقافة الايرانية الاسلامية!

٢٨٨- ما هى العلامت التى تثبت وجود المشتركات بين البلدين؟

- (١) التجارة و الزيارة و الحكومة الواحدة على البلدين!
- (٢) المفردات اللغوية المستعملة بين مستخدمى اللغة!
- (٣) القصص و الروايات و الابطال و الافكار المشتركة!
- (٤) وجود الاساطير و الظواهر الاخرى المختصة بكل بلد!

٢٨٩- لماذا ازدادت علاقات المحبة بين الايرانيين و العرب بعد الاسلام؟

- (١) لأنّ الاسلام جعل الشعيين أخوين ولم يفرق بينهما!
- (٢) كثرة التجارة و ازدياد الزيارات و ترجمة الكتب قد زادت المحبة!
- (٣) لأنّ الايرانيين لم يقصدوا محو ثقافة جارهم بل حاولوا لحيائها و نموها!
- (٤) بسبب كثرة الروايات و القصص و الاساطير المشتركة التى كانت تنقل عن لسان المتكلمين بهاتين اللغتين!

٢٩٠- متى تنشأ العداوة بين الثقافتين؟: إذا

- (١) لم تكن هناك روايات و أساطير مشتركة بين الثقافتين!
- (٢) شعرت إحداهما أن الأخرى تريد أن تحتل مكانها و تُزيلها!
- (٣) لم تقدر إحدى الثقافتين توسيع دائرة الاخوة و الصداقة بينهما!
- (٤) كان التأثير من جانب واحد و لم تقدر إحداهما أن تؤثر على الأخرى!

٢٩١- على أساس النص:

- (١) كان العثمانيون من أسباب توسيع اللغة الفارسية!
- (٢) كان الناس يتكلمون باللغة الفارسية فى زمن إدارة العثمانيين!
- (٣) المفردات الفارسية هى التى تسربت فى ثقافة العرب، فلم تكن العلاقة متبادلة!
- (٤) كلام القرآن الكريم عن الأمم الماضية كان مثل كلام العرب عن حديث رستم و اسفنديار!

۲۹۲- عین الصحيح فى التشكيل:

«أحد الأشياء التى تشير إلى وجود العلاقات بين الايرانيين و العرب هو الاساطير»:

- (۱) أَلْتى - وُجُودٍ - العَلَقَاتِ - بَيْنَ
(۲) وُجُودٍ - العَلَقَاتِ - بَيْنَ - الايرانيين
(۳) أَحَدٌ - الأَشْيَاءِ - تُشِيرُ - وُجُودٍ
(۴) الأَشْيَاءِ - تُشِيرُ - العَرَبِ - الاسَاطِيرُ

۲۹۳- عین الصحيح فى التشكيل:

«إن اللغة الفارسية لم تكن تشعر أن اللغة العربية تزاحمها حتى تقصد عداوتها!»:

- (۱) اللُّغَةَ - تَكُنُّ - تُزَاحِمُ - تَقْصُدُ
(۲) لَمْ تَكُنْ - تَشْعُرُ - تَزَاحِمُها - حَتَّى
(۳) الفارسيَّةَ - تَشْعُرُ - اللُّغَةَ - العَرَبِيَّةَ
(۴) العَرَبِيَّةَ - تُزَاحِمُ - تَقْصُدُ - عَدَاوَةَ

۲۹۴- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«يتكلم»:

- (۱) مزيد ثلاثى - صحيح - متعدّد - مبنى للمعلوم - معرب / فاعله «الأمم» و الجملة فعلية
(۲) مضارع - مزيد ثلاثى من باب تفعيل - لازم / فاعله الضمير المستتر و الجملة فعلية و خبر «أنّ»
(۳) للغائب - مزيد ثلاثى من باب تفعّل - صحيح - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

- (۴) فعل مضارع - صحيح و مضاعف - لازم - مبنى للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية و خبر «أنّ»
و مرفوع محلاً

۲۹۵- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«يقولون»:

- (۱) مجرد ثلاثى - متعدّد / فعل مرفوع بثبوت نون الاعراب و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و خبر «كان»
مرفوع محلاً

- (۲) مضارع - مجرد ثلاثى - لازم - مبنى للمعلوم - مبنى / فاعله ضمير الواو، و الجملة فعلية و خبر «كان» و منصوب
محلاً

- (۳) للغائبين - معتل و اجوف - مبنى للمعلوم / فعل مرفوع بالواو، و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و خبر
«كان»

- (۴) فعل مضارع - مجرد ثلاثى - معتل و اجوف - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الاعراب، و مع فاعله جملة فعلية

۲۹۶- عین الصحيح فى الاعراب و التحليل الصرفى:

«وجود»:

- (۱) جامد - نكرة - معرب / خبر مفرد و مرفوع و المبتدأ «مظاهر»
(۲) مشتق و اسم مبالغة - معرب - منصرف / مبتدا مؤخر و مرفوع
(۳) اسم - جامد - معرف بالاضافة - معرب - منصرف / خبر مفرد و مرفوع
(۴) مفرد مذكر - جامد - معرف بالاضافة / مبتدا مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية

اقرأ النص التالى بدقة ثم أجب الأسئلة بما يناسب النص:

لم يكن الإنسان القديم يعرف تقسيمات الوقت كالثانية و الدقيقة و الساعة، و لعلّ عنايته كانت على «اليوم» لأنه كان أمراً بارزاً جلياً بالنسبة إليه! و لكنّ الأمم اختلفت فى زمن بدء اليوم، فمنهم من حسب الشروق فاتحة اليوم و منتهاه الشروق التالى، و منهم من عدّ الغروب أوّل اليوم و انتهاءه الغروب التالى! و قد أثر هذا الخلاف فى تسمية السنة بأنّها شمسيّة أو قمرية! ثم أدرك الإنسان أنّه بحاجة إلى أن يضمّ هذه الأيام فى مجموعة ثابتة، فرأى البعض أنّ القمر خير معين له! فهو يولد ثم يكبر شيئاً حتّى يصبح بدرًا كاملاً، و إذا اكتمل عاد إلى ما كان عليه. فدورة القمر من الهلال إلى الهلال سمّت بالـ «شهر»!

٢٩٧- عيّن الصّحيح:

- (١) يعتمد التقويم على حركات الكواكب!
- (٢) ولادة القمر و خفاؤه لم تجلب عناية الإنسان!
- (٣) كانت الطبيعة و ظواهرها مصدراً إلهامياً مهمّاً للإنسان منذ القديم!
- (٤) دورة الشّمس من زمن ظهورها إلى غروبها تسمّى بالسّنة الشمسية!

٢٩٨- عيّن الخطأ:

- (١) لم يعرف الإنسان موضوع الوقت إلّا بعد ما دقّق فى تغييرات الشّمس و القمر!
- (٢) آيات الطبيعة كانت تشغل ذهن الإنسان، فكان يستفيد منها لإدارة حياته!
- (٣) اليوم الذى يعتمد على شروق الشّمس أو غروبها يسمّى باليوم الشمسى!
- (٤) اليوم القمري هو اليوم الذى يرتبط باعتباره ببيروز القمر و ظهوره!

٢٩٩- لماذا لم يجعل بعض الأقوام، الشّمس معياراً لتقويم الأوقات؟

- (١) لأنّ نور القمر مأخوذ منها!
- (٢) بسبب عدم وجود الابتداء و الانتهاء فيها!
- (٣) لأنها لا يتغيّر شكلها!
- (٤) لأنّهم رأوا أنّ الشّمس تظهر و تختفى!

٣٠٠- عيّن الصحيح للفراغ: الفرق بين السّنة الشمسية و السّنة القمرية يرتبط بـ.....

- (١) كفيّة شروق الشّمس و ظهور الهلال!
- (٢) الاختلاف فى ساعات الليل و النهار!
- (٣) دوران الأرض حول الشّمس و القمر!
- (٤) رؤية الشّعوب و فكرتهم حول فاتحة اليوم و انتهائه!

٣٠١- عيّن الصحيح فى التشكيل:

- «لم يكن الإنسان القديم يعرف تقسيمات الوقت كالثانية، و لعلّ عنايته كانت على اليوم!»
- (١) الوَقْتِ - عِنَايَةٌ - اليَوْمِ
 - (٢) يَكُونُ - يَعْرِفُ - تَقْسِيمَاتِ
 - (٣) الْقَدِيمُ - تَقْسِيمَاتِ - الوَقْتِ
 - (٤) الْإِنْسَانُ - الْقَدِيمُ - يَعْرِفُ

۳۰۲- عین الصحیح فی التشکیل:

«أدرک الإنسان أنه بحاجة إلى أن يضم هذه الأيام في مجموعة ثابتة، فرأى أن القمر خير معين له!»:

(۱) يَضُمُّ - خَيْرٌ - مُعِينٌ

(۲) حَاجَةٌ - مَجْمُوعَةٌ - الْقَمَرُ

(۳) مَجْمُوعَةٌ - ثَابِتَةٌ - خَيْرٌ

(۴) أَدْرَكَ - الْإِنْسَانَ - يَضُمُّ

۳۰۳- عین الصحیح فی الإعراب و التّحليل الصرفی:

«يكن»:

(۱) مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي / فعل مجزوم و من الأفعال الناقصة ، اسمه «الإنسان»

(۲) معتل و ناقص - معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و اسمه «الإنسان» و خبره «يعرف»

(۳) للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير «هو» المستتر

(۴) فعل مضارع - للغائب - متعديّ - معرب / فعل مجزوم و علامة جزمه السكون، اسمه الضمير المستتر

۳۰۴- عین الصحیح فی الإعراب و التّحليل الصرفی:

«اختلفت»:

(۱) للغائبات - مزيد ثلاثي - صحيح - لازم - مبني / فاعله ضمير «هنّ» المستتر، و الجملة فعلية

(۲) ماضٍ - للغائبة - مزيد ثلاثي من باب افتعال / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية

(۳) فعل ماضٍ - صحيح - متعديّ - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر «لكنّ» و مرفوع محلاً

(۴) صحيح - مبني للمعلوم - مبني / فاعله «الأمم» و الجملة فعلية و خبر «لكنّ» المشبهة بالفعل و مرفوع محلاً

۳۰۵- عین الصحیح فی الإعراب و التّحليل الصرفی:

«كاملاً»:

(۱) اسم - مفرد مذكّر - نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب

(۲) مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبهة - معرب / صفة و منصوب بالتبعية

(۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره: كمال) - نكرة / نعت مفرد و منصوب بالتبعية

(۴) نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «بدرًا»

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

هذا جميل أن يستطيع الإنسان تقدير أموره بالتعقل والحكمة و أن يتخلص من المشكلات التي وقع فيها، و لكنّ الأجل من ذلك هو أن يتبصّر الإنسان فيزيّن مقدمات أعماله و يقدر نتائجها و يدرك مواضع الخلل في أفعاله، فيسعى إلى جبران ما قد فات من يده حتّى لا يقع في مسقط أو مزلة!

فمّن لم يحسب حساباً للعواقب لا يسلم من النوائب و الشدائد! و الأسهل على الإنسان أن يتدبّر أمره قبل وقوعه فيه بدلاً من أن يجد نفسه مضطراً للبحث عن طرق لحلّ المشكلات التي وقع فيها!

كذلك إنّ الشعب الذي لا يفكر في أمره قبل الوقوع فيه و ليس له طرق عديدة لمواجهة المصائب، يدفع ثمناً غالياً! فالمزلات و المساقط التي يقع فيها افراد البشر قد لا تسمح لهم بالتفكير حول كيفية النجاة ممّا وقعوا فيه، بل يوجب الحوادث سيطرة نفسه عليه، فعندئذ لا حيلة إلا القبول بالأمر!

۳۰۶- عین المناسب للفراغ: الأسهل على الإنسان أن يتدبّر أمره قبل وقوعه فيه، لأنّ

- (۱) القيام بعد السقوط في المزلات لا يحدث للإنسان أبداً!
- (۲) الوقوع في المساقط يسبب أن لا نقدر على التعقل و التبصّر!
- (۳) المشكلة في بداية أمرها ليست عظيمة فإمكان حلّها و رفعها موجود!
- (۴) إدراك مواضع الخلل و السعى إلى جبرانها لا يمكن إلا بعد الوقوع فيها!

۳۰۷- المفهوم البعيد عن النص هو

- (۱) الإنسان يدبّر و الله يقدر!
- (۲) ربّ مجرم لا يتوب!
- (۳) فكر في الخروج قبل الورود!
- (۴) المنع أفضل من العلاج!

۳۰۸- ما هو الأجل للإنسان؟ عین الخطأ:

- (۱) التعرف على النوائب قبل مواجهتها!
- (۲) التفتيش عن طرق الحل المناسبة قبل ظهور النوائب!
- (۳) التبصّر و المواجهة الحكيمة للعبور من الموانع!
- (۴) السعى إلى الخروج من المشكلات التي وقع فيها!

۳۰۹- عین المناسب للفراغ: الشعب المنتصر هو الذي

- (۱) أجوبته أكثر من مسائله!
- (۲) مسائله أكثر من طرق حلّها!
- (۳) يمدّ المعبر بعد وقوع الحادث!
- (۴) يفكر بالنافذة بعد إيجاد الجدار!

۳۱۰- عین الصحيح في التشكيل:

«و لكنّ الأجل من ذلك هو أن يتبصّر الإنسان فيزيّن مقدمات أعماله و يقدر نتائجها!»:

- (۱) الأجل - هو أنّ - يتبصّر
- (۲) الإنسان - مقدمات - أعمال
- (۳) مقدمات - يقدر - نتائج
- (۴) يتبصّر - الإنسان - مقدمات

۳۱۱- عین الصحيح في التشكيل:

«الأسهل على الإنسان أن يتدبّر أمره قبل وقوعه فيه بدلاً من أن يجد نفسه مضطراً للبحث عن طرق

- (۱) يتدبّر - قبل - وقوعه
- (۲) يتدبّر - أمره - يجد
- (۳) يجد - نفسه - البحث
- (۴) الإنسان - يتدبّر - أمره

۳۱۲- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:
«يتخلّص»:

- (۱) للغائب - مزيد ثلاثي من باب تفعل / فعل منصوب بحرف «أن»
- (۲) مزيد ثلاثي من باب تفعيل - معرب / فعل منصوب و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) لازم - مبني للمجهول - معرب / فعل منصوب و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۴) مضارع - صحيح و مضاعف - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر

۳۱۳- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:
«يسلم»:

- (۱) فعل مضارع - للغائب - معرب / فعل جواب شرط و مجزوم
- (۲) للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال / فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۳) مجزود ثلاثي - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر
- (۴) صحيح - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل جواب شرط و منصوب، و مع فاعله جملة فعلية

۳۱۴- عین الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي:
«حيلة»:

- (۱) اسم - مفرد مؤنث - نكرة / اسم «لا» النافية للجنس و مبني على الفتح
- (۲) مفرد مؤنث - مشتق و صفة مشبّهة - نكرة / اسم «لا» و منصوب محلاً
- (۳) جامد - معرف بالإضافة - معرب / اسم «لا» النافية للجنس و هي من التّواسخ
- (۴) نكرة - معرب / اسم «لا» و هي من الحروف المشبّهة بالفعل، و مبني على الفتح

اقرأ النّص التّالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة: بما يناسب النّص:

هذه هي عادتنا بأن نشكر صديقنا و نهرب ممّن ليس معنا و يخالفنا! و لكن أليس من الأفضل أن نغيّر نظرنا في هذا المجال؟! حين تكون عينُ الصّديق عمياء عن رؤية معايب صديقه و لا يراها و عينُ المتقدّم مولة بالبحث عن خطاياها لتعلنها، ليس من المعقول أن نشكره؟

فمن تبعات هذه المسألة هو أن يكون الإنسان ساعياً لأن لا يقترب إلى السيئات لخشية أنّ المعارض يراها و يبحث عنها! نعم، فلماذا قيل إنّ عين العدو يقظة و حسّاسة على كلّ صغيرة و كبيرة منّا!

فعلى هذا الأساس هذه المراقبة و الإشراف تفيدنا بشرط أن نستفيد منها لإصلاح خطايانا! فلذلك ألا تفكّرون أنّه يجب أن لا يقلّ شكرنا لمن لا يُحبّنا عن شكرنا لمن يُصدّقنا؟!

۳۱۵- متى يلزم بنا أن نرحب بوجود المعارض و نكرّمه؟

- (۱) حين أردنا أن نوسّع طاقتنا و تحمّلنا إزاء هذه الأقوال!
- (۲) حين نقصد أن نصلح ما يتكلّم عنه المعارض من السيئات!
- (۳) في وقت شعرنا بوجود الخطايا و عرفناها و لكن لم نُنوِّ إمعانها!
- (۴) إذا كثر الفساد و انتشرت الخطيئة و شعرنا باقتراب استيلاء العدو علينا!

۳۱۶- لماذا يحسن بنا أن نشكر العدو؟

- (۱) لأنه يُرى خفايانا!
 (۲) لنغيّر فكرته و نصلح أعماله!
 (۳) بسبب أننا نعرفه بعمله!
 (۴) حتى نرفع حسناتنا و نرضى ربنا!

۳۱۷- مفهوم النص:

- (۱) إيجاد المعارض من واجبنا، فإن لم يكن فيمحي طريق الإصلاح!
 (۲) كل معارض، صغيراً أو كبيراً، يريد عزتنا و ارتفاع شأننا!
 (۳) لا عدو في العالم، فالجميع يحبوننا و يصدقون بنا!
 (۴) المجتمعات بحاجة إلى الأصوات المعارضة!

۳۱۸- عين ما لا يناسب مفهوم النص:

- (۱) رُب مدح أضرُّ من دَم!
 (۲) عين الرضا عن كل عيب ساترة!
 (۳) الصديق من أهدى إلى عيبي!
 (۴) الشكر لمن يعيننا و البغض لمن يصدقنا!

۳۱۹- عين الصحيح في التشكيل:

- «من تبعات هذه المسألة هو أن يكون الإنسان ساعياً لأن لا يقترب إلى السيئات!»:
 (۱) تَبِعَاتٍ - يَكُونُ - الْإِنْسَانُ
 (۲) الْإِنْسَانُ - لِأَنَّ - السَّيِّئَاتِ
 (۳) يَكُونُ - الْإِنْسَانُ - يَقْتَرِبُ
 (۴) الْإِنْسَانُ - سَاعِياً - يَقْتَرِبُ

۳۲۰- عين الصحيح في التشكيل:

- «هذه المراقبة و الإشراف تفيدنا بشرط أن نستفيد منها لإصلاح خطايانا، و يجب أن يقل شكرنا...»:
 (۱) تُفِيدُ - نَسْتَفِيدُ - يَجِبُ
 (۲) نَسْتَفِيدُ - إِصْلَاحُ - يَقِلُّ
 (۳) شَرْطُ - إِصْلَاحُ - خَطَايَانَا
 (۴) شَرْطُ - نَسْتَفِيدُ - شُكْرُنَا

۳۲۱- عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُغَيَّرُ»:

- (۱) مزيد ثلاثي من باب تفعّل - مبني للمعلوم - معرب / فعل منصوب، و فاعله الضمير المستتر
 (۲) فعل - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مجزوم بحرف «أن» و مع فاعله جملة فعلية
 (۳) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي من باب «تفعيل» / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله ضمير «نحن» المستتر
 (۴) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر، و الجملة فعلية

۳۲۲- عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُفَكَّرُونَ»:

- (۱) متعدّد - مبني للمجهول / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و نائب فاعله ضمير الواو البارز
 (۲) للغائبين - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
 (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب تفعيل - مبني للمعلوم / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
 (۴) مزيد ثلاثي من باب تفعّل - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

۳۲۳- عین الصحيح فى الإعراب والتّحليل الصرفى:
«المُعَارَضُ»:

- (۱) مشتق و اسم فاعل (مصدره: معارضة) - معرّف بآل / اسم «أَنْ» و منصوب
- (۲) اسم - مفرد مذكّر - جامد - معرب / اسم «أَنْ» و منصوب، و الجملة اسمية
- (۳) مفرد مذكّر - مشتق - معرّف بآل / اسم «أَنْ» و هى من الحروف المشبّهة بالفعل
- (۴) مشتق و اسم فاعل (مصدره: إعراض) - معرّف بآل - معرب / اسم «أَنْ» و هى من النواسخ، و الجملة اسمية

درك مطلب های سال ۹۴

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

إنّ الفيل بخرطومه يتناول اغصان الأشجار بسهولة، و الخرطوم عضو خاص يتألف من الانف و الفم. يقولون إن الفيل يستطيع أن يأخذ بخرطومه حبة السكر من يد الطفل! إنه أداة اللمس و الشرب و التنظيف و الحمل و المعركة! الفيل حيوان حذر لا يقع أبداً فى فخ الصياد بنفسه و لا يرتكب خطأ ارتكبه مرّةً و رأى نتائجه...! فإذا وقع يوماً فى حفرة فإنه لا يمرّ بذلك الطريق طول حياته. الفيل يحافظ على صغاره و يواظب عليها فى جوّ عائلى حار! وهب الله الفيل أنياباً للدفاع عن نفسه لكنّها أصبحت وبالا عليه حين يطمع الصيادون بها لبيعوها و يحصلوا على أموال و نقود! الفيل لا يصيد الحيوانات فهو حيوان يعيش على أكل النباتات. إنه يقضى ١٦ ساعة فى البحث عن غذائه و لا ينام إلا ثلاث أو أربع ساعات، و وزنه يصل إلى ستة أطنان و يعمر حتّى ٧٠ سنة!

۳۲۴- إملاً الفراغ: من صفات الفيل العجيبة

- (۱) أنّه لا يأكل لحم الحيوانات!
- (۲) وجود أنياب له يدافع بها عن نفسه!
- (۳) أنّه لا يرتكب خطأ واحداً مرّتين!
- (۴) وجود خرطوم له يشرب و يتناول به!

۳۲۵- إملاً الفراغ: على خلاف بقية الحيوانات....

- (۱) الفيل لا يعمر مثل الانسان!
- (۲) يستطيع الفيل أن يأكل النباتات!
- (۳) يواظب الفيل على صغاره و يهدّم بها كثيراً!
- (۴) للفيل وسيلة واحدة للشرب و الشّمّ و الحمل و الحرب!

۳۲۶- متى لا يكرّر الفيل خطاه:

- (۱) إذا عمل عملاً مرّتين! (۲) حين وقع فى حفرة! (۳) إذا وقع فى فخّ صياد! (۴) حين رأى نتيجة خطئه!

۳۲۷- عین الصحيح:

- (۱) إنّ الفيل يشابه الانسان فى مقدار نومه و عمله!
- (۲) وهب الله الأنياب للفيل حتّى يصبح مطعم نظر الصيادين!
- (۳) يرى الفيل الأشياء بدقّة و يقدر أن يأخذها و لو كانت صغيرة!
- (۴) لا يبحث الفيل عن غذائه كثيراً فهذا يأكل النباتات و أوراق الأشجار!

۳۲۸- عین الخطأ فى التشكيل:

«الخرطوم عضو خاص يتألف من الالف و الفم، و الفيل يستطيع أن يأخذ به حبة السكر!»:

- (۱) يتألّف - الأنف - يأخذ (۲) خاصّ - يتألّف - الفيل (۳) يأخذ - حبة - السكر (۴) الخرطوم - عضو - خاصّ

۳۲۹- عین الخطا فی التشکیل:

«إذا وقع يوماً في حفرة فإنه لا يميز بذلك الطريق طول حياته، و هو يحافظ على صغاره»: (۱) وَقَعَ - حَفْرَةً - يَمُرُّ (۲) بِذَلِكَ - الطَّرِيقِ - حَيَاتِهِ (۳) يَمُرُّ - ذَلِكَ - يُحَافِظُ (۴) حَيَاتِهِ - يُحَافِظُ - صِغَارِهِ

۳۳۰- عین الصّحیح فی الاعراب و التحلیل الصّرفی:

«یتناول»:

- (۱) معتل و أجوف (بدون إعلال) - مبني للمعلوم - مبني / فعل مرفوع محلاً و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) فعل مضارع - معتل و أجوف - لازم - مبني للمعلوم / الجملة فعلية و خبر «إنّ» و منصوب محلاً
- (۳) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) - معتل و أجوف / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۴) مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - متعد - معرب / فاعله «أغصان» و الجملة فعلية و خبر «إنّ» و مرفوع محلاً

۳۳۱- عین الصّحیح فی الاعراب و التحلیل الصّرفی:

«يبيعوا»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبين - متعد / فعل منصوب بحرف اللام، و علامة نصبه حذف نون الاعراب
- (۲) مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع بالواو، و الجملة فعلية
- (۳) لازم - مبني للمعلوم - مبني / منصوب بحذف نون الاعراب، و فاعله ضمير الواو البارز
- (۴) للغائبين - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فاعله ضمير «ها» البارز، و الجملة فعلية

۳۳۲- «الحيوانات»:

- (۱) جمع سالم للمونث - جامد - معرّف بآل / مفعول به و منصوب بالكسرة
- (۲) مشتق و صفة مشبهة - معرب - منصرف / نائب فاعل و مرفوع بضمّة ظاهرة
- (۳) مشتق و اسم مبالغة - معرّف بآل - معرب / نائب فاعل و مرفوع لفعل «يصيد»
- (۴) اسم - جامد - معرّف بآل - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بفتحة ظاهرة

اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

المألوف أن يشكر الانسان أصدقاءه لأنهم عون له على مصائب الدهر و بهم يتهج الانسان و يأنس، و كذلك قد تعود الانسان أن يهرب من عدوه و ممن ينقده و يشتمه و يذمه! ولكن بسبب أن عين الصديق لا ترى معايب صديقه، حيث إن عين المحبة تستر هذه المعايب، فالنتيجة هي بقاء الصديق على عيوبه!

أما عين العدو فهي حريصة على البحث عن السيئات لتعلنها، فلذلك تضطر إلى اجتناب العيوب حتى لا يقوم العدو بإفشائها ليجعلها وسيلة للسيطرة علينا، و من فهم أنه يمكن أن يخطأ يبحث عن يذره!
و من نتائج مراقبة العدو على كل صغيرة و كبيرة منا أننا نزيد إشرافنا على إصلاح أنفسنا و تهذيب أخلاقنا، فهذه الرؤية إذا قويت و اعتقد بها جميع أفراد الأمة من الرؤساء و الكتاب و... تقدمت البلاد!

۳۳۳- متى يصبح إعلان النواقص و إفشاؤها مفتاحاً للوصول إلى الفضائل؟

- (۱) حين لم نتوقع من أنفسنا أن أعمالنا كلها صالحة صحيحة!
- (۲) حين نهتم بأنفسنا و لا نريد أن نبيعها إلى من لا يريدنا!
- (۳) إذا خرجت هذه النواقص عن لسان الأعداء و أقلامهم!
- (۴) إذا زدنا إشرافنا على إصلاح أنفسنا و تهذيب أخلاقنا!

۳۳۴- عين الصحيح:

- (۱) من واجبات العدو إصلاح مفاصد الصديق!
- (۲) لا تتقدم البلاد بالأصدقاء بل بالأعداء البتة!
- (۳) المدح من واجبات الصديق كما أن الذم من واجبات العدو!
- (۴) يساعدنا المعارض بعض الأحيان أكثر من مساعدة الصديق!

۳۳۵- عين الخطأ: من استتجات النص هو

- (۱) أنه يجب على الإنسان أن لا يتوقع من نفسه الحسنة دائماً، فلذلك بحاجة إلى التذكر!
- (۲) أنه لا نستطيع أن نجد إنساناً كله خير فواجبنا تقليل السيئات و تكثير الحسنات!
- (۳) أن من يبحث عن نواقصنا و يظهرها، يرشدنا إلى طريق تقدمنا و رشدنا!
- (۴) أن المجتمع يجب أن يهتم بأعدائه أكثر من أصدقائه!

۳۳۶- عين المناسب لمفهوم النص:

- (۱) الناس للناس بعضهم لبعض و إن لم يشعروا، خدّم!
- (۲) إن الصديق من أظهر عيوبى لا من سترها و حسنها!
- (۳) ليست العظمة أن لا تخطى أبداً بل فى أن تصلح دائماً!
- (۴) الطريق المفروش بالازهار لا يودى إلى المجد و العظمة!

۳۳۷- عين الخطأ فى التشكيل:

«قد تعود الانسان أن يهرب من عدوه و ممن ينقده و يشتمه و يذمه!»:

- (۱) تعود - الانسان - عدو - يهرب - ممن - يذم
(۲) يهرب - ممن - يذم
(۳) الانسان - يهرب - يشتم
(۴) عدو - ممن - يذم

جزوه عربى بولادى

٣٣٨- عَيْنُ الْخَطَا فِي التَّشْكِيلِ:

«نضطر إلى اجتناب العيوب حتى لا يقوم العدو بإفشائها ليجعلها وسيلة للسيطرة علينا!»:

(١) الغيوب - العدو - يجعل (٢) إفشاء - يجعل - السيطرة (٣) يقوم - العدو - إفشائها (٤) اجتناب - الغيوب - يقوم

٣٣٩- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْأَعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«تعود»:

(١) ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثى (من باب تفعل) / فعل و فاعله «الانسان» و الجملة فعلية

(٢) للغائب - مزيد ثلاثى (من باب تفعيل) - معتل و أجوف (بدون إعلال) / فاعله «الانسان»

(٣) مزيد ثلاثى - معتل و أجوف - مبنى للمعلوم - معرب / فعل و فاعله الاسم الظاهر «الانسان»

(٤) فعل مضارع - للغائبة - معتل و أجوف - مبنى للمعلوم - مبنى / فاعله «الانسان» و الجملة فعلية

٣٤٠- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْأَعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«تستر»:

(١) للغائبة - مجرد ثلاثى - متعد - مبنى للمعلوم - معرب / فاعله «هذه» و الجملة فعلية

(٢) مجرد ثلاثى - مبنى للمجهول - معرب / فعل مرفوع و نائب فاعله «هذه» و الجملة فعلية

(٣) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثى (من باب تفعل) - مبنى للمعلوم / فاعله ضمير «هى» المستتر

(٤) فعل مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثى - متعد - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هى» المستتر

٣٤١- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْأَعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«حريصة»:

(١) مشتق و صفت مشبهة (مصدره: حرص) - نكرة / خبر مفرد و مرفوع

(٢) اسم - مفرد مونث - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / خبر و مرفوع

(٣) مفرد مونث - نكرة - معرب - منصرف / خبر مفرد و مرفوع، و مبتدؤه (عين)

(٤) مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب / حال و منصوب و صاحب الحال «عين»

اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص:

إنَّ السَّببَ فِي نَجَاحِ الْفَائِزِينَ يَعُودُ إِلَى ثَبَاتِهِمْ أَكْثَرَ مِمَّا يَعُودُ إِلَى مَوَاهِبِهِمْ! إِنَّ مَا يَبْدُو فِي أَوَّلِ الْأَمْرِ مُسْتَحِيلًا، يَسْتَطِيعُ الثَّبَاتُ أَنْ يَجْعَلَهُ حَقِيقَةً. وَ لَكِنْ بِجَانِبِ هَذَا نَحْنُ بِحَاجَةٍ إِلَى أُمُورٍ أُخْرَى. فَعَلَى الْمَرءِ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ أَنْ يَعْرِفَ طَبِيعَةَ عَمَلِهِ ثُمَّ يَتَّخِذَ الثَّبَاتَ سَلَاحًا وَ يُوَاصِلَ الْجِدَّ!

سئل أحد الأبطال الشجعان عن سبب تغلبه على الجميع و هم كانوا أشد منه قوّة فأجاب لا أسمح للاستسلام أن يتسرّب إليّ! البقاء و الثبات مفتاح كل نصر! عندما يريد المرء أن يُنجز عملاً ما، فعليه أن يهتم بهذا العمل بجميع قواه بعد أن عرفه و أدركه، و يجب أن يكون هذا العمل شاغلاً كل أفكاره و ألا يتركه!

يحكى أنّ هناك طالباً قد يئس من الحياة بسبب مصاعبها فترك الدّرس! في يوم رأى عجوزاً كانت بيده قطعة حديد يصقلها، بوسيلة حجر حتّى يصنع منها أداة للخياطة... فخرج الطالب و بدأ يعيد النظر في أفكاره و حياته!

٣٤٢- ماذا فهم الطالب من عمل العجوز؟

- ١) العمل قانون الحياة، فمن أراد أن يحيى فعليه أن يعمل!
- ٢) العمل لا يعرف الكبير و الصّغير و الطّفل و العجوز!
- ٣) كلّ ضعيف يعوّض ضعفه بقوّة الفكر فيصل إلى غايته في نهاية الأمر!
- ٤) الانسان، و لو كان ضعيفاً يقدر أن يصل إلى غايته و إن كانت بعيدة المنال!

٣٤٣- لماذا لا نصل نحن إلى آمالنا؟

- ١) النّصر رهين القوّة، فإنّها تضمن النّجاح و تسهّل الطّريق!
- ٢) الاستسلام و اليأس، من الأسباب المهمّة لعدم تحقّق آمالنا!
- ٣) فقدان الجّد في العمل و المعرفة به، من أسباب عدم الوصول إلى آمالنا!
- ٤) الوصول إلى الامال بحاجة إلى حلقة مفقودة هي إثبات على العمل فقط!

٣٤٤- عَيّن الخطأ:

- ١) لا ثبات على العمل إلا بعد أن عرفناه!
- ٢) الثّبات هو العامل الوحيد لنجاح النّاجحين!
- ٣) قسم من النّجاح يعود إلى المواهب الطّبيعيّة!
- ٤) من جدّ وجد، سنّة جعلها الله لا تبديل فيها!

٣٤٥- على حسب النصّ

- ١) إذا دخل الثبات وحيداً من باب خرج اليأس من باب آخر!
- ٢) الثّبات يجعل الأمور سهلة من بدايتها فلا نشعر بصعوبة!
- ٣) إذا لم نعرف العمل فلا نستطيع أن نقاوم عليه!
- ٤) الثّبات إذا صاحب المرء فلا يتركه أبداً!

٣٤٦- عَيّن الخطأ في التشكيل:

«بجانب هذا نحن بحاجة إلى أمور أخرى، فعلى المرء قبل كلّ شيء أن يعرف طبيعة عمله!»:

- ١) حَاجَةٌ - قَبْلَ - كُلِّ - شَيْءٍ
- ٢) جَانِبٍ - أُمُورٍ - أُخْرَى - الْمَرءِ
- ٣) الْمَرءِ - كُلِّ - يَعْرِفُ - طَبِيعَةَ
- ٤) قَبْلَ - شَيْءٍ - طَبِيعَةَ - عَمَلٍ

۳۴۷- عین الخطا في التشكيل:

«كانت بيده قطعة حديد يصقلها بوسيلة حجر حتى يصنع منها أداة للخياطة!»:

- (۱) كَانَتْ - يَدِهِ - قِطْعَةٌ - حَدِيدٍ
 (۲) قِطْعَةٌ - حَدِيدٌ - وَسِيلَةٌ - يَصْنَعُ
 (۳) يَدِيهِ - وَسِيلَةٍ - حَجَرٍ - أَدَاءً
 (۴) حَجَرٍ - يَصْنَعُ - أَدَاءً - خِيَاطَةٍ

۳۴۸- عین الصحیح في الاعراب و التحليل الصّرفي:

«يتسرّب»:

- (۱) فعل ماضٍ - للغائب - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية
 (۲) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - متعد - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
 (۳) مزيد ثلاثي - صحيح و مضاعف - لازم - مبني للمعلوم / منصوب بحرف «أن» الناصبة، و فاعله الضمير المستتر
 (۴) مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - صحيح - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه

۳۴۹- عین الصحیح في الاعراب و التحليل الصّرفي:

«بدأ»:

- (۱) ماضٍ - مجرد ثلاثي - صحيح و مهموز اللام - مبني على الفتح / فعل من أفعال المقاربة للشروع، اسمه ضمير «هو» المستتر
 (۲) للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح - مبني / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير «هو» المستتر
 (۳) مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - صحيح و مهموز اللام / فعل من أفعال المقاربة للشروع، و هي من النواسخ
 (۴) فعل ماضٍ - للغائب - معتل و ناقص - مبني على الفتح / من أفعال الشروع، و خبره «يعيد»

۳۵۰- عین الصحیح في الاعراب و التحليل الصّرفي:

«قوة»:

- (۱) مشتق (صفة مشبهة) - نكرة - معرب - صحيح الآخر / تمييز نسبة و منصوب
 (۲) امس - مفرد مونث - جامد - صحيح الآخر - منصرف / مفعول مطلق للتأكيد و منصوب
 (۳) مفرد مونث - جامد - نكرة - معرب - منصرف / تمييز نسبة و منصوب، لرفع البهام عن «أشدّ»
 (۴) اسم - نكرة - معرب - صحيح الآخر / خبر «كانوا» المفرد و منصوب و اسمها ضمير الواو البارز

اقرأ النص لتألى بدقة ثم أجب عن الاسئلة بما يناسب النص:

هناك نبات يُسمى بـ «الفطر» لا يحتوى على مادة الكلروفيل و إنما يحصل على المواد الغذائية من لهواء الرطب و الارض الرطبة و بعض الحيوانات الصغيرة. توجد الالف من قواع الفطر المختلفة الأحجام و الاشكال و الالون. يختلف حجم الفطر من ذرة لا ترى بالعين إلى الكيلوغرام و أكثر! للفطر أثر كبير على حالة التوازن الطبيعى حين تبدل الاوراق الميتة إلى ثانى اوكسيد الكربون!

ان هناك كثير من الانواع المفيدة من الفطريات نستفيد منها فى الصناعات الغذائية و شفاء الامراض ، كما أن هناك فطريات سالمة صالحة للاكل، و هذا مصدر كبير و عظيم للبروتينات!

و من العجيب أن الانواع الملونة الجميلة من الفطر فيها سموم قاتلة أكثر من غيرها! يتكاثر الفطر بطريقة الغبار و هى طريقة لا يشاركه غيره من النباتات. الرياح تحمل أجزاء هذا النبات إلى النقاط العديدة يفصع حصول شروط طبيعية تثبت الفطور و تأتي جديدة تشبه نظائرها!

٣٥١- ما هى فائدة الفطر؟ عین الخطأ:

- (١) هو مصدر البروتينات!
 (٢) هو يكمل ما تحتاج إليه الطبيعة!
 (٣) نستفيد منه لانتاج الادوية!
 (٤) ينتج الاوكسجين فيلطف الهواء!

٣٥٢- املاً لفراغ: إن من مصادر الفطر لتهيئة غذائه!

- (١) الهواء الجاف (٢) ضوء الشمس (٣) التراب المرطوب (٤) بعض الطيور العظيمة

٣٥٣- املاً الفراغ: يختلف الفطر عن بقية النباتات فى

- (١) كيفية التكاثر!
 (٢) الحاجة إلى المواد الغذائية!
 (٣) أسباب النمو!
 (٤) إمكان تناوله على خلاف بقية النباتات!

٣٥٤- عین الصحيح:

- (١) أقل الفطر وزناً ما يصل إلى كيلو غرام!
 (٢) إن القليل من الفطريات الملونة يقتل الآكلين!
 (٣) إن الرياح هى الوسيلة الاساسية لتكاثر الفطر!
 (٤) بعض أنواع الفطر عند الولادة تختلف صفاتها عن أمها!

٣٥٥- عین الخطأ فى التشكيل:

- «يختلف حجم لفطر من ذرة لا ترى بالعين إلى الكيلو غرام و أكثر، ولفطر أثر كبير على حالة لتوازن الطبيعى!»:
 (١) أثرٌ - كبيرٌ - حالة (٢) حجمٌ - ذرّةٌ - أثر (٣) يختلفُ - العين - أكثر (٤) كبيرٌ - التوازن - الطبيعى

٣٥٦- عین الخطأ فى التشكيل:

- «إنّ هناك الكثير من الانواع المفيدة من الفطريات نستفيد منها فى الصناعات الغذائية!»:
 (١) الكثير - الصفيدة - نستفيد (٢) هناك - الكثير - الانواع
 (٣) الانواع - نستفيد - الصناعات (٤) الصفيدة - الصناعات - تالغذائية

۳۵۷- عین الصّحیح فی الاعراب و التّحلیل الصرفی: «یتکاکثر»:

- (۱) فعل مضارع - مزید ثلاثی - صحیح - مبنی للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمیر «هو» المستتر
- (۲) للغائب - مزید ثلاثی (من باب مفاعلة) - لازم - مبنی للمعلوم / فاعله ضمیر «هو» المستتر فيه
- (۳) مزید ثلاثی (من باب تفاعل) - صحیح - لازم - معرب / فعل و فاعله «الفطر» و الجملة فعلية
- (۴) مضارع - للغائب - معتل و أجوف - لازم - مبنی للمعلوم / فاعله «الفطر» و الجملة فعلية

۳۵۸- عین الصّحیح فی الاعراب و التّحلیل الصرفی: «یُشارک»:

- (۱) صحیح - لازم - مبنی للمجهول - معرب / الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلا بالتبعية لمنعوته «طريقة»
- (۲) فعل مضارع - مزید ثلاثی (من باب تفاعل) - مبنی للمعلوم - معرب / الجملة فعلية و نعت أو صفة
- (۳) للغائب - مزید ثلاثی - معتل و أجوف - متعد / فعل و فاعله «غیر» الجملة فعلية
- (۴) مضارع - للغائب - مزید ثلاثی (من باب مفاعلة) / فعل مرفوع، و فاعله «غیر»

۳۵۹- عین الصّحیح فی الاعراب و التّحلیل الصرفی: «نظائر»:

- (۱) جمع تکسیر (مفردہ: نظیر، مذکر) - معرف بالاضافة / مفعول به و منصوب
- (۲) اسم - جامد - معرف بالاضافة - معرب / تمييز و منصوب لجملة «تشبه»
- (۳) اسم - مشتق و صفة مشبهة - معرب بالاضافة - معرب / تمييز و منصوب
- (۴) جمع مکسر (مفردہ: ناظر، مذکر) - مشتق و اسم فاعل / حال الفعل «تشبه»

اقرأ النّص التّالی بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة بما یناسب النّص:

الأجسام بحاجة إلى التّجدّد بعد كلّ زمنٍ معین، فحينئذٍ تموت ذراتها الّتی لم تكن صالحة للبقاء و ينشأ بدلها غيرها ممّا هو قابل للحياة. و لولا هذا التّجدّد لما أمکننا أن نحيا أكثر من عشر سنين! صاحب البستان برعايته و إشرافه على الأشجار و النباتات حين يسقى الارض و يطهر التّراب من الحشرات الضارة و النباتات الفاسدة، یسبّب أن تجرى في بستانه روح التّجدّد و الحياة. هذه الرّعاية و الاشراف بعد حين تُعطي ثمرها عند نضوج الثمرات!

الأمة هی بستان الحياة و مرشدوها هم الحُرّاث و أصحاب البساتين! فإن لم يهدّبوا أخلاقها و يطهّروا ما يفسدها كانت عاقبة الأمة الفناء و الخسران و الخمول و الهزيمة! و هذه الرّعاية لا تختصّ بالمحسوسات بل المعقولات و المعنویات كذلك بحاجة إلى روح جديدة، فالتّجدّد هو سرّ الحياة!

۳۶۰- لماذا نحتاج أن ندخل فينا روحاً جديدة؟ عین الخطأ:

- (۱) لكي نتقدّم! (۲) حتّى نبقي! (۳) لنجمع سرّ الحياة! (۴) كي نُطهر نفوسنا!

٣٦١- عَيْن الصَّحِيح:

- (١) الموت يبدأ حين يتوقَّف التجدُّد!
- (٢) محاولة التَّجديد تعطي ثمرها في نفس الوقت!
- (٣) الامكانيات الثَّمينة في الحياة من أسباب التجدُّد!
- (٤) آثار التَّجديد لا تشاهد و لا تدرس إلا في ظواهر المجتمعات!

٣٦٢- ما المقصود من «فالتَّجدد هو سرُّ الحياة»؟

- (١) هو أمر غامض لا نستطيع أن نكشفه!
- (٢) بسبب أهميته جعل سرا حتى يُرفع شأنه!
- (٣) الحياة الفُضلى هي الحياة الجديدة فغيرها سُفلى!
- (٤) إنَّ مهمَّة الانسان رافع الحجاب عنه و الحصول عليه!

٣٦٣- ما المقصود من التجدُّد:

- (١) تطهير التُّراب من الحشرات الضارة و النباتات الفاسدة!
- (٢) الحركة المستمرة إلى الامام و رفع الموانع عن مسير الحركة!
- (٣) المحاولة لاخراج المتكاسلين من المجتمع و إدخال المجتهدين فيه!
- (٤) تغيير منهج المعيشة من أسلوب السلف و الماضى إلى الخلف و المستقبل!

٣٦٤- عَيْن الخطا في التشكيل:

«حينئذ تموت ذراتها التي لم تكن صالحة للبقاء و ينشأ بدلها غيرها ممَّا هو قابل للحياة!»:

- (١) ذرَّاتُها - صالحَةٌ - البقاء
- (٢) تَمُوتُ - ذرَّاتُها - تَكُنُ
- (٣) يَنْشَأُ - غَيْرُها - قَابِلٌ
- (٤) تَكُنُ - صالحَةٌ - غَيْرُها

٣٦٥- عَيْن الخطا في التشكيل:

«إن لم يهدَّبوا أخلاقها و يطهَّروا ما يفسدها كانت عاقبة الأمة الفناء و الخسران!»:

- (١) يُطهَّرُوا - الأُمَّة - الفَناء
- (٢) يَهْدَّبُوا - أخلاق - كَانَتْ
- (٣) أخلاق - يُفسِدُها - عاقِبَةُ
- (٤) عاقِبَةُ - الأُمَّة - الخُسْران

٣٦٦- عَيْن الصَّحِيح في الاعراب و التَّحليل الصَّرفى:

«يطهَّر»:

- (١) مضارع - للغائب - متعد - مبنى للمعلوم - معرب / فاعله «التراب» و الجملة فعلية
- (٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثى (من باب تفعل) - لازم / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر
- (٣) للغائب - مزيد ثلاثى - صحيح - متعد / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (٤) مزيد ثلاثى (من باب تفعيل) - صحيح - لازم - مبنى للمجهول / نائب فاعله ضمير «هو» المستتر

۳۶۷- عین الصّحیح فی الاعراب و التّحلیل الصّرفی:
«تَجْرِي»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبه - مزيد ثلاثی (من باب إفعال) / فاعله «روح»، و الجملة فعلية
- (۲) للمخاطب - مجرد ثلاثی - معتل و ناقص / فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية
- (۳) مجرد ثلاثی - متعد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (۴) مضارع - مجرد ثلاثی - معتل و ناقص - لازم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله «روح»

۳۶۸- عین الصّحیح فی الاعراب و التّحلیل الصّرفی:
«مَعَيْن»:

- (۱) مفرد مذكر - جامد - نكرة / صفة أو نعت و مجرور بالتبعية لمنعوته «زمن»
- (۲) مشتق و اسم مفعول (مصدره: تعيين) - نكرة / نعت أو صفة و مجرور بالتبعية
- (۳) اسم - مشتق و اسم مفعول (مصدره: تعيين) - نكرة - معرب - منصرف / مضاف اليه و مجرور
- (۴) مفرد مذكر - مشتق و اسم مفعول (مصدره: تعين) - معرب - ممنوع من الصرف / مجرور بالتبعية

اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ:

بعد يومٍ عسيرٍ خرج العمّالُ و الفّلاحون من ساحات عملهم فرحين شاكرين. فهم قد أدركوا جيّداً أنّ هذا السدّ الذي بُني أخيراً في مدينتهم جاء لهم بالخير و البركة! بعد ساعاتٍ سترت الظلمة المدينة لم يسمع صوت كان هنالك صوت ضعيف يسمعه الليل منذ زمنٍ مديد كان الصّوت يأتي من ذلك السدّ الذي بُني على نهرٍ عظيمٍ في المدينة حين استمع الليل بدقّة فظن بأنّ صاحب هذا الصّوت حجرٍ صغيرٍ في أسفل بناء السدّ إثم كان يشتكى حياته السّوداء ما هي قيمتي في هذا السدّ؟! أحدٌ لا يعنى بي فلم أكن نافعاً في الوجود طوبى لتلك الأحجار! النّاس يرونها و يشعرون بأهميتها و شأنها و لكن من أنا فقصد أن يتحرّك من مكانه شاتماً القدر و الحياة و ولكن بسقوطه من مكانه جرى الماء من داخل السدّ و غرقت المدينة....!

۳۶۹- عین الخطأ:

- (۱) لم تكن شكاوى الحجر جديدةً و قد بدأ بها من قبل زمن!
- (۲) أصحاب المدينة لم يكونوا متكاسلين بل كانوا جادّين نشيطين!
- (۳) كان الحجر الصغير مؤثراً في إيجاد الفرح و السرور بين النّاس!
- (۴) كان من تميّيات الحجر أن يتبدّل إلى ماء في خلف السدّ!

۳۷۰- املاً الفراغ: نقطة بداية هزيمة الحجر الصغير هي أنّه

- (۱) حفر وجوده!
- (۲) أدرك عظمة بناء السدّ و أهميته!
- (۳) شعر بصغر جسمه!
- (۴) لم يدرك فرح العمّال و الفّلاحين!

۳۷۱- ماذا كانت المشكلة الأساسيّة للحجر الصغير؟

- (۱) فقدان الثّقة بالنّفس و الاعتماد عليها!
- (۲) عدم اعتنا الآخرين بشأنه العظيم!
- (۳) وجوده في أسفل ذلك السدّ العظيم!
- (۴) تفاؤله بالحياة و شعوره بالضعف!

۳۷۲- ما هی نتیجه النص؟

- (۱) الأمة المتقدمة تهتم بأعضائها و تكرم شأنها و شخصيتها و تهیئ لها حياة سعيدة!
- (۲) على أصحاب المهن و العمال و أن لا يشتكوا عملهم و إن كان صعباً عسيراً!
- (۳) مجتمعاتنا قد بنيت على أساس الأعمال الصغيرة، فهي أولى و أهم للمجتمع!
- (۴) المجتمع السالم هو الذي يشعر كل فرد من أفرادہ بأهميته أمام تقدم البلاد!

۳۷۳- عین الخطأ فی التشکیل:

«بعد ساعات سترت الظلمة المدينة، لم يسمع صوت، كان هناك صوت ضعيف يسمعه الليل!»:

- (۱) الظلمة - يسمع - صوت
- (۲) ضعيف - يسمعه - الليل
- (۳) سترت - الظلمة - المدينة
- (۴) ساعات - سترت - المدينة

۳۷۴- عین الخطأ فی التشکیل:

«حين استمع الليل بدقة فطن بأن صاحب هذا الصوت حجر صغير!»:

- (۱) حين - استمع - الليل
- (۲) فطن - صاحب - صغير
- (۳) الليل - دقة - فطن
- (۴) استمع - صاحب - حجر

۳۷۵- عین الصحيح فی الإعراب و التحليل الصرفی:

«بنى»:

- (۱) للغائي - لازم - مبني للمجهول - مبني / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (۲) مجرد ثلاثي - متعد - مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۳) ماضٍ - مجرد ثلاثي - لازم - مبني / نائب فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة فعلية
- (۴) فعل ماضٍ - متعد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر

۳۷۶- عین الصحيح فی الإعراب و التحليل الصرفی:

«أكن»:

- (۱) مجرد ثلاثي - مبني / مجزوم بحرف «لم» و علامة جزمه السكون، خبره «نافعاً»
- (۲) مضارع - للمتكلم وحده / من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ
- (۳) فعل مضارع - مجرد ثلاثي و مصدره «تكوين» / فعل مجزوم بحرف «لم»
- (۴) فعل مضارع - للمتكلم وحده - معرب / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير «هو» المستتر

۳۷۷- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفى:
«صاحب»:

- (۱) اسم - نكرة - معرب / اسم «إن» المشبهة بالفعل و هى من النواسخ
- (۲) جامد - معرّف بالإضافة - معرب - منصرف / اسم «إن» المشبهة بالفعل
- (۳) مفرد مذكّر - مشتق (اسم فاعل) - معرب / اسم «إن» و منصوب و خبره «حجر»
- (۴) اسم - مفرد مذكّر - مشتق (اسم فاعل) - نكرة - معرب / اسم «إن» و منصوب، و الجملة اسمية

درک مطلب های سال ۹۵

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

فى الحياة ظواهر عجيبة تدعوننا إلى الاعتراف بوجود قوّة عليمه و حكيمة تدبرها! على سبيل المثال إقرؤوا هذين الموضوعين:

أراد العلماء أخيراً أن يقوموا بتغييرات فى الرادارات الحالية بعد تحقيقات أجريت على أكبر شبكة خيوط العنكبوت (ما تصنعه العنكبوت كبيت لها). و قد تبين من خلالها أن العنكبوت لا تنتظر أن تأتي الحشرات إليها، بل تستخدم هذه الخيوط كرادار لتلك الحشرات حتى تطير نحوها و تسير فى نفس المواقع التي يعينها رادار العنكبوت!
و أما الثاني فهذه الآية الكريمة (لا الشمس ينبغي لها أن تدرك القمر و لا الليل سابق النهار، و كلّ فى فلك يسبحون) تشير إلى حقيقة علمية و هى أن الأرض و معها القمر لا يلتقيان مع الشمس. هذه الكواكب و السيارات المختلفة كلها تتحرّك بانتظام ضمن حسابات دقيقة جداً!

۳۷۸- عین الصحيح: على أساس النصّ

- (۱) عدم التقاء الشمس و القمر هو نتيجة حركة الأفلاك!
- (۲) يختار الصيد بعض الأحيان الطريق الذي يعينه الصيد!
- (۳) شبكة العنكبوت تنتظر دائماً إتيان الحشرة لتصيدها و تأكلها!
- (۴) قام العلماء بصناعة صورة الرادار على أساس شكل خيوط العنكبوت!

۳۷۹- عین الصحيح للفراغ: استطاع العلماء أخيراً أن يصنعوا راداراً يعين

- (۱) مكان الهدف المطلوب بدقة!
- (۲) زمان حركة الشيء و نوعه و كفيته!
- (۳) مسير حركة الهدف كما هو مطلوب!
- (۴) الهدف فى غاية الدقة و السرعة!

۳۸۰- (و كلّ فى فلك يسبحون) المقصود من الآية الكريمة هو

- (۱) كثرة المخلوقات و الأفلاك السماوية!
- (۲) عبادة الموجودات و تسبيحها فى الأفلاك!
- (۳) سير الأفلاك و تسبيحها فى مدارات ثابتة معينة!
- (۴) اشتغال الأفلاك السماوية بالتسبيح حول الأجرام السماوية!

۳۸۱- المفهوم الأقرب إلى النص هو:

- (۱) عند الله تحشر الأمور!
 (۲) كُن واثقاً بالله في كلِّ حادث!
 (۳) شكر الفتى لله بقدر نعمته!
 (۴) إنَّ أمور العالم تجري بحكم حكيم!

۳۸۲- عَيْنُ الخَطِّ في التشكيل:

«قد تبيّن من خلالها أنَّ العنكبوت لا تنتظر أن تأتي الحشرات إليها، بل تستخدم خيوطها كرادار!»:

- (۱) تَبَيَّنَ - خِلَالِهَا - الْحَشْرَاتُ
 (۲) الْعَنْكَبُوتِ - تَنْتَظِرُ - تَأْتِي
 (۳) تَأْتِي - خَيْوُطَهَا - زَادَارِ
 (۴) تَنْتَظِرُ - تَسْتَخْدِمُ - خَيْوُطَ

۳۸۳- عَيْنُ الخَطِّ في التشكيل:

«فالأية الكريمة تشير إلى حقيقة علمية وهي أنَّ الأرض و معها القمر لا يلتقيان مع الشمس!»:

- (۱) الْكُرَيْمَةُ - تُشِيرُ - حَقِيقَةُ
 (۲) الْأَرْضُ - مَعَهَا - يَلْتَقِيَانِ
 (۳) عِلْمِيَّةٌ - عَلَتَقِيَانِ - الشَّمْسِ
 (۴) الْآيَةُ - عِلْمِيَّةٌ - الْأَرْضُ

۳۸۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ في الإعراب و التحليل الصرفي:

«أجريت»:

- (۱) للغائبة - معتل و ناقص - مبني للمجهول - مبني / فعل و نائب فاعله ضمير «هي» المستتر
 (۲) فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - متعدّد / مع نائب فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
 (۳) متعدّد - مبني للمجهول - معرب / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية و نعت و مجرور محلاً بالتبعية للمنعوت
 «تحقيقات»
 (۴) مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معتل و أجوف (له إعلال) / نائب فاعله ضمير «هي» المستتر و الجملة فعلية و نعت و مجرور محلاً

۳۸۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يُعَيِّن»:

- (۱) للغائب - معتل و أجوف - متعدّد - مبني للمجهول / فعل مرفوع و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
 (۲) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) / فعل و فاعله «رادار» و الجملة فعلية
 (۳) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - معتل و أجوف - معرب / فعل مرفوع و فاعله «رادار»
 (۴) معتل و ناقص (له إعلال) - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۳۸۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«الأرض»:

- (۱) جامد - معرّف بأل - معرب - ممنوع من الصرف / اسم منصوب لحرف «أَنَّ» و هي من النواسخ
- (۲) اسم - مفرد مؤنث - مشتق (صفة مشبّهة) - معرّف بأل - منصرف / اسم «أَنَّ» المشبّهة بالفعل
- (۳) معرّف بأل - معرب - منصرف / اسم لحرف «أَنَّ» المشبّهة بالفعل و خبره «معها»
- (۴) مفرد مؤنث (معنوي) - جامد - معرب / اسم «أَنَّ» و منصوب، و الجملة اسمية

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

تتناول الفراشة غذاءها من عصارة الأزهار بواسطة خرطوم طويل و دقيق. للفراش قابليّة عالية على الطيران للمسافات القريبة و البعيدة. كثيراً ما نرى الفراشات أثناء حلول الظلام و هي تتحرّك نحو النور، و السبب هو أنّ جسم الفراشة يحتاج دائماً إلى المحافظة على درجة معيّنّة من الحرارة!

لقد وهب الله هذا الحيوان وسيلة للدّفاع عن النّفس؛ فإنّ الألوان المختلفة على جناحها من أحسن الوسائل الدفاعيّة لدى الفراشة، كما أنّ لجناح الفراش فائدة أخرى، فهو يستعمل الجناح كوسيلة للتعرف بين الفراشات أثناء عمليّة التكاثر! إنّ بعض أنواع الفراش يعيش على شكل تجمّعات كبيرة حيث تقوم بحوائج بقائها بصورة جماعيّة!

۳۸۷- عین الصحيح: من ميزات الفراشة

- (۱) ترجيح النور على الظلام!
- (۲) وجود الألوان المختلفة في خرطومها!
- (۳) الهروب من الحرّ!
- (۴) سرعة الطيران و كثرتة للفواصل القريبة فقط!

۳۸۸- أين تجد الفراشة ما تتناوله؟

- (۱) في أماكن فيها الورد!
- (۲) في مناطق ذات حرارة قليلة!
- (۳) في حدائق كثيرة الأوراق!
- (۴) في أراضي كثيرة المياه و الأنهار!

۳۸۹- أيّ موضوع لم يأت في النّص:

- (۱) توالد الفراشة!
- (۲) ما يهدّد الفراشة في الحياة!
- (۳) ما تحتاج للحياة!
- (۴) طريق الدفاع عن النّفس!

۳۹۰- ماذا نستنتج من النّص؟

- (۱) للصغير و الكبير خلقة واحدة!
- (۲) يد الله مع الجماعة!
- (۳) الطيور تحبّ الطيران نحو النور!
- (۴) الضعيف لا يُغلب لزوماً!

۳۹۱- عین الخطأ في الشكيل:

«كثيراً ما نرى الفراشات أثناء حلول الظلام و هي تتحرّك نحو النور!»:

- (۱) الفَرَشَات - حُلُول - الظّلام
- (۲) نَرَى - الفَرَشَات - حُلُول
- (۳) تَتَحَرَّكُ - نَحْو - النُّور
- (۴) كَثِيرًا - نَرَى - تَتَحَرَّكُ

٣٩٢- عین الخطأ في الشكيل:

- «لقد وهب الله هذا الحيوان وسيلة للدفاع عن النفس، فإنَّ الألوان المختلفة من أحسن الوسائل الدفاعية!»:
- (١) الله - الدفاع - المختلفة
(٢) الدفاع - النفس - الوسائل
(٣) وهب - الوسائل - الدفاعية
(٤) وسيلة - الألوان - المختلفة

٣٩٣- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تناول»:

- (١) فعل مضارع - معتل و أجوف (بدون إعلال) - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(٢) مزيد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر مقدّم و مرفوع محلاً
(٣) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) - معتل و أجوف / فعل مرفوع و فاعله «الفراشة»
(٤) للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - معتل و أجوف (بدون إعلال) / فاعله «الفراشة»

٣٩٤- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يعيش»:

- (١) مجرد ثلاثي - لازم - مبني / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر «إنّ» و مرفوع محلاً
(٢) للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - لازم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
(٣) فعل مضارع - معتل و أجوف (له إعلال) - متعدّد - مبني للمعلوم / فاعله ضمير «هو» المستتر
(٤) معتل و أجوف (بدون إعلال) - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

٣٩٥- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«أحسن»:

- (١) اسم - معرّف بالإضافة - مبني - منصرف / مجرور به حرف «من»؛ من أحسن: جار و مجرور
(٢) مشتق و اسم تفضيل - نكرة - معرب / مجرور به حرف الجر؛ من أحسن: جار و مجرور و شبه الجملة
(٣) مفرد مذكّر - مشتق و اسم تفضيل (مصدره: حسن) - معرب / مجرور به حرف الجر؛ من أحسن: جار و مجرور
(٤) معرّف بالإضافة - معرب - منصرف / من أحسن: جار و مجرور و شبه الجملة و خبر «إنّ» و مرفوع تقديرًا

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

الأساطير عند كل أمة جزء من ثقافة تلك الأمة، فوجود شخصيات و عناصر من الشعبين الإيراني و العربى فى الأساطير الإيرانية مثل قصة الضحاک و كیکاووس و سوادبه و ... دليل على وجود الصلة بين الشعبين. هذه العلاقة الثقافية اشتدت بعد ظهور الإسلام خاصة بعد ما صرح هذا الدين بالتساوى بين جميع افراد الشعوب! و هذه الامور و ما شابها هي التي لا تزول و لا تمحو!

من المظاهر الأخرى لهذه الصلة - و على خلاف ما نتصورة - وجود مفردات فارسية كثيرة دخلت فى العربية عن طريق التجارة و ترجمة الكتب و رحلات الزيارة، و عكس ذلك، و أيضاً عن طريق الحكم العثمانى الذى كانت اللغة الفارسية رائجة فى بلاطه و مركز خلافته!

إن اللغة الفارسية لم تكن تشعر أن العربية تحاول اضمحلالها، فلذلك نرى أن الطاهريين الذين كانوا قد أسسوا أول حكومة استقلت عن العباسيين، أصبح تعلقهم بالعربية أقوى من تعلقهم بالفارسية!

۳۹۶- على حسب النص:

- (۱) هناك ظاهرة عجيبة نراها فقط فى اللغة العربية، و هي وجود مفردات فارسية متعددة فيها!
- (۲) سبب تأسيس حكومة الطاهريين يعود إلى أنهم أرادوا أن تسيطر الفارسية على العربية!
- (۳) العلاقات الثقافية أقوى من العلاقات السياسية، فالأولى لا تزول، بخلاف الثانية!
- (۴) العلاقة بين الشعبين قد ظهرت بعد تصريح الإسلام بالتساوى بين أفراد الشعوب!

۳۹۷- عين الصحيح: ما نستنتجه من النص هو أن

- (۱) اللغة التركية كانت لغة الدوائر الوحيدة فى زمن العثمانيين!
- (۲) بين اللغتين العربية و الفارسية كان تنازع للبقاء و الإمحاء!
- (۳) إيجاد العلاقة أو زوالها لا ترتبط بإرادة الأفراد فقط!
- (۴) الأساطير هي أكاذيب تخرب ثقافة الشعوب عادة!

۳۹۸- عين الصحيح: حياة اللغة الفارسية فى جنب اللغة العربية تدل على

- (۱) أن المسلمين لم يريدوا إزالة أية لغة من لغات العالم!
- (۲) قدرة اللغة الفارسية و ضعف اللغة العربية للسيطرة عليها!
- (۳) أنه لا صلة بين العربية و بين الفارسية، فكل يسير فى طريقه!
- (۴) أن أساس اللغة العربية يتشابه اللغة الفارسية، فلا إمكان للقضاء عليها!

۳۹۹- عين الصحيح: من دلائل وجود الصلة الودية بين الشعبين

- (۱) المفردات و الثقافة المشتركة!
- (۲) استقلال حكم الطاهريين عن العباسيين!
- (۳) الأساطير، السفرات التجارية، الحروب!
- (۴) الأوليات المشتركة فى قواعد اللغتين و مفرداتهما!

۴۰۰- «هذه العلاقة اشتدّت بعد ظهور الإسلام، بعد ما صرّح هذا الدين بالتساوي بين جميع أفراد الشعوب!»:

- (۱) ظُهور - الإسلام - جميع
(۲) بَيّن - أفراد - الشعوب
(۳) العلاقة - بعدَ - التّساوي
(۴) بعدَ ما - صرّحَ - الدّينَ

۴۰۱- «من المظاهر الأخرى لهذه الصّلة وجود مفردات فارسيّة كثيرة دخلت في العربيّة!»:

- (۱) المَظَاهِر - الأخرى - الصّلة
(۲) مُفْرَدَاتٍ - فارسيّة - دَخَلَتْ
(۳) الصّلة - كثيرة - العربيّة
(۴) وُجُودٌ - مُفْرَدَاتٍ - كَثِيرَةٌ

۴۰۲- عَيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«اشتدّت»:

- (۱) فعل ماضٍ - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
(۲) للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب افتعال) - صحيح و مضاعف / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
(۳) مزيد ثلاثي (من باب انفعال) - لازم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية
(۴) لازم - مبني للمعلوم - مبني على الفتح / فعل و مع فاعله جملة فعلية و حال و منصوب محلاً

۴۰۳- عَيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تكن»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبة - معتل و أجوف / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة الفعلية
(۲) مجرّد ثلاثي - معتل و أجوف - معرب / فعل مجزوم بحرف «لم» و فاعله ضمير «هي» المستتر
(۳) مضارع - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير «هي» المستتر
(۴) للغائبة - مجرّد ثلاثي - معرب / فعل مجزوم بحذف حرف العلة، من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ

۴۰۴- عَيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«الأمة»:

- (۱) مشتق (صفة مشبهة) - صحيح الآخر / عطف بيان و مجرور بالتبعية للمعطوف عليه «تلك»
(۲) اسم - مفرد مؤنث - معرّف بآل / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «تلك»
(۳) مفرد مؤنث - جامد - معرّف بآل / عطف بيان و مجرور بالتبعية
(۴) معرّف بآل - معرب - منصرف / نعت و مجرور بالتبعية

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

يفقد العالم كلَّ يوم واحداً أو أكثر من أنواع النَّبات أو الحيوان، و هذا يعني تقليل العلاقة بين الإنسان و بين الطَّبيعة! و ممَّا لا شكَّ فيه أنَّ هذا الهجوم و المواجهة يُوثر على كَيْفِيَّة حياة الإنسان و يواجهه مع كثير من المصائب!
و من أسباب هذا الأمر هو تخريب الطَّبيعة بيد الإنسان، كما يرجع إلى إقدامه على صيد بعض أنواع الحيوان للاستفادة منه في البيع و الشَّراء، أو نراه يقوم بأسر البعض ليعرضه في حدائق الحيوان أو يجعله في أقفاص المنازل!
ففي السَّنوات الأَخيرة و بعد أن أحسَّت بعض الحكومات - عن طريق المؤسَّسات و الجمعيات الشعبية و مطالبات الجمهور - أنَّ هناك خطراً يهدِّد المجتمع الإنساني، قامت بإجراء بعض القوانين لمنع شيوع هذه الإجراءات الهدَّامة التي كانت نتائجها جيدة!

۴۰۵- عَيِّن الصحيح:

- (۱) السَّبب الأساسي في انقراض بعض الحيوانات هو أنَّ الإنسان قام بتخريب الطبيعة!
- (۲) بعض البلدان إستطاعت أن تمنع خطر شيوع إنقراض بعض الحيوانات و تخريب الطبيعة!
- (۳) طلبات الناس و الجمهور هي السبب الوحيد لإجراء بعض القوانين في مجال الحفاظ على الطبيعة!
- (۴) جميع الحكومات قامت بإجراء بعض القوانين لمنع تخريب الطَّبيعة و قطع الأشجار و صيد الحيوانات!

۴۰۶- عن أيِّ خطر أساسي يتكلَّم النصُّ؟

- (۱) صيد الحيوانات و أكل لحومها!
- (۲) الغفلة عن أثر الطبيعة على حياة الإنسان!
- (۳) الأشجار و النباتات التي تعرض للبيع!
- (۴) القوانين الأساسية لتشديد إنقراض الحيوانات و الطبيعة!

۴۰۷- المواضيع التي جاءت في النَّص على الترتيب هي:

- (۱) فقدان الإجراءات اللازمة، شيوع الصيد و الشراء و البيع، عرضة الحيوانات في حدائق الحيوان!
- (۲) تقليل الارتباط بين الإنسان و الطبيعة، الإحساس بالخطر، بعض الإجراءات الهدَّامة و الخطرة!
- (۳) الارتباط بين الإنسان و الطبيعة، أسباب إيجاد المشكلات، مواجهة الحكومات!
- (۴) الإنسان و مصائب الطبيعة، الجمعيات الشعبية، تخريب الطبيعة بيد الإنسان!

۴۰۸- ما هو الموضوع الذي لم يأت في النص:

- (۱) نتيجة ما قامت به بعض الحكومات مقابل تصرفات الإنسان!
- (۲) الإتيان ببعض المصاديق لعاقبة أفعال الإنسان!
- (۳) أسباب صيد الحيوانات!
- (۴) بيان الطرق لمنع ما فات!

۴۰۹- عین الخطأ في التشكيل:

«من أسباب هذا الأمر هو تخريب الطبيعة بيد الإنسان، كما يرجع إلى إقدامه على صيد بعض أنواع الحيوان للاستفادة منه في البيع والشراء!»:

- (۱) يَرْجِعُ - إقدام - صَيِدِ
(۲) الْحَيَوَانِ - الإِسْتِفَادَةِ - البَيْعِ
(۳) بَعْضِ - أنواع - الْحَيَوَانِ
(۴) تَخْرِيبِ - الطَّبِيعَةِ - الْإِنْسَانِ

۴۱۰- عین الخطأ في التشكيل:

«بعد أن أحسَّت بعض الحكومات أنَّ هناك خطراً يهدِّد المجتمع الانسانيَّ قامت بإجراء بعض القوانين!»:

- (۱) قَامَتْ - إِجْرَاءِ - الْقَوَانِينِ
(۲) الْإِنْسَانِيَّ - قَامَتْ - إِجْرَاءِ
(۳) خَطَرًا - يُهَدِّدُ - الْمُجْتَمَعِ
(۴) أَحَسَّتْ - بَعْضُ - الْحُكُومَاتِ

۴۱۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يؤثر»:

- (۱) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية
(۲) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر و الجملة خبر «أن»
(۳) فعل مضارع - لازم (من باب تفعّل) / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و خبر «أن» و مرفوع
(۴) مضارع - للغائب - لازم - مبني للمجهول / نائب فاعله ضمير مستتر، و الجملة فعلية و خبر «أن» من النواسخ

۴۱۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يواجه»:

- (۱) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - لازم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
(۲) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر
(۳) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير الهاء البارز
(۴) مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

۴۱۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«الأخيرة»:

- (۱) اسم - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجر ؛ في السنوات الأخيرة: جار و مجرور
(۲) اسم و مفرد مؤنث - معرّف بأل / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «السنوات»
(۳) اسم - مؤنث - مشتق و اسم مبالغة - معرب / صفة أو نعت و مجرور بالتبعية لمنعوته
(۴) اسم - مشتق و اسم تفضيل - معرب / مجرور بالتبعية

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

تمتلى قصص الأطفال القديمة بالحوادث التي يكون الذئب أحد أبطالها. و قد أصبح الإنسان و الذئب عدوين يبغض الواحد الآخر. و أما من مميزات الذئب فسرعته في الحركة. فالغزال على الرغم من سرعته الفائقة لكنه يُدركه التعب، و أما الذئب فيحافظ على معدّل سرعته دون تعب، ممّا يمكنه القبض عليه!

الذئب يمتاز بقوة خارقة أخرى حيث يستطيع رفع حيوان كبير و حمله مسافة بعيدة. تعيش الذئاب فرداً أو أزواجاً داخل الغابات أو المناطق الجبلية و تتجمّع فقط خلال الشتاء تبحث عن غذائها. و كلما اشتدّ البرد تصبح الذئاب أكثر خطراً و جراً!

تنام الذئاب نهاراً و تخرج الصيد ليلاً، و حين تصل إلى آخر الشتاء تبحث أنثى الذئب عن مكان مناسب لولادة صغارها. فالصغار في الأيام الأولى غير قادرة على الزوّة فالأم تحرسهم، ولكن بعد زمن يعتمدون على أنفسهم!

۴۱۴- متى تشعر أنثى الذئب بولادة صغارها؟

(۱) حين يشتدّ البرد! (۲) عندما ينزل المطر! (۳) عندما يقرب الربيع! (۴) في بداية الصيف!

۴۱۵- عین الخطأ:

(۱) عندما تشرق الشمس فالذئب في النوم!
(۲) يبحث الذئب عن طعامه في الأوقات المظلمة!
(۳) إمكان وجود الذئب في مناطق فيها جبل، ليس بعيد
(۴) تُحوّل الأم مسؤوليّة الحياة من البداية على الأولاد أنفسهم!

۴۱۶- عین الخطأ في توصيف الذئب:

(۱) سرعته أقلّ من الغزال!
(۲) قويّ الجثّة و يعيش وحيداً بعض الأحيان!
(۳) خطره في الصيف أقلّ!
(۴) لا يعيش بين الأشجار أبداً!

۴۱۷- عین الصحيح: النصّ لم يتكلّم في موضوع ولادة الأولاد عن

(۱) عدد الأولاد! (۲) كيفية المراقبة! (۳) حالة الأولاد! (۴) مكان الولادة!

۴۱۸- عین الخطأ في التشكيل:

«تمتلى قصص الأطفال القديمة بالحوادث التي يكون الذئب أحد أبطالها و قد أصبح الإنسان و الذئب عدوين!»:

(۱) تَمْتَلِي - قِصَصُ - الأَطْفَالِ
(۲) الحَوَادِثِ - اصْبَحَ - الإنسان
(۳) يَكُونُ - الذئب - أَحَدُ
(۴) أَبْطَالِ - الإنسان - عَدُوِّينَ

۴۱۹- عین الخطأ في التشكيل:

«تجتمع فقط خلال الشتاء تبحث عن غذائها، و كلما اشتدّ البرد تصبح الذئاب أكثر خطراً!»:

(۱) تَجْتَمِعُ - خِلَالِ - الشّتاءِ
(۲) تَبَحَثُ - غِذَاءِ - الذُّنَابِ
(۳) تُصْبِحُ - أَكْثَرَ - خَطَرًا
(۴) اِشْتَدَّ - البَرْدُ - تُصْبِحُ

۴۲۰- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تنام»:

- (۱) فعل مضارع - الغائبة - مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم - مبني / فاعله «الدّئاب»
- (۲) مضارع - للغائبة - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (۳) فعل مضارع - معتل و أجوف (بدون إعلال) - متعدّد - معرب / فاعله «الدّئاب» و الجملة فعلية
- (۴) للغائبة - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (له إعلال) / فعل مرفوع و فاعله «الدّئاب» و الجملة فعلية

۴۲۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يعتمدون»:

- (۱) للغائبين - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - لازم - معرب / فاعله ضمير النون البارز
- (۲) مزيد ثلاثي (من باب افتعال) - صحيح - مبني للمعلوم / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
- (۳) فعل مضارع - للغائب - صحيح - متعدّد / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- (۴) مضارع - مزيد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية

۴۲۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«خارقة»:

- (۱) مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: اختراق) - نكرة - معرب - منصرف / مجرور بالتبعية
- (۲) نكرة - معرب - ممنوع من الصّرف / صفة أو نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت «قوة»
- (۳) مفرد مؤنث - مشتق و اسم فاعل (مصدره: خرق) / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت
- (۴) اسم - مفرد مؤنث - مشتق و اسم فاعل - نكرة - معرب / مضاف إليه و مجرور

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

تتشرك الكائنات الحيّة بخصائص ثلاث؛ أولها التنفّس و ثانيها حوائجها الغريزيّة كالعطش، و أخيراً استمرار نموّها إلى نهاية حياتها. و كلّ ما لا يتّصف بهذه الصّفات الثلاث لا يعتبر كائناً حيّاً!

ولكن لا يمنع هذا أن تكون لكلّ كائن مطلباته الخاصّة؛ فنرى أنّ البعض يعيش في الماء و البعض الآخر يعيش خارج الماء على اليابسة؛ بعض أنواع الحياة تحتاج إلى البرودة و بعضها الآخر إلى الحرارة، قسم من المخلوقات يتغذّى بالنبات و الآخر بالحيوان و الثالث يأكل من جميعها!

بعض الحيوانات يعيش عدّة ساعات و الآخر عدّة سنوات. فالأشجار تعيش أكثر من أيّ شيء آخر. فالإنسان في هذا المجال و بفضل التقدّمات الطبيّة و العنايةات الصحيّة يعيش الآن أكثر بكثير بالنسبة إلى الماضي!

۴۲۳- عین الخطأ للفراغ: كلّ موجود لا يشعر في وجوده، فليس كائناً حيّاً!

- (۱) الرّشد (۲) الجوع (۳) استمرار النموّ (۴) مقدار عمره

٤٢٤- عین الصحیح للفراغ: لیس جزءاً من خصائص الكائن الحيّ المشترك!
 (١) مكان العیش (٢) الموت و الحیاة (٣) الاحتیاج إلى الطّعام (٤) الاحتیاج إلى الهواء

٤٢٥- عین الخطأ:

- (١) عمر الحيوانات لايساوي عمر النباتات!
- (٢) أقلّ زمن يعيش الكائن الحيّ هو يوم واحد!
- (٣) العناية الصحية و الالتزام بها تسبّب أن يعيش المخلوق أكثر!
- (٤) وجود البداية و النهاية في الحياة من الصفات المشتركة بين المخلوقات!

٤٢٦- عین الخطأ: المواضع التي جاءت في النصّ على الترتيب هي

- (١) الحوائج الغريزيّة، عمر النباتات، عمر الإنسان
- (٢) الحياة في الماء، عمر الأشجار، الأمور الصحيّة
- (٣) التكامل، التغذية، البرودة و الحرارة عند الحيوانات
- (٤) الصفات المشتركة، الصفات الخاصة، عمر الكائنات

٤٢٧- عین الخطأ في التشكيل:

«نرى أن البعض يعيش في الماء و البعض الآخر يعيش خارج الماء على اليابسة»:

- (١) البَعْضُ - الآخر - خَارِج
- (٢) نَرَى - البَعْضُ - يَعِيشُ
- (٣) خَارِج - المَاءِ - اليَابِسَةِ
- (٤) يَعِيشُ - خَارِج - المَاءِ

٤٢٨- عین الخطأ في التشكيل:

«الإنسان بفضل التقدّمات الطبية يعيش الآن أكثر بكثير بالنسبة إلى الماضي!»:

- (١) بَفْضَلٍ - كَثِيرٍ - النُّسْبَةِ
- (٢) التَّقَدُّمَاتِ - الطَّيْبَةِ - الآنُ
- (٣) كَثِيرٍ - النُّسْبَةِ - المَاضِي
- (٤) الإنسانُ - فَضْلُ - التَّقَدُّمَاتِ

٤٢٩- عین الصحیح فى الإعراب و التحليل الصرفي:

«يَمْنَعُ»:

- (١) فعل مضارع - للغائب - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (٢) مجرّد ثلاثي - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (٣) للغائب - مجرّد ثلاثي - صحيح - معرب / فعل مرفوع و فاعله «هذا»، و الجملة فعلية
- (٤) مضارع - للغائب - صحيح - لازم - مبني / فاعله «هذا» و الجملة فعلية و خبر

۴۳۰- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفي:

«يتغذى»:

- (۱) مزيد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۲) للغائب - معتل و ناقص - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير المستتر
- (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - متعدّد - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر و مرجعه «قسم»
- (۴) مضارع - للغائب - معتل و ناقص - لازم / فاعله ضمير «هو» المستتر و مرجعه «المخلوقات»

۴۳۱- عین الصحيح فى الإعراب و التحليل الصرفي:

«خارج»:

- (۱) مفرد مذكّر - مشتق و اسم فاعل (مصدره: خروج) / ظرف أو مفعول فيه للمكان
- (۲) اسم - مفرد مذكّر - مشتق و اسم فاعل - نكرة - معرب / خبر مفرد و مرفوع
- (۳) اسم - مشتق و اسم مكان (مصدره: خروج) - نكرة / مفعول فيه للمكان
- (۴) معرفّ بالإضافة - معرب - ممنوع من الصّرف / ظرف و منصوب

درک مطلب های سال ۹۶

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

العلاقة بين الإيرانيين و العرب تعود إلى أقدم العصور. فوجود المفردات الفارسية في أشعار شعراء العرب قبل الإسلام أفضل حجة لإثبات هذا الأمر. أحد أسباب استحكام هذه العلاقة هو موضوع ترجمة الآثار إلى هاتين اللغتين! إضافة إلى ذلك كان الإيرانيون من زوّاد (جرائد) تلك النهضة العلمية التي تُفخت في أركان المجتمع الإسلامي. فهم قد سَعَوْا أن يوسَعُوا و في هذا المجال اعتنوا بلغة هذه النهضة أكثر من أصحابها!

و لم يعشر الإيرانيون بالغرابة حين رأوا أنّها هي اللغة العربية، بل أنسوا بها و حاولوا أن يدوّنوها و ينظّموها، فآلفوا تأليفات متنوعة كثيرة لفهما و تبينها و استخراج ظرائفها!

۴۳۲- «..... الإيرانيون اللغة العربية، لأنهم أحسّوا أنّها!» عین المناسب للفراغات:

- (۱) رفع / شأن / منهم
- (۲) ألف / كتب / لغة العلم
- (۳) شعر / غرابة / لغة الدين
- (۴) ارتفع / أركان / لغتهم الأصلية

۴۳۳- عین الصّحيح:

- (۱) العرب لم يشعروا بالغرابة حين رأوا لغة تلك النهضة العلميّة!
- (۲) إنّما ظهرت العلاقة بين الإيرانيين و العرب بعد أن ظهر الإسلام!
- (۳) التّرجمة تسبّب استحكام الاستفادة من مفردات اللغة العربيّة في الفارسية!
- (۴) جهود الإيرانيين لتدوين الكتب حول اللّغة العربيّة أكثر من العرب أنفسهم!

۴۳۴- عین الصَّحیح: من علائم العلاقة بین ایرانیّین و العرب هي

- (۱) وجود الكتب و الآثار المترجمة إلى هاتين اللغتين!
- (۲) وجود مؤلفات بالعربيّة عند الإيرانيّين و قبل الإسلام!
- (۳) تأليف الكتب الكثيرة بالعربيّة لفهما و استخراج ظرائفها!
- (۴) أنس الايرانيّين باللّغة العربيّة و عدم الشّعور بالغرابة بها!

۴۳۵- ماذا عمل الإيرانيون؟ عین الخطأ:

- (۱) ألفوا كتباً حول اللّغة العربيّة!
- (۲) استخراجوا دقائق و ظرائف هذه اللّغة!
- (۳) نفخوا رائحة النّهضة العلميّة من قَبَل الإسلام!
- (۴) أنسوا باللّغة العربيّة و أحبّوها و لم يشعروا بالغرابة منها!

۴۳۶- عین الخطأ في التشكيل:

«وجود المفردات الفارسيّة في أشعار شعراء العرب قبل الإسلام أفضل حجّة لإثبات هذا الأمر!»:

- (۱) أَفْضَلٌ - حُجَّةٌ - إِبْثَاتٌ
- (۲) أَشْعَارٌ - شُعْرَاءٌ - الْعَرَبُ
- (۳) الْعَرَبُ - قَبْلَ - الْإِسْلَامِ
- (۴) وُجُودٌ - الْمُفْرَدَاتِ - الْفَارْسِيَّةِ

۴۳۷- عین الخطأ في التشكيل:

«حاولوا أن يدوّنوها و ينظّموها فألفوا تأليفات متنوّعة كثيرة لفهمها و تبينها»:

- (۱) يُنْظَمُوا - فَهَمَهَا - تَبَيَّنَهَا
- (۲) أَلْفُوا - تَأَلَّفَاتٍ - لِفَهْمَهَا
- (۳) مُنْبَوِّعَةٌ - كَثِيرَةٌ - فَهَمٌ
- (۴) حَاوَلُوا - يُدَوِّنُونَهَا - يُنْظَمُونَهَا

۴۳۸- عین الصَّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«سَعُوا»:

- (۱) فعل ماضٍ - للغائبين - معتل و مثال - لازم - مبني للمعلوم - مبني / فاعله ضمير الواو البارز
- (۲) مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - لازم - مبني / فعل و فاعله ضمير الواو، البارز، و الجملة فعلية
- (۳) فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
- (۴) للغائبين - مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مجزوم بحذف نون الإعراب، و الجملة خبر للمبتدأ «هم»

۴۳۹- عین الصَّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يُوسَعُوا»:

- (۱) فعل مضارع - للغائبين - معتل و مثال - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
- (۲) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير الواو، و الجملة فعلية
- (۳) للغائبين - مزيد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل منصوب بحذف نون الإعراب، و فاعله الضمير البارز
- (۴) مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) / فعل منصوب بحرف «أن» و علامة نصبه حذف نون الإعراب

۴۴۰- عین الصَّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«متنوعه»:

- (۱) مشتق و اسم فاعله (مصدره: تنوع) - نكرة / نعت و منصوب بالتبعیة للمنعوت «تألیفات»
- (۲) اسم - مفرد مؤنث - نكرة - معرب - منصرف / مضاف إليه و مجرور، و المضاف «تألیفات»
- (۳) مفرد مؤنث - مشتق و اسم مفعول (مصدره: تنويع) / صفة و منصوب بالتبعیة للموصوف «تألیفات»
- (۴) معرف بالإضافة - معرب - منصرف / نعت أو صفة و منصوب بالتبعیة للمنعوت أو الموصوف «تألیفات»

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

إنَّ كثيراً منَّا لا ندرك أنَّ للعمل عمراً لا بدَّ أن يقضيه حتَّى ينضح. إنَّ تاجرنا يتوقَّع الرِّيح في اليوم التَّالي لفتح متجره، و موظفنا و شابتنا و ... كذلك! فنحن بحاجة في حياتنا إلى نصيحة ذلك الحكيم الذي قال: لو أبني جبلاً ثمَّ أترك عملي قبل أن أضع الحجر الأخير في قمته لحسبت نفسي فاشلاً! فكيف بنا و نحن نتوقَّع تحقُّق أمور لم نُحكم أساسها! لقد سألوا أحد الحكماء عن عوامل النَّجاح فقال: المثابرة المثابرة! فإنها أهمُّها و النَّبوغ لا ينفع إلا معها، فإنها إذا لم تكن فالنَّبوغ يُعبر كدرة في داخل البحر، لا تصل إليها يد و لا ينتفع بها إنسان!

۴۴۱- عین الصحیح للفراغ: الموضوع الذي لم يأت في النَّص هو الخسارة!

- (۱) سبب (۲) جبران (۳) تحقُّق (۴) موضوع

۴۴۲- عین المناسب لمفهوم النَّص:

- (۱) الظفر بالعجلة يُسبب الهزيمة!
- (۲) فبلوغ العزِّ في نيل الفرص!
- (۳) من أراد الغلا سهلاً وقع في سوء!
- (۴) قد يفعل الجدُّ ما لا يفعل الكسل!

۴۴۳- ما هو مقصد الحكيم من كلامه «لو أبني جبلاً»؟

- (۱) الأمور بإتمامها! (۲) العامل من عمل الأخير! (۳) الفعل يُخبر عن بانيه! (۴) الأعمال بأعلاها و أسفلها!

۴۴۴- عین الصحیح:

- (۱) ليس من أسباب النَّجاح إلا المثابرة!
- (۲) على التاجر أن لا يفكر بالرِّيح في عمله!
- (۳) نُضح الأعمال يتحقَّق بالقيام بها كثيراً من دون شعور بالملل!
- (۴) الشائع في حياتنا أننا متمسكون بظواهر الأمور غير متبھين إلى تحسينها!

۴۴۵- عین الخطأ في التشكيل:

«إنَّ تاجرنا يتوقَّع الرِّيح في اليوم التَّالي لفتح متجره!»:

- (۱) اليَوْم - فُتِحَ - متَجَرٍ (۲) تاجر - يتوقَّع - الرِّيح (۳) اليَوْم - التَّالي - فُتِحَ (۴) يتوقَّع - الرِّيح - اليَوْم

۴۴۶- عین الخطأ في التشكيل:

«لو أبني جبلاً ثم أترك عملي قبل أن أضع الحجر الأخير»:

(۱) أتركُ - عملي - قبل (۲) أضع - الحجر - الأخير (۳) عملي - قبل - أضع (۴) أبني - جبلاً - أتركُ

۴۴۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«نتوقع»:

- (۱) متعدّ - مبني للمعلوم - معرب / فاعله اسم الظاهر «تحقق» و الجملة فعلية و خبر
- (۲) فعل مضارع - معتل و أجوف - متعدّ / فعل مرفوع، و فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية
- (۳) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي (من باب تفعل) - معتل و مثال / فعل و فاعله ضمير «نحن» المستتر
- (۴) مزيد ثلاثي (من باب تفعل) - مبني / فاعله ضمير «نحن» المستتر، الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً

۴۴۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«سألوا»:

- (۱) فعل ماضٍ - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - لازم - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) مجرد ثلاثي - متعدّ - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية
- (۳) للغائب - متعدّ - مبني للمجهول / نائب فاعله «أحد» و الجملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
- (۴) ماضٍ - للغائب - معتل و أجوف - مبني للمجهول / نائب فاعله الاسم الظاهر «أحد»

۴۴۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تحقق»:

- (۱) مشتق و صفة مشبهة (مصدره: تحقيق) - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب
- (۲) مفرد مذكر - جامد - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب لفعل «تتوقع»
- (۳) اسم - جامد (مصدر من باب تفعل) - نكرة / فاعل لفعل - «تتوقع» و مرفوع
- (۴) جامد و مصدر - معرف بالإضافة - معرب / مبتدأ مؤخر و مرفوع

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

الحياة صخرة صامدة على شاطئ بحر تواجهها أمواج متلاطمة، تأتي كل لحظة إليها و تعود و تتواصل المواجهة بينهما مادامت الصخرة باقية و الأمواج نشيطة! و الذين يعيشون في هذه الحياة، يواجهونها مختلفين:

منهم من يبدأ يومه متشائماً و يذم الدنيا و يرى أنها قد سلبت حقه، و منهم من يثق بنفسه و يؤمن بسنن ربه الذي جعل الحياة الفضلى للناشطين و العالمين و السفلى للخاملين و المتكاسلين! المصاعب التي يواجهها أفراد البشر لا تختلف على حسب الأفراد، بل المنظار الذي ينظرون به إلى الحوادث مختلف!

۴۵۰- كيف تصف الحياة على حسب النص؟ الحياة

- (۱) هي النهر الجاري لا يتلاطم أبداً!
 (۲) تشبه شيئاً مستحكماً تواجهه الحوادث!
 (۳) تشبه ماء يحتاج إليه العطشان!
 (۴) هي الأمواج المرتفعة و النازلة و غير الهادئة!

۴۵۱- عین الخطأ:

- (۱) إن أبناء البشر يشبهون الصخرة، و المصاعب كالأمواج!
 (۲) الواثق بنفسه و المتشائم كلاهما ينظر إلى الدنيا بنظرة واحدة!
 (۳) من السنن الحاكمة على العالم هي أن حليف المجتهد هو النجاح!
 (۴) كيفية نظرة الإنسان إلى الحياة هي التي تعین نتيجة مواجهة الإنسان و الحوادث!

۴۵۲- على حسب النص:

- (۱) المنظار هو السبب لإيجاد الرخاء و الشدة!
 (۲) هناك أشخاص كالمتكاسلين لا يواجهون صعوبة في الحياة!
 (۳) من صفات المتشائمين أنهم لا يبحثون عن العيوب في أنفسهم!
 (۴) الفرق الوحيد بين الواثق بالنفس و المتشائم ينحصر في موضوع الاعتماد على النفس!

۴۵۳- عین الأقرب من مفهوم النص:

- (۱) أيهذا الشاكي و ما بك داء / كن جميلاً تر الوجود جميلاً
 (۲) إصبر قليلاً فبعد العسر تيسير / و كل أمر له وقت و تدبير
 (۳) قم تحزّر من توابيت الأسي / لست أعجوبتها أو موميها!
 (۴) و لا ينال الغلى إلا فتى شرفت / خلاله، فأطاع الدهر ما أمراً!

۴۵۴- عین الخطأ في التشكيل:

«يؤمن بسنن ربه الذي جعل الحياة الفضلى للناشطين!»:

- (۱) سَنَن - رَبِّه - جَعَلَ (۲) يُؤْمِنُ - سَنَن - الَّذِي (۳) رَبَّ - جُعِلَ - الْفُضْلَى (۴) الْحَيَاة - الْفُضْلَى - نَاشِطِينَ

۴۵۵- عین الخطأ في التشكيل:

«المصاعب التي يواجهها البشر لا تختلف بل المنظار ... متعدّد!»:

- (۱) يُوجِهْ - البَشْرَ - تَخْتَلِفُ
(۲) المَصَاعِبُ - التِّيْ - يُوجِهْهَا
(۳) البَشْرُ - تَخْتَلِفُ - مُتَعَدِّدٌ
(۴) المَصَاعِبُ - يُوجِهْ - المِنْظَارُ

۴۵۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يعيشون»:

- (۱) للغائبين - معتل و أجوف - متعدّد - مبني للمعلوم / فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
(۲) فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
(۳) مضارع - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، فاعله ضمير الواو البارز
(۴) مجرد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - معرب / مرفوع بالواو، و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية

۴۵۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«سلبت»:

- (۱) صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فاعله الاسم الظاهر «حق»، و الجملة خبر «أن» و مرفوع محلاً
(۲) ماضٍ - للغائبة - معتل و أجوف - متعدّد - مبني / فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية
(۳) فعل ماضٍ - للغائبة - مجرد ثلاثي - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر «أن»
(۴) مجرد ثلاثي - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر

۴۵۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«متلاطمة»:

- (۱) اسم - مفرد مؤنث - معرب - منصرف / خبر مفرد و مرفوع للمبتدا «أمواج»
(۲) مفرد مؤنث - مشتق و اسم مفعول (مصدره: ملاطمة) / صفة و مرفوع بالتبعية
(۳) مشتق و اسم فاعل (مصدره: تلاطم) - نكرة / نعت و مرفوع بالتبعية للمنعوت «أمواج»
(۴) نكرة - معرب - منصرف / نعت أو صفة و مجرور بالتبعية للمنعوت أو الموصوف «أمواج»

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

كان الطَّيْران أمل الكثیرین من الناس. فحين شاهدوا الطَّيْر وهي تطير بعيداً في الفضاء كَبُر ذلك الحلم! و قد بدأت المحاولات الأولى بتقليد الطَّيْر من جانب المشتاقين إلى ذلك!

فبعد قرون قام الإنسان بإنتاج طائرة باسم «الطائرة العموديّة» تمتاز بمزايا، منها أنّ هبوطها و صعودها عمودي، كما أنّها تطير أفقيّاً في كلّ الجهات. و الإنسان يستفيد منها في الحروب، كما يستفيد منها لنجاة المَرَضِيّ و المُصابين في السَّيْل أو الحريق و ...

هذه الطائرة تستطيع الهبوط على قِمّة الجبل أو على سفينة في البحر أو على أرض الغابة و ... و ممّا نَشاهد في هذه الطائرات وجود مظلة يستفيد منها الرّكّاب (ج راكب) أو قائد الطائرة في وقت الحاجة! (المظلة: وسيلة للهبوط من داخل الطائرة، يقال لها: مظلة النجاة)

۴۵۹- متى اشتدّت رؤيا الطَّيْران في الإنسان؟

(۱) حينما سافر بالطائرة العموديّة في الفضاء!

(۲) من زمن ولادته حين تولد و شاهد الطَّيْر!

(۳) حين رأى طيْران الطَّيْر في أعماق الفضاء!

(۴) في وقت كان الطَّيْران أمل الكثیرين من الناس!

۴۶۰- عَيّن الصحيح:

(۱) وسائل التّقلّ الجويّ جميعها بحاجة إلى أرضٍ مسطّحة موسّعة للهبوط!

(۲) قدرة محاكاة الإنسان تُسبّب أن يصل إلى مُناه في موضوع الطَّيْران!

(۳) لا يستفيد الإنسان من الطائرات إلاّ لينتقل من نقطة إلى أخرى!

(۴) جميع الناس قد قصدوا أن يقلّدوا الطَّيْر، لكنّهم انهزموا كلّهم!

۴۶۱- عَيّن ما ليس من صفات الطائرة العموديّة:

(۱) نقل الجرحى لمعالجتهم!

(۲) الطَّيْران نحو الجهات السّت!

(۳) الهبوط على السفينة الحربيّة!

(۴) حمل السفن الحربية و نقلها!

۴۶۲- عَيّن الخطأ للفرّاغ: تستخدم المظلة في الطائرة الحربية

(۱) قرب سقوط الطائرة!

(۲) لحمل المعدّات الثقيلة!

(۳) لانتقال المقاتلين!

(۴) للهروب من الوقوع بيد العدو!

۴۶۳- عَيّن الخطأ في التشكيل:

«قد بدأت المحاولات الأولى بتقليد الطيور من جانب المشتاقين إلى ذلك!»:

(۲) المُحاولات - تَقْلِيد - الطَّيْر

(۱) تَقْلِيد - جَانِب - ذَلِكَ

(۴) الأوكى - جَانِب - المُشتاقين

(۳) بدأت - الأوكى - تَقْلِيد

۴۶۴- عَيّن الخطأ في التشكيل:

«ممّا نَشاهد في هذه الطائرة وجود مظلة يستفيد منها الرّكّاب و قائد الطائرة!»:

(۱) ممّا - قائد - الطائرة (۲) تُشَاهِدُ - هذه - وُجُود (۳) يَسْتَفِيدُ - مِنْهَا - قَائِد (۴) وُجُود - مِظْلَةٌ - يَسْتَفِيدُ

۴۶۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي

«بدأت»:

- (۱) فعل ماضٍ - لازم - مبني للمعلوم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (۲) للغائبة - مجرد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله «المحاولات» و الجملة فعلية
- (۳) ماضٍ - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - متعدي - مبني / فاعله الاسم الظاهر «المحاولات»
- (۴) مجرد ثلاثي - معتل و ناقص - متعدي - مبني / فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية

۴۶۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي

«نشاهد»:

- (۱) للمتكلم مع الغير - معتل و أجوف - متعدي - معرب / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر
- (۲) مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر و مرفوع محلاً
- (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) / فاعله ضمير «نحن» المستتر، و الجملة فعلية
- (۴) مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - صحيح - لازم - مبني للمعلوم - مبني / فاعله الضمير المستتر و الجملة فعلية

۴۶۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي

«المرضى»:

- (۱) مشتق و اسم مفعول (مصدره: مرض) - معرّف بآل - معرب / نعت و مجرور بالتبعية
- (۲) جمع تكسير (مفرده: مريض، مذکر) - مشتق (صفة مشبهة) / مضاف إليه و مجرور تقديراً
- (۳) اسم - مشتق و صفة مشبهة (مصدره: مرض) - معرب - مقصور / مضاف إليه و مجرور محلاً
- (۴) جمع مكسّر (مفرده: مريض، مذکر) - مشتق - معرّف بآل - منقوص / مفعول به و منصوب تقديراً

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

إنّ ثمره الأعمال لا تكون سهلة الوصول فلا تحصل إلاّ بالجدّ و الاجتهاد، و الرغبات أيضاً لا تدرك إلاّ بالسعي و الإقدام، فهما يُدكّلان كلّ صعب و يسهلان كلّ شاقّ! و هذه الآمال تبقى في عالم الأحلام حين لم يتخذ صاحبها معها الكدّ و الإقدام و العمل لتحقيقها! فالإنسان الخيالة الذي يقضي حياته غارقاً في أمانه فإنه كقابض الريح لا يحصل إلاّ على الفشل!

و أمّا الأمة التي تحرص على أن تحيا حياة طيبة سعيدة فعليها أن تواجه حقائق الحياة بما تستحقّه من جدّ و استقامة، و إلاّ ستجد نفسها - حين تستيقظ من خمولها و أوهاها - أنّها أصبحت لقمة لذيذة في فم الحوادث و الوقائع!

۴۶۸- ما هو أفضل طريق لتسهيل الصعوبات؟

- (۱) إدراك الرغبات و الاستقامة فيها!
- (۲) الاجتناب عن الآماني و الأحلام!
- (۳) العمل و الجهد و المحاولة!
- (۴) الحصول على الحياة الطيبة و السعيدة!

٤٦٩- متى تلبس أحلامنا لباس الحقيقة؟

- (١) إذا أصبحنا كقابض الرياح في الحياة!
- (٢) حين إتخذنا العمل و الجدّ منهجاً لحياتنا!
- (٣) حين قاومنا بطول التّمني و الصّبر و الاستقامة فيه!
- (٤) إذا استيقظنا من نومنا و وجدنا أنفسنا لقمة في فم الظّلمة!

٤٧٠- عيّن المناسب للفراغات: «من غرق في الحلوة و هو يلعب بها في و جدّه، لا يحصل إلا على!». .

(١) أمانيه / هزله / الضياع (٢) أفكار / حياته / الفناء (٣) الآمال / سعيه / الموت (٤) مأكولات / عمله / المرض

٤٧١- عيّن ما لا يناسب مفهوم النصّ:

- (١) و ما للمرء خير في حياته / إذا لم يجعل الجهد طريقه!
- (٢) و اهجر النوم و حصّله فمن / يعرف المطلوب يحقر ما بذل!
- (٣) حرام على من يريد الانتصار / ثياب الحرير و ثوب الذهب!
- (٤) فطعم الموت في أمر حقير / كطعم الموت في أمر عظيم!

٤٧٢- عيّن الخطأ في التشكيل:

- «هذه الآمال تبقى في عالم الأحلام حين لم يتخذ صاحبها معها الكدّ و الإقدام!»:
- (١) يَتَّخِذُ - صَاحِبٌ - مَعَهَا
 - (٢) هَذِهِ - الآمَالُ - حِينَ
 - (٣) تَبْقَى - عَالِمٌ - الآحْلَامِ
 - (٤) صَاحِبِهَا - مَعَهَا - الكَدِّ

٤٧٣- عيّن الخطأ في التشكيل:

- «الأمة التي تحرص على أن تحيا حياة طيبة فعليها أن تواجه حقائق الحياة...»:
- (١) الأُمَّةُ - الَّتِي - حَيَاةً
 - (٢) حَيَاةً - طَيِّبَةً - عَلَيْهَا
 - (٣) تَحْيَا - عَلَيْهَا - تُوَاجِهَ
 - (٤) تُوَاجِهَ - حَقَائِقَ - الحَيَاةِ

٤٧٤- عيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي

«تكون»:

- (١) مضارع - للغائبة - معتل و أجوف / من الأفعال الناقصة، اسمه «سهلة»
- (٢) مجرد ثلاثي - معرب / فعل مرفوع، من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ
- (٣) للغائبة - مجرد ثلاثي - معرب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر، و الجملة فعلية
- (٤) فعل مضارع - للمخاطب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، و الجملة خبر «إنّ»

۴۷۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي

«يذللان»:

- (۱) للغائبين - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - متعدّد / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) مزيد ثلاثي - معرب / فاعله الضمير «ن» البارز، و الجملة فعلية
- (۳) مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - معرب / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب
- (۴) فعل ماضى - متعدّد - مبني للمعلوم / فاعله ضمير الألف البارز

۴۷۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«لذيذة»:

- (۱) مفرد مؤنث - مشتق و اسم مبالغة (مصدره: التذاذ) / نعت أو صفة و منصوب بالتبعية
- (۲) نكرة - معرب - ممنوع من الصّرف / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف «لقمة»
- (۳) اسم - مفرد مؤنث - نكرة - معرب / صفة و مرفوع بالتبعية للموصوف «لقمة»
- (۴) مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: لذّة) - نكرة / نعت و منصوب بالتبعية

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

أ تعلم أنّ للتمساح صديقاً من الطيور، حيث نرى بينهما تعاملًا عجيباً! فكثيراً ما نشاهد التمساح قد فتح فكّيه الواسعين و أقبل الطائر و دخل في فمه بكلّ طمأنينة ليجمع بمنقاره كلّ ما علّق بين أسنان ذلك الحيوان من الطعام! لذا فقد أنس كلّ منهما الآخر و استحكمت بينهما أسباب الصداقة حتّى أنّك ترى الطائر يدخل فم التمساح و كأنه يدخل بيته!
هناك خدمة أخرى يقدمها الطائر للتمساح، فهو يتبع التماسيح في رحلاتها لطلب القوت، فإذا شاهد صيداً أو خطراً، أسرع إلى إنذار التمساح بإيجاد صوت يدرک الحيوان معناه، فيسرع إلى الابتعاد أو إلى اتّخاذ الحيلة المناسبة لاصطياد (= صيد) طعمته!

۴۷۷- عین الصحيح:

- (۱) يخشى الطائر من التمساح، و لا يقترب منه أبداً!
- (۲) من أسباب المودّة، الشعور باحتياج الواحد إلى الآخر!
- (۳) يصوت التمساح صوتاً عند الشّعور بالخطر، فيفرّ الطائر من الخطر!
- (۴) الفائدة المهمّة للطائر هي إزالة الجراثيم من فم التمساح بعد دخوله فيه!

۴۷۸- عین الصحيح للفراغ: يلازم الطائرُ التمساح في السفّرات لـ

- (۱) إنذار التمساح! (۲) أنّه مونسه و رفيقه! (۳) الحصول على الطعام! (۴) تنظيف فم التمساح!

۴۷۹- متى يدخل الطائر فم التمساح؟

- (۱) قبل أكل الطعمه!
- (۲) حين يشعر التمساح بالخطر!
- (۳) بعد اصطياد الطعمه!
- (۴) حين أكل التمساح طعامه!

٤٨٠- عَيْنِ الْأَصْحَحِ فِي تَوْصِيفِ «طَائِرٍ» النَّصِّ:

(١) نَظِيفٌ وَ نَذِيرٌ! (٢) مَوْسٌ وَ شَاهِدٌ! (٣) مُنْذِرٌ وَ مُنْظَفٌ (٤) صَدِيقٌ وَ مَأْكُولٌ

٤٨١- عَيْنِ الْخِطَأِ فِي التَّشْكِيلِ

«قَدْ أَنْسَ كُلَّ مِنْهُمَا الْآخَرَ وَ اسْتَحْكَمَتْ بَيْنَهُمَا سَبَابُ الصَّدَاقَةِ ...»:

(١) أَنْسَ - كُلٌّ - مِنْهُمَا (٢) الْآخَرَ - اسْتَحْكَمَتْ - بَيْنَهُمَا
(٣) كُلٌّ - الْآخَرَ - سَبَابٌ (٤) اسْتَحْكَمَتْ - سَبَابٌ - الصَّدَاقَةُ

٤٨٢- عَيْنِ الْخِطَأِ فِي التَّشْكِيلِ

«بِإِجَادِ صَوْتِ يَدْرِكِ الْحَيَوَانَ مَعْنَاهُ فَيَسْرِعُ إِلَى الْإِبْتِعَادِ ...»:

(١) إِجَادٍ - صَوْتٍ - يَدْرِكُ (٢) صَوْتٍ - يَدْرِكُ - الْحَيَوَانَ
(٣) الْحَيَوَانَ - مَعْنَاهُ - يُسْرِعُ (٤) يَدْرِكُ - الْحَيَوَانَ - الْإِبْتِعَادِ

٤٨٣- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ

«أَقْبَلُ»:

(١) لِلْغَائِبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ - مَتَعَدٌّ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فَاعِلُهُ ضَمِيرُ «هُوَ» الْمُسْتَتِرُ
(٢) فِعْلٌ مَاضٍ - لِلْغَائِبِ - مَعْتَلٌ وَ مِثَالٌ - مَبْنِيٌّ / فِعْلٌ وَ مَعِ فَاعِلُهُ جُمْلَةٌ فِعْلِيَّةٌ
(٣) مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ) - مَبْنِيٌّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «الطَّائِرُ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
(٤) مَجْرُودٌ ثَلَاثِيٌّ - صَحِيحٌ - لَازِمٌ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ - مَبْنِيٌّ / فَاعِلُهُ «الطَّائِرُ» اسْمٌ ظَاهِرٌ

٤٨٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ

«يَقْدَمُ»:

(١) مَعْتَلٌ وَ أَجُوفٌ - مَعْرَبٌ / فِعْلٌ مَرْفُوعٌ، فَاعِلُهُ اسْمُ الظَّاهِرِ «الطَّائِرُ»
(٢) لِلْغَائِبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مِنْ بَابِ تَفْعَلٍ) - مَعْرَبٌ / فِعْلٌ مَرْفُوعٌ وَ فَاعِلُهُ «هَذَا»
(٣) مَزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ) - صَحِيحٌ - مَتَعَدٌّ / فِعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرُ «الْهَاءِ» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ
(٤) فِعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْغَائِبِ - صَحِيحٌ - مَتَعَدٌّ - مَبْنِيٌّ لِلْمَعْلُومِ / فِعْلٌ مَرْفُوعٌ وَ فَاعِلُهُ «هَذَا» وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ

٤٨٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ

«عَجِيبًا»:

(١) اسْمٌ - مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - مُشْتَقٌّ - مَعْرَبٌ - مَقْصُورٌ / صِفَةٌ أَوْ مَنْعُوتٌ وَ مَنْصُوبٌ بِالتَّبَعِيَّةِ
(٢) مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - مُشْتَقٌّ (صِفَةٌ مُشَبَّهَةٌ) - نَكْرَةٌ / نَعْتٌ وَ مَنْصُوبٌ بِالتَّبَعِيَّةِ لِلْمَنْعُوتِ «تَعَامَلًا»
(٣) نَكْرَةٌ - مَعْرَبٌ - مَنْصَرَفٌ / نَعْتٌ أَوْ صِفَةٌ وَ مَنْصُوبٌ بِالتَّبَعِيَّةِ لِلْمَنْعُوتِ «تَعَامَلًا» وَ هُوَ مَفْعُولٌ مُطْلَقٌ
(٤) اسْمٌ - مُشْتَقٌّ وَ صِفَةٌ مُشَبَّهَةٌ (مَصْدَرُهُ: عَجِبَ) - مَعْرَبٌ / حَالٌ وَ مَنْصُوبٌ وَ صَاحِبُ الْحَالِ «تَعَامَلًا»

درک مطلب های سال ۹۷

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

إنَّ الصَّقْرَ طَائِرٌ قَدْ أَصْبَحَ رَمْزاً لِكَثِيرٍ مِنَ الدُّوَلِ. فَالعَرَبُ كَانُوا يَعْبُدُونَهُ. وَ فِي أَيَّامِ الحُرُوبِ الصَّلَيبِيَّةِ كَانُوا يَرَسْمُونَهُ عَلَى الأَعْلَامِ كَرَمِزٍ لِلشَّجَاعَةِ. هَذَا الطَّائِرُ مَتَمَايِزٌ بِحِدَّةِ بَصَرِهِ وَ بِحَاسَةِ شَمِّهِ القَوِيَّةِ وَ بِسُرْعَةِ طَيْرَانِهِ! تَضَعُ أُنثَى الصَّقْرِ بِيضَهَا (البِيضُ: مَا يَتَوَلَّدُ مِنْهُ المَوْلُودُ) فِي العِشِّ ثُمَّ تَتْرِكُهُ تَحْتَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ، وَ لِهَذَا يَكُونُ لِقَمَّةً لذيذَةً لِبَعْضِ الطَّيُورِ مِنْهَا الخِفَافِيشُ!

لِلصَّقْرِ طَرِيقَةٌ خَاصَّةٌ فِي الصَّيْدِ. يَطِيرُ مِثْلَ كَثِيرٍ مِنَ الطَّيُورِ أَثْنَاءَ النِّهَارِ غَالِباً. فَيَقْبِضُ عَلَى الصَّيْدِ بِأَيْدِيهِ القَوِيَّةِ ثُمَّ يَضْرِبُهُ بِجَنَاحِيهِ، بَعْدَ ذَلِكَ يَدْخُلُ مَنقَارَهُ فِي جِسمِهِ وَ يُلْقِيهِ عَلَى الأَرْضِ، وَ هَكَذَا يُهَيِّئُهُ لِلتَّنَاوُلِ!

۴۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنَّ الخِفَافِيشَ يَعتَبِرُ أَحَدَ أَعْدَاءِ بِيضِ الصَّقْرِ!
- (۲) حَرَارَةُ الشَّمْسِ تَسبِّبُ أَنْ لَا يَخْرُجَ وَلَدُ الصَّقْرِ مِنَ البِيضِ!
- (۳) لِلصَّقْرِ حَاسَةٌ بِاصْرَةٍ قَوِيَّةٍ لِكَنَّهُ لَا يَصِيدُ صَيْدَهُ بَعْدَ غُرُوبِ الشَّمْسِ أَبَداً!
- (۴) الخِفَافِيشُ يَعيشُ قَرِيبَ عِشِّ الصَّقْرِ وَ يَمْنَعُ العَدُوَّ مِنَ الاقْتِرَابِ بِبِيضِ الصَّقْرِ!

۴۸۷- عَيْنِ الخِطَا:

- (۱) تَجْعَلُ أُنثَى الصَّقْرِ بِيضَهَا فِي مَكَانٍ لَا سَقْفَ لَهُ!
- (۲) قَدْ رَأَى العَرَبُ فِي الصَّقْرِ أَمْرًا أَعجَبَهُمُ، فَجَعَلُوهُ إلهَةً!
- (۳) حِينَ يَصِيدُ الصَّقْرُ، لَا يَمُوتُ الصَّيْدُ فِي نَفْسِ الوَقْتِ!
- (۴) مَا كَانَ العَرَبُ يَسْتَفِيدُونَ مِنَ الصَّقْرِ إِلاَّ فِي سَاحَةِ الحَرْبِ!

۴۸۸- عَيْنِ الخِطَا عَنْ مَوْضُوعِ صَيْدِ الصَّقْرِ:

- (۱) يَسْتَطِيعُ الصَّقْرُ أَنْ يَرَى صَيْدَهُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ!
- (۲) لَاعجَبَ إِذَا سَمِعْنَا أَنَّ الصَّقْرَ وَجَدَ طَعْمَتَهُ بِأَنفِهِ!
- (۳) يُقْتَلُ الصَّيْدُ بَعْدَ أَنْ يُضْرَبَ وَ يُلْقَى عَلَى الأَرْضِ!
- (۴) يَجْعَلُ الصَّقْرُ دَائِمًا صَيْدَهُ تَحْتَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ ثُمَّ يَتَنَاوَلُهُ!

۴۸۹- مَا الَّذِي جَعَلَ الصَّقْرَ مَتَمَايِزًا عَنْ بَقِيَّةِ الحَيَوَانَاتِ؟ عَيْنِ الخِطَا:

- (۱) كَيْفِيَّةُ صَيْدِهِ تَخْتَلِفُ عَنِ البَقِيَّةِ!
- (۲) لَا تَنَامُ أُنثَى الصَّقْرِ عَلَى بِيضِهَا!
- (۳) جِثَّتُهُ القَوِيَّةُ تَمْنَعُهُ مِنَ الطَّيْرَانِ السَّرِيعِ!
- (۴) النَّاسُ يَخْتَارُونَهُ فِي المَجَالَاتِ المَادِيَّةِ وَ المَعنَوِيَّةِ!

۴۹۰- عَيْنِ الخِطَا فِي التَّشكِيلِ:

- «إِنَّ الصَّقْرَ طَائِرٌ قَدْ أَصْبَحَ رَمْزاً لِكَثِيرٍ مِنَ الدُّوَلِ، فَالعَرَبُ كَانُوا يَعْبُدُونَهُ!»:
- (۱) طَائِرٌ - أَصْبَحَ - لِكَثِيرٍ
 - (۲) العَرَبُ - كَانُوا - يَعْبُدُونَهُ
 - (۳) أَصْبَحَ - رَمْزاً - الدُّوَلِ
 - (۴) الصَّقْرَ - العَرَبُ - يَعْبُدُونَ

٤٩١- عَيْنِ الخَطِّ فِي التَّشْكِيلِ:

- «يقبض على الصيد بأيديه القوية ثم يضربه بجناحيه، بعد ذلك يدخل منقاره في جسمه!»:
- (١) القَوِيَّةُ - يُدْخِلُ - مِنْقَارُهُ
(٢) يَقْبِضُ - الصَّيْدَ - أَيْدِي
(٣) يَضْرِبُ - جَنَاحَيْ - جِسْمِ
(٤) الصَّيِّدِ - بِأَيْدِيهِ - القَوِيَّةُ

٤٩٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:
«يكون»:

- (١) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف - معرب / من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ اسمه «لقمة»
(٢) مجرد ثلاثي - معتل و أجوف / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير «هو» المستتر
(٣) مضارع - للغائب - معرب / فعل مرفوع، من الأفعال الناقصة، اسم «لقمة» و خبره «الذيذة»
(٤) للغائب - معتل و أجوف / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر، و «لقمة» خبره المفرد

٤٩٣- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:
«يدخل»:

- (١) صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع و فاعله «منقار» و الجملة فعلية
(٢) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - مبني للمجهول / نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
(٣) مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله الضمير المستتر، و مفعوله «منقار»
(٤) مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - صحيح - متعدّد / فعل مرفوع و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

٤٩٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:
«جناحي»:

- (١) مثني مذكّر - جامد - معرّف بالإضافة / مجرور به حرف الجر، و علامة جرّه الياء
(٢) جامد - معرّف بالإضافة - معرب - منقوص / مجرور بالياء، بجناحي: جار و مجرور
(٣) اسم - مثني مذكّر - معرب - منصرف / مجرور به حرف الباء، و علامة جرّه حذف النون
(٤) معرّف بالإضافة - معرب - منقوص / مجرور به حرف الجر، و حذف النون بسبب الإضافة

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

سمع بهلول صوت الرجل الباكي يقول: أتيتُ إلى بغداد حاملاً كلَّ المال الذي جمعته في حياتي للتجارة، ثم أعطيته عطاراً معروفاً بالأمانة ... فظن بهلول بالموضوع، فقرر أن يذهب إلى العطار غداً، و قال بهلول للرجل: ما عليك إلا أن تطالب أمانتك غداً!

في اليوم التالي لبس بهلول ملابس أنيقة و ذهب إلى العطار فسلم عليه و قال: سمعت عن فضائلك و أمانتك كثيراً، و أريد أن أسافر إلى مكان بعيد ... ففتح الكيس الذي كان معه و ألقى بعض ما فيه من المجوهرات البديئة ... في نفس اللحظة وصل التاجر المسكين إلى دكان العطار و هو يقول له: أطلب إسترداد أمانتي! فردَّ العطار أمانته فوراً خوفاً من أن بهلول يظن بخيانتة في الأمانة! حينئذٍ قدّم بهلول كيسه إلى العطار و خرج! و بعد قليل حين فتح العطار الكيس وجدته مملوءاً بالزجاج و الرمل و بعض المجوهرات البديئة!

۴۹۵- ما كان قصد بهلول؟ عيّن الخطأ:

- (۱) الدفاع عن المظلوم!
- (۲) إراءة أن للحق دولة و للباطل جولة!
- (۳) أن يوصل الحق إلى صاحبه!
- (۴) تعيين معيار للتمييز بين الصادق و الكاذب!

۴۹۶- لماذا ردَّ العطار أمانة الرجل المسكين؟ عيّن الخطأ:

- (۱) للحصول على مال أكثر!
- (۲) حتى يري نفسه أميناً مؤمناً!
- (۳) لأنه أمين يردّ الأشياء إلى أصحابها!
- (۴) حتى لا يندم بهلول من قصده!

۴۹۷- عيّن الخطأ:

- (۱) من عادة بهلول أن يلبس دائماً ألبسة أنيقة!
- (۲) لم يتكلم الرجل المسكين مع بهلول في حانوت العطار!
- (۳) حين ذهب بهلول إلى حانوت العطار كان يحمل كيساً واحداً!
- (۴) كان العطار يحفظ أمانة الرجل المسكين في حانوته لا في مكان آخر!

۴۹۸- عيّن ما لا يناسب مفهوم القصة:

- (۱) لم تكن أرض الله خالية من الأختيار!
- (۲) لا تعجل في عملك فإن العجلة تضرك!
- (۳) لا تياس؛ فإن اليأس من أشد أعداء الإنسان!
- (۴) ليس كل من تكلم عن أمر بمعنى أنه يؤمن به!

۴۹۹- عيّن الخطأ في التشكيل:

«سمع بهلول صوت الرجل الباكي يقول أتيت إلى بغداد حاملاً كلَّ المال الذي جمعته في حياتي!»:

- (۱) بَعْدَادَ - المَالِ - جَمَعْتُ
- (۲) سَمِعَ - بَهْلُولٌ - أَتَيْتُ
- (۳) صَوْتُ - الرَّجُلِ - يَقُولُ
- (۴) حَامِلاً - جَمَعْتُهُ - حَيَاتِي

۵۰۰- عین الخطأ في التشكيل:

«في اليوم التالي لبس بهلول ملابس أنيقة و ذهب إلى العطار فسلم عليه!»:

- (۱) لَبَسَ - مَلَابِسٍ - ذَهَبَ
(۲) التَّيَوْمَ - بُهْلُولٌ - أُنَيْقَةً
(۳) ذَهَبَ - الْعَطَّارِ - سَلَّمَ
(۴) بُهْلُولٌ - أُنَيْقَةً - الْعَطَّارِ

۵۰۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تطالب»:

- (۱) مضارع - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - صحيح - متعدي / فعل منصوب به حرف «أن»
(۲) مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) - معرب / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر، و الجملة فعلية
(۳) للغائبة - صحيح - متعدي - مبني للمعلوم / فعل منصوب به حرف «أن» و فاعله الضمير المستتر
(۴) فعل مضارع - معتل و أجوف - متعدي - مبني للمجهول / فعل منصوب و فاعله ضمير «أنت» المستتر

۵۰۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«سلم»:

- (۱) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - لازم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه
(۲) فعل ماضٍ - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
(۳) ماضٍ - مزيد ثلاثي - متعدي - مبني للمعلوم / فاعله ضمير مستتر، و الجملة فعلية
(۴) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - مبني للمعلوم - مبني على الفتح / فاعله ضمير «هو» المستتر

۵۰۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«معروفاً»:

- (۱) اسم - مفرد مذكّر - معرفة - معرب - مقصور - منصوب / حال و منصوب
(۲) مشتق و اسم مفعول - نكرة - معرب / صفة و منصوب بالتبعية للموصوف و «عطاراً»
(۳) معرفّ بالإضافة - معرب - منصرف / صفة و تابع لموصوفه «عطاراً» و هو مفعول به
(۴) مفرد مذكّر - مشتق و صفة مشبّهة - معرب / المفعول الثاني لفعل «أعطى» و منصوب

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

هناك بعض الحيوانات تعيش في الصحراء، منها «الجمال» الذي يستطيع أن يخزن الطعام في بدنه بشكل خاص بحيث لا يحتاج إلى أي طعام لمدة أيام، و لهذا لا يزال يُستخدم الجمال للتقل في بعض المناطق الجافة و الصحراوية!
و هناك حيوانات أخرى تعيش بصور مختلفة، منها ما تختفي في الرمل عندما يصبح الهواء حاراً جداً، أو حيوانات صغيرة تبحث عن الطعام ليلاً و يمكنها أن تعيش من دون أن تشرب الماء أبداً فإنها تحصل على الماء من غذاء تأكله!
فهذه آيات لا تليق بأن ننساها. فالتفكر حولها و الاعتبار بها يسبب أن نطمئن بأن العالم لم يخلق من دون هدف، فله منسب حكيم يتوقع منا العمل الصالح و التصرف الحكيم!

۵۰۴- عین الصحیح:

- (۱) أعجب عضو في الجمال رجله و قلبه!
- (۲) التردد تحت شمس النهار سهل لجميع الحيوانات الصحراوية!
- (۳) إن الرمال الحارة ليست مأوى مناسباً للحيوانات في الصحراء!
- (۴) لا يقدر الحيوان الصحراوي أن تستمر حياته من دون الماء!

۵۰۵- عین الخطأ:

- (۱) لا يُستفاد اليوم من الجمال للتقل في المناطق الصحراوية!
- (۲) لا يكون الليل للحيوانات الصحراوية مانعاً للحصول على ما تشبع به!
- (۳) هناك حيوانات صحراوية تشعر بالصعوبة عند أوقات النهار في الصحراء!
- (۴) تتميز الحيوانات الصحراوية بتصرفات (أعمال) خاصة مقابل التغييرات الجوية!

۵۰۶- كيف تبقى الحيوانات حيّة في الصحراء؟ عین الخطأ:

- (۱) بالبديلات
- (۲) بتخزين المواد
- (۳) الزهد و القناعة
- (۴) بالتقارب من الطبيعة

۵۰۷- عین غير المناسب لمفهوم النص:

- (۱) (ولله ملك السماوات و الأرض)
- (۲) (أفحسبتم أنما خلقناكم عبثاً)
- (۳) (فأنظروا كيف ضربوا لك الأمثال)
- (۴) (إن في ذلك لآية لقوم يتفكرون)

۵۰۸- عین الخطأ في التشكيل:

- «حيوانات صغيرة تبحث عن الطعام ليلاً و يمكنها أن تعيش من دون أن تشرب الماء!»:
- (۱) كِبَلاً - يُمَكِنُ - تَشْرَبُ
 - (۲) تَعِيشُ - تَشْرَبُ - المَاءُ
 - (۳) الطَّعَامُ - كِبَلاً - يُمَكِنُهَا
 - (۴) حَيَوَانَاتٌ - صَغِيرَةٌ - تَبْحَثُ

۵۰۹- عین الخطأ في التشكيل:

- «التفكر حولها يسبب أن نطمئن بأن العالم لم يخلق من دون هدف!»:
- (۱) التَّفَكُّرُ - حَوْلَهَا - يُسَبِّبُ
 - (۲) نَطْمِئُنُّ - العَالَمُ - دُونِ
 - (۳) يُسَبِّبُ - نَطْمِئُنُّ - العَالَمُ
 - (۴) العَالَمُ - يُخْلَقُ - هَدَفِ

۵۱۰- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تَشْرَب»:

- (۱) للغائبة - مجرّد ثلاثي - متعدّد / فعل منصوب به حرف «أن» و الجملة فعلية
- (۲) مضارع - للغائبة - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - للمخاطب - صحيح / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
- (۴) مجرّد ثلاثي - صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر

۵۱۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يُخْلَق»:

- (۱) صحيح - متعدّد - مبني للمجهول / فعل مرفوع، و نائب فاعله الضمير المستتر
- (۲) مضارع - للغائب - متعدّد - مبني للمجهول / فعل مجزوم به حرف «لم» و نائب فاعله الضمير المستتر
- (۳) فعل مضارع - مجرّد ثلاثي - مبني للمجهول / فعل مجزوم، و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
- (۴) للغائب - مجرّد ثلاثي / فعل مرفوع، و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية

۵۱۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«الصالح»:

- (۱) اسم - مفرد مذكر - معرب / نعت أو صفة و مرفوع بالتبعية لمنعوته
- (۲) مشتق و اسم فاعل (مصدره: إصلاح) - معرّف بآل / مفعول به و منصوب لفعل «يتوقّع»
- (۳) مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل - معرّف بآل / نعت و منصوب بالتبعية للمنعوت «العمل»
- (۴) معرّف بآل - معرب / مضاف إليه و مجرور للمضاف «العمل»

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید:

الذَّهَبُ من أجمل العجائدات و هو يَقاوم أمام العوامل و المؤثرات الجوية و لا يتغيّر! و الذهب لا يذوب إلا بالنار، و كان الناس يستعملونه للزينة و التّجميل قبل أن يدخل في السّوق و يصبح كوسيلة أساسية في التّجارة. هذه المادّة موجودة في الأراضي الرّمليّة القريبة من سطح الأرض، و لاستخلاصها و إخراج الزوائد منها يُغسل الرّمل بالماء فتذهب ذرّات الرّمل كلّها مع المياه، بينما تبقى ذرّات الذهب راکدة، لأنّها أثقل من ذرّات الرّمل. و هناك طريقة أخرى لاستخراج الذهب، و هو أن يذوّب الذهب في مادّة تسمّى بـ «الزئبق» (جيوه) فبهذه الصورة ينفصل الرّمل عنه، بعد ذلك يُجعل تحت حرارة شديدة فيتبدّل الزئبق إلى البخار و يبقى الذهب خالصاً!

۵۱۳- عین الصحيح:

- (۱) الذهب و النار رفيقان لانحصل على الخالص منه إلا بها!
- (۲) منذ أن عرف الإنسان الذهب بدأ يستخدمه للزينة و التّجارة معاً!
- (۳) إنّ الذهب من أخلص العناصر المعدنية و لم يكن ممزوجاً بموادّ أخرى!
- (۴) من قديم الزّمان كان الإنسان يحفر الأرض ليحصل على الذهب في أعماقها!

۵۱۴- عین الخطأ:

- (۱) لا يتغير لون الذهب عند ما واجه تغييرات مختلفة!
- (۲) هناك طريقة واحدة فقط لاستحصال الذهب الخالص!
- (۳) ليست ذرات الذهب أخف من ذرات الرمل والحجر!
- (۴) لا يكون الحصول على الذهب في معدنه صعباً جداً للإنسان!

۵۱۵- عین الخطأ: من صفات الذهب أنه

- (۱) لا يتبدل إلى البخار!
- (۲) لا يتأثر بالنار و يتحملها!
- (۳) موجود مع الزئبق في الطبيعة!
- (۴) لا تؤثر العوامل الخارجية عليه!

۵۱۶- عین الصحيح: للحصول على الذهب الخالص

- (۱) نمزجه بالرمل ثم نغسله!
- (۲) نغسل الذهب غير الخالص بالماء!
- (۳) نغسله بالزئبق ثم نجعله تحت الحرارة!
- (۴) نحفر الأرض و نحصل على الذهب الخالص!

۵۱۷- عین الخطأ في التشكيل:

«كان الناس يستعملونه للزينة و التجميل قبل أن يدخل في السوق و يصبح كوسيلة أساسية في التجارة!»:

- (۱) يدخُلُ - السُّوقِ - وَسِيلَةً
- (۲) يَسْتَعْمِلُونَهُ - الزَّيْنَةَ - قَبْلَ
- (۳) وَسِيلَةً - أساسيةً - التَّجَارَةَ
- (۴) النَّاسُ - يَسْتَعْمِلُونَ - لِلزَّيْنَةَ

۵۱۸- عین الخطأ في التشكيل:

«هو أن يدوّب الذهب في مادة تسمى بالزئبق بهذه الصورة ينفصل الرمل عنه!»:

- (۱) يَدْوِّبُ - الدَّهَبُ - مادّةً
- (۲) تُسَمَّى - الزَّئْبِقِ - يَنْفَصِلُ
- (۳) مادّةً - تُسَمَّى - بِالزَّئْبِقِ
- (۴) الدَّهَبُ - يَنْفَصِلُ - الرَّمْلَ

۵۱۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يقاوم»:

- (۱) مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و خبر
- (۲) فعل مضارع - للغائب - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع، و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر
- (۳) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفاعل) / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة خبر و مرفوع
- (۴) فعل مضارع - متعدّ - مبني للمجهول / فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و خبر

٥٢٠- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يُصبح»:

- (١) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) / فعل من الأفعال الناقصة، اسم ضمير «هو» المستتر
- (٢) مضارع - صحيح - معرب / فعل مجزوم و من الأفعال الناقصة، اسمه الضمير المستتر، و خبر شبه الجملة «كوسيلة»
- (٣) مزيد ثلاثي - صحيح - معرب / فعل من الأفعال الناقصة، و هي من النواسخ، اسمه ضمير «هي» المستتر
- (٤) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) / فعل مرفوع، و فاعله ضمير «هو» المستتر

٥٢١- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«موجودة»:

- (١) مشتق و اسم مفعول (مصدره: إيجاد) / خبر مفرد للمبتدأ «هذه» و مرفوع
- (٢) اسم - مشتق و اسم مفعول (مصدره: وجود) / نعت و مرفوع بالتبعية
- (٣) نكرة - معرب / صفة أو نعت و مرفوع بالتبعية لمنعوته
- (٤) مفرد مؤنث - مشتق و اسم مفعول / خبر مفرد و مرفوع

متن زیر را بخوانید و به ٩ سؤال بعدی پاسخ دهید:

إنّ في سلوك النحل عجائب و نرى أنّ العلماء يكتشفون كلّ يوم المزيد منها! النحل يعيش في مكان سمّي بالخلية. عدد أفراد الخلية حوالي عشرة آلاف، و أكثرها عاملة تخدم الآخرين فيها. في كلّ خلية ملكة واحدة و حوالي ألف ذكر يقومون بحراستها!

قد تعيش الملكة الحدّ الأعلى إلى خمس سنوات ولكنّ العاملات لا تعمّر - إن وُلدت في فصل الشتاء - أكثر من خمسة أشهر، و - في فصل الصيف - حوالي خمسة أسابيع. تقوم العاملات بتغذية الذكور طول فصل الصيف، ولكنّها مع حلول الشتاء تقوم بطردها من الخلية لقلّة الغذاء فيها!

إذا دخلت حشرة غريبة خلية النحل، فإنّ العاملات تقتلها فوراً دون إنذار! ثمّ تقوم برمي جثتها إلى الخارج، أما إذا كانت كبيرة تُلقى عليها مادّة لزجة تجمعها من أشجار خاصة. و قد تبين أخيراً أنّ هذه المادّة تمنع نموّ الجراثيم. فهذه هي بعض تلك العجائب التي ظهرت حتّى الآن للإنسان!

٥٢٢- عین الخطأ:

- (١) لا نجد في الخلية أحداً لا يعمل غير الملكة!
- (٢) بعض أنواع الملكة قد يعيش أقلّ من خمس سنوات!
- (٣) ما كان الإنسان يعلم سبب عدم شيوع الجراثيم في البداية!
- (٤) تجمع العاملات من بيئة داخل الخلية مادّة لمواجهة الجراثيم!

٥٢٣- عین الخطأ:

- (١) لا يحبّ النحل أن يعيش مع الغرباء!
- (٢) إذا لم يكن طعام فتطرد العاملات من الخلية!
- (٣) عدد العاملات في جميع خلايا النحل أكثر من البقية!
- (٤) بعض الأحيان لا تُرمى الحشرة المقتولة إلى خارج الخلية!

۵۲۴- عین الصحيح: إن دخلت غريبة في الخلية ...

(۱) فتموت بسرعة! (۲) تقتلها المادّة اللزجة! (۳) فلا تخرج منها أبداً! (۴) تواجهها الملكة بشدة!

۵۲۵- عین الصحيح:

(۱) من واجب العاملات أن تخدم الذكور في جميع الأيام!
 (۲) الفصول لا تؤثر في مقدار حياة النحل فإنه أقوى من ذلك!
 (۳) هناك معلومات كاملة عن حياة النحل حصل عليها الإنسان قبل قرون!
 (۴) عمر النحلة العاملة إذا ولدت في الأيام الحارة أقل من النحلة التي تولد في الأيام الباردة!

۵۲۶- عین الخطأ في التشكيل:

«النحل يعيش في مكان سمّي بالخلية، و عدد أفراد الخلية حوالي عشرة آلاف و أكثرها عاملة تخدم الآخرين!»:
 (۱) يَعِيشُ - مَكَانٍ - سَمَّى (۲) النَّحْلُ - عَدَدٌ - أَفْرَادٍ (۳) مَكَانٍ - سَمَّى - آخِرِينَ (۴) أَكْثَرُ - عَامِلَةٌ - تَخْدِمُ

۵۲۷- عین الخطأ في التشكيل:

«إذا دخلت حشرة غريبة خلية النحل فإنّ العاملات تقتلها فوراً دون إنذار ثمّ تقم برمي جثتها إلى الخارج!»:
 (۱) تَقْتُلُ - فَوْرًا - إِذْأَرٍ (۲) حَشْرَةٌ - غَرِيبَةً - بِرَمْيٍ
 (۳) تَقُومُ - جَثَّتِهَا - الْخَارِجِ (۴) دَخَلْتُ - النَّحْلَ - الْعَامِلَاتِ

۵۲۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يكتشفون»:

(۱) مزيد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، فاعله ضمير الواو البارز
 (۲) صحيح - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / الجملة فعلية و خبر «أنّ» المشبّهة بالفعل و منصوب محلاً
 (۳) فعل مضارع - للغائبين - صحيح - معرب / فعل و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية و خبر «أنّ»
 (۴) للغائبين - مزيد ثلاثي (من باب افتعال) - لازم - مبني للمعلوم / فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

۵۲۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تعيش»:

(۱) فعل مضارع - لازم / فاعله ضمير «هي» المستتر
 (۲) مجرد ثلاثي - متعدّد - مبني للمعلوم / فاعله الاسم الظاهر «الملكة»
 (۳) مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي - متعدّد / فعل و فاعله «الملكة» و الجملة فعلية
 (۴) للغائبة - مجرد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله «الملكة» و الجملة فعلية

۵۳۰- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«سنوات»:

- (۱) جمع سالم للمؤنث - نكرة - معرب / تمييز للعدد
- (۲) جامد - نكرة - معرب - منصرف / صفة و مجرور بالتبعية
- (۳) اسم - جمع سالم للمؤنث - جامد / مجرور بحرف الجر محلاً
- (۴) جمع (مفرد: سنة، مؤنث) - معرب - ممنوع من الصرف / مضاف إليه و مجرور

متن زیر را بخوانید و به ۹ سوال بعدی پاسخ دهید.

هناك فرق كبير بين البلاد الغنية و الفقيرة، ولكن على خلاف ما يتصور البعض فنحن نرى أن في هذه البلدان الفقيرة توجد مصادر طبيعية كثيرة، ولكن على رغم ذلك سكانها لا يرون الهناء في حياتهم! فمن أسباب ذلك هو أنها لا تهتم بالسنة الإلهية، فلا تريد أن تلتفت إليها، فهذه سنة قد جعلها الخالق للعالم بأن التقدم لا يأتي جاهزاً من السماء، بل هو بحاجة إلى الكد و الجهد و الحزم! فالدول الغنية تستفيد مما أعطاها الله، فلا شك أنها تتقدم!

و أما الفقيرة فإنها تتوقعه كذلك لكنها لا تعتمد على نفسها و لا تستفيد من طاقاتها، فتتخيل أن الحياة المريحة تتحقق بالتمنيات فقط! كلا، فقد جعل الله الاجتهاد و العمل باب الوصول إلى التقدم، فهذه سنة لا تتغير، فكل من عمل بها - مؤمناً كان أو كافراً - فهو يرى نتيجة جهده!

۵۳۱- عین الصحیح:

- (۱) البلاد الفقيرة لا تتمتع بالمصادر الطبيعية!
- (۲) ستكون البلاد المتقدمة غنية بثرواتها الطبيعية!
- (۳) في كثير من الأحيان تأخر الدول الفقيرة هو نتيجة فقر العقل!
- (۴) المشكلة الأساسية هي أن الدول الفقيرة تعمل وفق السنن الإلهية!

۵۳۲- عین الصحیح للفراغ: سنصبح من المتقدمين إذا

- (۱) حاولنا لرفع الفقر من بيننا!
- (۲) قمنا بازدياد مصادرنا الطبيعية!
- (۳) طلبنا من الله و دعوانه مؤكدين!
- (۴) غيرنا فكرتنا و اعتمدنا على أنفسنا!

۵۳۳- عین الصحیح للفراغ: من محاسن البلدان المتقدمة هي أنها

- (۱) أدرکت و عملت بالقوانين التي جعلها الله في العالم!
- (۲) تكثر المصادر و المنابع الطبيعية فيها!
- (۳) تزيد الامنيات و التمنيات فيها!
- (۴) ليس الفقر في ما بينها!

۵۳۴- عین الصحیح عما يرتبط بمفهوم النص:

- (۱) من جد و جد!
- (۲) قيمة الإنسان ما يحسنه!
- (۳) من صبر وصل!
- (۴) إنما من يتقي الله البطل!

جزوه عربی پولادی

۵۳۵- عین الخطا في التشكيل:

«من أسباب ذلك هو أنها لا تهتم بالسنة الإلهية، فلا تريد أن تلتفت إليها!»:

- (۱) مِنْ - ذَلِكَ - تَهْتَمُ
(۲) أسباب - تُريدُ - تَلْتَفِتُ
(۳) بِالسَّنَةِ - الإلهية - تُريدُ
(۴) تَهْتَمُ - السَّنَةِ - الإلهية

۵۳۶- عین الخطا في التشكيل:

«قد جعل الله الاجتهاد والعمل باب الوصول إلى التقدّم، فهذه سنة لا تتغير!»:

- (۱) جَعَلَ - اللهُ - بَابُ
(۲) اللهُ - الوُصُولِ - سُنَّةٌ
(۳) التَّقَدُّمُ - سُنَّةٌ - تَتَغَيَّرُ
(۴) الإِجْتِهَادُ - الوُصُولِ - التَّقَدُّمُ

۵۳۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يتصوّر»:

- (۱) مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي - مبني للمعلوم - معرب / فاعله ضمير «هو» المستتر
(۲) للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - متعدّد - مبني للمعلوم - معرب / فاعله «البعض»
(۳) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) / فعل و فاعله «البعض» و الجملة فعلية
(۴) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - مبني للمعلوم - معرب / فعل مرفوع، و فاعله «البعض» و الجملة فعلية

۵۳۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«يأتي»:

- (۱) مجرد ثلاثي - معتل و مثال - مبني للمعلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية و خبر لحرف «أن»
(۲) فعل مضارع - للغائب - معتل و ناقص - لازم / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية
(۳) للغائب - متعدّد - مبني / فعل، و فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و خبر لحرف «أن» المشبهة بالفعل
(۴) مضارع - مزيد ثلاثي - لازم - مبني للمعلوم - معرب / فاعله الضمير المستتر، و الجملة فعلية و خبر «أن» و مرفوع محالاً

۵۳۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«جاهزاً»:

- (۱) جامد - نكرة - معرب - منصرف / حال و منصوب و صاحب الحال «يأتي»
(۲) اسم - مفرد مذكر - مشتق - مقصور / حال و منصوب و صاحب الحال «التقدّم»
(۳) اسم - مشتق و اسم فاعل - نكرة - منصرف / مفعول مطلق للفعل المحذوف و منصوب
(۴) مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل / حال و منصوب، و صاحب الحال ضمير «هو» المستتر في «يأتي»

درک مطلب های سال ۹۸

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

حينما نذهب إلى المناطق الحارة قد نَشاهد مناظر جَدابة من بعيد، و بعد أن نقترب منها، نرى أشجار النَّخل الجميلة. كما أنّ لهذه الشَّجرة أهميّة مادّيّة كبيرة، حيث يُشكّل نوع منها في بعض المناطق أساساً لمعيشة الكثير من السَّكان، كما أنّه غذاء رئيسي في بعضى المناطق الصحراوية، و بعض أثمارها تُجفّف و تُرسل إلى مناطق أخرى!

للنَّخل أنواع مختلفة، حيث يُوجد حوالي ۱۵۰۰ نوع يختلف مع بعضها؛ فمن أنواعه نخيل التَّمَر الذي يُعتبر (= يُعدّ) من أهمّها، و نخيل الزَّيت الذي يُستعمل في صنع الصَّابون و موادّ التجميل!

يبلغ ارتفاع النَّخل ۲۷ متراً و جذعه خشن جدّاً، لأنّه عبارة عن بقايا غصن النَّخل الذي يسقط أو يُقطع عند نموّ الشَّجرة الكثير!

۵۴۰- عین الصحیح:

- (۱) يُجفّف التَّمَر في المناطق التي يُرسل إليها!
- (۲) نرى النَّخل جدّاً من البعيد و من القريب!
- (۳) إن كان التَّمَر أساساً للمعيشة لا يُرسل إلى المناطق الأخرى!
- (۴) بعض ساكنى المناطق الصحراوية لا يستطيعون أن يأكلوا إلاّ التَّمَر!

۵۴۱- عین الصحیح عن شجرة النَّخل:

- (۱) يبلغ ارتفاعها إلى سبعة و عشرين متراً لكن غصونها أكثر طولاً و خشونة!
- (۲) أنواعه متعدّدة تصل إلى ألف و خمسمائة ولكن أثمارها من نوع واحد!
- (۳) لا منطقة في الأرض إلاّ و فيها التَّمَر يُعرف كمادّة غذائيّة!
- (۴) أهمّ أنواعها نخيل التَّمَر و نخيل الزَّيت!

۵۴۲- عین الخطأ: من فوائد النَّخل أنّه ...

- (۱) مناظره رائعة جدّاً في المناطق الحارة التي لا نرى فيها أشجاراً خضراء!
- (۲) مادّة غذائيّة مفيدة ينمو في المناطق الباردة و تعتبر ثمرته غذاءً رئيسياً!
- (۳) تُصنع من ثمرته موادّ تستعمل في زينة و تجميل النَّاس!
- (۴) تُستخدم ثمرته في الموادّ التي نحن بحاجة إليها للنَّظافة!

۵۴۳- عین الخطأ: جذع النَّخل خشن جدّاً لأنّه

- (۱) يفرق رأس الغصن و انتهاوه فيقطع رأسه فقط!
- (۲) عندما يجفّ الغصن لا يسقط من الجذع إلاّ رأسه!
- (۳) يقطع الفلاحون الغصن القديم بعض الأحيان و يبقى أثره!
- (۴) النَّخل هكذا في خلقته هو ما بقي من جذوع تسقط!

۵۴۴- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُشاهد»:

- ۱) مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ن ش هـ) - معلوم / مع فاعله جملةً فعليةً
- ۲) مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي / فعل و مع فاعله جملةً فعليةً
- ۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من وزن «فَاعَلْ») - مجهول / فعلٌ و مفعوله «مناظر»
- ۴) للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي (مصدره: مشاهدة، من وزن مفاعلة) / مع فاعله جملةً فعليةً

۵۴۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُرسل»:

- ۱) فعل مضارع - للغائبة - معلوم / فعلٌ و جملته فعليةً
- ۲) للمخاطب - مزيد ثلاثي (مصدره على وزن إفعال) / فعل و مع فاعله جملةً فعليةً
- ۳) للغائبة - مزيد ثلاثي (ماضيه: «أرسل» على وزن أفعل) - مجهول / فعل و الجملة فعليةً
- ۴) مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ر س ل) - مجهول / فعل و فاعله محذوف، و الجملة فعليةً

۵۴۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«ارتفاع»:

- ۱) مفرد مذكّر - مصدر (من وزن انفعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- ۲) اسم - مفرد مذكّر - مصدر (من وزن افتعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- ۳) مفرد مذكّر - فعله «ارتفع» على وزن «انفعل» / مضاف، و المضاف إليه «النخل»
- ۴) اسم - جمع مكسّر أو تكسير - حروفه الأصلية «ر ف ع» / مضاف و المضاف إليه «النخل»

۵۴۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«ارتفاع»:

- ۱) مفرد مذكّر - مصدر (من وزن انفعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- ۲) اسم - مفرد مذكّر - مصدر (من وزن افتعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- ۳) مفرد مذكّر - فعله «ارتفع» على وزن «انفعل» / مضاف، و المضاف إليه «النخل»
- ۴) اسم - جمع مكسّر أو تكسير - حروفه الأصلية «ر ف ع» / مضاف و المضاف إليه «النخل»

۵۴۸- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«ارتفاع»:

- (۱) مفرد مذكّر - مصدر (من وزن انفعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- (۲) اسم - مفرد مذكّر - مصدر (من وزن افتعال) / فاعل لفعل «يبلغ»
- (۳) مفرد مذكّر - فعلة «ارتفع» على وزن «انفعال» / مضاف، و المضاف إليه «النخل»
- (۴) اسم - جمع مكسّر أو تكسير - حروفه الأصلية «ر ف ع» / مضاف و المضاف إليه «النخل»

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

في مخلوقات ربنا الرحمن مظاهر من الجمال و المنفعة و الحكمة. تُشاهد أحياناً في وسط الصحراء مناطق فيها نباتات و أشجار، تُغذيها بمياه العيون المتعددة و الآبار (جمع بئر)، منها أشجار مُثمرة كالتخل. و تُظهر أنواع كثيرة من الأزهار الجميلة في بعض المناطق الصحراوية بعد الأمطار الشديدة، إلا أنها لا تدوم حياتها إلا ۶ أو ۸ أسابيع. و توجد أيضاً بعض النباتات ذات الأوراق القليلة لكي لا تفقد من الماء بالتبخّر إلا القليل منه! و بعض النباتات الصحراوية أصلها في باطن الأرض، في عمق أكثر من ۵۰ متراً، و بذلك تستطيع كلها العيش مدة طويلة من الزمن! و يُمكن زراعة المحصولات الزراعية في قسم من الصحراء خصوصاً أطرافها، بواسطة القنوات أو الأنابيب (لولها).

۵۴۹- عین الخطأ:

- (۱) إنّ الصحراء جافة و لا عينَ فيها!
- (۲) كلّ الأشجار تعيش و إن يكن لها أوراق قليلة!
- (۳) الأشجار التي لها أوراق كثيرة تحتاج إلى ماء أكثر!
- (۴) هناك بعض الأشجار في الصحراء أصلها في عمق الأرض!

۵۵۰- عین الصحيح:

- (۱) لا فائدة لبعض الأشجار الصحراوية!
- (۲) لا توجد في الصحراء أشجار لها أوراق كثيرة!
- (۳) حياة الأشجار الصحراوية كلها خارجة عن إرادة الإنسان!
- (۴) لا بُدّ من الماء الذي في باطن الأرض لحياة الأشجار الصحراوية!

۵۵۱- عین الخطأ: إنّ الأشجار في الصحراء تعيش مدة طويلة لأنّ

- (۱) بعضها تشرب الماء من باطن الأرض حتّى في أقلّ من سبعين متراً!
- (۲) الله تعالى يُنزل عليها المطر في أكثر الفصول!
- (۳) أوراق بعضها قليلة فلا تحتاج إلى ماء كثير!
- (۴) حياة بعضها بواسطة العيون و الآبار!

۵۵۲- عین الخطأ: يمكن أن نحصل في الصحراء على

- (۱) النباتات النافعة التي لها جمال!
 (۲) الأشجار المثمرة بمساعدة العيون!
 (۳) المحصولات الزراعيّة بواسطة القنوات أو الأنابيب!
 (۴) الأزهار بسبب الأمطار التي دوامها ستّة أو ثمانية أسابيع!

۵۵۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُشاهد»:

- (۱) مضارع - مزيد ثلاثي (من وزن «تفاعل») - مجهول / فعلٌ و الجملة فعليةٌ
 (۲) مضارع - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ش ه د) - معلوم / فعلٌ و فاعله «مناطق»
 (۳) فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (من وزن «فاعل»، و مصدره «مفاعلة») فعلٌ مجهول
 (۴) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ش ه د) / فعل و فاعله محذوف، و الجملة فعليةٌ

۵۵۴- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تَظهر»:

- (۱) فعل مضارع - للمخاطب - معلوم / فعل و مع فاعله جملةٌ فعليةٌ
 (۲) مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي (مصدره: ظُهور) / فاعله «الأزهار»
 (۳) مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي / فعل و فاعله «أنواع» و الجملة فعليةٌ
 (۴) فعل مضارع - للمخاطب - مجرد ثلاثي (مصدره: إظهار) / فعل و فاعله «أنواع»

۵۵۵- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«مُثمرة»:

- (۱) مفرد مؤنث - اسم فاعل (فعله: ثمر) / صفة للموصوف «أشجار»
 (۲) اسم - مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «النخل»
 (۳) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «أشجار»
 (۴) مفرد مؤنث - معرفة (علم) - اسم فاعل (فعله: أثمر) / صفة، و الموصوف: أشجار

۵۵۶- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«مُثمرة»:

- (۱) مفرد مؤنث - اسم فاعل (فعله: ثمر) / صفة للموصوف «أشجار»
 (۲) اسم - مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «النخل»
 (۳) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «أشجار»
 (۴) مفرد مؤنث - معرفة (علم) - اسم فاعل (فعله: أثمر) / صفة، و الموصوف: أشجار

۵۵۷- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«مُثْمِرَة»:

- (۱) مفرد مؤنث - اسم فاعل (فعله: ثمر) / صفة للموصوف «أشجار»
- (۲) اسم - مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «النخل»
- (۳) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدره: إثمار) / صفة للموصوف «أشجار»
- (۴) مفرد مؤنث - معرفة (علم) - اسم فاعل (فعله: أثمر) / صفة، و الموصوف: أشجار

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.

الدُّنْب حیوان يُشبهه بعض أنواع الكلاب، هو متوحِّشٌ و صاحب فِكٌّ بقوة خارقة لصيد الفريسة (طعمه، شكار) و حَمَلِهَا مسافات بعيدة. تعيش الدُّنْب فرادی أو أزواجاً في المناطق الجبلية بحيث تُصبح رؤيتها صعباً هناك!
تتجمّع فقط خلال فصل الشتاء لتكون في الجماعة عند ما تبحث عن الغذاء، و كلما اشتدَّ البردُ تُصبح الدُّنْب أكثر خشونةً و جرأة، فتخرج إلى الأماكن المزدحمة كالحدايق بحثاً عن الغذاء، و يبذل هذا الحيوان جهوداً غير عادية للمحافظة على سلامته!

تنام الدُّنْب أثناء النهار في كهف بين الصخور و تخرج للصيد ليلاً، و يُمكنها أن تقطع مسافة ما بين ۴۸ إلى ۶۴ كيلومتراً في الليلة الواحدة

۵۵۸- عین الصحيح: تعيش الدُّنْب عيشة اجتماعية بسبب

- (۱) البرودة في الشتاء و صعوبة تهيئة الغذاء فيه!
- (۲) أنها تصيد في المناطق الجبلية و صعبة العبور!
- (۳) البحث عن الطعام و الغذاء و شدة خشونة الدُّنْب فيه!
- (۴) خروجها في الليل لا للصيد، فتتجمّع خلال فصل الشتاء!

۵۵۹- ماذا يُسبب ازدياد الخشونة و الجرأة في الدُّنْب؟ (عین الصحيح):

- (۱) الحياة الاجتماعية التي تختارها الدُّنْب!
- (۲) فصل الشتاء و برودته و قلة الصيد فيه!
- (۳) إنما يُمكنها أن تقطع مسافات طويلة بسرعة كثيرة!
- (۴) سكوتها في الجبال بحيث تصبح رؤيتها صعباً للإنسان!

۵۶۰- عین الصحيح:

- (۱) يساعد الدُّنْب فِكُّه القوي في صيد الفريسة!
- (۲) تعيش الدُّنْب فرادی أو أزواجاً لأنها حيوانات متوحِّشة!
- (۳) عند طلوع الشمس تخرج الدُّنْب من بين الصخور مجتمعةً للصيد!
- (۴) إنه يُشبهه بعض أنواع الكلاب، أما قوته للصيد فأقلُّ من الحيوانات الأخرى!

۵۶۱- عین الخطأ عن الذئب:

- (۱) عند الشتاء لما يشتد البرد تزداد الخشونة و الجرأة فيه! (۲) يعيش في مناطق أرضها مرتفعة و نراه بصعوبة هناك!
- (۳) تتجمع الذئاب للبحث عن الغذاء طول السنة!
- (۴) هو حيوان متوحش قوي في صيد فريسته!

۵۶۲- عین الصّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تصبح»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ص ب ح) / من الأفعال الناقصة، خبره «هناك» و منصوب
- (۲) للمخاطب - مزيد ثلاثي (ماضيه: أصبح) - معرب / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه «رؤية» و مرفوع
- (۳) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي / من الأفعال الناقصة، اسمه رؤية و خبره «هناك»
- (۴) مضارع - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معرب / فعل من الأفعال الناقصة، اسمه «رؤية»

۵۶۳- عین الصّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تتجمع»:

- (۱) للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - معلوم / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من باب تفعّل) - لازم / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية
- (۳) مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (ماضيه: جمع) - معرب / فعلٌ، و الجملة فعلية
- (۴) مزيد ثلاثي (من باب تفعّل، و حروفه الأصلية: ج م ع) - متعدّد - معرب / مع فاعله جملة فعلية

۵۶۴- عین الصّحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«متوحش»:

- (۱) اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل (من فعل مجرد ثلاثي) - معرب / خبر، و الجملة اسمية
- (۲) مفرد مذكّر - اسم فاعل (ماضيه: توحش و مصدره: توحش) - مبني / خبر
- (۳) اسم فاعل (من فعل مزيد، باب تفعيل) - نكرة - معرب / خبر و مرفوع
- (۴) مفرد مذكّر - اسم فاعل (مصدره: توحش) - نكرة / خبر و مرفوع

۵۶۵- عین الخطأ في التشكيل:

«تخرج إلى الأماكن المزدحمة كالحدائق بحثاً عن الغذاء، و يبذل هذا الحيوان جهوداً غير عادية!»:

- (۱) الغداء - يبذل - غير
- (۲) يبذل - الحيوان - جهوداً
- (۳) الأماكن - الحدائق - الغذاء
- (۴) تخرج - الأماكن - المزدحمة

۵۶۶- عین الخطأ في التشكيل:

«تنام الذئاب أثناء النهار في كهف من الصخور و تخرج للصيد ليلاً»:

- (۱) أثناء - كهف - ليلاً
- (۲) الذئاب - النهار - كهف
- (۳) تنام - الصخور - تخرج
- (۴) الصخور - تخرج - للصيد

متن زير را بخوانيد و به ٩ سؤال بعدى پاسخ دهيد:

الزرافة حيوان لها عنق (گردن) طويل و اقدام طويلة فإنها أطول حيوان في العالم، و هي تكتفي بالماء الموجود في الأوراق و لذلك تستطيع أن تعيش في المناطق الجافة، أما إذا وجدت الماء فإنها تتناول منه كثيراً. و تتغذى على الأوراق الجديدة للأشجار، و تُساعدُها على تناولها كيفية جسمها!
لا بدّ للزرافة من أن تُبعد بين قدميها الأماميتين ليصل فمها إلى سطح الماء، و لا تعود إلى وضعها الأول إلا بصعوبة، ممّا يجعلها عرضةً للصيد و هي في تلك الحالة!

سرعة الزرافة للحركة و الفرار أكثر جدّاً من الحيوانات الأخرى. و على جسمها نقوشٌ تُساعدُها على الاختفاء بين الأشجار. تمتدّك الزرافة أذنين متحرّكتين لسماع جهة الصّوت!

٥٦٧- عيّن الصحيح: للزرافة قابليّة كبيرة على تحمّل العطش

- (١) لكنّها عند ما وصلت إلى الماء لا تشرب منه كثيراً!
- (٢) لأنّ في الأوراق الجديدة ماء كثيرٌ فلا تتغذى إلا منها!
- (٣) لأنّ الماء الموجود في الأوراق يرفع عطشها إلى حدّ كبير!
- (٤) فلا تقدر أن تعيش في المناطق الجافة البعيدة عن الأنهار!

٥٦٨- عيّن الخطأ: إنّ أقدام الزرافة طويلة، و هذا

- (١) مانعٌ لفرارها من العدوّ مع أنّ سرعتها كثيرةٌ جدّاً!
- (٢) وسيلة أساسيةٌ لسهولة فرارها و ابتعادها من الأعداء!
- (٣) يسبّب أن تحصل على مطلوبها بسهولة و تشبع تماماً!
- (٤) لا يسبّب مشكلة لها في شرب الماء لأنّها تُبعد بين قدميها الأماميتين!

٥٦٩- عيّن الخطأ: الزرافة تقدر أن تتغذى على الأوراق الجديدة لأنّ

- (١) لحمها لذيذ و تصيدها الحيوانات القويّة!
- (٢) لها عنق طويل و به تمّد رأسها بين الغصون!
- (٣) يديها و قدميها تساعدانها على ذلك العمل جيّداً!
- (٤) جسمها أطول من الحيوانات التي تعيش في الغابة!

٥٧٠- عيّن الصحيح عن الزرافة:

- (١) أذناها حادّتان و قويتان لأنهما متحرّكاتان!
- (٢) هي تشرب الماء بسهولة لأنّ لها عنقاً طويلاً!
- (٣) أنسب الأوقات لصيدها هو عند ما تشرب الماء!
- (٤) النقوش التي على جسمها تُساعدُها في الاختفاء عن الأعداء!

۵۷۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تُساعد»:

- ۱) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من وزن «تفاعل») / فعلٌ و مفعوله ضمير «ها»
- ۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (مصدره: مساعدة على وزن «مفاعلة») / فعلٌ و مع فاعله: جملة فعلية
- ۳) فعل مضارع - للمخاطب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: س ع د) - معلوم / مع فاعله جملة فعلية
- ۴) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من وزن «تفاعل يتفاعل») - مجهول / فعلٌ و الجملة فعلية، و ضمير «ها» مفعوله

۵۷۲- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تمتلك»:

- ۱) للغائبة - مزيد ثلاثي (من وزن «افتعل» و مصدره: امتلاك) - معلوم / فاعله «أذنين»
- ۲) مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره: على وزن «افتعال») / فعلٌ و فاعله «الزرافة»
- ۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: م ل ك) - مجهول / فعلٌ، و الجملة فعلية
- ۴) للمخاطب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: م ل ك) - معلوم / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية

۵۷۳- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«العالم»:

- ۱) مفرد مذكر - اسم فاعل (حروفه الأصلية: ع ل م) / مجرور به حرف الجرّ
- ۲) مفرد مذكر - معرّف بأل / مجرور به حرف الجرّ؛ و خبر للمبتدأ «حيوان»
- ۳) اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثي) - معرّف بأل / في العالم: جار و مجرور
- ۴) اسم - مفرد مذكر - معرّف بأل / مجرور به حرف الجرّ؛ في العالم: جار و مجرور

۵۷۴- عین الخطأ في التشكيل:

«الزرافة حيوان لها عنق طويل و أقدام طويلة فإنها أطول حيوان في العالم!»:

- ۱) حَيَوَانٌ - عُنُقٌ - أَقْدَامٌ
- ۲) أَطْوَلٌ - حَيَوَانٍ - الْعَالَمِ
- ۳) عُنُقٌ - أَقْدَامٌ - طَوِيلَةٌ
- ۴) الزَّرَافَةُ - عُنُقٌ - طَوِيلٌ

۵۷۵- عین الخطأ في التشكيل:

«لا بدّ للزرافة من أن تباعد بين قدميها الأماميتين ليصل فمها إلى سطح الماء!»:

- ۱) لِيَصِلَ - فَمَهَا - سَطْحٌ
- ۲) لَا بُدَّ - تُبَاعِدُ - قَدَمَيْهَا
- ۳) الْأَمَامِيَّتَيْنِ - سَطْحٌ - الْمَاءِ
- ۴) تُبَاعِدُ - قَدَمَيْهَا - الْأَمَامِيَّتَيْنِ

متن زیر را بخوانید و به ۹ سؤال بعدی پاسخ دهید.
 إنَّ المیزان مُنذ القديم حتَّى الآن وسيلة لوزن الأشياء و هو رمز للعدل و المساواة، و تُسمَّى القیامة أيضاً یوم الحساب و المیزان. و قد أصبح شعاراً ترفعه المحاكم فی العالم بالرغم من كونه آلة بسيطة!
 إختراع الإنسان المیزان لتیسیر شؤونه الاقتصادية. فی البداية كانت الموازين (ج میزان) حجریة بسيطة ثم توسَّعت استخداماتها. فقد قام قدماء المصریین بصناعة موازين من الخشب تُعلّق فی أطرافها كفتان.
 و للموازين أنواع متعدّدة، بعضها مدرّجة یستخدمها البقالون. و فی حساب الأوزان الثقيلة نستخدم القبان (قپان). و أخيراً یستخدم النوع الإلكترونيّ منه و هو على كفة واحدة فقط!
 ۵۷۶- عین الصحیح:

(۱) نرى المیزان الإلكترونيّ كثيراً فی الأسواق!

(۲) شعار المحاكم صورة المیزان و هو ليس بسيطاً!

(۳) كان المصریون أول من قام بصناعة الموازين و لها كفتان!

(۴) نستخدم القبان للأوزان الثقيلة و له كفتان، و للموازين المدرّجة كفة واحدة!

۵۷۷- عین الخطأ: الدقة فی الحساب

(۱) سبب لصحة بیعنا و شرائنا فی المجتمع!

(۲) كانت منذ قديم الزمان حتّى الآن!

(۳) حصولنا علیها بواسطة الوسائل الخاصة!

(۴) لا تحصل إلا بالموازين المدرّجة الدقیقة!

۵۷۸- عین الخطأ: إن لم یكن المیزان

(۱) یتظهر الظلم و العدوان كثيراً!

(۲) تزول سهولة البیع و الشراء بین الناس!

(۳) تحصل للمحاکم مشاكل عديدة!

(۴) لا نحصل على وزن الأشياء إلا بصعوبة!

۵۷۹- عین الأقرب لمفهوم النص:

(۱) (إنَّ الله یأمر بالعدل)

(۲) (أوفوا الكیل و المیزان بالقسط)

(۳) (اعدلوا، هو أقرب للتقوى)

(۴) (فمن یعمل مثقال ذرّة خیراً یره)

۵۸۰- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفی:

«توسَّعت»:

(۱) فعل ماضٍ - للغائبة - حروفه الأصلية «و س ع» و مصدره «توسَّع» / مفعوله ضمیر «ها»

(۲) للغائبة - مزید ثلاثی (مصدره: توسَّع على وزن «تفعَّل») / فعل و فاعله «استخدامات» و الجملة فعلیة

(۳) فعل ماضٍ - مزید ثلاثی (مصدره: توسیع على وزن تفعیل) / فاعله «استخدامات» و مفعوله ضمیر «ها»

(۴) للمخاطب - حروفه الأصلية «و س ع» و وزنه «تفعَّل» / فعل و فاعله «استخدامات» و الجملة فعلیة

٥٨١- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«يستخدم»:

- (١) للغائب - مزيد ثلاثي (من وزن «استفعل») / فاعله «الْبِقَالُونَ» و مفعول ضمير «ها» المتصل
- (٢) مضارع - للغائب - حروفه الأصلية «س خ م» و وزنه «استفعل» / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (٣) للغائب - مزيد ثلاثي (ماضيه: استخدم، مصدره: استخدم، على وزن «افتعال») / فعل و فاعله «الْبِقَالُونَ»
- (٤) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (من وزن «افتعل» و مصدره «استخدام») / فعل و فاعله «الْبِقَالُونَ» و الجملة فعلية

٥٨٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«الْبِقَالُونَ»:

- (١) جمع سالم للمذكر - اسم مبالغة (للدلالة على صاحب الحرفة) - معرّف بآل / فاعل لفعل «يستخدم»
- (٢) اسم - جمع مكسّر أو تكسير - اسم مبالغة (على وزن «فعال») - معرفة / فاعل لفعل «يستخدم»
- (٣) جمع سالم للمذكر - على وزن فعّال (حروفه الأصلية: ق ل و) / فاعل، و حروف النون مفتوحة دائماً
- (٤) اسم - جمع سالم للمذكر - اسم مبالغة (للدلالة على الآلة أو الوسيلة) - معرّف بآل / فاعل لفعل «يستخدم»

٥٨٣- عَيْنِ الْخِطِّ فِي التَّشْكِيلِ:

«إِنَّ الْمِيزَانَ مِنْذِ الْقَدِيمِ حَتَّى الْآنَ وَسِيلَةَ لَوْزَنِ الْأَشْيَاءِ وَ هُوَ رَمَزٌ لِلْعَدْلِ!»:

- (١) الْقَدِيمِ - وَزَنِ - رَمَزٌ (٢) مُنْذُ - الْقَدِيمِ - الْأَشْيَاءِ (٣) وَزَنِ - الْأَشْيَاءِ - الْعَدْلِ (٤) الْمِيزَانَ - وَسِيلَةَ - وَزَنِ

٥٨٤- عَيْنِ الْخِطِّ فِي التَّشْكِيلِ:

«قَدْ قَامَ قَدَمَاءُ الْمِصْرِيِّينَ بِصِنَاعَةِ مَوَازِينٍ مِنَ الْخَشْبِ تَعَلَّقَ فِي أَطْرَافِهَا كَفْتَانًا!»:

- (١) الْخَشْبِ - تُعَلِّقُ - كَفْتَانًا
- (٢) قَامَ - الْخَشْبِ - أَطْرَافِهَا
- (٣) الْمِصْرِيِّينَ - الْخَشْبِ - تُعَلِّقُ
- (٤) قَدَمَاءَ - صِنَاعَةَ - مَوَازِينٍ

متن زیر را بخوانید و به ٩ سؤال بعدی پاسخ دهید:

يَعِيشُ الْغُرَابُ فِي تَجْمَعَاتٍ كَبِيرَةٍ وَ تَجْتَمِعُ أَفْرَادُهَا عَلَى عِدَدٍ مِنَ الْأَشْجَارِ الْمُتَقَارِبَةِ لِدَفْعِ الْإِسَاءَةِ وَ التَّعَدِّيِّ عَلَى مَمْلَكَتِهَا لِأَنَّهَا طَيُورٌ ضَعِيفَةٌ فِي مَقَابِلَةِ الْأَعْدَاءِ!

إِذَا مَرَضَ أَحَدُهَا وَ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى الطَّيْرَانِ، تُرَاقِبُهُ بَقِيَّةُ الْغُرَابِ (جِ غُرَابٍ) فَبَعْدَ مَوْتِهِ تَدْفِنُهُ خَوْفًا مِنْ انْتِشَارِ مَرَضِهِ! وَ تَعَلَّمَ الْإِنْسَانُ دَفْنَ الْأَمْوَاتِ مِنَ الْغُرَابِ كَمَا ذُكِرَتْ قِصَّتُهَا الْمَشْهُورَةَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!

يَجْمَعُ الْغُرَابُ قِطْعَاتِ الْخَبْزِ ثُمَّ يَرْمِيهَا فِي النَّهْرِ، وَ عِنْدَمَا تَتَجَمَّعُ الْأَسْمَاكُ حَوْلَهَا يَصِيدُهَا بِمَنْقَارِهِ، وَ هَكَذَا يَظْهَرُ لَنَا أَنَّ الْغُرَابَ طَائِرٌ ذَكِيٌّ!

٥٨٥- عَيْنِ الصَّحِيحِ: الْغُرَابُ شَبِيهِ الْإِنْسَانِ لِأَنَّهُ.....

- (١) يَتَجَمَّعُ لِكَسْبِ التَّجَارِبِ!
- (٢) يَعِزُّمُ عَلَى تَدْفِينِ الْمَرِيضِ!
- (٣) يَمْنَعُ مِنْ انْتِشَارِ الْأَمْرَاضِ!
- (٤) كَانَ مَأْمُورًا لِتَعْلِيمِ الْإِنْسَانَ تَدْفِينِ أَمْوَاتِهِ!

۵۸۶- عین الخطأ:

- (۱) يصنع كلُّ غراب عشَّه على شجرة واحدة!
 (۲) تتجمَّع الضَّعفاء من الغربان معاً لضعفها!
 (۳) إنَّ لم يقدر الغراب على الطيران يمكن أن يموت!
 (۴) إنَّ العدو يخاف من اجتماع الغربان و التعدي عليها!

۵۸۷- عین الخطأ: إنَّ الغراب ذكيّ لآئه.....

- (۱) يأكل السمك!
 (۲) يدفن الميت!
 (۳) يستخدم الخبز كطعمة! (۴) يستخدم الحيلة للصيّد!

۵۸۸- عین الصَّحيح: إنَّ الغراب يدفن الغراب.....

- (۱) ليدفع الإساءة و التعدي عن مملكته!
 (۲) لآئه قويّ و يفعل ما يريد!
 (۳) للوقاية من إشاعة الأمراض المتعدّدة!
 (۴) لآئه لا يقدر على الطيران بسبب مرضه!

۵۸۹- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«ذُكرت»:

- (۱) مجرّد ثلاثي (حروفه الأصلية: ذ ك ر) / فاعله «قصة» و الجملة فعلية
 (۲) للمخاطبة - مجرّد ثلاثي - مجهول / فعلٌ و مع نائب فاعله جملة فعلية
 (۳) فعل ماضٍ - للمخاطب - مجهول / مع فاعله المحذوف، جملة فعلية
 (۴) فعل ماضٍ - للغائبة / فعل و فاعله محذوف، و الجملة فعلية

۵۹۰- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«تتجمَّع»:

- (۱) مضارع - للمخاطب - معلوم / فاعله «الأسماك» و الجملة فعلية
 (۲) مزيد ثلاثي - للمخاطبة - معلوم / فاعله «الأسماك» و الجملة فعلية
 (۳) للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره: تجمَّع) / فعل و فاعله «أسماك» و الجملة فعلية
 (۴) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره: تجميع) / فعل و مع فاعله الجملة فعلية

۵۹۱- عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

«المشهور»:

- (۱) مفرد مؤنث - اسم مفعول (مصدره: اشتهار) - معرّف بأل / مضاف إليه للمضاف ضمير «ها»
 (۲) اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول (حروفه الأصلية: ش ه ر) / صفة للموصوف «قصة»
 (۳) مفرد مؤنث - اسم مفعول (مصدره: شهرة) - معرّف بأل / صفة للموصوف ضمير «ها»
 (۴) اسم - مفرد مؤنث - اسم مكان (من فعل «شهر») / صفة للموصوف «قصة»

۵۹۲- عین الخطأ في التشكيل:

«يعيش الغراب في تجمعات كبيرة و تجتمع أفرادها على عدد من الأشجار المتقاربة!»:

- (۱) الغراب - كبيرة - الأشجار
 (۲) يعيش - الغراب - تجمعات
 (۳) كبيرة - الأشجار - المتقاربة
 (۴) تجتمع - أفراد - عدد

۵۹۳- عین الخطأ في التشكيل:

«إذا مرض أحدها و لم يقدر على الطيران، تراقبه بقية الغربان فبعد موته تدفنه!»:

- (۱) أحدها - يقدر - الطيران
 (۲) مرض - أحدها - يقدر
 (۳) الطيران - تراقبه - تدفن
 (۴) تراقبه - بعد - موته

۱- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. چگونه می توانیم موفق باشیم: (۴) با تلف نکردن وقت هایمان و عدم اهمال در آن وقت. ترجمه ی سایر گزینه ها: گزینه ی (۱) از کودکی باید موفقیت را طلب کنیم و آن را آرزو کنیم. گزینه ی (۲) با شرکت کردن در مجالس علم و دانشمندان (گزینه ی ۳) فقط با ترک راحتی و الزام خود به کار ترجمه ی متن:

همانا عمر با دقیقه ها و ثانیه ها شمارش می شود و با تباه شدن آن جزئی از زندگی ما تباه می شود. همانا می توان ثروت گم شده را با کوشش بازگردانیم و معرفت را با درس خواندن، ولی وقت گم شده امکان بازگرداندن آن هرگز وجود ندارد پس گفته شده است: وقت چون شمشیر است اگر آن را قطع نکنی تو را قطع می کند به همین دلیل می بینی که افراد موفق مقید به استفاده ی مفید از اوقات خود هستند، گفته می شود که یکی از دانشمندان، یکی از نزدیکانش مُرده بود پس فرمان داد شخص دیگری دفن او را به عهده گیرد و او مجلس درس را از ترس از دست رفتن چیزی از علم ترک نکرد. پس این فرهنگ نیازمند به تربیت از زمان کودکی است تا اندک اندک رشد پیدا کند.

۲- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. کی وقت ما از بین می رود: (۲) هنگامی که آن را ضایع کنیم. ترجمه ی سایر گزینه ها: گزینه ی (۱) هنگامی که مرگ فرارسید (گزینه ی ۳) هرگاه شمشیر می گردد (گزینه ی ۴) هنگامی که از آن استفاده می کنیم

۳- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. هر چیزی امکان برگشت آن وجود دارد به جز...: خطا برای جای خالی طبق متن گزینه ی ۲ فرهنگ است. ترجمه ی سایر گزینه ها: (گزینه ی ۱) الحیاة: زندگی (گزینه ی ۳) الزمن: زمان (گزینه ی ۴) الفرصة: فرصت

۴- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. «همه ی وقت های ما باید با کار پر شود بدون توجه به نوع آن» مفهوم این گزینه با توجه به متن خطاست. ترجمه ی سایر گزینه ها:

گزینه ی (۱) زندگی از ثانیه ها ساخته شده است هرکس آن را دوست بدارد آن را تباه نمی کند. گزینه ی (۲) عادت های باارزش یکبارہ ایجاد نمی گردد بلکه به زمان نیازمند است. گزینه ی (۳) بعضی وقت ها، زمان ما را تباه می کند همان طور که ما آن را تباه می کنیم.

۵- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری صحیح کل جمله به شکل زیر است:

«يُمْكِنُ أَنْ نَسْتَرْجِعَ الثَّرْوَةَ الْمَفْقُودَةَ بِالْإِجْتِهَادِ. أَمَّا الْوَقْتُ الْمَفْقُودُ فَلَا يُمَكِّنُ اسْتِرْجَاعَهُ»

مضارع باب	مضارع	مفعول به و صفت و	جار و مجرور	مبتدا و	صفت بالتبع و	فاعل و	مضارع
افعال	منصوب باب	منصوب	منصوب	مرفوع	مرفوع	مرفوع	مرفوع
	استفعال						علیه

۶- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری صحیح کل جمله به شکل زیر است:

«هُوَ لَمْ يَدْعُ مَجْزُومَ مَجْلِسِ الدَّرْسِ لِلْخَوْفِ مِنْ فَوَاتِ شَيْءٍ مِنَ الْعِلْمِ فَهَذِهِ الثَّقَافَةُ بِحَاجَةٍ إِلَى التَّرْبِيَةِ»

مبتدا	مجزوم	مفعول به	مضاف	جار و مجرور	مضاف	مبتدا	عطف بیان و
مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول	مفعول
حذف	حذف	حذف	حذف	حذف	حذف	حذف	حذف
حرف	حرف	حرف	حرف	حرف	حرف	حرف	حرف
عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)	عله (لم يدعُ ← لم يدعُ)

- ۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «معتل و اجوف»، و در گزینه‌ی ۲ «متکلم وحده» و در گزینه‌ی ۳ «لازم و فاعل آن ثروت» غلط می‌باشد.
- ۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ «مبنی للمجهول» و «نائب فاعل...»، در گزینه‌ی ۳ «ثلاثی مجرد، معتل، و فاعله هو مستتر» و در گزینه‌ی ۴ «باب تفعیل و فاعله ضمیر مستتر» غلط است.
- ۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «معرفه به اضافه و حال و منصوب»، در گزینه‌ی ۲ «اسم مفعول» و در گزینه‌ی ۴ «جامد و حال مفرد...» غلط می‌باشد.
- ۱۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علت سرگردانی قایبل..... بود: گزینه‌ی ۳ «آگاهی نداشتن او به چگونگی دفن برادرش.....» مطابق با متن است. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱) کشتن برادرش و پیروزی‌اش بر او (گزینه‌ی ۲) عدم توانایی او بر تقلید از پرنندگان
گزینه‌ی ۴) مشاهده‌ی قدرت حیوانات و احساس ضعف خود.
ترجمه‌ی متن:
تقلید یکی از وسایل شناسایی اشیاء جدید است و شاید قدیمی‌ترین فکری که به ذهن انسان از طریق تقلید خطور کرد همان فکری بود که به ذهن قایبل به‌هنگامی که قصد مخفی کردن جسد برادر کشته شده‌اش را داشت خطور کرد زمانی که در کار خود حیران بود، در همین هنگام دید دو پرنده را، یکی‌شان دیگری را کشت سپس زمین را با منقار خود حفر کرد و آن را زیر خاک قرار داد. تقلید نقشی بزرگ در تولید تکنولوژی جدید دارد، فکر هواپیما مثلاً به ذهن «عباس بن فرناس» از متولدین اندلس در قرن ۹ به تقلید از پرنندگان خطور کرد.
- ۱۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سوال شده است: قایبل در پایان درگیری دو پرنده چه چیزی یاد گرفت؟
گزینه‌ی ۳: چگونگی دفن مردگان را یاد گرفت. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱) کندن چاه (گزینه‌ی ۲) دشمنی و نزاع (گزینه‌ی ۴) مخفی کردن نیت‌ها
- ۱۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تعامل میان انسان و طبیعت در تقلید کردن موضوعی گسترده می‌باشد. که با توجه به متن غلط می‌باشد. ترجمه‌ی گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱) انسان از طبیعت برای بهتر کردن زندگی خود استفاده می‌کند.
گزینه‌ی ۲) حیوانات توانایی‌هایی دارند که انسان می‌تواند که از آن‌ها بیاموزد.
گزینه‌ی ۳) تبادل بین انسان و طبیعت در تقلیدگری امری رایج است.
گزینه‌ی ۴) انسان باید به دنیا و آنچه در آن است به نظر عبرت‌گیری نگاه کند.
- ۱۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. درست را معین کن: متن دلالت بر این دارد که...: گزینه‌ی ۴ «انسان برای یادگیری حتی از حیوانات، قدرت دارد» ترجمه‌ی گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۱) غربی‌ها هواپیما را اختراع کرده‌اند. (گزینه‌ی ۲) انسان بر دفن مردگان خود مثل حیوانات توانایی ندارد.
گزینه‌ی ۳) تقلید کردن عقل انسان و توانایی‌های او را از بین می‌برد.
گزینه‌ی ۴) انسان قدرتی برای یادگیری دارد حتی از حیوانات.

۱۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری صحیح عبارت:

هِيَ تَدُكِ الْفِكْرَةَ الَّتِي خَطَرْتُ بِبَالِ قَابِيلَ عِنْدَمَا قَصَدَ اخْفَاءَ جَسَدِ أَخِيهِ الْمَقْتُولِ.

مبتدا خبر عطف بیان و مرفوع
مضاف الیه ظرف و مجرور به
فتحه (غیرمنصرف)
فعل ماضی مضاف الیه
مفعول به و مضاف الیه صفت و
منصوب و مجرور به مجرور
(یاء)

۱۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری صحیح عبارت:

رَأَى الطَّائِرِينَ أَحَدَهُمَا يَقْتُلُ الْآخَرَ ثُمَّ يَحْفِرُ الْأَرْضَ بِمِنْقَارِهِ فَيَجْعَلُهُ تَحْتَ الثَّرَابِ.

مفعول به و مبتدا و منصوب به یاء مرفوع
مفعول به و مفعول به و منصوب
مفعول به و طرف و مضاف الیه و
منصوب مجرور

۱۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «أحد» به عنوان فاعل خطاست و در گزینه‌ی ۳ «مجهول و نائب فاعل طائرین» و در گزینه‌ی ۴ «أجوف و لازم» خطاست.

۱۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ لازم و مبنی و در گزینه‌ی ۳ «باب افعال» و در گزینه‌ی ۴ «للمجهول و مبنی علی الضم» خطاست.

۱۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ «مقصود و حال» و در گزینه‌ی ۳ «صفة مشبهة»، مصدره «حیره» و در گزینه‌ی ۴ «ممنوع من الصرف» خطاست.

۱۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «و بعد قلیل و ارتفعت ألی وسط السماء شیئاً فشیئاً = و پس از مدت اندکی به تدریج تا وسط آسمان بالا رفت.» ترجمه‌ی گزینه‌ی (۳): کمی پیش از ظهر. ترجمه‌ی متن: در افسانه‌ها آمده است که روزی بادی به خورشید گفت آیا دوست نداری که نیروی مرا داشته باشی؟ زیرا من قوی هستم ویران می‌کنم و خانه‌ها را خراب می‌کنم و همه از من می‌ترسند. در این هنگام مردی گذشت، خورشید گفت: آیا می‌توانی که این مرد را مجبور کنی که لباس‌هایش را در بیاورد؟ پس باد گفت: آسان‌تر از این چیزی نیست پس شروع به وزیدن کرد ولی مرد لباس‌هایش را به شدت به خود گرفت تا این که باد عاجز شد، در این هنگام خورشید مسخره‌کنان خندید و بعد از اندکی به وسط آسمان اندک اندک رفت سپس پرتوهای خود را از آن جا فرستاد و هوا گرم شد مرد احساس گرما کرد و نشست و بعد از دقایقی برای درآوردن لباس خود برخاست.

۲۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کل سؤال به این شرح است:

دلیل پیروزی خورشید و عدم پیروزی باد آن است که.....

(۱) گرما بهتر از سرما بود به همین دلیل خورشید پیروز شد.

(۲) اولی از روش درستی استفاده کرد و دومی از روش خشن و شدید.

(۳) باد خراب می‌کرد و فنا می‌کرد ولی خورشید زنده می‌کرد و نجات می‌داد.

(۴) انسان در مقابل هوای داغ تسلیم می‌شود ولی در برابر سرما مقاومت می‌کند.

باتوجه به متن گزینه‌ی ۲ صحیح است.

۲۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ملاطفت قادر بر خارج کردن مار از مکانش است. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) خشم باد است هنگامی که هجوم می‌برد چراغ عقل را خاموش می‌کند. گزینه‌ی ۲) دفع کن به روش و راهی که نیکوتر است. گزینه‌ی ۴) قوی با غرور ضعیف می‌شود.

۲۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «... شیئاً فشیئاً (به تدریج)، ... و بعد دقائق (و پس از دقائق)» ترجمه‌ی گزینه‌ی ۴): برتری به تدریج و نه با سرعت حاصل می‌شود. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) هرکس صبر کند پیروز می‌شود. گزینه‌ی ۲) فروبرندگان خشم گزینه‌ی ۳) رحم کن به کسی که زیر دست توست تا به تو بالادست تو رحم کند.

۲۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

«أنا قویةٌ أدمرُ وأخرِبُ البیوتَ، والجمیعُ یخافونَ منی»

مبتدا	مضارع باب	مفعول به	مبتدا	خبر از نوع جمله
مرفوع	افعال صیغه	و منصوب	مرفوع	فعلیه

۱۳

۲۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

«أما الرَّجُلُ ففقد استمسکَ بِثیابِهِ بِسِدةٍ حتّی عجزت الریحُ عندئذٍ فهفت الشَّمسُ.»

مبتدا	ماضی صیغه باب	مفعول به	مبتدا	فاعل
کسره	استفعال (مسک)	کسره	کسره	عارضی
عارضی		عارضی	عارضی	

۲۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات در سایر گزینه‌ها: ۱) مهموز - لازم - مبنی للمجهول - نائب فاعله «البیوت» خبر ۲) مهموز - مبنی للمجهول ۴) من باب تفعل - مضاعف - خبر

۲۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: ۱) من باب مفاعلة ۲) مبنی - حالیه ۳) مثال

۲۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: ۱) صفة مشبهة (مصدره: سهل) - مبتدا و مرفوع ۲) معرف بالاضافه ۳) منصرف - اسم «لیس» و مرفوع.

۲۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

بدون شک قسمتی از مواد غذایی مسئول اول مبتلا شدن انسان به بیماری‌های قلب است، ولی ما نباید حقیقت دیگری را فراموش کنیم و آن این است که برخی اتفاقات و ناگواری‌هایی که آرامش انسان را خراب می‌کند نیز، نصیبی در ابتلاء به امراض قلبی را دارد و برای همین بزرگان اعتقاد دارند به آن که دنیا فارغ از مشکلات نیست، پس بر انسان است که کیفیت زندگی خود را بهبود ببخشد تا یأس و رنج و سختی بر او مسلط نشود زیرا آن نیز مهلکه‌ای است.

۲۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی سؤال: براساس متن گزینه‌ی صحیح را انتخاب کنید:

۱) حالت‌های درونی انسان را بیش از عوامل دیگر می‌کشد. ۲) سختی‌ها جزئی از وجود انسان است زیرا آنها از خارج نمی‌آید. ۳)

۴) راه درست همان عدم نزدیک شدن به اموری است که معنویات انسان و زندگی او را خراب می‌کند.

۳۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نادانی و ناآگاهی از دلایل مرگ سبب می‌شود که توجه نکنیم به کارهایی که هر روز افرادی را به قتل می‌رساند.

۳۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی صورت سؤال و گزینه‌ها: از متن چه نتیجه‌ای می‌گیریم؟
 (۱) نباید از غذاهای زیان‌بار میل کنیم. (۲) هرکس از مشکلات دوری نکند مرگ به او نزدیک می‌شود.
 (۳) انسان باید به قبول کردن مصیبت‌ها عادت کند. (۴) نباید اجازه دهیم حالت‌های زیان‌بار بر ما مسلط شوند.
 ۳۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

جارومجرور

لَا شَكَّ أَنْ قَسَمًا مِنَ الْمَوَادِّ الْغِذَائِيَّةِ هُوَ الْمَسْوُومُ الْأَوَّلُ
 اسم لای نفی جنس اسم ان صفت و خبر ان و صفت و
 مبنی بر فتح منصوب مجرور مرفوع مرفوع بالتبع
 بالتبع
 جارومجرور

عَنْ إصَابَةِ الْإِنْسَانِ بِأَمْرَاضِ الْقَلْبِ
 جارومجرور مضاف الیه مضاف الیه
 ومجرور ومجرور

۳۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

يَعْتَقِدُ الْأَطْبَاءُ أَنَّ الدُّنْيَا لَيْسَتْ فَارِغَةً مِنَ الْمَشْكَلاتِ فَعَلَى الْإِنْسَانِ
 مضارع باب فاعل خبر لیست جارومجرور جارومجرور
 افتعال ومنصوب

أَنْ يُرَاعَى كَيْفِيَّةَ حَيَاتِهِ
 فعل مضارع مفعول به و مضاف الیه و مجرور
 منصوب (باب) منصوب
 مفاعله

۳۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تُخْرِبُ: فعل مضارع باب تفعیل - للغائبة - متعدّد - مبنی للمعلوم - معرب - صحیح - سالم فعل و فاعله هی مستتر.

در گزینه‌ی ۲ «مضاعف - خبر و مرفوع محلاً» نادرست است. در گزینه‌ی ۳ «للمخاطب - لازم - فاعله «هدوء» نادرست است. در گزینه‌ی ۴ «من باب تفعل - مبنی للمجهول - فاعله أنت المستتر» نادرست است.

۳۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ (فاعله «أطعمة») و در گزینه‌ی ۳ (من باب مفاعلة - فاعله ضمیر أنت مستتر) و در گزینه‌ی ۴ (لازم - مبنی) نادرست است.

۳۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ (ممنوع من الصّرف) و در گزینه‌ی ۳ (مفعول مطلق لبيان النوع و منصوب) و در گزینه‌ی ۴ (اسم مفعول (مصدره: ضرر) - مضاف الیه) نادرست است.

جزوه عربی پولادى

۳۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی سؤال: سبب اعتقاد به وجود مکانی به اسم آمریکا کدام بود؟
 (۱) توازن زمین (۲) گرد بودن زمین (۳) چرخش زمین
 (۴) کوهستانی بودن زمین ← براساس متن گزینه‌ی ۲ صحیح است.
 ترجمه‌ی متن:

بعد از آن که مسلمانان ثابت کردند که زمین کروی است اشاره کردند که از وجود جزیره‌های آباد در طرف دیگر کره‌ی خاکی که کشف نشده است، گریزی نیست و این نظریه بنا شده است براساس آن که معقول نیست که یک سطح کره هم‌اشار خاکی کوهستانی باشد و در طرف دیگر همه‌ی آن آب باشد زیرا این خلاف توازن آن و نظم چرخش آن می‌باشد. «بیرونی» اول کسی بوده است که به این حقیقت اشاره کرده است پس براساس این نظریه کوشش‌ها شروع شد تا کشف شود سرزمینی که بعداً آمریکا نامیده شد.

۳۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. به ترجمه‌ی سؤال دقت کنید: مردم اول اعتقاد داشتند به:
 (۱) وجود مکان‌های آباد در دو طرف کره‌ی خاکی (۲) توازن زمین و نظم داشتن در چرخش آن
 (۳) کوهستانی بودن یک طرف و آبی بودن طرف دیگر (۴) آن که زمین کروی است و می‌چرخد

۳۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. به ترجمه‌ی صورت سؤال و گزینه‌ها دقت کنید: اعتقاد به وجود آبادانی در یک طرف زمین سبب می‌شود: (۱) اعتقاد زیاد به کروی بودن زمین (۲) کشف سرزمین‌ها و زمین‌های ناشناخته
 (۳) به وجود آمدن جزیره‌های آباد در طرف دیگر (۴) به آن که اعتقاد داریم که زمین حرکت نمی‌کند.

۴۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. به ترجمه‌ی سؤال دقت کنید: «بیرونی» اولین کسی است که به..... اشاره کرده است. (۱) وجود کشوری به اسم آمریکا در طرف دیگری از زمین (۲) آن که زمین نیازمند مناطق آبادی است.
 (۳) تشابه بین دو طرف زمین از جهت کوه و آب (۴) که شکل زمین نزدیک به تاتره می‌باشد

۴۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

اسم فعل	مضاف الیه	مؤكد برای احد	صفت
ناقصه			
لَيْسَ مِنَ الْمَعْقُولِ أَنْ يَكُونَ أَحَدٌ سَطَّحَى الْكَرَةِ الْأَرْضِيَّةِ كُلُّهُ أَرْضاً جَبَلِيَّةً			
فعل ناقصه و خبر ليس	فعل ناقصه (مضارع)	صفت و مجرور بالتبع	خبر ان يكون و منصوب
اسم آن هو	محلا منصوب		
مستتر	منصوب		

(سَطَّحَيْن: چون مضاف است حرف نون حذف می‌گردد)

۴۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

مضاف الیه و محلا مجرور			
إِنَّ هَذَا خِلَافٌ تَوَازُنُهَا..... قَدْ كَانَ الْبَيْرُونِيُّ أَوَّلَ مَنْ أَشَارَ إِلَى هَذِهِ الْحَقِيقَةِ			
اسم ان محلا خبر ان و مضاف	اسم	خبر كان	جار و عطف بیان و
منصوب	كان و	و	مجرور بالتبع
مرفوع	مرفوع	منصوب	مجرور

۴۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «بَيِّنَاتٌ» فعل ماضٍ ثلاثی مجرد مِن «بنی» معتلٌ و ناقص - مَبْنِي عَلَى الْفَتْحِ - مَبْنِيٌّ لِلْمَجْهُولِ نَائِبٌ فَاعِلٌ أَنْ «هذه» و محلاً مرفوع است.

۴۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «يَكُونُ: فعل مضارع منصوب به حرف «أن» - معرب - مجرد ثلاثی مِن «كُون» - معتل و اجوف - للغائب - فعل ناقصه و اسم آن «أحد» است».

۴۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «المحاولات: جمع سالم مؤنث مِن «المحاولة» مصدر باب مفاعلة- جامد مصدری- منصرف- معرفه- فاعل برای فعل «ابتدأت» و مرفوع است».

۴۶- گزینه‌ی «۳» پاسخ صحیح است. با توجه به متن «لم يعرفوا سنَّه الدنيا و قانونها فى عطائها و أخذها...»، گزینه‌ی (۳): «دادن و گرفتن» درست است.

ترجمه‌ی دیگر گزینه‌ها:

(۱) میلاد و سرور (۲) مرگ و گریه (۴) نعمت و بخشش

۴۷- گزینه‌ی «۲» پاسخ صحیح است. «اشتباه برخی اشخاص این است که آنان تصوّر می‌کنند که...»، با توجه به متن «اذا حصل على نعمة لا يتوقع بقاءها...»، گزینه‌ی (۲): «دنيا سراى پایدار است که تغییر و تبدلی در آن نیست» درست است ولی بقیه‌ی گزینه‌ها با مفهوم متن سازگار است:

ترجمه‌ی دیگر گزینه‌ها:

- (۱) هیچ اعتمادی بر ظواهر دنیا نیست پس آن‌ها پایان می‌پذیرند.
- (۳) انسان در دنیا مهمانی است که برای او پایداری و اقامتی نیست.
- (۴) دنیا محل عبور است امروز یا فردا از آن عبور می‌کنند.

۴۸- گزینه‌ی «۳» پاسخ صحیح است. «اگر در زمان ولادت خوشحال نباشیم در زمان مرگ (نیز) گریان نیستیم»، هدف از عبارت چیست؟، با توجه به متن و ناپایداری نعمت‌ها و داده‌های دنیا «لا يتوقع بقاءها طول الأيام» گزینه‌ی (۳) مناسب است: «هنگام بخشش نعمت‌ها تصوّر می‌کنیم که آن‌ها پایدار هستند پس بدین جهت زمانی که از ما گرفته شود، اندوهگین می‌شویم».

ترجمه دیگر گزینه‌ها:

- (۱) هنگام رخ دادن مرگ‌ها و فوت‌ها گریه می‌کنیم زیرا باور داریم که توگدها هیچ پایداری برای آنان نیست.
- (۲) باید هنگام تولد مولود نخندیم تا هنگام مرگش نیز گریه نکنیم.
- (۴) سبب گریه هنگام مرگ اشخاص همان شادمانی و سرور هنگام تولد مولودها است.

۴۹- گزینه‌ی «۱» پاسخ صحیح است. «روزی به نفع ما و روزی به ضرر ما»، گزینه‌ی (۱): «همانا عمر کوتاه است پس روزهایش را تباه نسازیم»، از نظر مفهوم عبارت مناسب است اما بقیه که ناپایداری روزگار را بیان می‌کنند، درست است ترجمه‌ی دیگر گزینه‌ها:

- (۲) سختی همیشه پایدار نمی‌ماند و پس از سختی آسایش می‌آید.
- (۳) زمانی که سختی ظاهر شود پس به زودی آسایش و راحتی می‌آید.
- (۴) دنیا به یک حالت باقی نمی‌ماند پس هرگاه نعمت‌ها بیایند پس چه بس از بین بروند.

۵۰- گزینهی «۴» پاسخ صحیح است. حرکت گذاری کامل عبارت: « هَذِهِ سُنَّةٌ جَارِيَةٌ بِأَنَّ الدُّنْيَا لَا تَهْدَأُ بِعَطَاءٍ تُعْطِيهِ. » دلایل رد دیگر گزینه‌ها:

- (۱) جَارِيَةٌ ← جَارِيَةٌ (صفت و مرفوع به تبعیت از موصوف « سُنَّةٌ: خبر و مرفوع»)
- (۲) سُنَّةٌ ← سُنَّةٌ (اسم بدون الف و لام، غیر مضاف و منصرف باید تنوین بگیرد) / جَارِيَةٌ ← جَارِيَةٌ.
- (۳) عَطَاءٍ ← عَطَاءٍ (تنوین جرّ می‌گیرد) / تُعْطِيَهُ (تُعْطِي: مضارع مرفوع به اعراب تقدیری)

۵۱- گزینهی «۲» پاسخ صحیح است. حرکت گذاری کامل عبارت: « مَنْ إِذَا حَصَلَ عَلَى نِعْمَةٍ لَا يَتَوَقَّعُ بَقَاءَهَا طُولَ الْأَيَّامِ. » دلایل رد دیگر گزینه‌ها:

- (۱) نِعْمَةٍ ← نِعْمَةٍ (مجرور به حرف جرّ و منصرف و تنوین پذیر است) / يَتَوَقَّعُ ← يَتَوَقَّعُ (مضارع مرفوع، زیرا خالی از آدات نصب است.)
- (۳) حُصِّلَ ← حَصَلَ (ماضی معلوم) يَتَوَقَّعُ ← يَتَوَقَّعُ (مضارع معلوم)
- (۴) حَصَلَ ← حَصَلَ (ماضی و مبنی بر فتح) / يَتَوَقَّعُ ← يَتَوَقَّعُ (مضارع مرفوع)

۵۲- گزینهی «۳» پاسخ صحیح است.

دلایل رد دیگر گزینه‌ها:

- (۱) متعدّ ← لازم / فاعل ضمیر «أَنْتَ» المستتر ← فاعله ضمیر «هِيَ» المستتر
- (۲) مزید ثلاثی من باب تَفَعَّلَ ← مجرد ثلاثی
- (۴) للمخاطب ← للغائبه/متعدّ ← لازم/ مبنی للمجهول ← مبنی للمعلوم/ نائب فاعله ضمیر «هِيَ» المستتر ← فاعله ضمیر «هِيَ» المستتر

۵۳- گزینهی «۳» پاسخ صحیح است.

دلایل رد دیگر گزینه‌ها:

- (۱) من باب تَفَعَّلَ ← من باب تَفَعَّلَ / مبنی ← معرب (۲) فاعله «بِقَاءِ» ← فاعله «هُوَ» الضمیر المستتر
- (۴) مزید ثلاثی بزيادة حرف واحد من باب تَفَعَّلَ ← مزید ثلاثی بزيادة حرفین من باب تَفَعَّلَ / اجوف ← مثال / لازم ← م

۵۴- گزینهی «۱» پاسخ صحیح است.

دلایل رد دیگر گزینه‌ها:

- (۲) ظرف أو مفعول فيه ← اسم مؤخّر «أَنْ» و منصوب بالياء
- (۳) معرفه ← نكرة
- (۴) مشتق و اسم زمان ← جامد غیر مصدری / خبر «أَنْ» و مرفوع محلاً ← اسم مؤخّر «أَنْ» و منصوب بالإعراب الفرعى.

۵۵- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. وجود اشعار عربی در نزد شعرای ایرانی دلالت می‌کند بر: (۱) وجود ارتباط قوی بین دو زبان که جدایی آن‌ها امکان ندارد. (۲) مسلمانان از بین رفتن زبان فارسی را نمی‌خواستند. (۳) فراوانی لغت‌های عربی در زبان فارسی. (۴) ایرانی‌ها نمی‌پنداشتند که زبان عربی با زبانشان رقابت می‌کند. براساس متن گزینه‌های ۲ و ۳ درست به نظر نمی‌آیند.

۵۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. دو زبانه کسانی هستند که: (۱) هر دو زبان را دوست دارند. (۲) در ایران زاده شدند اما آثاری به عربی سرودند. (۳) در آثارشان به دو زبان قوی بودند. (۴) در دو کشور زندگی کردند اما زندگی در ایران را برگزیدند. براساس متن گزینه‌ی ۴ صحیح نیست.

۵۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. به اعتقاد شما چرا ادبای ایرانی به زبان عربی می‌نوشتند و شعر می‌سرودند: (۱) می‌خواستند قدرت و شایستگی را در دو زبان ثابت کنند. (۲) از پادشاهان می‌ترسیدند و می‌خواستند به آن‌ها نزدیک شوند. (۳) قصد داشتند که گروه‌های بیش‌تری از مردم را مخاطب قرار دهند. (۴) زبان قرآن را دوست داشتند و احساس نمی‌کردند که آن بیگانه است. گزینه‌ی ۲ خطا است.

۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صدور نامه‌ها به غیرعربی عیب به‌شمار می‌رفت زیرا براساس متن «زبان عربی زبان علم و ادارات حکومتی بود».

۵۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۲) اُنَّ (ص: اُنَّ ← حرف ناصبه است) - (۳) مکتوبٌ (ص: مکتوبٌ ← باید تنوین بگیرد چون الویت با تنوین است). قَصِرَ (ص: قَصِرَ ← مضاف تنوین نمی‌گیرد). (۴) يُصَدِّرُ (ص: يُصَدِّرُ ← باید مجهول باشد). - قَصِرَ (توضیحات گزینه‌ی ۳)

۶۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (۱) بَعْدَ (ص: بعد، ظرف و منصوب) - تَأْسِيسِ (ص: تأسیس ← مضاف تنوین نمی‌گیرد).

اللُّغَةُ (ص: اللُّغَةُ ← مضاف الیه و مجرور) - (۲) شَأْنٌ (ص: شَأْنٌ ← فاعل و مرفوع) - (۴) الفارسیَّةَ (ص: الفارسیَّةَ ← صفت و مجرور) - يُضَعِّفُ (ص: يُضَعِّفُ ← فعل معلوم ثلاثی مجرد)

۶۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (۱) مضاعف (ص: صحیح و سالم) - لازم (ص: متعدی)

(۲) من باب تفعّل (ص: من باب تفعیل)

(۳) مبنی للمجهول (ص: مبنی للمعلوم) - خبر و مرفوع (ص: صله)

۶۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۲) خبره «بینهما» (ص: خبره «أمرأ»)

(۳) الأفعال المشبهة بالفعل (ص: الأفعال الناقصة) - اسم ضمیر «هو» (ص: اسم «الفصل»)

(۴) الأفعال المشبهة بالفعل (توضیحات گزینه‌ی ۳) - فاعله (ص: اسم)

۶۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۱) مصدره إرشاد (ص: مصدره رشد) - مضاف الیه (ص: نعت)

(۳) مضاف الیه (ص: نعت) - نعت لـ «عهد» (ص: مضاف الیه لـ «عهد»)

(۴) مجرور محلاً (ص: مجرور بالياء)

۶۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «مُرْهَقٌ» مترادف با «مُتْعَبٌ» و به معنی «خسته‌کننده و ملال‌آور» است.

۶۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. براساس آنچه در متن آمده است «سَبَبُ هذه الحال ...» علت تردید و دودلی در گزینه‌ی ۳ آمده است. (اینکه ما فکر می‌کنیم به دست آمدن نتیجه هم به دست ماست.) اما در سایر گزینه‌ها (تردید ایجاد می‌شود به دلیل): (۱) بیماری روحی که انسان به آن دچار می‌شود. (۲) عدم تمایل در کارها و ترس از کار. (۴) این که ما تمام تلاشمان را برای تحقق آرزوهایمان مبذول نمی‌کنیم.

۶۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ ارتباط مفهومی چندانی با جمله‌ی داده شده ندارد. معنی گزینه‌ها:
 (۱) انسان تدبیر می‌کند و خداوند رقم می‌زند!
 (۲) از سه چیز ترس: شکست و ترس و از دست دادن!
 (۳) همانا زندگی اندیشه است و مبارزه!
 (۴) دو چیز با هم لازم‌اند: توکل در راهت و اعتماد بر خود!

۶۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۴ به مفهوم متن نزدیک‌تر است:
 (۱) تأخیر انداختن (کارها) آفاتی دارد!
 (۲) شتاب کردن (از ناحیه‌ی) شیطان است!
 (۳) ترس بدترین کارهاست!
 (۴) هرگاه تصمیم جدی گرفتی، شروع کن!

۶۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۱) سَبَبُ (ص: سبب) ← مضاف است و تنوین نمی‌گیرد. - نُخَافُ (ص: نَخَافُ) ← فعل معلوم است. (۳) الحَالَةُ (ص: الحَالَةُ) ← عطف بیان و مجرور) - حَدُوثٌ (ص: حَدُوثٌ) ← مفعول و منصوب) (۴) الحَالَةُ (توضیحات گزینه‌ی ۳) - شَيْءٌ (ص: شَيْءٌ) ← مضاف‌الیه و مجرور)

۶۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۲) كُلُّ (ص: كُلُّ) ← فاعل و مرفوع) - يَزْرَعُهَا (ص: يَزْرَعُهَا) ← دلیلی برای مجزوم شدن ندارد. (۳) يَزْرَعُ (ص: يَزْرَعُ) ← دلیلی برای منصوب شدن ندارد) - مِنْ (ص: مِنْ) ← موصول است نه حرف جر. (۴) تَمْضِي (ص: تَمْضِي) - حَبَّةٌ (ص: حَبَّةٌ) ← مضاف‌الیه و مجرور)

۷۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۱) من باب مفاعلة (ص: مجرد ثلاثی)
 (۳) مزید ثلاثی (ص: مجرد ثلاثی) - مبنی (ص: معرب)
 (۴) معتل و اجوف (ص: صحیح و مهموز) - لازم (ص: متعدی)

۷۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (۱) مزید ثلاثی (ص: مجرد ثلاثی)
 (۲) حال و منصوب محلاً (ص: جمله‌ی وصفیه و محلاً مجرور)
 (۴) مبنی (ص: معرب)

۷۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۱) معرف بالاضافة (ص: معرفه) - مبتدا و مرفوع تقدیراً (ص: مفعول‌به و منصوب محلاً) - الجملة اسمیة (ص: الجملة فعلیة)
 (۳) معرف بالاضافة (ص: معرفة) - تقدیراً (ص: محلاً)
 (۴) ضمیر اشاره (ص: اسم اشاره) - مبتدا و ... (توضیحات گزینه‌ی ۱)

۷۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. براساس آنچه در متن آمده است، دلیل این‌که «ایرانیان به عربی شعر می‌سرودند و از واژگانش استفاده می‌کردند.» در گزینه‌ی ۲ آمده است که می‌گوید: «زیرا احساس نکردند که زبان عربی از آنان نیست.»

در سایر گزینه‌ها آمده است:

- (۱) می‌خواستند قدرت علمی‌شان را ثابت کنند.
- (۳) در سرزمین‌های عربی به دنیا آمدند هرچند که از ریشه‌ی فارسی بودند.
- (۴) احساس کردند که برایشان ساده‌تر است و برای ترویج اشعارشان برتر است.

۷۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۱) براساس متن و عبارت «إعتقدوا أن... هو الفكر والعقيدة»، ایرانیان اعتقاد داشتند که «زبان عربی به سرزمین‌های عربی اختصاص ندارد». در سایر گزینه‌ها آمده:

- (۲) ادیبان باید از اصل و ریشه‌ی ایرانی باشند.
- (۳) تمام اشعار باید به زبان عربی سروده شوند.
- (۴) زبان فارسی باید جایگزین زبان عربی شود.

۷۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (۱) براساس آنچه در متن آمده است: «حدود حقیقی وطن هر امتی همان افکار و عقاید و ارزش‌های آن است». اما در سایر گزینه‌ها:

- (۲) ادبیات اسلامی فقط با ادبیات فارسی و عربی شناخته می‌شود. (غلط)
- (۳) ادبیات اسلامی همان است که صرفاً به زبان عربی تألیف می‌شود. (غلط)
- (۴) ادیبان زبان عربی در این زمان همگی از ریشه‌ی ایرانی هستند. (غلط)

۷۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. آنچه مقصود متن است در گزینه‌ی (۱) آمده است: «مسلمانان در تمام جهان امت واحد و یک‌پارچه‌ای هستند.» ولی سایر گزینه‌ها با متن تناسبی ندارد:

- (۲) مرزهای جغرافیایی باید از بین بروند.
- (۳) ادبیات فارسی همان ادبیات عربی است.
- (۴) ادیبان عرب در شهرهای ایرانی زاده شده‌اند.

۷۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (۱) إعتقدوا (ص: إعتقدوا ← بر وزن إفتعل) - الجغرافیة (ص: الجغرافیة ← صفت و منصوب)

- (۲) تفضّل (ص: تفضّل ← باید مرفوع باشد) - الشّعوب (ص: الشّعوب ← مضاف‌الیه و مجرور)
- (۳) الشّعوب (مانند گزینه‌ی ۲) - تعریف (ص: تعریف ← مضاف تنوین نمی‌گیرد)

۷۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. (۱) العربی (ص: العربی ← صفت و مجرور) - أصل (ص: أصل ← اولویت با تنوین است). (۲) لواء (ص: لواء ← مضاف تنوین نمی‌گیرد) - الأوکی (ص: الأوکی ← بر وزن فُعلی است). (۴) القرون (ص: القرون ← مجرور به جرف جر) - فارسی (ص: فارسی ← اولویت با تنوین است).

۷۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:
 (۲) فاعله (ص: اسمه)
 (۳) الجملة نعت (ص: الجملة صلة)

(۴) افعال المشبهة بالفعل (ص: الأفعال الناقصة) - فاعله (ص: اسمه) - عائدها ضمير البارز (ص: عائدها محذوف)

۸۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

(۱) بزيادة حرفین (ص: بزيادة حرف واحد) - لازم (ص: متعدی) - فاعله ضمیر «انتم» (ص: فاعله ضمیر «او» البارز)
 (۳) من باب تفاعل (ص: من باب مفاعلة)
 (۴) معتل و اجوف (ص: صحیح و سالم)

۸۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (۱) حال مفردة (ص: خبر لیست)

(۲) مقصور (ص: صحیح الآخر) - حال مفردة (همانند گزینه‌ی ۱)

(۳) جامد و مصدر (ص: مشتق)

۸۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. براساس عبارت «أَنَّ الدُّنْيَا لَا تَهْدَأُ...» یک سنت رایج دنیا «عطا کردن و بازستاندن است.» معنی سایر گزینه‌ها: (۲) ولادت و شادی (۳) مرگ و گریه (۴) نعمت و بخشش

۸۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تصور خطای بعضی از اشخاص این است که «دنیا سرای باقی است که تغییر و تبدیلی در آن نیست.»

معنی سایر گزینه‌ها: (۱) گذرگاهی است که امروز یا فردا از آن عبور می‌کنند.

(۲) نابود می‌شود بنابراین هیچ اعتمادی بر پدیده‌های آن نیست.

(۴) تصور زودگذری است که همیشه برای انسان نمی‌ماند.

۸۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. عبارت داده شده به این معنا است که «دنیا روزی به میل ما و روز دیگر برخلاف میل ما است» که مفهوم آن در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ آمده است:

(۲) هرگاه سختی فرا برسد پس به زودی آسایش و راحتی هم فرا می‌رسد!

(۳) سختی همواره باقی نمی‌ماند و گشایش بعد از سختی فرا می‌رسد!

(۴) دنیا به یک حالت باقی نمی‌ماند اگر نعمتی بیاید، چه بسا از بین برود!

اما گزینه‌ی (۱)، ارتباطی با جمله‌ی داده شده ندارد: «عمر کوتاه است پس روزهایش را تلف نمی‌کنیم.»

۸۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. عبارت مذکور به این معنی است: «اگر هنگام ولادت بیش از حد خوشحال نباشیم هنگام مرگ گریان نمی‌شویم.» که مفهوم آن در گزینه‌ی (۲) آمده است: «هنگام اعطای نعمت‌ها خیال می‌کنیم که پایدارند

برای همین وقتی از ما گرفته می‌شوند، ناراحت می‌شویم.» معنی سایر گزینه‌ها:

(۱) هنگام مرگ‌ها گریه می‌کنیم چون اعتقاد داریم که مولودها بقائی ندارند.

(۳) علت گریه هنگام مرگ افراد همان خوشحالی هنگام ولادت نوزادان است.

(۴) هنگام ولادت نوزاد نباید بخندیم تا هنگام مرگش گریه نکنیم.

۸۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات گزینه‌ها:

- (۱) تَهْدَأُ (ص: تَهْدَأُ ← دلیلی برای نصب فعل نیست) - تَأْخُذُ (تَأْخُذُ ← باید منصوب شود)
- (۳) تُعْطِي (ص: تُعْطِي ← علتی برای نصب نیست.)
- (۴) تُعْطِي (توضیحات گزینه‌ی ۳) - تَعُوذُ (ص: تَعُوذُ ← باید منصوب شود.)

۸۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات گزینه‌ها:

- (۱) مِنْ (ص: مِنْ ← موصول است نه حرف جرّ) - طَوَّلَ (ص: طَوَّلَ ← ظرف و منصوب)
- (۲) نَعْمَةٌ (ص: نَعْمَةٌ ← علتی برای حذف تنوین نیست) - يَتَوَقَّعُ (ص: يَتَوَقَّعُ ← باید مرفوع باشد.) - طَوَّلَ (توضیحات گزینه‌ی ۱)
- (۴) طَوَّلَ (توضیحات گزینه‌ی ۱) - بَقَاءٍ (ص: بَقَاءٍ ← مفعول و منصوب)

۸۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) مزید ثلاثی (ص: مجرد ثلاثی)

- (۳) حال و منصوب محلاً... (ص: نعت و مرفوع محلاً، چون «اشخاص» نکره است.)
- (۴) مزید ثلاثی (توضیحات گزینه‌ی ۱) - فاعله ضمیر النون البارز (ص: فاعله ضمیر «او»)

۸۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) حال و منصوب محلاً (ص: خبر اُنَّ و مرفوع محلاً)
- (۲) فاعله ضمیر «هم» (ص: فاعله «هو» المستتر)
- (۴) معتل أجوف (ص: معتل و مثال)

۹۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) ممدود (ص: مقصور) - منصوب محلاً (ص: منصوب تقدیراً)
- (۳) جامد (ص: مشتق) - خبر و مرفوع تقدیراً (ص: اسم اِنَّ و منصوب تقدیراً)
- (۴) مذکر (ص: مؤنث) - صفة مشبهة (ص: اسم تفضیل) - مبتدا و مرفوع محلاً (همانند گزینه‌ی ۳)

۹۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۹۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. براساس آنچه در متن آمده برای رسیدن به زندگی سعادت‌مند «ما به راه‌های جدیدی

برای مسائلمان احتیاج داریم» زیرا نیاز به تغییر و تحول داریم. معنی سایر گزینه‌ها:

- (۱) لازم است که از سستی نترسیم.
- (۲) باید از طبیعت عبرت بگیریم زیرا با تحوّل انسان متحوّل می‌شود.
- (۴) باید تلاش کنیم که به حال و گذشته فکر نکنیم بلکه به آینده بیندیشیم.

۹۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تنها گزینه‌ای که تا حدودی به مفهوم جمله‌ی داده شده نزدیک است، گزینه‌ی ۲ است

(تغییر باید در فرعیات زندگی باشد نه در پایه‌ها و اصول آن) ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

- (۱) هر جدیدی لذتی دارد، ما باید آن‌چه را داریم پیوسته تغییر دهیم.
- (۳) هرکسی با ارزش‌های ثابت و اصول معین زندگی کند، نکوهیده است!
- (۴) انسان باید کار و محل زندگی‌اش را بعد از هر مدتی تغییر دهد.

۹۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۲ را نمی‌توان از متن برداشت کرد (در سختی، گوهرها آشکار می‌شود).

۹۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) فُرَّ (ص: فَرَّ، فعل معلوم است نه مجهول) - (۲) لَمَّا (ص: لَمَّا، لَ (تأکید) + ما (نافیه)) - النَّاسِ (ص: النَّاسُ، فاعل و مرفوع) - (۳) النَّاسَ (مانند گزینه‌ی ۲) - الرَّاحَةَ (ص: الرَّاحَةُ، مبتدا و مرفوع)

۹۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۲) شَرورٍ (ص: شَرور، مضاف تنوین نمی‌گیرد) - سَبَبٍ (ص: سَبَبٌ، مبتدا و مرفوع)
 (۳) العَالِمِ (ص: العَالِم، معنی دنیا می‌دهد نه دانشمند) - نَتِیجَةُ (ص: نَتِیجَةُ، مضاف تنوین نمی‌گیرد)
 (۴) العَالِمِ (مانند گزینه‌ی ۳) - سَبَبٍ (ص: سَبَبٌ، اسم است نه فعل)

۹۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۲) معتل و أجوف (ص: صحیح) - (۳) لازم (ص: متعدی) - مبنی للمجهول (ص: مبنی للمعلوم) - نائب فاعله (ص: فاعله) (۴) للمتکلم وحده (ص: للمتکلم مع الغیر) - من باب تفاعل (من باب مفاعلة)

۹۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) معتل و أجوف (ص: صحیح) - (۲) معتل و مثال (ص: صحیح) - مبنی للمجهول (ص: مبنی للمعلوم) (۳) منصوب محلاً (ص: مرفوع محلاً)

۹۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- (۱) معرف بالإضافة (ص: نكرة) (۲) معرف بالإضافة (ص: نكرة) (۴) مشتق (ص: جامد) - خبر مقدم (خبر محسوب نمی‌شود).

۱۰۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «يقال إنَّ فى القرون الأولى بعد الإسلام إذا كانت علامة «الله اكبر» تشهد على الضائع تدلُّ على حُسن صياغة ذلك الشيء» (گفته می‌شود که در قرن‌های نخستین پس از اسلام هنگامی که علامت «الله اكبر» بر روی اشیاء دیده می‌شد بر خوبی ساخت آن چیز دلالت می‌کرد).

۱۰۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «و من المؤسف... و هذا أمر مذموم يُنكره القرآن و السنة» (و جای تأسف دارد که... و این امری نکوهیده است که قرآن و سنت آن را نهی می‌کند). پس در متن به موارد نکوهیده‌ای اشاره شده که جوامع اسلامی به دلیل دور شدن از دستورات قرآن و سنت به آن مبتلا می‌شوند.

۱۰۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «فلنعتبر و نجتهد لنستعيد عزتنا» (پس باید عبرت بگیریم و تلاش کنیم تا عزت‌مان را باز بگیریم) بنابراین عبرت آن است که ما در گذشته صاحبان توان و قدرت بودیم.

۱۰۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کافی است به ترجمه‌ی عبارت سؤال توجه کنیم: همانا خداوند بنده‌ای را دوست می‌دارد که وقتی کاری را انجام می‌دهد، کامل و درست انجام دهد.

۱۰۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کلمات به صورت زیر است:
 المُؤسِفِ: اسم فاعل و مجرور به حرف جرّ - أَنْ: از حروف مشبهة بالفعل - التَّقَاةَ: عطف بیان و منصوب به تبعیت از «هذه» - السَّيِّئَةَ: صفت و منصوب - دَخَلَتْ: فعل ماضی للغائبة - نُفوسٍ: مجرور به حرف جرّ و چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد. - أُمَّةً: مضاف‌الیه و مجرور

۱۰۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کلمات به شکل زیر است:
 فى الثَّرُونِ: جار و مجرور - الأوَّلِ: بر وزن «فُعَلَى» - بَعْدَ: ظرف و منصوب - الإسلام: مضاف‌الیه و مجرور - كَانَتْ: فعل ماضی للغائبة - عَلامَةً: اسم كَانْ و مرفوع (چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد). - اللّهُ: مبتدا و مرفوع - أكبرُ: خبر و مرفوع (چون غیرمنصرف است، تنوین نمی‌گیرد). - تُشَاهَدُ: فعل مضارع مجهول (دیده می‌شد) - البضائع: مجرور به حرف جرّ (با این‌که غیرمنصرف است ولی چون «ال» دارد، باید کسره بگیرد).

۱۰۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. بُنِكر: فعل مضارع - للغائب - مزید ثلاثی بزيادة حرف واحد من باب إفعال - صحیح و سالم - متعدّد - معرب - مبنی للمعلوم / فعل مرفوع و فاعله «القرآن» و الجملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «أمر»

۱۰۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کانت: فعل ماضٍ - للغائبة - مجرد ثلاثی - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) - مبنی علی الفتح - فعل من أفعال الناقصة و هی من النواسخ، اسمه «علامة»

۱۰۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. المخاطب: اسم - مفرد مذکر - معرّف بأل - معرب - صحیح الآخر - منصرف - مشتق و اسم مفعول (مصدره مخاطبة) / مضاف‌الیه و مجرور

۱۰۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. عنكبوت به طور کلی از حشرات پس از شکار آنها با توری قوی که آن را می‌سازد، تغذیه می‌کند. و برای همین، بعضی از عنكبوت‌ها اقدام به ساختن توری می‌کنند که حجم آن، تنها برای گذر کردن یک عنكبوت، کفایت می‌کند. و این تور، به شاخه‌ها آویخته می‌شود، یا این‌که در شکاف‌های زمین گذاشته می‌شود، و عنكبوت، در یکی از اطراف آن، منتظر باقی می‌ماند. و به هنگام عبور، طعمه به حالت غافلانه در آن می‌افتد. پس عنكبوت به داخل تور می‌رود تا شکار را بگیرد. سپس اقدام به ترمیم و اصلاح آن (تور) می‌کند که در انتظار شکار دیگری است! و بعضی از عنكبوت‌ها، دارای غده‌های سمّی گشوده‌ای هستند که عنكبوت، آن را در جنگ‌هایش در مقابل دشمنان خویش، به کار می‌برد.
 چرا عنكبوت تورش را کوچک می‌سازد؟ آن را کوچک می‌سازد تا ... (۴) صید نتواند که از داخل آن فرار کند.

۱۱۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چرا تور روی شاخه‌ها یا در شکاف زمین افکنده می‌شود؟ گزینه‌ی ۳: تا شکار احساس نکند که به منطقه‌ی خطر نزدیک شده‌است. گزینه‌ی ۱: تا عنكبوت شکارش را نبیند پس بگیرد و بخوردش - گزینه‌ی ۲: زیرا محل زندگی عنكبوت میان درختان و گیاهان است. گزینه‌ی ۴: زیرا عنكبوت می‌خواهد آن را از چشمان دشمنانش پنهان کند.

۱۱۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. عنكبوت همانطور که صید می‌کند صید می‌شود، این از چیزهایی است که چاره‌ای جز آن نیست. گزینه‌ی «۱»: «شکار حشرها تنها از راه تورها امکان دارد.» طبق متن، نادرست است. گزینه‌ی «۳»: «عنكبوت در داخل تور برای آمدن شکار، انتظار می‌کشد.» مطابق متن، نادرست است. گزینه‌ی «۴»: «هنگامی که شکار وارد تور شود، پس هیچ چیز دیگری قادر نیست که در آن، داخل شود.» مطابق متن، نادرست است.

۱۱۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. طبق متن: ۱) بعد از افتادن هر شکار، تور نیاز به بازسازی دارد. گزینه‌ی «۲»: شکار وقتی می‌بیند که عنكبوت در مقابلش ایستاده، داخل تور می‌افتد. گزینه‌ی «۳»: «هنگامی که شکار می‌افتد، عنكبوت، قبل از هر چیزی اقدام به ترمیم تور می‌کند.» مطابق متن، نادرست است. گزینه‌ی «۴»: «همه‌ی عنكبوت‌ها، دارای غده‌های سمی قدرتمندی هستند که در میدان‌های جنگ به آن‌ها فایده می‌رساند.» مطابق متن، نادرست است.

۱۱۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت است از: «بَعْضُ (مبتدا و مرفوع) العنكبوتِ (مضاف‌الیه و مجرور است و با این‌که غیر منصرف است اما چون ال دارد، اعرابش اصلی است.) تَقْوَمُ بِصَنْعِ (مجرور به حرف جرّ و چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد.) شَبَكَةِ يَكْفِي حَجْمُهَا (فاعل و مرفوع) لِمُرورِ (مجرور به حرف جرّ و چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد.) عنكبوتِ (مضاف‌الیه و مجرور) واحدٍ (صفت و مجرور) فَقَطُ.»

۱۱۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت است از: «عِنْدَ (ظرف و منصوب) عبورِ (مضاف‌الیه است و چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد.) الطَّعْمَةِ (مضاف‌الیه و مجرور) تَسْقُطُ فِيهَا غَافِلَةً (حال و منصوب) يَنْدَفِعُ (بر وزن يَنْفَعِلُ) العنكبوتُ (فاعل و مرفوع) فِي داخلِ الشَّبَكَةِ.»

۱۱۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۱» به دلیل ثلاثی مزید، متعدّد، گزینه‌ی «۳» به دلیل فاعله «هو» و گزینه‌ی «۴» به دلیل «معتل و مثال» نادرست هستند.

۱۱۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۱» به دلیل باب «تَفَعَّلُ» و مفعوله «هذه» گزینه‌ی «۲» به دلیل «مضاعف» و نایب فاعله «هذه الشبکه» و گزینه‌ی «۳» به دلیل «مضاعف» و فاعله «هذه» نادرست است.

۱۱۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی «۱» به دلیل «ظرف أو مفعولٌ فيه للمكان و منصوب ...» - گزینه‌ی «۲» به دلیل «مفعولٌ مطلق لفعل محذوف ...» - گزینه‌ی «۴» به دلیل «جامد» و «صاحب الحال ضمیر مستتر» نادرست هستند.

۱۱۸- عنكبوت آبی از عجیب‌ترین موجودات زنده در شیوهی تنفسش است پس آن نمی‌تواند اکسیژن محلول در آب را تنفس کند آن چنان‌که ماهی‌ها انجام می‌دهند، بنابراین، اقدام به ساختن مکانی دایره‌ای می‌کند از موادی که عنكبوت‌ها توسط خانه‌شان را می‌سازند، به طوری که آب در آن نفوذ نمی‌کند. سپس آن‌را بین شاخه‌های آبی با مهارت و سرعت استوار می‌سازد، بعد از آن به سطح آب صعود می‌کند تا حباب‌های آب را با خود به طرف پایین، سریع حمل کند، پس آن‌را در تورش قرار می‌دهد و این چنین کار صدها مرتبه تکرار می‌شود تا خانه‌اش با هوا پُر شود، پس در آن به صورتی عجیب و خیلی سریع داخل می‌شود، سپس خانه بر او بسته می‌شود و با آرامش و آسایش تا زمانی که اکسیژن تمام شود، زندگی می‌کند و (این) کار دوباره تکرار می‌شود.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. این نوع عنكبوت نمی‌تواند همیشه خارج از آب زندگی کند! ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) عنكبوت‌ها خانه‌ی خود را به کمک یک‌دیگر می‌سازند! (۳) موادی که این عنكبوت‌ها برای ساخت خانه به کار می‌برند، متفاوت از یک‌دیگر است! (۴) ماهی‌ها (مثل عنكبوت‌ها) نمی‌توانند با اکسیژن حل شده در آب، تنفس کنند.

۱۱۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. فایده‌ی حباب‌های آب چیست؟ (۴) در آن چیزی است که به تنفس عنكبوت کمک می‌کند. سایر گزینه‌ها: (۱) به وسیله‌ی آن‌ها، عنكبوت به سوی خانه‌اش فرود می‌آید. (۲) به وسیله‌ی آن‌ها عنكبوت به سطح آب بالا می‌آید. (۳) در آن‌ها اکسیژن حل شده وجود دارد.

۱۲۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چرا عنكبوت بعد از آمدن به سطح آب، باید به سرعت فرود آید؟ (۳) تا حباب آب از بین نرود. سایر گزینه‌ها: (۱) برای نبود هوا در سطح آب! (۲) تا این که نمیرد! (۴) برای ساخت خانه‌اش به سرعت!

۱۲۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. چرا می‌بایست عنكبوت خانه‌اش را به صورتی که آب در آن نفوذ نکند، بسازد؟ (۱) زیرا آن، در این هنگام نمی‌تواند تنفس کند! سایر گزینه‌ها: (۲) تا این که مجبور نشود که دوباره ساخت خانه‌اش را تکرار کند! (۳) زیرا آب خانه‌اش را خراب می‌کند و آن را برمی‌کند! (۴) تا این که هوای مناسب برای تنفس وارد آن نشود!

۱۲۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل این عبارت، به صورت زیر است: «هُوَ لَا يَسْتَطِيعُ (فعل مضارع و مرفوع) تَنْفُسَ (بر وزن تَفْعُلُ و مفعول و منصوب) الاوكسيجن (مضاف اليه و مجرور) المذاب (صفت و مجرور) فِي الْمَاءِ كَمَا تَفْعَلُ الاسماكَ (فاعل و مرفوع) فَيَقُومُ بِصُنْعِ (جار و مجرور) مكان (مضاف اليه و مجرور) كَرَوِيٍّ (صفت و مجرور)»

۱۲۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل این عبارت، به صورت زیر است، «تَتَكَرَّرُ (فعل مضارع باب تَفْعُلُ بر وزن تَتَفَعَّلُ) الْعَمَلِيَّةُ (فاعل و مرفوع) مِثَاتٍ (مفعول مطلق و منصوب با كسره) الْمَرَاتِ (مضاف اليه و مجرور) حَتَّى يَمْتَلِيَّ (فعل مضارع منصوب بر وزن يَفْتَعِلُ) بَيْتَهُ (فاعل و مرفوع) بِالْهَوَاءِ (جار و مجرور) فَيَدْخُلُ (فعل مضارع و مرفوع) فِيهِ بِطَرِيقَةٍ (جار و مجرور) عَجِيبَةٍ (صفت و مجرور)»

۱۲۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ به دلیل صحیح و مضاعف و حالیه. گزینه‌ی ۲ به دلیل باب تَفْعُلُ بزیاده حرفین، گزینه‌ی ۴ به دلیل مبنی للمجهول و نایب فاعله ضمیر «ه» البارز و حالیه نادرست است.

۱۲۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ به دلیل باب تفعیل خبر مقدّم و گزینه‌ی ۴ به دلیل «للمخاطب» و «فاعله» «أنت» و گزینه‌ی ۳ به دلیل بزیاده حرف واحد من باب تفعیل، متعدی، حالیه نادرست است.

۱۲۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ به دلیل «مفعول‌فیه»، گزینه‌ی ۲ به دلیل مشتق «صفت مشبیه» و گزینه‌ی ۴ نیز به دلیل «مشتق و صفت» نادرست هستند.

۱۲۷- آیا تاکنون در ضمن مسافرت، پرنده‌ایی را دیده‌ایی که بدون این‌که خطری او را تهدید کند بر روی سیم‌برق ایستاده‌باشد؟ چه بسیار پرنده‌گانی را مشاهده می‌کنیم که بر روی سیم‌های برق فرود می‌آیند، ولی دچار برق‌گرفتگی نمی‌شوند! چرا؟ انرژی الکتریکی از طریق دو سیم از مراکز تولید (برق) به خانه‌ها منتقل می‌شود، یکی از آن دو سیم الکترون را می‌برد و دیگری آن را برمی‌گرداند، و برای این‌که پرنده دچار برق‌گرفتگی بشود، ناگزیر (باید) هر دو سیم را با هم یا سیم برق و زمین را با هم، لمس کند! بنابراین، بر هر کسی که بدون مانع بر روی زمین می‌ایستد خطرناک است که با سیم‌های برق تماس داشته‌باشد آن‌جا که برق از طریق بدن او از سیم به زمین عبور می‌کند. گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. فاصله‌ای میان دو سیم وجود ندارد بلکه آن دو به هم متصل‌اند، گزینه‌ی ۱ مبدأ سیم (برق)، کارخانه‌های تولید برق است. گزینه‌ی ۳ از طریق یکی از سیم‌ها، الکترون‌های به کار گرفته‌شده در مقصدها (منازل) برمی‌گردد. گزینه‌ی ۴ هنگامی که کفش مناسبی می‌پوشیم درحالی که سیم دارای برق را لمس می‌کنیم، خطری ما را تهدید نمی‌کند.

۱۲۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زمین می‌تواند هادی الکتریسته باشد. گزینه‌های دیگر: (۱) پرنده‌گان هرگز دچار صاعقه نمی‌شوند. (۲) دو سیم یک کار را انجام می‌دهند، (۳) ممکن است برق با یک سیم منتقل شود.

۱۲۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. پرنده‌ای که بر روی سیم می‌ایستد، دچار برق‌گرفتگی نمی‌شود، زیرا گزینه‌ی ۱ در این هنگام زمین را لمس نمی‌کند، گزینه‌ی ۳ بر روی یک سیم می‌ایستد نه بر روی دو سیم، گزینه‌ی ۴ در یک زمان دو سیم را لمس نمی‌کند.

۱۳۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مقصود متن، بیان چگونگی عملکرد سیم‌های برق است، (۲) خطرات صاعقه رابرای انسان و پرنده‌گان توضیح می‌دهد. (۳) توضیح خطرات سیم‌های برق است. (۴) به پرنده‌گان اجازه نمی‌دهد که بر روی سیم‌ها بایستند.

۱۳۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تَنْتَقِلُ (بر وزن تَفَعَّلُ) - الطَّاقَةُ (فاعل و مرفوع) - الْكَهْرُبَائِيَّةُ (صفت و مرفوع) - مِنْ مَرَاكِزِ (جار و مجرور) ← با این‌که غیر منصرف است اما چون مضاف شده، کسره می‌گیرد) - الْإِنْتَاكِج (مضاف‌الیه و مجرور) - الْمَنَازِلِ (مجرور به حرف جرّ ← با این‌که غیر منصرف است ولی چون ال دارد، کسره می‌گیرد) - خِلَالِ (مجرور به حرف جرّ) - سَلْكَیْنِ، أَحَدٌ (مبتدا و مرفوع) - الْإِلِكْتِرُونَاتِ (مفعول و منصوب بالكسره)!

۱۳۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مُخْطِرٌ (اسم فاعل و مبتدا و مرفوع) - عَلَى أَيْ (جار و مجرور) - شَخْصٍ (مضاف‌الیه و مجرور) - يَقِفُ (فعل مضارع و مرفوع) مُلَامِسًا (اسم فاعل و حال و منصوب) - الْأَرْضَ (مفعول به برای ملاسماً) - أَنْ يَلْمَسَ (مضارع منصوب) - أَسْلَاكَ (مفعول به و منصوب) - الْكَهْرِبَاءِ (مضاف‌الیه و مجرور)!

۱۳۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. خطا در سایر گزینه‌ها (۱) مبنی للمجهول، نایب فاعل ضمیر «هو» المستتر، (۲) مزید ثلاثی بزیادة حرفین من باب تفعل. (۳) لازم، مبنی للمجهول، نایب فاعله «خطر» الاسم الظاهر

۱۳۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. خطا در سایر گزینه‌ها: (۱) مزید ثلاثی من باب افعال - فاعله «شخص»، (۲) متعدّد، (۴) مزید ثلاثی من باب افعال

۱۳۵- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. خطا در سایر گزینه‌ها، (۲) اسم مفعول، (۳) تمییز نسبت (۴) اسم مفعول، تمییز

۱۳۶- بهترین چیزی که انسان از شغل‌ها انجامش می‌دهد، آن است که حرفه‌ای که دوستش دارد را برگزیند، در انسان، قدرت‌ها و... امکانات زیادی است. پس وقتی جواب دهد انسان به آن‌ها، باز کرده عرصه را برای خود تا خودش را نشان دهد، ولی ما تصور می‌کنیم که بسیاری از مردم در مکانی که موافق امیال و موهبت‌هایشان نیست قرار داده‌شده‌اند! و چیزی که هیچ شگئی در آن نیست، این است که هرکس استعداد معینی برای کاری خاص دارد، پس طبیعی است که جواب دهیم به این استعداد، در مقابل غیر آن. و وقتی به دقت بررسی کنیم حالات شکستی را که افراد زیادی دچار آن شده‌اند، در سرلوحه‌ی علت‌های این شکست، برگزیدن کارهایی که افراد برای آن، آفریده نشده‌اند را می‌یابیم! بنابراین، عقل حکم می‌کند که انسان وقتی مجبور به انجام کاری مثل این شود، پس براوست که در آن استمرار نرزد. (آن را ادامه ندهد).

گزینه ی ۳ صحیح است. کی عقل ما به ترک کار حکم می‌کند؟ حکم می‌کند وقتی که ... (۱) احساس می‌کنیم به این که لذات و راحتی ما را اجابت نمی‌کند، (۲) احساس می‌کنیم به این که کار جسم ما را خسته می‌کند، (۳) فهمیدیم که ما برای آن کار آفریده نشده‌ایم، (۴) موافق خواسته‌ها و آرزوهای ما باشد.

۱۳۷- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. مدیر موفق کسی است که... (۱) بازدارد شکست خوردگان را از کار. (۲) قرار می‌دهد هر کارگر را در آن چه برای آن آفریده شده است. (۳) هنگامی که مجبور شود به کاری، آن را ادامه ندهد. (۴) جلب کند کارمندان را با گواهی‌ها و مدارک عالی.

۱۳۸- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. از دلایل غم و اندوه... (۱) انجام کارهایی است که دوستشان نداریم، (۲) عدم اجابت آرزوها و خواسته‌های ماست، (۳) برگزیدن شغلی است که به آن میل داریم، (۴) تلاش انسان برای کشف توانایی‌هایش است.

۱۳۹- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به متن: (۱) از دلایل شکست نبود امکانات و توانایی‌هاست، (۲) ما باید اجابت کنیم تمام استعدادها و قدرت‌هایمان را، (۳) زمینه‌ی بروز استعدادها برای بسیاری از مردم باز شده است، (۴) امکان ندارد انسانی را بیابیم که عملی برای او مناسب با استعدادهایش نمی‌باشد.

۱۴۰- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. «فِي الْإِنْسَانِ (مَجْرُورٌ بِهٖ حَرْفِ جَرٍّ) قُدْرَاتٌ مُّبْتَدَأٌ مُؤَخَّرٌ وَ مَرْفُوعٌ) وَ امْكَانِيَّاتٌ (مَعْطُوفٌ وَ مَرْفُوعٌ) كَثِيرَةٌ (صِفَتٌ وَ مَرْفُوعٌ) فَإِذَا اسْتَجَابَ الْإِنْسَانُ (فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ) لَهَا فَإِنَّهُ قَدْ فَتَحَ الْمَجَالَ (مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ) لِنَفْسِهِ...»

۱۴۱- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. «لَوْجَدْنَا فِي طَلِيعَةِ (مَجْرُورٌ بِهٖ حَرْفِ جَرٍّ وَ چُونِ مِضَافٍ اسْتِثْنَاءٌ تَنْوِينٌ نَمِيَّيْهِ) أَسْبَابٌ (مِضَافٌ إِلَيْهِ وَ مَجْرُورٌ وَ چُونِ مِضَافٍ اسْتِثْنَاءٌ تَنْوِينٌ نَمِيَّيْهِ) هَذَا الْفَشَلِ (عَطْفٌ بَيْنَ وَ مَجْرُورٌ) إِخْتِيَارٌ (مَفْعُولٌ وَ مَنْصُوبٌ) أَعْمَالٍ (مِضَافٌ إِلَيْهِ وَ مَجْرُورٌ) لَمْ يُخْلَقِ (مَجْرُومٌ بِهٖ لَمْ وَ مَجْهُولٌ) الْأَفْرَادُ (نَائِبٌ فَاعِلٌ وَ مَرْفُوعٌ) لَهَا»

۱۴۲- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. تمام موارد گزینه ی ۲ با فعل «وَضِعُوا» مطابقت دارد.

۱۴۳- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) از باب تفعیل ← از باب تفعّل، (۲) مزید ثلاثی بزیادة حرفِ واحد ← بزیادة حَرْفَيْنِ، فعل و فاعله «حالات» ← فعل و فاعله ضمیر «نا» البارز، (۴) فعل مضارع ← فعل ماضی، متعدّد ← لازم

۱۴۴- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) حال و منصوب: اسم مؤخّر «أَنْ» و منصوب، (۲) تمییز و منصوب: اسم مؤخّر «أَنْ» و منصوب، (۴) مشتق و صفة مشبّهة: جامد مصدری.

۱۴۵- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. اهرام از عجایب دنیا هستند که تا حالا به طور کامل کشف نشده‌اند، بزرگ‌ترین این هرم ها ارتفاعش به «۱۴۶ متر» می‌رسد و شامل بیش از دو میلیون قطعه سنگ می‌باشد، وزن یک قطعه از آن‌ها به بیش از «۲ تن» می‌رسد در حالی که یکی کنار دیگری قرار داده شده، بدون استفاده از هرگونه ماده‌ای. این سنگ‌ها با قایق از طریق دریای نیل انتقال داده می‌شد. جایی که قایق با آب پر می‌شود تا پایین بیاید و با سطح ساحل مساوی شود و در آن هنگام سنگ‌ها به داخل قایق کشیده می‌شد. بعد از رسیدن به مقصد، آب را از آن (قایق) خالی می‌کردند و سنگ‌ها را به جایی نزدیک هرم‌ها می‌کشیدند، سپس با طناب بالا برده شده و قرار داده می‌شد در جایش.

موارد نادرست سایر گزینه‌ها: (۱) جُرَّت / بنیت، (۳) أدخلت / انخفص، (۲) ارتفعت / نصبت،

معنی عبارت: سنگ کشیده شد و داخل شد در قایق پر از آب، سپس با طناب بالا برده شد و قرار داده شد در جایش.

۱۴۶- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) وزن یک قطعه بیش از ۲ تن بوده است نه همه ی سنگ‌ها - (۲) تعداد سنگ‌ها در بزرگ‌ترین هرم بیش از ۲ میلیون قطعه بوده نه در اهرام - (۳) کارگران سنگ‌ها را از زیر آب می‌کشیدند.

۱۴۷- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا سنگ‌ها را با طناب بالا می‌بردند تا به محلّ مناسب برسد نه قایق. گزینه ی ۱: سنگ‌ها در محلی دور از هرم‌ها بودند. گزینه ی ۲: بدون خالی کردن آب بیرون آوردن صخره امکان نداشت. گزینه ی ۴: اسرار باقی‌مانده‌ای وجود دارد که دانشمندان نتوانسته‌اند به آن‌ها جواب بدهند.

۱۴۸- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. «عجیب‌ترین چیز در متن، عبارت است از: اتصال تخته سنگ‌ها به یکدیگر، بدون هیچ ماده‌ای اضافی.» خطا در سایر گزینه‌ها: (۱) «بلند کردن تخته سنگ با ریسمان‌ها». گزینه ی (۲): «حمل تخته سنگ‌ها با قایق». گزینه ی (۳): «زیادی اهرام و حجم و ارتفاع آن‌ها و نزدیک بودن آن‌ها به رود نیل».

۱۴۹- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۲) الماء ← الماء (م . إليه) - (۳) بَعِدَ ← بَعَدَ (مفعولٌ فیه) - (۴) الصخور ← الصخور (نایب فاعل) إخلاء (مجرور به حرف جرّ).

۱۵۰- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۲) تُجَعَلُ ← تُجَعَلُ (مضارع مجهول منصوب) (۳) قریب ← قریب / تُرْفَعُ ← تُرْفَعُ (مضارع مرفوع). - (۴) مکان ← مکان / تُرْفَعُ ← تُرْفَعُ (مجهول است).

۱۵۱- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) مبنی للمعلوم: نایب فاعله ضمیر «هی» المستتر - (۳) فعل و نائب فاعله ضمیر «هی» المستتر - (۴) فاعله «الواحدة»

۱۵۲- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۲) مجرد ثلاثی - (۳) فعل و فاعله ضمیر «هو» المستتر والجملة فعلیة - (۴) اسم «مستوی» و الجملة فعلیة.

۱۵۳- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) مشتق و صفت مشبّهة - (۲) منصرف - (۴) معرّف بالإضافة/ خبر مقدّم

۱۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «القطب الشمالی یتشکل من میاه واسعة الأطراف، حولها منطقة یابسة...»
لکن القطب الجنوبی منطقة یابسة جافة»

۱۵۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «لکن القطب الجنوبی منطقة یابسة جافة، و بسبب قلة درجة الحرارة...»

۱۵۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «و بسبب قلة درجة الحرارة لاتوجد هناك محاصيل زراعية، فلذلك معظم الاطعمة من لحوم حیوانیة.»

۱۵۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در متن داریم: «و بما أن فی مائه ملح فهذا الملح يساعد على ذوب بعض الجليد.»

۱۵۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کلمات به شکل زیر است:
الْقُطْبُ: اسم لکن و منصوب - الجنوبی: صفت و منصوب - مَنْطَقَةٌ: خبر و مرفوع - يَابِسَةٌ جافة: هر دو صفت و مرفوع - بِسَبَبِ: جار و مجرور (چون مضاف است تنوین نمی‌گیرد) - قِلَّةُ دَرَجَةِ: هر دو مضاف‌الیه و مجرور (چون مضاف هستند تنوین نمی‌گیرند) - الْحَرَارَةُ: مضاف‌الیه و مجرور - لاتوجد: فعل مجهول - محاصيل: نائب فاعل و مرفوع - (چون غیر منصرف است، تنوین نمی‌گیرد) - زَرَاعِيَّةٌ: صفت و مرفوع

۱۵۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کلمات به شکل زیر است:
تَرْفَعُ: مضارع مرفوع - الشَّمْسُ: فاعل و مرفوع - فَوْقَ: ظرف و منصوب - الأفق: مضاف‌الیه و مجرور - خِلَالَ: ظرف و منصوب - فَصْلٍ: مضاف‌الیه و مجرور - الشَّتَاءِ: مضاف و مجرور - لَاتَغِيْبُ: مضارع مرفوع - طَوْلٌ: ظرف و منصوب - أشهر: مضاف‌الیه و مجرور (چون مضاف است، تنوین نمی‌گیرد) - الصَّيْفِ: مضاف‌الیه و مجرور

۱۶۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) «من باب تفعیل» نادرست است.

(۳) «من باب تفعیل» و «فاعله «مياه»» نادرست است.

(۴) «مضاعف» و «متعدّد» نادرست است.

۱۶۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) «متعدّد» و «فاعله ضمیر «أنت» المستتر» نادرست است.

(۲) «ناقص» و «متعدّد» نادرست است.

(۳) «مزید ثلاثی بزاید حرف واحد من باب تفعیل»، «متعدّد» و ترکیب آن نادرست است.

۱۶۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها:

(۱) «منصرف» نادرست است. (بر وزن أفعل و غیر منصرف)

(۳) «مبتداً مؤخر» نادرست است.

(۴) «صفة مشبّهة» و «معرّف بالإضافة» نادرست است.

۱۶۳- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. از علت‌های خشک شدن باغ و نابودی آن...

- (۱) بذرها روی خاک بودند و موش‌ها آن‌ها را می‌خوردند. (۲) موش‌ها از رسیدن مواد لازم به درختان مانع می‌شدند.
 - (۳) بیچه‌های صاحب باغ، از آن محافظت نمی‌کردند. (۴) آن‌جا کسی نبود که بتواند از آن مواظبت و نگهداری کند.
- ترجمه‌ی متن

همانا کشاورزی در مزرعه‌ی خویش کار می‌کرد و اموال و اولادی نداشت که به او کمک کنند، پس بزرگ و ضعیف شد و از آرزوهایش این بود که کشتزارش را پر از درختان و گیاهان ببیند مثل باغ‌های همسایه‌اش! و کشتزار خالی شده بود در حالی‌که در آن گیاهی یا درختی نبود! هر روز در باغش راه می‌رفت و حسرت، دوست ساعات و روزهایش بود! این‌جا و آن‌جا موش‌هایی را می‌دید که در رفت و آمد بودند... گمان می‌کرد که آن‌ها از علت‌های پدیدار شدن این مشکل هستند. مرگ بر آن‌ها...! چرا خدای دانا آن‌ها را آفرید؟! آیا این موش‌های نفرین شده خیر و فایده‌ای دارند؟! ... روزها و سال‌ها گذشتند ... زمستان آمد... بهار نزدیک شد... شگفتا! گویا کشتزار در شرف تغییری بزرگ است! این گیاهان چیستند؟! آن موجود پاک‌(شریفی) که دانه‌های این درختان را کاشته چه کسی بوده؟!...

روزها گذشت و کشتزار از برگ‌ها و شاخه‌ها پر شد... و سرانجام راز آشکار شد... آن لعنتی‌ها بودند که دانه‌ها را می‌آوردند و آن‌ها را زیر خاک دفن می‌کردند ولی فراموششان میکردند، پس بعد از گذشت زمانی ... شد آن‌چه شد!

۱۶۴- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. صاحب باغ را برای ما توصیف کن: بود...

- (۱) تنها در کارش اما او ناامید نبود. (۲) ثروتمندی بداخلاق که سرزنش می‌کرد هرچیزی را که می‌دید.
- (۳) بدبین عصبانی‌ای که زندگی و آن‌چه از آفریده‌ها در آن هست را ناپسند می‌شمرد. (که این گزینه، مطابق متن، درست است). (۴) دوستدار طبیعت و هرآن‌چه در آن است، ولی نمی‌توانست که آن‌ها را ببیند.

۱۶۵- گزینهی ۳ پاسخ صحیح است. چه کسی دانه‌ها را می‌آورد؟

- (۱) کشاورز
- (۲) ملعون‌های پنهان
- (۳) موش‌ها
- (۴) بادها

۱۶۶- گزینهی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم متن چیست؟

- (۱) هرکس صبر کند در زندگی‌اش به آن‌چه می‌خواهد می‌رسد. (۲) حسرت سلاح کسی است که هیچ چاره‌ای ندارد.
- (۳) شتاب مکن که همانا عجله از شیطان است. (۴) چه بسا که چیزی را ناپسند بدارید در حالی که آن چیز برای شما خوب است.

۱۶۷- گزینهی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری درست عبارت:

یَری هُنَا و هِنَاک فَاَرَاتِ فِیْ اَیَّامٍ و دَهَابٍ کَانَ یَتَصَوَّرُ اَنَّهَا	مِنْ اَسْبَابٍ بَرُوزٍ
فعل مفعول‌فیه عطف معطوف مفعول‌به جار مجرور عطف معطوف از افعال ناقصه فعل از حروف اسم اَنْ	جار مجرور مضاف‌الیه
و منصوب	(مضاف) و مجرور (مضاف)
به اعراب فرعی	جمله فعلیه

هَذِهِ الْمَشْكَلَةُ

مضاف‌الیه
محللاً مجرور (موصوف)
صفت مجرور به تبعیت

تذکر: دقت شود دو کلمه‌ی «أسباب و بروز» چون مضاف هستند، نباید تنوین بگیرند.

۱۶۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری صحیح عبارت:

مَرَّتِ الْاِيَّامُ وِ اِمْتَلَأَ الْحَقْلُ بِالْاَوْرَاقِ وِ الْاَغْصَانِ، اٰخِيْرًا كُشِفَ السِّرُّ
 فعل فاعل فعل فاعل جار مجرور عطف معطوف مفعول فيه فعل مجهول نائب فاعل ومرفوع
 اسم ظاهر مرفوع اسم ظاهر (مرفوع) و مجرور به تبعیت و منصوب

تذکره: فعل «مَرَّتِ» در اصل «مَرَّتْ» بوده است ولی به دلیل آن‌که کلمه‌ی بعدی «ال» دارد، کسره‌ی عارضی گرفته است (مَرَّتِ الْاِيَّامُ)

۱۶۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) معتلّ و مثال ← صحیح و سالم، (۳) معرب ← مبنی، (۴) متعدّد ← غلط می‌باشند.

یادآوری: افعال ناقصه در تقسیم‌بندی‌های «لازم و متعدی» و «معلوم و مجهول» جایی ندارند.

۱۷۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی، (۲) متعدّد ← لازم، (۳) فاعله «أنت» ← فاعله «هو» المستتر

۱۷۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: (۲) مجرور بالیاء ← مجرور با اعراب اصلی، (۳) جمع سالم للمذکر ← جمع مکسّر، (۴) جمع سالم للمذکر ← جمع مکسّر

۱۷۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در متن، این معنی نیامده است که «فقر در زندگی، همه‌اش خیر و برکت است»، حال این‌که در متن آمده است: «فقر در ابتدای عمر، برای انسان، خیر و برکتی است که...» پس گزینه‌ی «۱»، نادرست است. البته گزینه‌ی «۴» نیز به خاطر قسمت آخر آن، می‌تواند نادرست باشد.
 ترجمه‌ی درک مطلب:

چه بسا که فقر در اول عمر، خیر و برکت است در حالی که به انسان برای دست‌یابی به خبرگی و آمادگی برای رویارویی با سختی‌های زندگی سود می‌رساند.

و بسیاری کسانانی که فقیر متولد شده‌اند و نداری از زمانی که در گهواره بوده‌اند، همراه آنان بوده است، ولی توانسته‌اند به مقاماتی برسند که فرزندان ثروت، آن را تصور نکرده‌اند.

در یک مهمانی، گفت‌وگویی پیرامون موضوعی پدید آمد، هنگامی که صاحب‌خانه شدت جدال بین حاضران را دید، به یکی از خدمتکاران رو کرد و با شوخی نظر او را پرسید، پس او شروع به توضیح دادن کرد. همه از سخن قاطع او تعجب کردند. پس درباره‌ی زندگی او و مدرسه‌ای که در آن درس‌هایش را دریافت کرد، سؤال کردند.

پس جواب داد: در مدارس مختلفی درس خوانده‌ام. ولی مهم‌ترین آن‌ها، مدرسه‌ی بینوایی بوده است، و این خدمتکار کسی جز اندیشمند مشهور ژان ژاک روسو نبوده است. شایسته‌ی جوان نیست هر چند بینوا باشد، ناامید شود تا زمانی که تلاش می‌کند.

پس همانا راه‌های رسیدن به موفقیت برای مریدان او به شرط وجود اراده و عزم، ظاهر و آشکار می‌گردد.

۱۷۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. با عنایت به متن، در می‌یابیم که ترجمه‌ی این گزینه «هنگامی که درس‌هایش دانش‌آموز را برای رویارویی با جنگ‌های آینده در زندگی آماده می‌سازد.» صحیح می‌باشد.
در سایر گزینه‌ها آمده است:

(۱) وقتی که دانش‌آموز آن‌را از روی عشق و شوق انتخاب کند!!

(۲) وقتی که گروهی از دانشمندان و صاحبان اندیشه در آن وارد شوند!!

(۳) وقتی که دانش‌آموزانش بپشند که فقر و سختی شیرین است!!

۱۷۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. با عنایت به آن چه در متن آمده است، در می‌یابیم که این گزینه «هنگامی که انسان هیچ اراده‌ای و تلاشی ندارد. جایز است که ناامید گردد.» صحیح است.

۱۷۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم متن به این گزینه نزدیک‌تر است «درختانی که میان سنگ‌ها می‌رویند، قوی‌ترند از آن‌چه که در باغ می‌روید، لذا انسان این‌گونه است.» در سایر گزینه‌ها آمده است:

(۱) هر کس طعم تلخی و درماندگی را بچشد، همگی این‌ها از نردبان موفقیت بالا می‌روند و به آرزوهایشان می‌رسند!!

(۳) کسانی که در رفاه به دنیا می‌آیند و طعم فقر را احساس نمی‌کنند هرگز در زندگیشان موفقیت را نمی‌بینند!!

(۴) فقر انسان را به درجات بالا می‌رساند پس ما باید به آن اهتمام بورزیم و اجازه‌ی زوال به آن ندهیم!!

۱۷۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری صحیح کلمات در عبارت مورد سؤال، این گونه است:
«الَّذِينَ وُلِدُوا فَقَرَاءً وَ لَازِمَتَهُمُ الْفَاقَةُ... وَلَكِنْ اسْتَطَاعُوا أَنْ يَصِلُوا إِلَىٰ دَرَجَاتٍ لَمْ يَتَصَوَّرُوا أَبْنَاءَ الْغَنَى.»: وُلِدُوا: فعل ماضی مجهول، فُقَرَاءً: حال مفرد و منصوب، لَازِمَتُ: فعل ماضی، الْفَاقَةُ: فاعل و مرفوع، اسْتَطَاعُوا: فعل ماضی، أَنْ: از حروف ناصبه مبنی بر سکون، يَصِلُوا: فعل مضارع منصوب به حذف نون اعراب، إِلَىٰ: حرف جرّ مبنی بر سکون، دَرَجَاتٍ: مجرور به حرف جرّ، لَمْ: از حروف جازمه مبنی بر سکون، يَتَصَوَّرُوا: فعل مضارع مجزوم، هَا: ضمیر متصل مبنی بر سکون، أَبْنَاءُ: فاعل و مرفوع، الْغَنَى: مضاف الیه و مجرور به اعراب تقدیری (زیرا که اسم مقصور است).

۱۷۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری صحیح کلمات در عبارت مورد سؤال، این گونه است: «تَحَيَّرَ الْجَمِيعُ مِنْ كَلَامِهِ الْفَصْلِ فَسَأَلُوا عَنْ حَيَاتِهِ وَ عَنِ الْمَدْرَسَةِ الَّتِي تَلَقَّى فِيهَا دُرُوسَهُ، فَأَجَابَ قَدْ دَرَسْتُ فِي مَدَارِسَ عَدِيدَةٍ»: تَحَيَّرَ: فعل ماضی مبنی بر فتحه بر وزن تَفَعَّلَ، الْجَمِيعُ: فاعل و مرفوع، مِنْ: حرف جرّ مبنی بر سکون، الْفَصْلِ صفت و مجرور به تبعیت از موصوف، فَ: حرف عطف مبنی بر فتحه، سَأَلُوا: فعل ماضی، عَنْ حرف جرّ مبنی بر سکون، حَيَاةٍ: مجرور به حرف جرّ، هِ: ضمیر متصل مبنی بر کسره (در این‌جا)، وَ: حرف عطف مبنی بر فتحه، عَنِ: حرف جرّ مبنی بر کسره (در این‌جا)، الْمَدْرَسَةِ: مجرور به حرف جرّ، الَّتِي: اسم موصول خاص مبنی بر سکون، تَلَقَّى: فعل ماضی از باب تَفَعَّلَ، فِي: حرف جرّ مبنی بر سکون، هَا: ضمیر متصل مبنی بر سکون، دُرُوسَهُ: مفعول به و منصوب، هُ: ضمیر متصل مبنی بر سکون، فَ: حرف عطف مبنی بر فتحه، أَجَابَ: فعل ماضی مبنی بر فتحه، قَدْ: حرف تحقیق مبنی بر سکون، دَرَسْتُ: فعل ماضی مبنی بر سکون، بَارِزٌ «ت» فاعل آن و محلاً مرفوع، فِي: حرف جرّ مبنی بر سکون، مَدَارِسَ: (اسم غیر منصرف = جمع مکسر بر وزن مفاعل) در این‌جا مجرور به حرف جرّ به اعراب فرعی فتحه علامت جرّ، عَدِيدَةٍ: صفت برای «مَدَارِسَ» و مجرور به تبعیت از موصوف اما مجرور به اعراب اصلی کسره است.

۱۷۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. و موارد غلط در سایر گزینه‌ها، عبارتند از: در گزینه‌ی «۱» «لازم» زیرا که فعل متعدی است. و ضمیر «ها»، مفعول به آن می‌باشد. در گزینه‌ی «۲» «لازم، مبنی» و در گزینه‌ی «۴» «من باب تفعیل، مبنی للمجهول، نائب فاعله ضمیر «هُوَ المَسْتَتِر».

۱۷۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. و موارد غلط در سایر گزینه‌ها، عبارتند از: در گزینه‌ی «۱» «للمخاطب» فاعله ضمیر «ت» البارز. در گزینه‌ی «۲» «من باب انفعال، مضاعف، متعدّ، فاعله الضمیر البارز» و در گزینه‌ی «۳» «للغائبة، متعدّ».

۱۸۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. و موارد غلط در سایر گزینه‌ها، عبارتند از: در گزینه‌ی «۱» «ذوالحال أحد الخدم». زیرا که ذوالحال یا صاحب حال در این جا، فاعل جمله یعنی ضمیر مستتر «هُوَ» است. در گزینه‌ی «۳» صاحب حال، ضمیر «ه» فی «سأله» و در گزینه‌ی «۴» ذوالحال «أحد» فی «أحد الخدم».

۱۸۱- گزینه‌ی ۴ با توجه به آنچه در متن آمده ذکر شده (فما نقرأ فی عصرنا الحالی هو الذی کان یستخدم قبل قرون) درمی‌یابیم که گزینه‌ی ۴ صحیح است. (خواننده معاصر می‌تواند آنچه که هزاران سال قبل در عربی تألیف شده است را بدون احساس مشکل ویژه‌ای (خاصی) درک نماید.) در سایر گزینه‌ها آمده است: (۱) وقتی می‌خواهیم آنچه در گذشته در انگلیسی نوشته شده است را بخوانیم و بفهمیم احساس سختی خاصی نمی‌کنیم!! (۲) موضوع تغییر دستور زبان و نحوه‌ی ساختار جملات امری رایج در همه‌ی زبان‌های دنیا است!! (۳) همان‌طور که واژگان می‌میرند و زنده می‌شوند جمله‌ها نیز در همه‌ی زبان‌ها از این قانون عمومی خارج نشده‌اند!!

«زبان عربی همان زبانی است که با برخی ویژگی‌های خاص، برتری می‌یابد، از جمله این‌که روش‌های کلام و ساختار عبارت‌هایش با تغییر سال‌ها و قرن‌ها تغییر نکرده است!

پس آنچه که ما در عصر حاضرمان می‌خوانیم، همان چیزی است که در قرن‌های پیش به کار می‌رفته است و این امر را کم‌تر در بقیه‌ی لغات و زبان‌ها می‌یابیم و تنها علت بروز این پدیده، نزول قرآن کریم به این زبان است. و این مسلماً به این معنا نیست که واژه‌ها تغییر نکرده است. بلکه آن‌ها می‌آیند و می‌روند و بزرگ می‌شوند و می‌میرند و متولد می‌شوند و زنده می‌گردند: اما ساختمان جمله و کیفیت ساختار آن از تغییرات در امان مانده است. و برای بروز این پدیده، نکات مثبت و منفی‌ای وجود دارد، از جمله‌ی نکات منفی آن: تأثیر نپذیرفتن آن در ساختار جمله از زبان‌های دیگر و همگونی آن با زمان است. اما از ویژگی‌های نیکوی آن: پویایی و نظام‌مندی آن از زمانی است که آمده است. پس آن نمرده است، بلکه در ذهن کسی که به این زبان سخن می‌گوید، رسوخ پیدا کرده و ثابت شده است.

و بنابراین، فراگیران متون ادبی این زبان باید توجه کنند به عمق بخشیدن به دریافت‌های زبانی‌شان در هنگام مطالعه‌ی کتاب‌های ادبی و فرهنگی».

۱۸۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در این گزینه آمده است: اگر تغییر می‌کرد در آن هنگام ما قادر به درک و فهم قرآن کریم نبودیم. که بر اساس عبارت (والسبب الوحید لبروز هذه الظاهرة هو نزول القرآن الکریم بهذه اللغة) صحیح می‌باشد. در سایر گزینه‌ها آمده است: (۱) تأثیر نپذیرفتن در ساختار جمله از زبان‌های دیگر و سازگاری‌اش با زمان. (۳) عدم ظرفیت‌های لازم در زبان برای پذیرش این تغییرات!! (۴) و آن (زبان عربی) تغییرات اساسی را تحمل نمی‌کند زیرا با وارد شدن آن‌ها زبان از هم گسیخته می‌شود!!

۱۸۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زبان اگر ساختارش دگرگون شود قطعاً بعد از مدّتی متن‌هایی که براساس آن تألیف شده است، درک نمی‌شود. در سایر گزینه‌ها آمده است: (۱) باعث زنده شدن واژگان جدید و مرگ واژگان کهنه می‌شود!! (۳) باعث می‌شود فراگیران آن به درک ساختارهای قدیمی اصلاً توجهی نکنند!! (۴) باعث می‌شود که زبان‌دانان فرهنگ و میراث خود را بفهمند!!

۱۸۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مقصود از «تعمیق المكتسبات اللغویة التراثیة» «عمق بخشی دستاوردهای زبانی به جای مانده و میراثی چیست؟» که پاسخ آن عبارت است از «نیاز به مرور و مراجعه‌ی کتب‌های قدیمی به جای مانده و فهمیدن و به کار گرفتن آن‌ها»

۱۸۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت ذکر شده به صورت زیر است:

«صِیَاغُهُ عِبَارَاتُهَا كَمْ تَتَغَيَّرُ... فَمَا نَقَرَأُ فِي عَصْرِ نَا»
 مبتدا و مرفوع مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضارع مجزوم مبتدا و مرفوع فعل مضارع مرفوع و فاعله مستتر(نحن) جار مجرور مضاف‌الیه و مجرور محلاً و مرفوع محلاً

الحَالِيَّ هُوَ الَّذِي كَانَ يُسْتَعْدَمُ قَبْلَ قَرُونٍ
 نعت و مجرور بالتبعیة ضمیر الفصّل خبر مفرد و مرفوع محلاً من الافعال الناقصة فعل مضارع مرفوع فعل مجهول و نائب فاعله «هو» المستتر والجمله فعلیة خبر «كان» محلاً منصوب

دو جمله‌ی «نقرأ فی عصرنا الحالی» و «كان يُستَعدَمُ» جمله صیله هستند که محلی از اعراب ندارند.

۱۸۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت ذکر شده به صورت زیر است:

«هُنَاكَ سَلْبِيَّاتٌ وَ اِيْجَابِيَّاتٌ لِبُرُوْزٍ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ»
 خبر مقدم مرفوع محلاً مبتدا مؤخر و مرفوع معطوف و مرفوع بالتبعیة جار و مجرور مضاف‌الیه و مجرور محلاً نعت و مجرور بالتبعیة «مفعول‌فیه منصوب محلاً»

فَمِنْ جُمْلَةٍ سَلْبِيَّاتٍ هَا عَدَمٌ تَأْتِي هَا
 جار و مجرور مرفوع مضاف‌الیه و مجرور مضاف‌الیه و مجرور محلاً مبتدا مؤخر و مرفوع مضاف‌الیه و مجرور محلاً و مجرور و مجرور مقدم مرفوع محلاً

۱۸۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ به دلیل «مضاعف و متعدی و حال و...» گزینه‌ی ۳ به دلیل «مضاعف» و «للمخاطب» و گزینه‌ی ۴ به دلیل «تفعیل و خبر و مرفوع محلاً» نادرست است.

۱۸۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ به دلیل «معتل و اجوف، نعت و مرفوع محلاً» گزینه‌ی ۲ به دلیل «لازم و خبر» و گزینه‌ی ۳ به دلیل «نائب فاعله الضمیر المستتر و خبر مرفوع» نادرست است.

۱۸۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۲ به دلیل «من باب تفعیل، نکره» گزینه‌ی ۳ به دلیل «منقوص»، گزینه‌ی ۴ به دلیل «مصدره تعلیم» نادرست است.

۱۹۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. دوست همان ... ۱) کسی است که در ناملايمات کمک است! (درست است)، ۲) صاحب گنج ارزشمندی است! (نادرست است) ۳) همدم روزهای وحشت است! (درست است)، ۴) ستاره‌ای است که انسان به وسیله‌ی آن هدایت می‌شود! (درست است)

ترجمه‌ی متن: بی‌شک دوست باوفا گنج گران‌بهایی است، به‌دست آوردنش سخت است، پس این (دوست) در بسیاری از زمان‌ها بهتر از برادر است! پس او در سختی وسیله و هدایتی است و در تاریکی روزها نور و در سختی‌ها یاور است. و دوستی خالص نمی‌باشد مگر آن‌گاه که از شائبه‌ی تکبر خالی شود. پس هیچ معنایی برای دوستی نیست زمانی که قلب احساس درد نمی‌کند آن‌گاه که دوست دچار چیزی می‌شود که او را به درد می‌آورد.

سختی‌ها محکمی (وسیله سنجشی) برای برادری است، و دوست باوفا تنها در سختی‌ها شناخته می‌شود و تنها (به هنگام) نیاز آزمایش می‌شود، آن‌گاه که انسان در فراوانی است دوستان از هر طرف به‌سوی او می‌آیند، بلکه گاهی دشمن، دوست می‌شود، ولی وقتی که نعمت او کم شد، به اطرافش نگاه می‌کند درحالی که به‌دنبال آن دوستان می‌گردد پس اثری از آن‌ها نمی‌یابد! به هر حال (انسان‌های) با اخلاص اندک و چاپلوسان بسیارند!

پس انسان باید در زمینه‌ی دوستی آگاه باشد و باید بداند که دوست حقیقی کسی است که وقتی (سختی را) گفت راست بگوید و آن‌گاه که خواسته شود، پاسخ دهد. پس صداقت به‌وسیله حوادث به لرزه نمی‌افتد و حوادث روزها آن را ضعیف نمی‌کند!

۱۹۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بر اساس متن است چه وقت دشمن، به دوست تبدیل می‌شود؟ هنگامی که ...

۱) انسان از نعمت‌ها بهره‌مند شود! (درست است)، ۲) اخلاق انسان و کارهای او پاک باشد! (نادرست است)

۳) دشمن خودخواهی در ما نبیند! (نادرست است) ۴) موهبت‌های دشمن زیاد شود و توقع کمک ما را داشته باشد! (نادرست است)

۱۹۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وصفی را که در متن درباره‌ی دوست نیامده است، تعیین کن:

۱) برتر از برادر برای انسان است! (درست است)، ۲) وقتی که او را برای کاری صدا می‌زنی گوش می‌دهد و جواب می‌دهد! (درست است) ۳) دوست خود را بر خود ترجیح می‌دهد! (درست است)، ۴) در غیبت و حضور به ما احترام می‌گذارد! (نادرست است)

۱۹۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تعیین کن آنچه را به مفهوم متن ربطی ندارد:

۱) تو باید در همه‌ی کارها، صادق باشی. (به مفهوم متن، ارتباط ندارد). ۲) بعد از آزمایش کسی، نکوهش یا ستایش کن! ۳) خداوند به سختی‌ها پاداش خیر دهد به‌وسیله‌ی آن‌ها، دوستم را از دشمنم شناختم. ۴) و هیچ خیری در دوستی شخصی دو رنگ نیست، وقتی که باد می‌وزد، به سمتی می‌رود که (باد) می‌وزد.

۱۹۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری (تشکیل) عبارت، به‌صورت زیر است:

«لا»	مَعْنَى	لِلصِّدْقَةِ	إِذَا	لَمْ	يَنْبُضِ	الْقَلْبُ	بِشُعُورِ	الْأَلَمِ
«لا» النافية للجنس اسم «لا» النافية للجنس جار ومجرور وخبر مفعول فيه	مفعول فيه	فعل مضارع و مجزوم	فاعل و مرفوع	جار ومجرور مضاف اليه و مجرور	فعل مضارع و مجزوم	فعل مضارع و مجزوم	فعل مضارع و مجزوم	فعل مضارع و مجزوم
عند	ما	يُصَابُ	الصدق	بما	يُولِئُهُ			
مفعول فيه و منصوب زائده	فعل مضارع مرفوع مجهول	نائب الفاعل و مرفوع	جار ومجلا مجرور	فعل مضارع مرفوع و فاعله مستتر «هو» / مفعول به في محل النصب				

۱۹۵- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت گذاری (تشکیل) عبارت، به صورت زیر است.

اِذَا	كَانَ	الْمَرْءُ	فِي	نِعْمَةٍ	يَأْتِي	الْأَصْدِقَاءَ
مفعول فيه في محل النصب من الأفعال الناقصة اسم كان و مرفوع	جائز و مجرور خير «كان» في محل النصب	فعل مضارع و مرفوع تقدیراً	فاعل و مرفوع			
إِلَيْهِ	فِي كُلِّ	جَانِبٍ	بَلٍ	قَدْ	يَنْقَلِبُ	الْعَدُوَّ
جائز و مجرور و في محل الجزاء جار	مجرور مضاف اليه و مجرور حرف عطف	حرف تقليل	فعل مضارع و مرفوع	فاعل	مفعول به ثان و منصوب	صديقاً

۱۹۶- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۱» به دلیل «مزیّد ثلاثی من باب افعال» و مبنی للمجهول و نائب فاعله ضمیر «هو» المستتر، گزینه ی «۲» به دلیل مزیّد ثلاثی گزینه ی «۳» به دلیل «مبنی» و مجزوم محلاً نادرست هستند.

۱۹۷- گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۱» به دلیل مضاعف و فاعله «ضمیر» هی المستتر گزینه ی «۳» به دلیل باب تفعل و مجزوم بحرف «لا»، و گزینه ی «۴» به دلیل «مضاعف» و لازم نادرست هستند.

۱۹۸- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۱» به دلیل نائب فاعل لِفعل «قَلَّ» گزینه ی «۲» به دلیل نائب فاعل و گزینه ی «۴» به دلیل اسم مفعول و مصدر «خلوص» نادرست است که مصدر آن «اخلاص» صحیح می باشد.

۱۹۹- گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال مطرح می کند: عاقل همان کسی است که خود را برای برخورد با سختی ها عادت می دهد. چرا؟: زیرا: ... گزینه ی «۳» میگوید: شادی ادامه نمی یابد.

هرکس که در دنیا زندگی می کند به ناچار می بیند آن چه را که زندگی را پاکیزه می نماید یا تیره می گرداند! هر سختی که بر قومی وارد گردید، بعد از سختی آن، رفاه و آسایش است. انسان عاقل کسی است که خود را برای برخورد با سختی ها عادت می دهد. باید ایمان داشته باشیم که انسان برای خود ضرر و یا سودی را دارا نمی باشد اگرچه تلاش کند که سرانجامش در نهایت حکمت و دانایی باشد. آری! بسیاری از مردم وجود دارند که تلاش می کنند زندگی شان را تماماً شادی و سرور دائم قرار دهند، در آن نعمت هایی است که روزها (روزگار) آن را تیره و تار نمی کنند.

و این چیزی است که ممکن است تا حدی به تحقق برسد، ولی ما نمی شناسیم در میان کسانی که قبل از ما بودند کسی را که توانسته باشد، این آرزو را به تحقق برساند! انسان در بسیاری از مواقع برگی در حمله ی بادهای است. هنگامی که انسان به همه ی اینها ایمان بیاورد در سختی مایوس نمی شود و در آسایش دچار غرور نمی شود. کشتی زندگی، در یک زمان بالا می رود و در زمانی دیگر فرود می آید و عاقل همان کسی است که با این بالا رفتن ها و فرود آمدن ها نمی لرزد و نمی لغزد.

۲۰۰- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۱» خطا است زیرا می گوید: هرچه سختی و گرفتاری سخت باشد، گشایش از انسان دور می شود. در حالی که برعکس است یعنی اگر سختی زیاد گردد بعد از آن آسانی و راحتی به دست می آید.

۲۰۱- گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. جمله می گوید: انسان در بسیاری از مواقع همانند برگی است در حمله بادهای. گزینه ی «۱» می گوید: «انسان تدبیر می کند و خداوند تقدیر می نماید.» که در استنباط از جمله صحیح است.

۲۰۲- گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ی «۴» می گوید: هنگام سختی ها برادران شناخته می شوند. که با مفهوم متن درک مطلب مناسبتی ندارد.

۲۰۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری بدین ترتیب است:

«مَنْ عَاشَ فِي الدُّنْيَا فَلَا يَدُّ أَنْ يَرَى مِنَ الْعَيْشِ مَا يَصُفُّوْهُ وَ مَا يَتَكَدَّرُوْهُ»
 اسم شرط (مبنی بر سکون) فعل ماضی (مبنی بر فتحه) تقدیراً مجرور اسم لای نفی جنس حرف ناصبه‌ی جاز و مجرور فعل مضارع (مبنی بر فتحه) فعل مضارع مرفوع (مبنی بر فتحه) مرفوع تقدیراً

۲۰۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری، بدین ترتیب است:

«أَنَّ الْإِنْسَانَ لَا يَغْلِبُكَ لِنَفْسِهِ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَ إِنْ حَاوَلَ أَنْ تَكُونَ عَاقِبَتُهُ»
 اسم اَنْ منصوب فعل مضارع مجرور به حرف جر مفعول به و منصوب معطوف و منصوب حرف شرط (مبنی بر سکون) (مبنی بر فتحه) و مبنی بر سکون منصوب ماضی از حروف ناصبه ماضی اسم کان و منفی و مرفوع بالتبعیة (مبنی بر سکون) (مبنی بر فتحه) و مبنی بر سکون منصوب مرفوع

فِي مُنْتَهَى (بر وزن مُفْتَعَل) - الْحِكْمَةُ (مضاف الیه و مجرور)

۲۰۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: ۱ ← لازم، ← فاعله، ۳ ← «مَنْ» ← فاعله «هو» المستتر، ۴ ← متعدی

← لازم - خبر و مرفوع محلاً ← فعل و فاعله «هو» المستتر و فعل شرط و مجزوم محلاً.

۲۰۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: ۱ - من باب تَفَعَّل ← من باب تَفَعَّل، ۳ - معتل و مضاعف ← معتل

و اجوف، ۴ - فاعله «نفس» ← فاعله ضمیر «هو» المستتر.

۲۰۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ردّ سایر گزینه‌ها: ۲ - مفعول فیه او ظرف للزمان و منصوب ← فاعل و مرفوع، ۳ -

ظرف للزمان و منصوب ← فاعل و مرفوع، ۴ - مشتق و اسم زمان ← جامد (مفرد: اليوم)

۲۰۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «ستمگر چه زمانی از ظلم دست می‌کشد؟»

(۱) وقتی که احساس کند که مخاطبش از او ظالم‌تر است.

(۲) وقتی که بفهمد که مخاطب چیزی که به درد او بخورد، ندارد.

(۳) وقتی که بخواهد به او ترحم و دلسوزی کند.

(۴) وقتی که بداند که نمی‌تواند مخاطبش را شکست بدهد.

ترجمه متن: مردم بر اساس طبیعتشان به خار نزدیک نمی‌شوند به خاطر ترس از جانشان و اذیت (آن) خار. ولی آن‌ها بر اساس طبیعت خصومت‌جویانه‌شان، هیچ‌وقت از پاره کردن و از بین بردن زیباترین گل، اجتناب نمی‌ورزند. زیرا مطمئن هستند که گل سلاحی ندارد تا از خودش دفاع کند و برای همین، هنگامی که دارویی را برای یکی از پادشاهان در زمان بیماری‌اش آوردند، که در آن گوشت بود، دارو را مورد خطاب قرار داد و گفت: تو را ضعیف و ذبح کردند و گرنه چرا شیر را ذبح نمی‌کنند؟ پس در این دنیایی که قانون جنگل حاکم است و حکومت‌ها فقط بر اساس میل‌ها و هوس‌هایشان عمل می‌کنند، باید قوی باشیم، زیرا دشمنان فقط از نیرو و قوت می‌ترسند. حکومت‌های استعمارگر حتی برای یک‌بار به حقوق ملت‌ها در آزادی و استقلال خود معترف نیستند مگر بعد از انقلاب‌هایی که در آن جوی خون راه می‌افتد و این قانونی است که در رابطه‌ی دولت‌ها جریان دارد.

۲۰۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (۱) اگر هدف مصالح شخصی تسلط بر رابطه‌ها باشد باید قوی باشیم.

(۲) اگر حکومت‌ها بر اساس اخلاقیات بنا شوند، پس در این هنگام نیازی به تقویت گفتارمان نیست. (۳) ستمگر به محض این که بفهمد که مخاطبش نیرومند است، دست از ستم خود برمی‌دارد. (۴) هوس‌ها و خواسته‌های انسان اگر پرورش پیدا نکند به دشمنی و ظلم خواهد رسید.

۲۱۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «چرا باید نیرومند باشیم؟»: زیرا

(۱) عقل به پیروزی کسی که نیرومندتر است، حکم می‌کند. (۲) زندگی بر محور غلبه‌ی «قوی» بنا شده است. (۳) عدم قدرت پیوسته باعث چیرگی گروه‌های نیرومند می‌شود. (۴) روابط بین حکومت‌ها بر اساس عقل و قانون بنا نشده است. بر اساس متن: قانون، «قوی، ضعیف را می‌خورد». بین جریان دارد.

۲۱۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بر اساس متن، قانون «قوی، ضعیف را می‌خورد». بین جریان دارد.

۲۱۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۲) تَمَلِك (ص: تَمَلِكُ، مضارع مرفوع) (۳) وردة (ص: وردة، مضاف الیه) (۴) تَمَلِك (ص: تَمَلِكُ)

۲۱۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) حَقُّ (ص: حَقُّ، مضاف تئوین نمی‌گیرد). - الشعوب (ص: الشعوب، مضاف الیه). (۳) المستعمرة (ص: المُسْتَعْمِرَةُ، اسم فاعل) - حَقُّ (توضیحات گزینه‌ی ۱) - حریتها (ص: حریتها، مجرور به حرف جر). (۴) استقلال (ص: إِسْتِقْلَالٌ، معطوف به مجرور)

۲۱۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۲) حال و ... (ص: خیر و محلاً مرفوع) (۳) نعت و ... (مانند گزینه‌ی ۲) (۴) مبنی للمجهول (ص: للمعلوم) - نائب فاعله (ص: فاعله)

۲۱۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) معتل اجوف (ص: صحیح) (۲) من باب تفاعل (ص: من باب مفاعلة) (۴) للمخاطب (ص: للغائبه)، مبنی للمجهول (ص: مبنی للمعلوم)، نائب فاعله (ص: فاعله هی المستتر)

۲۱۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. موارد نادرست: (۱) خبره «خاطب»: ص: خبره «فیه». (۲) مشتق و ص: جامد. (۳) خبره ص: خبره «فیه».

۲۱۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) از آن‌ها نه اذیت و نه بدی‌ای ندیده‌ایم! (۲) مشاهده می‌کنیم که آن‌ها با جدیت و تلاش، کار می‌کنند! (۳) از آن‌ها دروغی در وعده‌هایشان ندیده‌ایم! (۴) از آن‌ها چیزهای بیش‌تر از آنچه توقع داریم، می‌بینیم.

ترجمه‌ی متن: «مردم سه دسته‌اند: اولین آن‌ها پُر حرفی که فقط حرف می‌زند: دومی سخن می‌گوید و به دنبال سخن، کار انجام می‌دهد. سومی با کار خودش مردم را غافل‌گیر می‌کند (کار انجام می‌دهد) بدون این‌که قبل از وقوع کار، سخن بگوید.

(گروه) اولی شبیه طبل توخالی است که از آن، به جز صدا در نمی‌آید و آن‌ها بسیارند. دومی می‌فهمد آنچه را که باید انجام دهد. پس بیان می‌کند آنچه را که انجام می‌دهد. البته او فخر فروش و مَنّت‌گذار است. گروه سوم تعدادشان در میان مردم، کم است. او بر انجام کارهایش از پنهان کردن کمک می‌گیرد و کار با سکوت را ترجیح می‌دهد. و این همان بهترین مردم است و ما به این‌ها نیازمندیم. چه بسیار اشخاصی را دیده‌ایم که سخنان زیبا و وعده‌های فریبنده بیان می‌کنند. اما مدتی بعد، راز آنان فاش می‌شود و دروغ آن‌ها آشکار می‌گردد. یا این‌که آن‌ها را می‌بینیم که برای تحقق یافتن وعده‌هایشان تلاش می‌کنند. اما توقع دارند که سخن نگوئیم، جز این‌که کارهای آن‌ها را بستاییم.»

۲۱۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) منافق به گروه‌های مجموعه‌ی اول شبیه است. (۲) خسارت جامعه از مجموعه‌ی دوم بیش‌تر و شدیدتر است. (۳) جماعت اوّل از نظر تعداد در جوامع انسانی بیش‌تراند. (۴) جماعت سوّم مزدی از مردم توقع ندارند (بر خلاف جماعت دوم).

۲۱۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) کسی که خودش را اکرام نکند، مورد اکرام قرار نمی‌گیرد پس او در زندگی‌اش مورد احترام قرار نمی‌گیرد. (۲) قبل از بارش باران، رعد و غرّش نمی‌کند و سر و صدایی، قبل از انجام کار رخ نمی‌دهد. (۳) و جهالت این است که جاهل را بزرگ بداری به‌خاطر لباسش و زیبایی چهره‌اش. (۴) زیاد کار انجام بده و به خداوند متوسّل شو و عجله نکن، پس قطعاً ناتوانی در عجله کردن است.

۲۲۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «زبان عمل گویاتر از زبان سخن است.» که تأکید بر «بیش‌تر عمل کردن و کم‌تر سخن گفتن» دارد. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۲) «حقارت انسان در زیادی کلامش است.» (گزینه‌ی ۳) «خاموشی، زینت و سکوت، سلامت است. پس هنگامی که سخن می‌گویی، پُرگو باشد.» (گزینه‌ی ۴) «هرگز مگو اصل و نسب من (به اصل و نسب خود مناز)، اصل و نسب جوانمرد فقط آن چیزی است که به دست آورده است.»

۲۲۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علّت ردّ سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) «بین» مفعولّ فیه است و باید منصوب باشد. گزینه‌ی ۲) «قضاء» مضاف واقع شده است و تنوین نمی‌گیرد. گزینه‌ی ۴) «قلیل» خبر است و باید مرفوع باشد.

۲۲۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علّت ردّ سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) «مادحون» نادرست می‌باشد. چون «ن» جمع مذکر سالم همواره مفتوح است. ص: «مادحون». گزینه‌ی ۲) «تَحَقَّقَ» نادرست می‌باشد، با توجه به معنی مصدر است ص: «تَحَقَّقَ». گزینه‌ی ۴) «نتکلم» نادرست می‌باشد، چون مضارع منصوب است ص: «تَتَكَلَّمُ».

۲۲۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علّت ردّ سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) مبنی للمجهول / نائب فاعل. گزینه‌ی ۲) مضاعف / گزینه‌ی ۳) من باب تفعل نادرست است.

۲۲۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. علّت ردّ سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۲) «للمتکلم وحده» / فاعله ضمیر «أنا» گزینه‌ی ۳) «لازم» گزینه‌ی ۴) «أجوف» نادرست می‌باشد.

۲۲۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علّت ردّ سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱) ممنوعٌ من الصرف / منصوب، گزینه‌ی ۳) مشتقّ (صفة مشبّهة) / فاعل لفعل «یصدر»، گزینه‌ی ۴) مؤنث / المستثنی منه «الطبل» نادرست می‌باشد.

۲۲۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. منظور از عبارت «وقت همان ماده‌ی اولیه در دست انسان است.» (۳) در حقیقت انسان مسئول در خوب استفاده کردن از وقت یا بد استفاده کردن از آن است.

ترجمه‌ی متن درک مطلب: «وقت همان ماده‌ی اولیه در دست انسان است چون چوب در دست نجار و برای همین باید او (انسان) بر آن حریص باشد و نیکو آن را به کار ببرد و خردمند ارزش وقت را برگرفته از نیاز شدیدش به آن می‌شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه‌ها و ثانیه‌ها شمرده می‌شود. پس باید برای این دقیقه‌ها ارزش والایی باشد و پدیده‌ی پایبند نبودن به قرارهای زمانی از نمونه‌های رایج بین مردم است. پس پایبند بودن به وقت و قرارها در هر انسانی ظاهر می‌شود که به راستی و اراده‌ی قوی داشتن متّصف است. زیرا انسان بی‌توجه همان کسی است که وقتش را بدون فایده ضایع می‌کند، پس زندگی‌ش بد می‌شود. پس وظیفه‌ای که ما را در بر می‌گیرد این است که عادت پایبندی به قرارها را از کودکی در وجود کودکان قرار دهیم (ایجاد کنیم) تا وقتی که بزرگ شدند این عادت را ثابت و پایدار که ممکن نباشد شرایط آن را تغییر دهد ببینند و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم می‌شود و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش زندگی می‌کنند.»

۲۲۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. چه کسی پایبند قرارهای زمانی است؟ (۱) راستگو و باارده

۲۲۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چرا نادان ارزش وقت را نمی‌داند؟ زیرا او (۴) درک نکرده است که وقت از دست می‌رود. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) به وقت در زندگی‌اش احتیاج ندارد. (۲) متّصف به راستگویی نیست. (۳) نظم در کارهایش حکمران نیست.

۲۲۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. چه بسا شرایط باعث ظهور پدیده‌ی خُلف وعده (ها) شود. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) ارزش وقت برای همه‌ی گروه‌های ملت برتر، یکسان است. (۳) کودکان، قرارهای زمانی را بهتر از بزرگسالان مراعات می‌کنند. (۴) قانون همان، عامل ممتاز برای ترویج پایبند بودن به وقت است.

۲۳۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری: الْمُحَافَظَةُ عَلَى الْوَقْتِ وَ الْعُهُودِ الزَّمَانِيَّةِ تَطَهَّرُ فِي كُلِّ إِنْسَانٍ أَصْفَافًا بِالصِّدْقِ. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) انسان (باید تنوین بگیرد). (۲) تَطَهَّرُ (بی‌دلیل مجزوم شده است). (۳) الْوَقْتِ («ال» و تنوین با هم؟!)

۲۳۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری: الْعَاقِلُ يَعْرِفُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ مَعْرِفَةً نَاتِجَةً مِنْ حَاجَتِهِ الشَّدِيدَةِ إِلَيْهِ. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) معرفة (باید تنوین بگیرد). (۳) قِيَمَةً (مضاف است و نباید تنوین بگیرد). (۴) نَاتِجَةً (صفت است برای «معرفة» و باید به تبعیت از آن منصوب شود).

۲۳۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تَكون: فعل مضارع للغائبة - معتل واجوف - مجرد ثلاثی - معرب / فعل منصوب به حرف «أن» و من الأفعال الناقصة. خطاها در سایر گزینه‌ها: (۱) الأفعال المشبهة بالفعل. (۲) للمخاطب (۴) اسم ضمیر «هی» المستتر

۲۳۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کبروا: فعل ماضٍ - للغائبين - مجرد ثلاثی - مبني على الضمة - لازم - مبني للمعلوم - صحيح / فعل و فاعله ضمير «واو» البارز، و الجملة فعلية. خطاها در سایر گزینه‌ها: (۱) متعدّد - علامة جزمه حذف نون الإعراب، (۲) مبني للمجهول / نائب فاعله، (۳) معتل و ناقص

۲۳۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زنبور عسل یک زندگی اجتماعی دارد که هنگام بروز مشکلات مصداق‌های آن بروز پیدا می‌کند. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) تا الآن ثابت نشده که حشرات از نیروی فکر بهره می‌برند. (۳) هنگامی که کندو به مشکلی دچار شود، پس قطعاً گروه‌های زنبور عسل در کنار کارهای عادی‌شان، به کمک دیگران می‌پردازند. (۴) هنگامی که کندو با خطر روبه‌رو می‌شود، همه‌ی گروه‌های زنبور عسل به کمک کردن می‌پردازند تا این که کندو با خطر روبه‌رو نمی‌شود.

ترجمه‌ی درک مطلب: «بسیاری فکر می‌کنند که تنها غریزه در پس رفتار حشرات است. (تنها با غریزه عمل می‌کند) اما دانشمندان در خلال تجربه‌هایشان ثابت کرده‌اند که حشرات نیز از نیروی فکر استفاده می‌کنند و غریزه همه چیز نیست مثلاً زنبور وقتی متوجه می‌شود باد می‌وزد کارش را رها می‌کند تا از کندویش مراقبت کند تا این که نیفتد! معروف است که کندوی عسل تعدادی سرباز دارد که کار آنها فقط مواظبت از کندو است اما وقتی کندو در معرض ویرانی یا خشک شدن قرار می‌گیرد گروه دیگری از زنبورها در کنار گروهی که وظیفه‌ی نگهداری را دارند وارد کار می‌شوند و حال آن که فعالیت غریزی خود را رها کرده تا به استحکام کندو یا آوردن آب کمک کنند! و اگر غریزه تنها مسئول این رفتار باشد پس عقلانی است که همه آن‌را انجام دهند اما می‌بینیم که تنها گروه کوچکی آن‌را انجام می‌دهند.»

۲۳۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین دلیل برای اثبات پدیده‌ی تعقل (۳) گاهی حشرات کارشان را رها کنند و به کار دیگری بپردازند! ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) مراقبت کردن کندو هنگام طوفان تا این که سقوط نکند. (۲) احساس مسئولیت مقابل خراب شدن کندو یا نبود آب. (۴) مبادرت همه به آنچه که واجب است در مقابل سقوط کندو.

۲۳۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مشاهدات دانشمندان علتی برای زوال اندیشه‌ی تسلط غریزه بوده است. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۲) نیروی اندیشیدن نزد حیوانات، از آنچه که در انسان است، متفاوت نیست. (۳) هیچ شکمی نیست که اندیشیدن وجود دارد ولی ضعیف‌تر از غریزه است. (۴) حیوانات نیروی غریزی‌ای دارند که بر نیروی عقل غلبه می‌کند.

۲۳۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هرکس به چیرگی غریزه بر تمام فعالیت‌های حیوانات اعتقاد دارد باید اختلافی در فعالیت‌های مجموعه‌ی واحدی از حیوانات نبیند. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) تعارض واضحی در رفتار حیوانات با دیگران مشاهده کند. (۳) موضوع کمک کردن حیوانات به دیگران را هنگام بروز سختی‌ها انکار کند. (۴) قبول کند که حیوانات در شرایط مختلف به یک اسلوب عمل نمی‌کنند.

۲۳۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری عبارت: «أُبْتُوا خِلَالَ (ظرف) تَجَارِبِهِمْ أَنَّ الْحَشْرَاتِ (اسم) إِنَّ و منصوب بالكسرة) تَسْتَفِيدُ مِنْ قُوَّةِ الْفِكْرِ و أَنَّ الْعَرِيْزَةَ كَيْسَتْ كُلَّ (جز كَيْسَ و منصوب) شَيْءٍ. خطاها: (۱) قُوَّة (مضاف است و نباید تنوین بگیرد) (۲) كُلُّ (۳) تَجَارِبِ

۲۳۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری عبارت: «عِنْدَمَا يَلْحَظُ أَنَّ الرِّيحَ تَعْصِفُ، يَتْرُكُ عَمَلَهُ لِيُؤَاظِبَ (مضارع منصوب) خَلِيَّتَهُ كَيْ لَا تَسْقُطَ.» خطاها: (۲) يَلْحَظُ (باید معلوم باشد نه مجهول) (۳) عَمَلَهُ (۴) يُؤَاظِبُ

۲۴۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اُتَبُّوا: فعل ماضٍ - للغائبین - مزید ثلاثی من باب افعال - مبنی - متعدّ - مبنی للمعلوم - صحیح / فعل و فاعله ضمیر الواو البارز و الجملة فعلیة و خبر «لکن» مرفوع محلاً . خطاها: (۱) افتعال (۲) لازم / منصوب محلاً (۳) معرب

۲۴۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تَتَعَرَّضُ: فعل مضارع - للغائبة - مزید ثلاثی من باب تَفَعَّلٌ - معرب - لازم - مبنی للمعلوم - صحیح / فعل مرفوع و فاعله «الخلیة» و الجملة فعلیة. خطاها: (۱) تفعیل (۲) مضاعف / ضمیر (هی) المستتر (۴) للمخاطب

۲۴۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. السلوک: (اسم - مفرد مذکر - جامد - معرب - معرفه - منصرف / عطف بیان و مجرور بالتبعية لمبتوعه «هذا» . خطاها: (۲) بدل و مرفوع بالتبعية للمبدل منه . (۳) جمع تکسیر / نعت (۴) ممنوع من الصرف / مرفوع

۲۴۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. زیرا طبق متن، هنگامی طمع دشمنان بر ما آشکار می‌شود که علت‌های استحکام صف‌های ملت، ضعیف شده باشد.

ترجمه‌ی متن: «بسیاری از ما به (خطاها و گناه‌های) کوچک، توجه نمی‌کنند و به‌خاطر خطا و غفلت خودشان (از آنها) درس و پند نمی‌گیرند مگر پس از آن‌که اذیت و ناراحتی بر آنان وارد شود. پس به‌سوی تلافی و جبران آن‌چه که از آنان سر زد می‌شتابند، اما هیچ موفقیتی نمی‌یابند و به نتیجه‌ای نمی‌رسند! علتش این است که آنان، کار را (به‌خوبی) مدیریت نکردند به این سبب که آن (کار) به اعتقاد ایشان کوچک و بی‌اهمیت بود و شایستگی توجه و عنایت را نداشت! و بسیاری از اتفاقات تلخی که در میان دوستان و نزدیکان می‌افتد، غالباً از علت‌های ناچیز و کم‌اهمیتی به‌وجود می‌آید، که اگر اشخاص درگیر با آنها پیش از این‌که بزرگ شود به حلّ آنها بشتابند، بی‌شک از میان می‌رود و ناپدید می‌گردد، بی‌آن‌که اثر دردناکی را برجای بگذارند، یا این‌که به بدی بزرگی منتهی شود! و ملت (مردم)، مانند فرد هستند، اگر کارهای آنان، رها گذاشته شود (و به آنها بی‌توجهی شود)، (خطاهای) کوچک، بزرگ می‌شود پس در صف‌های آنان، نگرانی و شکاف، نفوذ می‌کند و (در نتیجه) دیگران نسبت به آنان، طمع می‌ورزند.»

۲۴۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) واجب است که تلاش کنیم تا این‌که مرتکب خطائی نشویم. (۲) لازم است که آنها را رها کنم تا این‌که بزرگ شمرده نشوند. (۳) برای از بین بردن آنها و جبران آن هنگامی که از ما سر می‌زند تلاش می‌کنیم. (۴) اندیشیدن، تا این‌که اسباب شکل گرفتن آنها را بیابیم، برای این‌که از آنها دوری کنیم.

۲۴۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) سبب همه‌ی اختلافات، امر کوچک حقیری است. (۲) برطرف کردن کارهای بد بزرگ، آسان‌تر از بوجود آوردن آن است. (۳) هنگامی که خطای کوچکی بزرگ شود، پس درست کردن آن ممکن نیست. (۴) علت توجه ما به سایر کارها، خطا و غفلت ماست.

۲۴۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. زیرا که «بزرگ‌ترین گناه، کوچک شمردن گناه است». ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) پس هرکس بخوابد، زندگی منتظر او نمی‌شود. (۳) برترین بزرگی، حقیر شمردن کارهای بد است. (۴) بزرگی بر کسی که نخوابد، درنگ می‌کند.

۲۴۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ملاحظه می‌شود در گزینه‌ی «۱» (الالتفات) مفعول به است و باید منصوب باشد با فتحه چون مفرد است نه جمع مؤنث سالم، «۲» (صغیر) خبر مرفوع منصرف است و باید تنوین داشته باشد و در گزینه‌ی «۳» کلمه‌ی (غیر) خبر اِن است و باید مرفوع باشد.

۲۴۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های دیگر (الصغائر - شوون - ینفد) باید به صورت (الصغائر - شوون - ینفد) باشد. چون به ترتیب «اسم تُصیح و مرفوع، نائب فاعل و مرفوع و مضارع و مرفوع» هستند.

۲۴۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. زیرا در گزینه‌ی «۱» مبنی و در گزینه‌ی «۲»، معتل و اجوف و در گزینه‌ی «۴» باب تفعیل نادرست است.

۲۵۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. موارد غلط در سایر گزینه‌ها: (۱) للمخاطب، مبنی للمعلوم، نائب فاعله .. (۳) معتل و ناقص (۴) باب مفاعله.

۲۵۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. موارد غلط در سایر گزینه‌ها: (۱) معرف بال - مبتدا (۲) مفعول به (۳) ممنوع من الصترف

۲۵۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کامپیوتر ابتدا ابزاری برای گردآوری اطلاعات بود. ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها: (۱) کامپیوتر قادر به انجام دادن آموزش نیست. (۳) برای کامپیوتر امکان ندارد که به احساسات کاربران خود پاسخ دهد. (۴) هنگامی که کامپیوتر اختراع شد، مردم می‌دانستند که کامپیوتر همانند دوستی برای آن‌ها خواهد بود. ترجمه‌ی درک مطلب: جهان با گذشت زمان هر لحظه شاهد اختراع جدیدی است که هرگز تصور آن را نمی‌کردیم! کسی از ما گمان نمی‌کرد که دستگاه کامپیوتر از وسیله‌ای برای گردآوری اطلاعات تبدیل به دستگاهی شود که عواطف را حس می‌کند!

آن‌گاه که ما خشمگین شدیم یا این‌که احساس نگرانی و پریشانی کردیم، این دستگاه می‌تواند آن‌چه را که برای برطرف کردن خشم و نگرانی ما دوست داریم برایمان پخش کند! و همچنین ما را به اتخاذ مواضع مناسب، رهنمود سازد! و از محاسن دیگر این دستگاه این است که امکاناتی دارد که می‌توانیم از آن‌ها در بعضی از زمینه‌های خاص در عرصه‌ی آموزش بهره ببریم. به عنوان مثال، معلم از طریق این دستگاه تدریس می‌کند و دانش‌آموزان در خانه‌هایشان او را همراهی کنند و تکالیف درسی خود را دریافت کنند و معلم نیز می‌تواند بر چگونگی کارشان اشراف داشته باشد.

۲۵۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شاید در آینده مشاهده کنیم ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) که شکل و تعریف مدرسه دگرگون شود. (۲) که مدارس تعطیل شود و کامپیوتر جایگزین آن شود. (۳) کامپیوترها به جای معلم درس می‌دهند و ما به معلم احتیاج نداریم. (۴) تغییری در منزلت معلم و دانش‌آموز، پس تحوُّلی در جایگاه آن دو می‌بینیم.

۲۵۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. معلم نمی‌تواند بر کارِ کاربر از طریق کامپیوتر اشراف داشته باشد. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۲) ممکن است تخیلات انسان محقق شود، پس این رویا ممکن است که امروز امری واقعی شود. (۳) ممکن است کامپیوتر در آینده همانند قلمی که اشتباهات املائی نمی‌کند، به کار گرفته شود.

۲۵۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آینده‌ی جهان را چگونه ببینید؟ (۳) قطار اختراعات متوقف می‌شود. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) روابط بین مردم کم می‌شود. (۲) انسان تنها می‌شود و احساس غربت می‌کند. (۴) در بعضی زمینه‌ها، انسان احساس راحتی می‌کند.

۲۵۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری عبارت: «لَمْ يَكُنْ أَحَدٌ مِّنَّا يَظُنُّ أَنَّ جِهَازَ الكَاشِئِيوتِرِ سَيَتَحَوَّلُ مِنْ وَسِيلَةٍ لِيَجْمَعَ المَعْلُومَاتِ خطاها: (۱) أَحَدٍ ← أَحَدٌ (۲) يَتَحَوَّلُ ← يَتَحَوَّلُ (۳) وَسِيلَةٍ ← وَسِيلَةٌ

۲۵۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. صورت صحیح حرکت‌گذاری: «الْمُعَلِّمُ يُدْرَسُ عَنْ طَرِيقِ هَذَا الجِهَازِ، وَ التَّلَامِيذُ فِي بُيُوتِهِمْ يَتَابِعُونَهُ!» خطاها: (۱) التَّلَامِيذِ ← التَّلَامِيذُ (۲) طَرِيقِ ← طَرِيقٍ (۴) يُدْرَسُ ← يُدْرَسُ

۲۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. يُتَابِعُونَ: فعل مضارع - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب ففاعلة - معرب - متعدّد - مبني للمعلوم - صحيح - فعل و مرفوع بثبوت نون الإعراب فاعله ضمير «واو» البارز و الجملة فعلية و خبر مرفوع محلاً . خطاها: (۱) لازم - مبني للمجهول (۲) معتلّ و أجوف (۳) تفاعل

۲۵۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي من باب افعال - معرب - لازم - مبني للمعلوم - صحيح / فعل منصوب و فاعله ضمير «هو» المستتر. خطاها: (۲) مجرد ثلاثي - متعدّد (۳) مبني (۴) مرفوع

۲۶۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. المواقف: اسم - جمع تكسیر (مفردة: موقف، مذکر) مشتقّ و اسم مكان - معرب - معرفة - ممنوع من الصّرف / مضافّ اليه و مجرور. خطاها: (۲) منصرف (۳) مفعولّ به و منصوب (۴) مضاف (نقش نیست) و المضاف اليه: «الملائمة».

۲۶۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کوچک‌ترها همیشه سؤال می‌کنند، چرا ماه، زمانی که حرکت می‌کنیم به دنبال ما می‌آید، زمانی که می‌ایستیم (آن هم) می‌ایستد و عجیب‌تر از آن، این است که به سرعتی که ما با آن حرکت می‌کنیم، حرکت می‌کند، پس آن در ماشین و قطار و ... ما را همراهی می‌کند و طبیعتاً همراهی ماه با ما در طول حرکتمان، آن تصویری است فقط از طرف ما زیرا چیزهایی که در طول حرکتمان، با آن روی زمین به سرعت راه می‌رویم، به نظر می‌رسد که گویی آن‌ها مخالف جهت ما حرکت می‌کنند و بنابراین از ماه این انتظار را داریم، ولی این‌گونه به نظر نمی‌رسد، به خاطر مسافتی که ما را از آن دور می‌کند و هرگاه بخواهیم که از آن مطمئن شویم، پس باید فقط مراقب قلّه‌های کوه‌های دوردست باشیم، در خلال حضور ما در ماشینی که به سرعت حرکت می‌کند و در این هنگام کوه‌ها آشکار خواهند شد و گویا آن‌ها به سرعتی حرکت می‌کنند که کاملاً با سرعت ما موازی است. چرا کودکان از همراهی ماه با آن‌ها در طی حرکتشان تعجب می‌کنند؟ زیرا آنان

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: معتقدند که آن (ماه) به دنبال آن‌ها می‌آید، پس گویی که ماه به دنبال آن‌ها می‌گردد.
- گزینه‌ی ۲: عادت کردند که چیزها را در حالی که برخلاف مسیرشان حرکت می‌کنند، ببینند.
- گزینه‌ی ۳: تصوّر می‌کنند که ماه در این هنگام مانند آن‌ها حرکت می‌کند.
- گزینه‌ی ۴: متحیر می‌شوند، هنگامی که می‌بینند که آن (ماه) با سرعت آن‌ها حرکت می‌کند.

۲۶۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. از اشیاء به هنگام ایستادنمان چه چیزی را توقع داریم؟ توقع داریم که
گزینه‌ی ۱: در مکانشان باشند.
گزینه‌ی ۲: در جهت موازی با ما حرکت کنند.
گزینه‌ی ۳: همراه ما باشند و به دنبال ما بیایند.
گزینه‌ی ۴: در جهت مخالف ما حرکت می‌کنند.

۲۶۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت جهت‌های مخالف و موازی برای اشیاء در تصوّر ما همان
 گزینه‌ی ۱: دور شدن ما از آنهاست.
 گزینه‌ی ۲: حرکت سریع ما به سوی آنها
 گزینه‌ی ۳: همراهی ما فقط با آنها در راه
 گزینه‌ی ۴: میزان فاصله‌ی میان ما و میان آنها
 توضیح: در پاراگراف دوم متن آمده است که چیزها را به خاطر فاصله‌ی ما با آنها تصوّر می‌کنیم که در خلاف جهت ما حرکت می‌کنند.

۲۶۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی درست را برای جای خالی مشخص کن: هرگاه در ماشین حرکت می‌کنیم
 آشکار می‌شود و گویا آنها به سرعت با ما حرکت می‌کنند.
 ترجمه‌ی گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: درختان / گزینه‌ی ۲: ستاره‌ها / گزینه‌ی ۳: منظره‌های طبیعت / گزینه‌ی ۴: پرندگان و حیوانات
 توضیح: چون ستاره‌ها نیز مانند ماه از ما فاصله دارند و به همین خاطر مثل این می‌ماند که همراه ما به سرعت حرکت می‌کنند.

۲۶۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت به صورت زیر است:

<u>بطبيعة</u>	<u>الحال</u>	<u>فإنَّ</u>	<u>مرافقة</u>	<u>القمر</u>	<u>لنا</u>	<u>أثناء</u>	<u>سیر</u>	<u>نا</u>	<u>هو تصوّر</u>	<u>من جانب</u>	<u>نا</u>
جار	مضاف الیه	حرف	اسم ان	مضاف الیه	جار	مفعول فیه	مضاف الیه	مضاف الیه	خبر ان از نوع	جار	مضاف الیه
و مجرور		مشبهه	و منصوب		و مجرور	و منصوب			جمله اسمیه	و مجرور	
		بالفعل							و محلا مرفوع		

نکته: هو: مبتدا و محلاً مرفوع / تصوّر: خبر و مرفوع
 رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تصوّر ← تصوّر (دلیلی برای نپذیرفتن تنوین ندارد، یعنی مضاف و غیرمنصرف نیست و «ال» ندارد، پس می‌تواند تنوین بگیرد.)
 گزینه‌ی ۲: جانب ← جانب (ظرف‌ها هرگاه همراه حرف جر بیایند می‌توانند مجرور شوند و حرکت کسره را بگیرند.)
 گزینه‌ی ۳: مرافقة ← مرافقة (اسم «ان» و منصوب است و نیز چون مصدر باب مُفاعَلة است باید بر وزن «مُفاعَلة» بیاید.)

۲۶۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری کامل عبارت به صورت زیر است:

<u>ما</u>	<u>علینا</u>	<u>إلا أن تُراقِب</u>	<u>قِمَم</u>	<u>الجبال</u>	<u>البعیدة</u>	<u>أثناء</u>	<u>وجود</u>	<u>نا</u>	<u>فی سیارة</u>
حرف	جار	فعل مضارع	مفعول به	مضاف الیه	صفت	مفعول فیه	مضاف الیه	مضاف الیه	جار
نفی و مجرور	و مجرور	و منصوب	و منصوب	و مجرور	و مجرور	و منصوب	و مجرور	و محلا مجرور	و مجرور
					بالتبعية				

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: أثناء ← أثناء (مفعول فیه و منصوب) / سیارة ← سیارة (دلیلی برای نپذیرفتن تنوین ندارد یعنی مضاف و غیرمنصرف نیست، «ال» هم نگرفته، پس می‌تواند تنوین بگیرد.)
 گزینه‌ی ۳: الجبال ← الجبال (مضاف‌الیه و مجرور)
 گزینه‌ی ۴: البعیدة ← البعیدة (صفت و مجرور بالتبعية الموصوف «الجبال») / وجود ← وجود (مضاف‌الیه و مجرور)

۲۶۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: متعداً ← لازم/ مبنی ← معرب
گزینه‌ی ۲: أجوف ← مثال (وقف)/ متعداً ← لازم
گزینه‌ی ۴: من باب تفعیل ← من باب تفعّل

۲۶۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۲: مبنی للمجهول ← مبنی للمعلوم/ فاعله ضمیر «نا» البارز ← فاعله ضمیر «هو» المستتر و ضمیر «نا» مفعول به و محلاً منصوب
گزینه‌ی ۳: لمتكلم مع الغير ← للغائب/ حالیه ← خبر محلاً مرفوع لمبتداً «هو»
گزینه‌ی ۴: لازم ← متعداً/ مبنی ← معرب

۲۶۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: خبر مقدم و مرفوع ← مبتدا و مرفوع
گزینه‌ی ۳: صفة مشبّهة ← اسم تفضیل/ نكرة ← معرف بآل/ منصرف ← ممنوع من الصّرف
گزینه‌ی ۴: معرف بالإضافة ← معرف بآل/ خبر مفرد ← مبتدا و مرفوع

۲۷۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. انسان باید در دو حالت خوشبختی و بدبختی با ثبات باشد چون

- ۱) آن دو برای پیشرفت انسان مفیداند و بدون آنها پیشرفت وجود ندارد!
 - ۲) زندگی به آن دو آمیخته شده است پس هنگامی که یکی از آنها می‌آید توقع رفتنش را داریم!
 - ۳) نیکویی زندگی و خوبی آن تنها پس از مشقت زندگی و بدی آن می‌آید!
 - ۴) امور به دست انسان نیست پس او مجبور به پذیرفتن این حالات است!
- ترجمه‌ی متن: آیا درختی بلند یا ثمره‌ای پاک یا میوه‌ای لذیذ را دیده‌ای؟! آیا این بذری نبود که در خاک پنهان شده بود و از چشمان مخفی گشته بود. سپس زنده شد و از خاک خارج شد و چیزی شد که اکنون در طبیعت می‌بینیم؟! بهار با شکوفه‌هایش و هوای پاکش پس از سرمای شدید آمده است و برگ‌های درختان پس از ریزششان به مکان خود بازگشتند و آوازخوانی پرندگان و سرزندگی و نشاط بعد از زمان سکون بازگشته است. این همان زندگی انسان است، آسانی و سختی، آسایش و رنج، طلوع و غروب، نشیب و فراز و ... پس اگر این چنین است نباید آن‌گاه که به مقامی بالا رسید نعمت مغرورش کند و آن‌گاه که سقوط کرد نباید سختی او را خوار و ذلیل کند، بلکه باید در دو حالت خوشبختی و بدبختی انسانی ماهر (هوشمند) و با ثبات باشد.

۲۷۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

- ۱) ثمر دادن و رشد کارها و افکار، هم چون میوه‌ها نیازمند گذر زمان است پس در خوردن آنها قبل از موعدشان عجله نکن!
- ۲) ما هم چون دانه‌ها نیازمند استتار و مخفی شدن قبل از ظهور و پدیدار کردن خود در جامعه و میان مردم هستیم!
- ۳) پاک‌ی هوا و طراوتش دلالت بر آن دارد که حتماً پس از آلودگی ایجاد شده است، پس با هر چیز باید خلاف آن را نیز ببینیم.
- ۴) سکون و عدم حرکت در ظاهر اشیاء، به زودی اشاره به حرکتی در باطن آن دارد، چه بسا آن را ببینیم.

۲۷۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. متن از ما می‌خواهد که
 (۱) به اکنون اشیاء نگاه نکنیم بلکه به گذشته و آینده‌ی آنها بنگریم!
 (۲) در زندگی مغرور نباشیم چرا که دنیا خانه‌ی قرار و ثبات نیست!
 (۳) به آواز پرندگان و شکوفه‌های بهار و زیبایی دنیا اهمیت بدهیم!
 (۴) به حالتی که ما را خرسند می‌کند اهمیت بدهیم همان‌طور که به حالتی که ما را به سختی می‌کشاند اهمیت می‌دهیم.

۲۷۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم متن این است که
 (۱) زندگی، خودش حقیقت انسان را آشکار می‌کند!
 (۲) زندگی انسان نیازمند خوشبختی و بدبختی است!
 (۳) سختی و آسودگی هر دو مدرسه‌ای هستند که انسان را تربیت می‌کنند!
 (۴) نعمت و بلا دو نشانه‌ای هستند که فراز و نشیب انسان را ظاهر می‌کنند!

۲۷۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری صحیح عبارت به قرار زیر می‌باشد.
 أَلَمْ تَكُنْ هَذِهِ بَدْرَةً سَتِرَتْ فِي الثَّرَابِ وَ اخْتَفَتْ عَنِ الْأَعْيُنِ ثُمَّ خُرَجَتْ مِنَ الثَّرَابِ.
 در گزینه‌ی یک فعل «خُرَجَتْ» به صورت مجهول به کار رفته است که خطاست. در گزینه‌ی دوم نیز کلمه «الاعین» باید مجرور باشد که به صورت منصوب به کار رفته است و در گزینه‌ی سوم نیز کلمه‌ی «بَدْرَةً» باید منصوب باشد و فعل «سَتِرَتْ» باید به صورت مجهول، «سَتِرَتْ» به کار رود.

۲۷۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. الرِّبْعُ بِأَزْهَارِهِ وَ طَيْبِ هَوَائِهِ قَدْ جَاءَ بَعْدَ بُرُودَةٍ شَدِيدَةٍ وَ أَوْرَاقِ الْأَشْجَارِ عَادَتْ إِلَى مَكَانِهَا.
 در گزینه‌ی یک کلمه «الربیع» مبتدا و باید مرفوع می‌شد و در گزینه‌ی دو کلمه «برودة» باید تنوین می‌گرفت و در گزینه‌ی سه کلمه‌ی «اوراق» مبتدا و باید مرفوع باشد.

۲۷۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی یک «اجوف» خطاست و در گزینه‌ی دو مزید ثلاثی من باب افعال و معرب خطاست و در گزینه‌ی چهار «انت مستتر» به عنوان فاعل خطاست.

۲۷۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی دو «للمخاطب» و در سه علامت جزم آن حذف حرف عله و در چهار «هی» المستتر خطاست.

۲۷۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی یک: «معرف بالاضافة» و در گزینه‌ی دو «مضاف‌الیه و مجرور» و در گزینه‌ی چهار «جامد و مصدر» خطاست.

۲۷۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در پایان چه چیز برای پادشاه مشخص شد؟ مشخص شد که
 (۱) احسان معجزه‌ای است که تمام گوش‌ها و قلب‌ها آن را می‌شنوند! (۲) جمع شدن مردم پیرامونش هنگام خروج موجب اذیت آن‌ها می‌گردد پس باید آن [کار] را ترک کند! (۳) شیخ در تهیه‌ی طبل کارش را صادقانه انجام داد. (۴) کسانی که پیرامون او جمع نمی‌شدند دچار سنگینی گوش بودند!
ترجمه‌ی متن: روایت شده که پادشاهی بر نمادهای ابهت و عظمت حریص بود. پس هنگامی که به سوی ملت بیرون می‌رفت، طبل‌ها به صدا در می‌آمدند و مردم ایستاده بر دو طرف راه جمع می‌شدند تا با کراهِت و اجبار به او سلام و خوشامدگویی کنند! روزی پادشاه فهمید که گروهی از آن‌ها با بقیه‌ی مردم به بهانه‌ی عدم شنیدن صدای طبل نیامده‌اند! پادشاه آن را مصیبتی بزرگ به شمار آورد! پس مشاوران خود را جمع کرد و از آن‌ها خواست طبلی بسازند که صدایش را تمام مردم بشنوند! و در میان مشاوران شیخ مسنی بود: گفت: من آماده‌ی انجام این کار هستم اما نیازمند پول و مال زیادی هستم ... پس پادشاه قبول کرد و هر آن‌چه را می‌خواست به او عطا کرد!
 شیخ این اموال را گرفت و اقدام به توزیع آن بین مردم کرد و می‌گفت: ای مردم! از من تشکر نکنید بلکه از پادشاه تشکر کنید که این اموال را از او گرفتم! بعد از چند روز پادشاه دید که مردم پیرامون قصرش قبل از خروج او مشتاق زیارتش جمع شده‌اند! از معجزه‌ی طبل تعجب کرد! پس هنگامی که جویای امر شد موضوع برای وی مشخص شد.

۲۸۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. غلط را در خصوص شخصیت پادشاه و شیخ مسن معین کنید:
 (۱) پادشاه حقیقت را نمی‌دانست که مردم او را دوست ندارند! (۲) شیخ، اموال را هنگامی که از پادشاه درخواست کرد برای خود می‌خواست! (۳) شیخ هنگام توزیع اموال بین مردم در سخنش صادق بود! (۴) پادشاه گروهی را داشت که هنگام بروز مشکلات به دیدگاه آنان گوش فرا می‌داد!

۲۸۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نادرست را مشخص کنید:
 (۱) شیخ قصد داشت که با کارش پادشاه را آگاه کند! (۲) در نهایت مردم با رغبت و علاقه پیرامون پادشاه جمع شدند!
 (۳) شیخ با خواسته‌اش نجات گروهی را می‌خواست که با دیگران برای خوشامدگویی نیامده بودند! (۴) اگر شیخ به صراحت اقدام به احسان و نیکی را درخواست می‌کرد پادشاه آن را قبول نمی‌کرد!

۲۸۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم برداشت شده از متن آن است که
 (۱) عدالت ضامن بقای ما است نه تعداد و نیرو! (۲) حکومت و حکمرانی با کفر باقی می‌ماند و با ستم باقی نمی‌ماند!
 (۳) انسان بنده‌ی نیکی و بخشش است. (۴) ستم پیامدی وخیم دارد و احسان جایگاهی والا!

۲۸۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری درست عبارت: «فِهِمَ الْمَلِكُ أَنَّ جَمَاعَةَ مِنْهُمْ لَمْ يَأْتُوا مَعَ بَقِيَّةِ النَّاسِ بِذَرِيْعَةٍ عَدَمِ سَمَاعِ صَوْتِ الطَّبْلِ!» در گزینه‌ی ۱، «فِهِمَ» بی‌دلیل مجهول شده است. در گزینه‌ی ۲، «جماعة» باید تنوین بگیرد و در گزینه‌ی ۳، «النَّاسِ» باید مجرور شود.

۲۸۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. حرکت‌گذاری درست عبارت: «رَأَى الْمَلِكُ أَنَّ النَّاسَ مُجْتَمِعُونَ حَوْلَ قَصْرِهِ قَبْلَ خُرُوجِهِ مُشْتَاقِينَ لِزِيَارَتِهِ!» در گزینه‌ی ۱، «الْمَلِكُ» فاعل است و باید مرفوع باشد - در گزینه‌ی ۲، «مُشْتَاقِينَ» به شکلی مثنی آمده است که نادرست می‌باشد - در گزینه‌ی ۴، «حَوْلَ» ظرف است و باید منصوب باشد.

۲۸۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علت رد گزینه‌ها: (۱) «متعدُّ» و «مبني» نادرست است. (۲) فاعله ضمير «هو» المستتر نادرست است. (۴) من باب «استفعال» نادرست است.

۲۸۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

(۱) من باب «افتعال» اشتباه است. (۳) «مضارع» و «خبر» اشتباه است. (۴) «مضعف» و «متعداً» اشتباه است.

۲۸۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «نعت أو صفة» نادرست می‌باشد. (۳) «مصدره: توقیف» و «نعت مفرد» نادرست می‌باشد. (۴) «منصوب بالفتحة و صاحب الحال الناس» نادرست می‌باشد.

۲۸۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نشانه‌هایی که وجود اشتراک میان دو کشور را ثابت می‌کند، کدام است؟

(۱) تجارت و زیارت و حکومت واحد بر دو کشور! (۲) کلمات به کار رفته در میان کاربران زبان!
 (۳) داستان‌ها و روایات و قهرمانان و افکار مشترک! (۴) وجود اسطوره‌ها و نشانه‌های دیگر مخصوص هر کشور!
ترجمه‌ی متن: یکی از چیزهایی که به وجود ارتباط میان ایرانیان و اعراب اشاره دارد وجود اساطیر است. داستان‌های ضحاک، کیکاووس و سودابه و... به این رابطه اشاره دارد. زندگی بهرام گور و اشعار عربی او از نشانه‌های این ارتباط است! در زمان نزول قرآن کریم برخی از مخالفین هنگامی که دیدند قرآن کریم در مورد ملت‌های گذشته سخن می‌گوید می‌گفتند: اگر محمد (ص) این گونه سخن می‌گوید ما از داستان رستم و اسفندیار و کسری‌ها (شاهان ساسانی) سخن می‌گوییم.

از نشانه‌های این ارتباط وجود کلمات زیاد فارسی در عربی است که از طریق تجارت، زیارت و ترجمه کتاب‌ها نفوذ پیدا کرده‌اند! و هم‌چنین چیرگی امپراتوری عثمانی بر کشورهای عربی است به نحوی که زبان بزرگان عثمانی فارسی بود. و بعد از ظهور اسلام این ارتباط شدت گرفت از آن‌جا که به خواست خدا برادر شدند!
 زبان فارسی با مرور زمان احساس نمی‌کرد که زبان عربی برایش مزاحمتی ایجاد می‌کند و قصد دشمنی با آن یا سعی در خاموشی آن را دارد، بلکه عربی در کنار زبان فارسی پایه‌ای استوار برای فرهنگ ایرانی اسلامی باقی ماند!

۲۸۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. چرا ارتباطات محبت‌آمیز میان ایرانیان و اعراب بعد از اسلام زیاد شد؟

(۱) چون اسلام دو ملت را با هم برادر قرار داد و میان آن‌ها فرق نگذاشت!
 (۲) افزایش تجارت و زیارت‌ها و ترجمه‌ی کتاب‌ها موجب افزایش محبت شد!
 (۳) چون ایرانیان قصد محو کردن فرهنگ همسایه‌شان را نداشتند بلکه تلاش برای احیا و رشد آن را داشتند.
 (۴) به علت زیادی روایت‌ها و داستان‌ها و اسطوره‌های مشترکی که از زبان سخن‌گویان به این دو زبان منتقل می‌شدند.

۲۹۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. دشمنی میان دو فرهنگ چه زمان به وجود می‌آید؟! آن‌گاه که ...

(۱) روایت‌ها و اسطوره‌های مشترک میان دو فرهنگ نباشد!
 (۲) یکی از آن‌ها احساس کند دیگری می‌خواهد جایش را اشغال کند و آن را از بین ببرد!
 (۳) یکی از دو فرهنگ قادر به گسترش دایره‌ی برادری و دوست میانشان نباشد!
 (۴) تأثیر تنها از یک سو باشد و یکی نتواند بر دیگری تأثیر بگذارد.

جزوه عربی پولادی

۲۹۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. براساس متن: (۱) عثمانیان از عوامل گسترش زبان فارسی بودند!

(۲) در زمان حکومت عثمانی مردم به زبان فارسی سخن می‌گفتند!
 (۳) لغات فارسی تنها چیزی است که در فرهنگ اعراب نفوذ کرد، پس ارتباطات دو طرفه نبود!
 (۴) کلام قرآن کریم در خصوص ملت‌های پیشین هم‌چون کلام اعراب در داستان رستم و اسفندیار بود!

۲۹۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شکل صحیح حرکت‌گذاری:

«أحدُ الأشياءِ التي تُشِيرُ إلى وُجُودِ العلاقاتِ بَيْنَ اليرانيين و العربِ هو الاساطيرُ» در گزینه‌ی ۱، «وجود» (مضاف تنوین نمی‌گیرد) در گزینه‌ی ۲ «بین» (ظرف باید منصوب باشد.) و در گزینه‌ی ۳، «تُشير» (بی‌دلیل منصوب شده است.) غلط است.

۲۹۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شکل صحیح حرکت‌گذاری: «إِنَّ اللُّغَةَ الفارسیةَ كَمْ تَكُنْ تَشْعُرُ أَنَّ اللُّغَةَ العربیةَ تُزاحِمُها حتی تَقْصِدُ عداوتَها» در گزینه‌ی ۲ و ۴: «تُزاحم» (بی‌دلیل منصوب شده است.) و در گزینه‌ی ۳ «تَشْعُرُ» (دلیلی برای جزم فعل نیست.) غلط می‌باشند.

۲۹۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است در گزینه‌ی ۱، «فاعله الأمام» و «متعدُّ» در گزینه‌ی ۲، «تفعیل» و در گزینه‌ی ۴ «صحیح و مضاعف» غلط هستند.

۲۹۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، «مرفوع محلاً» در گزینه‌ی ۲، «لازم» و «مبنی» و در گزینه‌ی ۳، «بالواو» غلط هستند.

۲۹۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، «نكرة» و «خبر مفرد و ...» در گزینه‌ی ۲، «مشتق و اسم مبالغه» و در گزینه‌ی ۳، «خبر مفرد و مرفوع» غلط هستند.

۲۹۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) تقویم بر حرکت‌های ستاره‌ها تکیه دارد! (۲) تولد ماه و مخفی شدن آن توجه انسان را جلب نکرد! (۳) طبیعت و ظواهر آن از قدیم مصدری مهم و الهام‌بخش برای انسان بود! (۴) گردش خورشید از زمان ظهورش تا غروب آن به سال شمسی نام‌گذاری می‌شود!

ترجمه‌ی متن: انسان کهن تقسیمات زمان چون ثانیه، دقیقه و ساعت را نمی‌شناخت و شاید توجه آن به «روز» بود، چرا که به نسبت، امری بارز و هویدا بود. اما مَلت‌های مختلف در شروع زمان روز با هم اختلاف داشتند، برخی از آن‌ها طلوع (خورشید) را آغازگر روز و پایانش را طلوع بعدی به شمار می‌آوردند و برخی دیگر غروب (خورشید) را شروع روز و غروب بعدی را پایان آن برمی‌شمردند و این اختلاف در نام‌گذاری سال به شمسی و قمری تأثیر گذاشته است. سپس انسان احساس کرد (درک کرد) که نیازمند آن است که این روزها را در مجموعه‌ی ثابت بگنجانند، برخی ماه را بهترین کمک برای این امر دیدند! چرا که متولد می‌شود سپس کم‌کم بزرگ می‌شود تا این‌که قرص کاملی می‌گردد، و آن‌گاه که کامل می‌شود به آن‌چه که بود باز می‌گردد. پس دوره‌ی ماه از هلال تا هلال «ماه» نامیده شده است.

۲۹۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) انسان موضوع وقت را تنها پس از آن‌که در تغییرات خورشید و ماه دقت کرد، شناخت! (۲) نشانه‌های طبیعت ذهن انسان را به خود مشغول می‌کرد پس از آن در اداره‌ی زندگی‌اش استفاده می‌کرد! (۳) روزی که بر طلوع خورشید و غروب آن تکیه دارد روز خورشیدی نام‌گذاری می‌شود! (۴) روز قمری همان روزی است که اعتبار آن به آشکار شدن ماه و ظهور آن بستگی دارد!

۲۹۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چرا برخی از اقوام خورشید را معیاری برای تقویم اوقات قرار ندارند؟
 (۱) چون نور ماه از آن گرفته شده است!
 (۲) به‌علت عدم وجود شروع و پایان در آن!
 (۳) چون شکل آن تغییر نمی‌کند!
 (۴) چون آن‌ها دیدند که خورشید ظاهر می‌شود و مخفی می‌گردد!

- ۳۰۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. برای جای خالی درست را مشخص کنید: «فرق میان سال خورشیدی و قمری به ارتباط دارد!» (۱) چگونگی طلوع خورشید و آشکار شدن هلال! (۲) تفاوت در ساعات شب و روز! (۳) چرخش زمین حول خورشید و ماه! (۴) دیدگاه ملت‌ها و اندیشه‌ی آن‌ها پیرامون آغازگر روز و پایان آن!
- ۳۰۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) عناية (اسم لعلّ است و باید منصوب باشد ← عناية) (۲) يعرف (بی‌دلیل مجزوم شده است ← يعرف) (۳) تقسیمات (جمع مؤنث سالم هیچ‌گاه فتحه نمی‌گیرد ← تقسیمات)
- ۳۰۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) یضمّ (با حضور «أن» باید منصوب شود ← یضمّ) (۳) مجموعة (باید تنوین داشته باشد ← مجموعة) (۴) الإنسان (فاعل است و باید مرفوع باشد ← الإنسان)
- ۳۰۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۲) «ناقص» نادرست است. (۲) «اسمه ضمیر «هو» المستتر» نادرست است. (۴) «متعدّد» و «اسمه الضمیر المستتر» نادرست است.
- ۳۰۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) «للغائبات» و «فاعله ضمیر «هنّ» المستتر» اشتباه می‌باشد. (۳) «متعدّد» و «معرب» اشتباه می‌باشد. (۴) فاعله «الأمم» اشتباه می‌باشد.
- ۳۰۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) «حال مفردة» اشتباه است. (۲) «صفة مشبّهة» نادرست است. (۴) (همانند گزینه‌ی ۱)
- ۳۰۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. آسان‌تر بر انسان این است که پیش از انجام کاری در آن تدبیر کند، برای این که ... (۱) به پاخاستن پس از سقوط در ورطه‌های لغزش هرگز برای انسان اتفاق نمی‌افتد! (۲) افتادن در وادی‌های سقوط سبب می‌شود که نتوانیم بیندیشیم و با دقت بنگریم! (۳) مشکل در ابتدای امر بزرگ نیست پس امکان حل و رفعش وجود دارد! (۴) درک نقاط ضعف و تلاش در جهت جبران آن‌ها فقط پس از گرفتار شدن در آن‌ها امکان دارد!
- ترجمه‌ی متن: زیباست که انسان قادر به آسان و هموار کردن امورش به واسطه‌ی عقل و حکمت باشد و از مشکلاتی که در آن‌ها واقع شده، رهایی یابد و اما زیباتر از آن این‌که انسان بیندیشد و با دقت بنگرد پس مقدمات کارهایش بسنجد و نتایجشان را ارزیابی کند و نقاط ضعف در فعالیت‌هایشان را بفهمد و بنابراین در جبران آن چه از دست داده سعی کند تا در ورطه‌ی سقوط یا لغزش نیفتد!
- هرکس برای عواقب کار حسابی نپندارد از پشیمانی‌ها و سختی‌ها در امان نمی‌ماند! و آسان‌تر بر انسان این است که پیش از ورود در آن تدبیر کند به‌جای آن‌که خود را ناچار به جست‌وجوی راه‌هایی برای حل مشکلاتی که در آن‌ها قرار گرفته، بیابد! هم‌چنان که ملتی که در کارش پیش از ورود در آن نمی‌اندیشد و راه‌های متعددی جهت مواجهه با دشواری‌ها ندارد، بهای گزافی را می‌پردازد!
- لغزش‌گاه‌ها و پرتگاه‌هایی که آحاد بشر در آن واقع می‌شوند شاید به آن‌ها اجازه‌ی تفکر پیرامون چگونگی نجات از آن‌چه که در آن گرفتار شده‌اند را ندهد، بلکه آن واقعه سيطرة و تسلط خود را بر انسان تحمیل می‌کند و در این هنگام هیچ چاره‌ای برای انسان جز قبول امر نیست!

- ۳۰۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم دور از متن عبارتست از
 (۱) انسان می‌اندیشد و خداوند هموار می‌کند!
 (۲) چه بسا گناهکاری که توبه نکند!
 (۳) به خروج پیش از ورود فکر کن!
 (۴) پیش‌گیری بهتر از درمان است!
- ۳۰۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چه چیزی برای انسان زیباتر است؟ خطا را مشخص کن.
 (۱) آگاهی از بلایا پیش از رویارویی با آنها!
 (۲) جست‌وجوی راه‌هایی برای حل مناسب پیش از آشکار شدن بلایا!
 (۳) با دقت نگرستن و برخورد اندیشمندانه جهت عبور از موانع!
 (۴) تلاش برای خروج از مشکلاتی که در آن قرار گرفته است!
- ۳۰۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ملت پیروز آن است که
 (۱) جواب‌هایش بیشتر از سوالاتش باشد.
 (۲) مسایله‌ش بیشتر از راه‌حل‌هایش باشد.
 (۳) راه عبور را پس از وقوع حادثه می‌گستراند.
 (۴) پس از ساختن دیوار به فکر پنجره می‌افتد
- ۳۱۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) اَنَّ (بر سر فعل به کار نمی‌رود ← اَنَّ) (۲) الانسانَ (فاعل است و باید مرفوع باشد ← الانسانُ) (۳) مقدمات (جمع مؤنث سالم با کسره منصوب می‌شود ← مقدماتِ) و باید مرفوع باشد
- ۳۱۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت ردّ سایر گزینه‌ها: (۱) یتدبّر (بواسطه‌ی حضور «آن» باید منصوب شود ← یتدبّر) (۲) امرٌ (مفعول‌به است و باید منصوب شود ← امرٌ) (۳) نفسه (مفعول‌به است و باید منصوب شود ← نفسه)
- ۳۱۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها: (۲) «تفعیل» غلط است. (۳) «مبنی للمجهول» و «نائب فاعله» غلط است. (۴) «مضاعف» غلط است.
- ۳۱۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها: (۲) «مزید ثلاثی من باب افعال» غلط است. (۳) «متعدّد» و «مرفوع» غلط است. (۴) «منصوب» غلط است.
- ۳۱۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها: (۲) «مشتق و صفة مشبّهة» غلط است. (۳) «معرب» و «معرف» بالإضافة» غلط است. (۴) «معرب» و «هي من الحروف المشبّهة بالفعل» غلط است.
- ۳۱۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. صورت سوال: چه زمانی باید از وجود مخالف (دشمن) استقبال کنیم و او را گرامی بداریم؟ طبق متن «هنگامی که قصد می‌کنیم چیزی که مخالف درباره‌ی بدی‌ها (درباره‌ی ما می‌گوید) را اصلاح کنیم. ترجمه‌ی متن: این از عادت ماست که از دوست‌مان تشکر کنیم و از کسی که با ما نیست و با ما مخالفت می‌ورزد گریزان باشیم. ولی آیا بهتر نیست که دیدگاهمان را در این زمینه تغییر دهیم؟ زمانی که چشم (دیدهای) دوست از دیدن معایب دوستش کور می‌شود و آنها را نمی‌بیند و چشم انتقادکننده حریص به جست‌وجوی اشتباهاتش می‌شود تا او را لعنت کند آیا عاقلانه نیست که از او تشکر کنیم، پس از تبعات این مسأله این است که انسان کوشا می‌شود از ترس مخالفی که او را می‌بیند به بدی‌ها نزدیک نشود و آنها را جست‌وجو نکند. آری پس گفته شده است که چشم دشمن بیدار و حساس است بر هر (کار) کوچک و بزرگی (که از ما سر زده می‌شود). پس بر این اساس این مراقبت و آگاهی به این شرط که از ان برای اصلاح اشتباهاتمان استفاده کنیم به ما سود می‌رساند. پس بر این اساس آیا نمی‌اندیشید که تشکر ما از کسی که ما را دوست ندارد نباید کم‌تر از تشکر ما نسبت به کسی که ما را تأیید می‌کند باشد؟

۳۱۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. صورت سوال: چرا باید از دشمن تشکر کنیم؟

- (۱) زیرا او زوایای پنهان ما را نشان می‌دهد.
- (۲) برای این‌که دیدگاهش را تغییر دهیم و کارهایش را اصلاح کنیم.
- (۳) به دلیل این‌که ما او را با کار وی می‌شناسیم.
- (۴) تا این‌که (سطح) خوبی‌هایمان را بالا ببریم و پروردگار خود را راضی کنیم.

۳۱۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. سوال مفهوم مناسب متن را می‌خواهد.

- (۱) ایجاد مخالف (دشمن) وظیفه‌ی ماست پس اگر نباشد راه اصلاح از بین می‌رود.
- (۲) هر مخالفی خواه کوچک باشد خواه بزرگ، عزت و بالا رفتن جایگاه ما را می‌خواهد.
- (۳) هیچ دشمنی در جهان نیست پس همه ما را دوست می‌دارند و به ما راست می‌گویند.
- (۴) جامعه‌ها نیازمند به صداهای مخالف هستند.

۳۱۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صورت سوال: آن‌چه را مناسب مفهوم متن نیست مشخص کن.

- (۱) چه بسا ستایشی از نکوهشی زیان‌بارتر باشد.
- (۲) چشم رضایت از هر عیبی پوشیده است.
- (۳) دوست کسی است که عیب‌های مرا به من هدیه دهد.
- (۴) سپاس‌گذاری برای کسی است که از ما ایراد می‌گیرد و دشمنی (کینه) برای کسی است که ما را تصدیق (تأیید) می‌کند.

۳۱۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «مِنْ» تَبَعَاتِ هَذِهِ الْمَسْأَلَةِ هُوَ أَنْ يَكُونَ الْإِنْسَانُ سَاعِيًا لِأَنْ لَا يَقْتَرِبَ إِلَى السَّيِّئَاتِ

مِنْ: حرف جرّ / تَبَعَاتِ: مجرور به حرف جرّ / هَذِهِ: مضاف‌الیه و مجرور محلاً / الْمَسْأَلَةُ: تابع و مجرور / هُوَ: ضمیر مبنی بر فتح / أَنْ: حرف ناصبه / يَكُونَ: فعل مضارع منصوب / الْإِنْسَانُ: اسم «کان» و مرفوع / سَاعِيًا: خبر نواسخ و منصوب / أَنْ: حرف ناصبه / لَا يَقْتَرِبَ: فعل نفی و منصوب بحرفِ أَنْ ناصبه / السَّيِّئَاتِ: مجرور به حرف جرّ

۳۲۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «هَذِهِ الْمُرَاقِبَةُ وَالْإِسْرَافُ تُفِيدُنَا بِشَرْطِ أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنْهَا لِإِصْلَاحِ خَطَايَانَا وَ يَجِبُ أَنْ لَا يَقْلَّ شُكْرُنَا»

هَذِهِ: مبتدا و مرفوع محلاً / الْمُرَاقِبَةُ: تابع و مرفوع / وَ: حرف عطف مبنی بر فتح / الْإِسْرَافُ: معطوف و مرفوع به تَبَعِيَّتِ / تُفِيدُ: خبر و مرفوع، فعل مضارع مرفوع / بِ: حرف جرّ مبنی بر کسر / شَرْطِ: مجرور به حرف جرّ / أَنْ: حرف ناصبه مبنی بر سکون / نَسْتَفِيدُ: مضارع منصوب ظاهراً / إِصْلَاحِ: مجرور به حرف جرّ / خَطَايَا: مضاف‌الیه و مجرور / يَجِبُ: مضارع مرفوع / لَا يَقْلُ: مضارع منفی و منصوب / شُكْرُ: مفعول‌به و منصوب

۳۲۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. غلط سایر گزینه‌ها:

- (۱) مِنْ بَابِ «تَفْعَلُ» ← از باب «تفعیل» است. (۲) مجزوم ← به دلیل حرف ناصبه‌ی «أَنْ» قبل از این فعل موردنظر منصوب است نه مجزوم. (۴) مبنی للمجهول ← معلوم است.

۳۲۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباه سایر گزینه‌ها:

- (۱) مبنی للمجهول ← معلوم است. (۲) متعدي ← لازم است. (۴) مِنْ بَابِ تَفْعَلُ ← از باب تفعیل است.

۳۲۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. غلط سایر گزینه‌ها: (۲) جامد ← مشتق است. (۳) ممنوع من‌الصرف ← منصرف است. (۴) مصدره «اعراض»

نکته‌ی مهم درسی: اسم فاعل از مصدر «اعراض» می‌شود. «معرض» پس «معارض» اسم فاعل از مصدر «معارضه» از فعل مزید در باب «مفاعلة» می‌باشد.

۳۲۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. از صفات عجیب فیل...

- (۱) این که او گوشت حیوانات را نمی‌خورد.
- (۲) وجود عاج‌هایی که به وسیله‌ی آن از جانش دفاع می‌کند.
- (۳) این که او یک اشتباه را دو مرتبه مرتکب نمی‌شود.
- (۴) وجود خرطوم‌می که با آن می‌نوشد و میل می‌کند. [طبق متن فیل به نوعی حیوانی باهوش است که یک خطا را دو مرتبه تکرار نمی‌کند].

۳۲۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. برخلاف بقیه‌ی حیوانات...

- (۱) فیل مانند انسان عمر نمی‌کند.
 - (۲) فیل می‌تواند که گیاهان را بخورد.
 - (۳) از کودکش مواظبت می‌کند و به آن‌ها بسیار توجه می‌کند.
 - (۴) فیل تنها یک وسیله برای نوشیدن و بویایی و حمل کردن و جنگ دارد.
- [طبق متن این که خرطوم برای فیل یک وسیله با کارکردهای متفاوت است، فیل را از بقیه‌ی حیوانات متمایز می‌کند].

۳۲۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چه زمانی فیل اشتباهش را تکرار نمی‌کند:

- (۱) هر گاه کاری را دو مرتبه انجام دهد.
 - (۲) هر گاه در چاله‌ای بیفتد.
 - (۳) هر گاه در دام یک شکارچی بیفتد.
 - (۴) زمانی که نتیجه‌ی اشتباهش را ببیند.
- [با توجه به عبارت «و رأی نتائجه» گزینه‌ی صحیح گزینه‌ی (۴) است].

۳۲۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. درست را مشخص کن:

- (۱) فیل در اندازه‌ی خواب و کارش همانند انسان است.
- (۲) خداوند عاج‌هایی را به فیل بخشیده است تا مورد طمع شکارچیان بشود.
- (۳) فیل اشیاء را به دقت می‌بیند و هر چند که کوچک باشند، می‌تواند آن‌ها را بگیرد (بردارد) [طبق عبارت «یاخذ بخرطومه حبة السكر» همین گزینه صحیح است].
- (۴) فیل غذایش را خیلی جستجو نمی‌کند، پس به این دلیل گیاهان و برگ‌های درختان را می‌خورد.

۳۲۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «یتألف» مضارع مرفوع از باب «تفعل» است.

۳۲۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «ذلک» اسم مبنی بر فتح است.

۳۳۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «یتناول»: فعل مضارع - للغائب - مزید ثلاثی من باب «تفاعل» - بزیادة حرفین - معرب - متعد - مبنی للمعلوم - معتل - اجوف - بدون اعلال / فعل مرفوع و فاعله ضمیر «هو» المستتر و الجمّة، فعلیة و خبر له «إن» مرفوع محلاً

۳۳۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «یبیعوا»: فعل مضارع للغائبین - ثلاثی مجرد - متعد - مبنی للمعلوم - معرب - معتل و اجوف / فعل منصوب بحرف اللام، و علامة نصبه حذف نون الاعراب

۳۳۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «الحيوانات»: اسم - جمع سالم للمونث - جامد، معرف - منصرف - معرف بال - صحیح الآخر / مفعول به و منصوب بالكسرة

۳۳۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چه وقت اعلام کردن نواقص و افشا کردن آن کلیدی برای رسیدن به فضیلت‌ها می‌شود؟ (۱) هنگامی که از خودمان توقع نداشته باشیم که همگی اعمالمان صحیح باشند. (۲) هنگامی که به خودمان توجه می‌کنیم و نمی‌خواهیم که آن را در اختیار کسی که ما را نمی‌خواهد قرار دهیم. (۳) هنگامی که این نواقص از زبان دشمنان و امثالشان خارج شود. گزینه‌ی (۴) چنانچه احاطه‌ی ما بر اصلاح خودمان و تهذیب اخلاقمان افزایش یابد.

ترجمه متن: عُرف و روال این است که انسان از دوستانش تشکر کند چرا که آن‌ها برایش در سختی‌های روزگار یآوری هستند و انسان با آن‌ها شاد و صمیمی می‌شود و همین‌طور انسان عادت کرده است که از دشمنش و از کسی که او را نقد و بدگویی و سرزنش می‌کند، می‌گریزد ولی از آن‌جا که چشم دوست نقایص دوستش را نمی‌بیند، همان‌طور که دیده‌ی محبت این عیب‌ها را می‌پوشاند. بنابراین نتیجه همان باقی ماندن دوست بر عیوبش است. اما چشم دشمن بر جستجوی بدی‌ها حریص است. برای این‌که آن را آشکار کند. بنابراین مجبور به پرهیز از عیب‌ها هستیم تا این‌که دشمن به افشای آن نپردازد و آن را به عنوان وسیله‌ای برای تسلط بر ما قرار دهد و هر کس بفهمد که ممکن است خطا کند به دنبال کسی می‌گردد که به او تذکر دهد و از نتایج مراقبت دشمن به هر کوچک و بزرگی از ما این است که ما اشراف و احاطه‌ی خود را بر اصلاح خودمان و تهذیب (بهبود) اخلاقمان را افزایش دهیم. پس اگر این دیدگاه قوی شود و همه‌ی افراد ملت از بزرگان و نویسندگان بدان معتقد باشند، کشور پیشرفت می‌کند.

۳۳۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی (۱): از ضروریات دشمن، اصلاح مفاسد دوست است. گزینه‌ی (۲): کشور با دوستان پیشرفت نمی‌کند بلکه با دشمنان. گزینه‌ی (۳): تعریف و تمجید از ضروریات دوست است همان‌طور که نكوهش از ضروریات دشمن است. گزینه‌ی (۴): فرد مخالف گاهی اوقات به ما بیش‌تر از دوست کمک می‌کند.

۳۳۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. خطا را تعیین کن: از برداشت‌های متن این است که: گزینه‌ی (۱): واجب است که انسان همیشه از خودش توقع خوبی نداشته باشد بنابراین نیازمند به تذکر است. گزینه‌ی (۲): نمی‌توانیم انسانی را بیابیم که تماماً خوب باشد. پس بر ما واجب است کاهش بدی‌ها و افزایش خوبی‌ها گزینه‌ی (۳): هر کس به دنبال نواقص ما و آشکار کردنش می‌گردد، ما را به راه پیشرفت و رشدمان هدایت می‌کند. گزینه‌ی (۴): لازم است که جامعه به دشمنانش بیش از دوستانش توجه نماید.

۳۳۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. کدام مناسب برای مفهوم متن است. گزینه‌ی (۱): برخی مردم نسبت به یک‌دیگر خدمت‌گزار هستند هر چند که احساس نکنند. گزینه‌ی (۲): همانا دوست کسی است که عیب‌هایم را آشکار کند نه کسی که آن را می‌پوشاند و خوب جلوه می‌دهد. گزینه‌ی (۳): عظمت و بزرگی در این است که هرگز خطا نکنی بلکه در این است که همواره اصلاح کنی. گزینه‌ی (۴): راه پوشیده شده با گل‌ها به مجد و عظمت منجر نمی‌شود.

۳۳۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «الإنسان» درست است. (فاعل و مرفوع)

۳۳۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «يقوم» (مضارع منصوب)

۳۳۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «تَعَوَّد»: فعل ماضٍ - للغائب - مزید ثلاثی (من باب تفعّل) بزيادة حرفین - مبنی علی الفتح - مبنی للمعلوم - لازم - معتل و أجوف (بدون إعلال) / فعل و فاعله «الانسان» و الجملة فعلية

۳۴۰- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «تستّر»: فعل مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثی - معرب - متعد - مبنی للمعلوم - صحیح و سالم / فعل مرفوع و فاعله ضمیر «هی» المستتر و خبر «أن» مرفوع محلاً

۳۴۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «حریصة»: اسم - مفرد - مونث - مشتق و صفة مشبهة (مصدره: «حرص») - معرب - منصرف - صحیح الاخر - نكرة / خبر مفرد و مرفوع

۳۴۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. دانش‌آموز از کار پیرزن چه چیزی را فهمید؟ گزینه‌ی (۱) عمل قانون زندگی است پس هر کس بخواهد که زنده بماند لازم است که عمل کند. گزینه‌ی (۲) عمل، بزرگ و کوچک و بچه و پیر نمی‌شناسد. گزینه‌ی (۳) هر ضعیفی به واسطه‌ی نیروی فکر، ضعفش را عوض می‌کند پس به هدفش در پایان کار می‌رسد. گزینه‌ی (۴) انسان اگرچه ضعیف باشد می‌تواند به هدفش برسد اگرچه آرزوی او خارج از دسترس باشد. ترجمه‌ی متن: همانا سبب موفقیت افراد موفق بیش‌تر از آنچه که به امکاناتشان بگردد به ثبات و پایداریشان برمی‌گردد.

قطعاً آنچه در ابتدای امر محال به نظر می‌رسد، ثبات و پایداری می‌تواند آن را حقیقی نماید ولی در کنار این به امور دیگری نیاز داریم. پس شخص باید قبل از هر چیزی طبیعت (ماهیت) کارش را بشناسد سپس ثبات و پایداری را به عنوان سلاحی برگزیند و تلاش را ادامه دهد از یکی از قهرمانان شجاع درباره‌ی علت غلبه‌اش بر همه پرسیده شد در حالی که آن‌ها از او قوی‌تر بودند. پس پاسخ داد: اجازه نمی‌دهم که تسلیم شدن به من نفوذ کند. پایداری و ثبات کلید هر پیروزی است. هنگامی که شخص می‌خواهد که کاری را به ثمر رساند، پس بر او لازم است که با تمام قوایش به این کار همت گمارد بعد از این که آن را شناخته و درک نموده است و لازم است که این کار تمامی افکارش را مشغول نماید و این که ترکش نکند.

حکایت می‌شود که دانش‌آموزی وجود داشت که به سبب مشکلاتش از زندگی مأیوس شده بود پس درس را ترک کرد. روزی پیرزنی را دید که قطعه‌ای آهن به دست داشت که به وسیله‌ی سنگی آن را صیقل می‌داد تا این که از آن ابزاری برای خیاطی بسازد. پس دانش‌آموز خجالت کشید و شروع به تجدیدنظر در افکار و زندگیش نمود.

۳۴۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. چرا ما به آرزوهایمان نمی‌رسیم؟ گزینه‌ی (۱) پیروزی در گرو نیرو است پس آن موفقیت را تضمین می‌کند و راه را هموار می‌کند. گزینه‌ی (۲) تسلیم شدن و ناامیدی از اسباب مهم برای عدم تحقق آرزوهایمان است. گزینه‌ی (۳) عدم جدیت در کار و (عدم) شناخت آن از علت‌های عدم رسیدن به آرزوهایمان است. گزینه‌ی (۴) رسیدن به آرزوها فقط نیازمند به حلقه‌ی مفقوده‌ای است که همان پایداری در کار می‌باشد.

۳۴۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. خطا را تعیین کن. گزینه‌ی (۱) هیچ ثباتی در کار موجود نیست مگر پس از این که آن را بشناسیم. گزینه‌ی (۲) ثبات تنها عامل برای موفقیت افراد موفق است. گزینه‌ی (۳) قسمتی از موفقیت به مواهب طبیعی برمی‌گردد. گزینه‌ی (۴) هر کس تلاش کند می‌یابد، پس این سنتی است که خداوند آن را قرار داده است و تبدیلی در آن نیست.

۳۴۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. براساس متن: گزینه‌ی (۱) چنانچه ثبات به تنهایی از دری وارد شود ناامیدی از دری دیگر خارج می‌شود. گزینه‌ی (۲) پایداری امور را از ابتدایش آسان می‌کند پس احساس سختی نمی‌کنیم. گزینه‌ی (۳) چنانچه کار را نشناسیم پس نمی‌توانیم که در مقابلش مقاومت کنیم. گزینه‌ی (۴) پایداری چنانچه با شخص هم‌نشین شود هرگز آن را ترک نمی‌کند.

۳۴۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «کَلٌّ» صحیح است. (مضاف‌الیه و مجرور)

۳۴۷- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «حَدِيدٌ»: درست است (مضاف‌الیه و مجرور)

۳۴۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «یتسرب»: فعل مضارع - للغائب - مزید ثلاثی من باب «تفعل» بزيادة حرفین - لازم - معرب - مبنی للمعلوم - صحیح و سالم / فعل منصوب به حرف «أن» و فاعله ضمیر «هو» المستتر فیه

۳۴۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. «بدأ»: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثی - مبنی علی الفتح - صحیح و مهموز اللام / فعل من الأفعال المقاربة للشروع - اسم ضمیر «هو» المستتر

۳۵۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «قوة»: اسم - مفرد - مؤنث - جامد - معرب - منصرف - صحیح‌الآخر - نکره / تمیز نسبة و منصوب لرفع الإبهام عن «أشد»

۳۵۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. این گزینه که می‌گوید: اکسیژن تولید می‌کند پس هوا را تلطیف می‌کند! نادرست می‌باشد چون در متن اشاره به تولید گاز دی‌اکسید کربن شده نه اکسیژن!

۳۵۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. این گزینه می‌گوید: «خاک مرطوب» درست است زیرا در متن اشاره به زمین مرطوب شده است.

۳۵۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. این گزینه می‌گوید: کیفیت تکثیر درست است زیرا در متن اشاره به روش تکثیر قارچ به واسطه‌ی گرده‌افشانی شده که سایر گیاهان از چنین طریقی تکثیر نمی‌شوند.

۳۵۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. این گزینه می‌گوید: بادها قطعاً وسیله‌ی اساسی برای تکثیر قارچ هستند! درست است زیرا در متن اشاره به حمل اجزای قارچ به نقاط دور توسط بادها شده است.

۳۵۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «اثر» اشتباه است زیرا نقش مبتدای مؤخر را دارد و باید مرفوع باشد. اثر

۳۵۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «الکثیر» اشتباه است چون نقش اسم مؤخر «ان» را دارد و باید منصوب باشد. الکثیر

۳۵۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعل اسم ظاهر «الفطر» است نه «هو» مستتر

(۲) از باب تفاعل است نه مفاعلة. فاعل هم «هو» مستتر نیست.

(۴) صحیح و سالم است نه معتل و اجوف

۳۵۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) متعدی و معلوم است نه لازم و مجهول (۲) از باب مفاعله

است نه تفاعل (۳) صحیح و سالم است نه معتل و اجوف

۳۵۹- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مشتق و مفعول به است نه جامد و تمییز

(۳) مفعول به است و نه تمییز

(۴) مفردش «نظیر» صفت مشبه و مفعول به است نه ناظر و اسم فاعل و حال

۳۶۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی صورت سؤال: چرا احتیاج داریم که روحی تازه در خودمان وارد کنیم؟

ترجمه‌ی گزینه‌ها: (۱) تا پیشرفت کنیم! (۲) تا این که بقا داشته باشیم! (۳) تا راز زندگی را جمع کنیم! (۴) تا خودمان را پاک کنیم!

ترجمه‌ی متن: اجسام پس از هر زمان معینی، نیاز به نو شدن دارند، پس در این هنگام اجزایی از آن‌ها که مناسب ادامه‌ی زندگی نیستند از بین می‌روند و به جایشان اجزای دیگری که مناسب برای زندگی هستند، پرورش می‌یابند. و اگر این نو شدن نبود برای ما امکان نداشت بیش از ده سال زنده بمانیم! صاحب باغ با رعایت کردن و نظارت داشتن بر درختان و گیاهان، هنگامی که زمین را آبیاری می‌کند و خاک را از حشرات زیانبار و گیاهان فاسد پاک می‌کند، باعث می‌گردد روح نو شدن و زندگی در باغش جریان پیدا کند. این رعایت و نظارت بعداً در زمان رسیدن محصول‌ها اثر خود را می‌بخشد!

امت همان باغ زندگی است و ارشادگران و راهنمایانش همان نگهبانان و صاحبان باغ‌ها هستند! پس اگر اخلاقش را پاک و از آن چه او را فاسد می‌کند، تطهیر نکنند، سرانجام امت نابودی و زیان و سستی و شکست می‌باشد! و این رعایت، اختصاص به محسوسات و مادیات ندارد بلکه معقولات و معنویات نیز نیازمند روحی تازه هستند، پس نو شدن همان راز و رمز زندگی می‌باشد!

۳۶۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

۱- مرگ آن هنگام آغاز می‌شود که نو شدن متوقف شود!

۲- سعی و تلاش بر نو شدن در همان وقت اثرش را می‌بخشد!

۳- امکانات گران‌بها در زندگی از لوازم نو شدن است!

۴- آثار نو شدن تنها در ظواهر جوامع مشاهده و آموخته می‌شود!

۳۶۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱- آن امر پیچیده است که نمی‌توانیم کشفش کنیم!
- ۲- به علت اهمیت آن، رازی قرار داده شده تا شأن و مقامش بالا برده شود!
- ۳- زندگی برتر همان زندگی نو است و جز آن پست‌تر می‌باشد!
- ۴- همانا مأموریت انسان کنار زدن پرده‌ی آن و دست‌یابی به آن است.

۳۶۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱- پاک کردن خاک از حشرات زیانبار و گیاهان فاسد!
- ۲- حرکت مداوم به جلو و برطرف کردن مانع‌ها از مسیر حرکت!
- ۳- سعی و تلاش بر خارج کردن تنبل‌ها از جامعه و وارد کردن تلاش‌گران به آن!
- ۴- تغییر دادن راه زندگی از راه و روش پیشین و گذشته به پسین و آینده!

۳۶۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «ذراتها» نادرست است چون در نقش فاعل برای فعل «تموت» می‌باشد و باید مرفوع به کار رود.

۳۶۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «اخلاق» نادرست است چون در نقش مفعول به برای فعل «لم یهدبوا» می‌باشد و باید منصوب به کار رود. «أخلاق»

۳۶۶- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) فاعل آن «التراب» نیست بلکه ضمیر مستتر «هو» می‌باشد.
- (۲) از باب تفعل نیست بلکه از باب تفعیل می‌باشد. لازم نیست بلکه متعدی بوده و «التراب» مفعول به آن می‌باشد.
- (۴) لازم و مجهول نیست بلکه متعدی و معلوم می‌باشد. «هو» نایب فاعل نیست بلکه فاعل می‌باشد.

۳۶۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

- ۱- ثلاثی مزید نیست بلکه ثلاثی مجرد است.
- ۲- «للمخاطب» نیست بلکه «للعائبة» می‌باشد و فاعل آن کلمه «الروح» است.
- ۳- متعدی نیست بلکه لازم می‌باشد و فاعل آن کلمه‌ی «الروح» است.

۳۶۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

- ۱- جامد نیست بلکه مشتق و اسم مفعول می‌باشد.
- ۳- مضاف الیه نیست بلکه صفت می‌باشد.
- ۴- مصدر آن «تعیّن» نیست بلکه «تعیین» در باب تفعیل می‌باشد. غیر منصرف نیست بلکه منصرف می‌باشد.

۳۶۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «از آرزوهای سنگ کوچک این بود که به آبی در پشت سدّ تبدیل شود.» که طبق متن این جمله غلط است. [سنگ فقط می‌خواست که از جایگاهش در پایین‌ترین مرتبه‌ی سدّ خلاص شود و به بیرون بیاید.]

ترجمه‌ی متن: بعد از روزی سخت، کارگران و کشاورزان از میدان‌های کار خود با خوشحالی و شکرگذاری خارج شدند. پس آن‌ها خوب درک کرده‌اند که این سدّی که به تازگی در شهرشان ساخته شده است (بنا شده است.) برای آن‌ها خیر و برکت آورده است. بعد از ساعاتی، تاریکی شب را پوشانید. صدایی شنیده نشد. (نمی‌شد.) صدای ضعیفی وجود داشت که شب از زمانی دراز (در گذشته) آن را می‌شنید. صدا از آن سدّی می‌آمد که روی دریاچه‌ی بزرگ در شهر ساخته شده بود. هنگامی که شب، با دقت گوش فرا داد، فهمید که صاحب این صدا سنگ کوچکی در پایین‌ترین ساختار سدّ است. همانا او (سنگ) از زندگی سیاهش شکایت می‌کرد. (می‌گفت:) ارزش من در این سدّ چیست؟ هیچ‌کس به من توجه نمی‌کند پس در عالم وجود سودآور نیستم. خوشا به حال آن درختان...! مردم آن‌ها را می‌بینند و اهمّیت و جایگاهشان را احساس می‌کنند ... ولی من کیستم؟!

پس تصمیم گرفت که از جایش حرکت کند درحالی‌که تقدیر و زندگی را دشنام می‌داد ... ولی ... با افتادن او از جایگاهش، آب از داخل سدّ جاری گشت و شهر غرق شد.

- ۳۷۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. نقطه‌ی شروع تصمیم سنگ کوچک این بود که او
 (۱) وجودش را ناچیز (کوچک) شمرد!
 (۲) بزرگی ساختار سدّ و اهمّیت آن را درک کرد!
 (۳) احساس به کوچک بودن جسمش کرد!
 (۴) شادی کارگران و کشاورزان را درک نکرد!

۳۷۱- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. طبق متن مشکل اساسی سنگ کوچک «از دست دادن اعتماد به نفس و اعتماد بر خودش» بود.

۳۷۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. طبق متن نزدیک‌ترین و دقیق‌ترین نتیجه‌ی آن این است که «جامعه‌ی سالم همان است که هر عضو از افرادش، اهمّیت خود را در قبال پیشرفت سرزمین احساس می‌کند.
 (۱) امت پیشرفته به اعضایش اهمّیت می‌دهد و شأن و شخصیت آن‌ها را گرامی می‌دارد (در همه‌ی جوامع این‌طور نیست و در متن حرفی از این برداشت نبود).
 (۲) اصحاب کار و حرفه نباید از کارشان شکایت کنند هرچند که سخت و طاقت فرسا باشد (کارگران در متن از کار سخت خود شکایت نداشتند).
 (۳) این گزینه هم می‌گوید جامعه‌ی ما بر اساس کارهای کوچک ساخته شده است.
 [ناگفته نماند که گزینه‌ی ۳ هم به پاسخ نزدیک است.]

۳۷۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. سَتَرَتْ الظلمةُ المدينةُ
 ماضی و کسره فاعل و مرفوع مفعول به و منصوب
 به دلیل التقای ساکنین

۳۷۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «صاحب» صحیح است زیرا اسم «أَنْ» باید منصوب باشد.

۳۷۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها:
 (۱) لازم (هر فعل مجهول متعدی است.) (۳) لازم (متعدی است.) (۲) مبنی للمعلوم (مجهول است.)

۳۷۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اشتباهات دیگر گزینه‌ها: (۱) مبنی (مضارع و معرب است).
 (۴) اسم «هو» (اسم «أنا» مستتر (۳) علامه جزمه حذف حرف العلة (مجزوم به سکون - اعراب ظاهری اصلی - است).

۳۷۷- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اشتباهات سایر گزینه‌ها: (۱) نكرة (چون به «هذا» اضافه شده معرفه به اضافه است).
 (۲) جامد (مشتق و اسم فاعل است). (۴) نكرة (معرفه به اضافه است).

۳۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:
 در زندگی پدیده‌های شگفت‌انگیزی است که ما را به اعتراف به وجود قدرت علمی و حکیمانه‌ای که به تفکر و امی دارد، دعوت می‌کند! به عنوان مثال این دو موضوع را بخوانید:
 دانشمندان به تازگی تصمیم گرفتند که به تغییراتی در رادارهای فعلی بپردازند. پس از تحقیقاتی که در بزرگ‌ترین شبکه‌ی تارهای عنکبوت (آنچه که عنکبوت می‌سازد مانند خانه) و از بین (آن تحقیقات) به دست آمد که عنکبوت منتظر نمی‌ماند که حشرات به سویش بیایند بلکه این تارها را به خدمت می‌گیرد برای آن حشرات تا به سویش پرواز کنند و حرکت کنند در همان موقعیت‌هایی که رادار عنکبوت آنرا تعیین می‌کند.
 و اما دومی این آیه‌ی کریمه «برای خورشید شایسته نیست که به ماه برخورد کند (نزدیک شود) و شب نیز از روز پیشی نمی‌گیرد و هر آنچه در آسمان است (خدا را) ستایش می‌کنند» اشاره می‌کند به حقیقتی علمی و آن این است که زمین و همراه با آن ماه به خورشید برخورد نمی‌کنند. این ستارگان و سیارات مختلف همه‌اش با نظم حرکت میکنند همراه با محاسبات واقعاً دقیق.

ترجمه‌ی گزینه‌ی صحیح: شکار بعضی وقت‌ها راهی را که شکارچی آنرا مشخص می‌کند، انتخاب می‌کند.
 ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

- (۱) عدم برخورد خورشید و ماه همان نتیجه‌ی حرکت آسمان‌هاست.
- (۳) تار عنکبوت دائماً منتظر آمدن حشره است تا عنکبوت آنرا شکار کند و بخورد.
- (۴) دانشمندان به ساختن شکلی از رادار اقدام کردند براساس شکل تارهای عنکبوت.

۳۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دانشمندان به تازگی توانستند راداری بسازند که تعیین می‌کند:
 ترجمه‌ی گزینه‌ی صحیح: مسیر حرکت هدف (شکار) آن‌چنان که مطلوب است.
 ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

- (۱) مکان هدف (شکار) مطلوب با دقت.
- (۲) زمان حرکت شیء و نوع و کیفیت آن.
- (۴) هدف (شکار) در نهایت دقت و سرعت.

۳۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مقصود از آیه‌ی «و کل فی فلک یسبحون»:
 ترجمه‌ی گزینه‌ی صحیح: حرکت آسمان‌ها و حمد و سپاس آن‌ها در مدارهایی ثابت و معین.
 ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

- (۱) زیادی آفریده‌ها و اجرام آسمانی.
- (۲) عبادت موجودات و حمد و سپاس آن‌ها در آسمان‌ها.
- (۴) مشغول بودن ستارگان آسمانی به حمد و ستایش پیرامون اجرام آسمانی.

- ۳۸۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم نزدیک‌تر به متن:
ترجمه‌ی گزینه‌ی صحیح: همانا کارهای دنیا به حکم آفریدگار حکیم جاری است.
ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:
(۱) کارها نزد خداوند برانگیخته می‌شود.
(۲) در هر رویدادی به خداوند مطمئن باش.
(۳) سپاس جوان‌مرد از خداوند به اندازه‌ی نعمتش است.
- ۳۸۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشکیل صحیح: **قَدْ تَبَيَّنَ مِنْ خِلَالِهَا أَنَّ الْعَنْكَبُوتَ لَا تَنْتَظِرُ أَنْ تَأْتِيَ الْحَشْرَاتُ إِلَيْهَا بِلِ تَسْتَخْدِمُ خِيوطَهَا كِرَادَارٍ.**
«العنكبوت» در گزینه‌ی ۲ نادرست است. (اسم اِنْ منصوب می‌باشد).
- ۳۸۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشکیل صحیح: **فَالْأَيَّةُ الْكَرِيمَةُ تُشِيرُ إِلَى حَقِيقَةِ عِلْمِيَّةٍ وَ هِيَ أَنَّ الْأَرْضَ وَ مَعَهَا الْقَمَرَ لَا يَلْتَقِيَانِ مَعَ الشَّمْسِ.**
در گزینه‌ی ۱ «الکریمه» نادرست است. (صفت برای مبتدأست و مرفوع).
- ۳۸۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ خبر و محلاً مرفوع (صحیح: جمله‌ی وصفیه) خطاست.
در گزینه‌ی ۳ معرب (ماضی مبنی است). خطاست.
در گزینه‌ی ۴ أجوف (صحیح: معتل ناقص) خطاست.
- ۳۸۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «مبنی للمجهول» خطاست. (صحیح: مبنی للمعلوم)
در گزینه‌ی ۳ «من باب تفعّل» خطاست. (صحیح: من باب تفعیل)
در گزینه‌ی ۴ «معتل ناقص» خطاست. (صحیح: معتل أجوف)
- ۳۸۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «ممنوع من الصرف» خطاست. (صحیح: منصرف)
در گزینه‌ی ۲ «مشتق (صفة مشبهة)» خطاست. (صحیح: جامد)
در گزینه‌ی ۳ «خبره معها» خطاست. (خبره: يلتقيان)

۳۸۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

پروانه از شیرهی (شهد) شکوفه‌ها از طریق خرطوم بلند و دقیق خود غذایش را می‌خورد. پروانه یک توانایی عالی برای پرواز کردن به مسافت‌های نزدیک و دور را دارد. بسیاری از اوقات پروانه‌ها را به هنگام تاریکی می‌بینیم در حالی که به طرف نور حرکت می‌کند. و علت این است که بدن پروانه همیشه به درجه‌ی مشخصی از گرما نیاز دارد.

به درستی که خداوند به این حیوان وسیله‌ای برای دفاع از خود بخشیده است. پس رنگ‌های مختلف روی بال آن از بهترین وسیله‌های دفاعی نزد پروانه است.

همان‌گونه که بال پروانه فایده‌ی دیگری دارد. پس آن از بال مانند یک وسیله برای شناخته شدن بین پروانه‌ها به هنگام عملیات تولیدمثل استفاده می‌کند. بعضی از انواع پروانه به صورت تجمعات بزرگ زندگی می‌کنند به گونه‌ای که به صورت گروهی نیازهای بقای خود را می‌پردازند. درست را مشخص کن: از ویژگی‌های پروانه

(۱) ترجیح دادن نور به تاریکی!

(۲) وجود رنگ‌های مختلف در خرطوم آن!

(۳) گریختن از گرما!

(۴) سرعت پرواز و زیادی آن فقط برای فاصله‌های نزدیک!

۳۸۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پروانه چیزی را که می‌خورد کجا می‌یابد؟

(۱) در جاهایی که در آن گل است!

(۲) در مناطق با گرمای کم!

(۳) در باغ‌های پر برگ!

(۴) در زمین‌های پر آب و رود!

۳۸۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کدام موضوع در متن نیامده است؟

(۱) زاد و ولد پروانه!

(۲) چیزی که پروانه را در زندگی تهدید می‌کند!

(۳) چیزی که برای زندگی نیاز دارد!

(۴) راه دفاع از خود!

۳۹۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از متن نتیجه می‌گیریم:

(۱) کوچک و بزرگ یک خلقت دارند.

(۲) دست خداوند با جماعت است.

(۳) پرندگان پرواز به سمت نور را دوست دارند.

(۴) ضعیف لزوماً شکست نمی‌خورد. (مغلوب نمی‌شود).

۳۹۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جمع مؤنث سالم هیچ‌گاه فتحه نمی‌گیرد، پس (الفراشات) نادرست است. ص: الفراشات

۳۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «المختلفة» صفت «الالوان» می‌باشد و چون «الوان» اسم إن و منصوب است، منصوب می‌باشد و «المختلفة» نادرست است.

«وسيلة» مفعول به دوم است و باید منصوب باشد، پس «وسيلة» نادرست است.

۳۹۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رد گزینه‌ی ۱: لازم / رد گزینه‌ی ۲: خبر مقدم

رد گزینه‌ی ۴: ثلاثی مزید باب مفاعلة

۳۹۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
رد گزینه‌ی ۱: مبنی: فعل مضارع معرب است.
رد گزینه‌ی ۳: متعدی: این فعل لازم است.
رد گزینه‌ی ۴: بدون اعلال: اعلال به اسکان دارد.

۳۹۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
رد گزینه‌ی ۱: مبنی
رد گزینه‌ی ۲: نکره: معرفه به اضافه است
رد گزینه‌ی ۴: منصرف: صفت بر وزن افعال، غیرمنصرف است نه منصرف.

۳۹۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:
در نزد هر ملتی اسطوره‌ها جزئی از فرهنگ آن ملت هستند. پس وجود شخصیت‌ها و عناصر از دو ملت ایرانی و عربی در اسطوره‌های ایرانی مثل قصه‌ی ضحاک و کیکاووس و سودابه و ... دلیلی بر وجود رابطه‌ای بین دو ملت است.

پس این رابطه‌های فرهنگی بعد از ظهور اسلام شدت یافت مخصوصاً بعد از این که این دین به برابری بین تمام افراد ملت تصریح و تأکید کرد. این امور و چیزی که شبیه به آن است، همان چیزی است که از بین نمی‌رود و محو نمی‌شود.

از دیگر مظاهر (نمادها) برای این ارتباط (برخلاف آنچه ما تصور می‌کنیم) وجود کلمات فارسی زیادی است که از راه تجارت و ترجمه‌ی کتاب‌ها و مسافرت‌های زیارتی و برعکس وارد زبان عربی شد. هم‌چنین از راه حکومت عثمانی که زبان فارسی در مرکز خلافتش رایج بود.

به درستی که زبان فارسی احساس نمی‌کرد که عربی تلاش می‌کند آنرا از بین ببرد، پس به این خاطر می‌بینیم طاهریان که اولین حکومتی را که از عباسیان مستقل بود تأسیس کرده بودند، تعلقشان به عربی قوی‌تر از تعلقشان به فارسی بود. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- ۱) پدیده‌ی عجیبی وجود دارد که فقط در زبان عربی آنرا می‌بینیم و آن وجود کلمات فارسی زیاد در آن است.
- ۲) علت تأسیس حکومت طاهریان برمی‌گردد به این که آن‌ها خواستند فارسی بر عربی چیرگی یابد.
- ۳) ارتباطات فرهنگی از ارتباطات سیاسی قوی‌تر است پس اولی از بین نمی‌رود بر خلاف دومی.
- ۴) رابطه‌ی بین دو ملت بعد از تصریح (تأکید) اسلام به برابری بین افراد جامعه ظاهر شد.

۳۹۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چیزی که از متن نتیجه می‌گیریم این است که ...
۱) زبان ترکی تنها زبان ادارات در زمان عثمانی‌ها بود.
۲) بین دو زبان عربی و فارسی اختلاف و جنگ بر سر باقی ماندن و حذف شدن بود.
۳) ایجاد ارتباط یا نبود شدن آن صرفاً به اراده‌ی افراد مربوط نمی‌شود.
۴) اسطوره‌ها دروغ‌هایی هستند که معمولاً فرهنگ ملت‌ها را خراب می‌کنند.

۳۹۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درست را مشخص کن: زندگی زبان فارسی در کنار زبان عربی دلالت می‌کند بر این که:
۱) مسلمانان نخواستند هیچ زبانی را از زبان‌های دنیا از بین ببرند.
۲) توانایی زبان فارسی و ضعف زبان عربی به خاطر سیطره‌ی بر آن‌ها.
۳) هیچ رابطه‌ای بین عربی و فارسی نیست پس هر کدام در راهش حرکت می‌کند.
۴) که اساس زبان عربی به زبان فارسی شبیه است. پس هیچ امکانی برای عبور کردن (رد کردن) از آن نیست.

- ۳۹۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درست را مشخص کن: از دلایل وجود رابطه‌ی دوستی بین دو ملت:
 (۱) کلمات و فرهنگ مشترک
 (۲) استقلال حکم طاهریان از عباسیان
 (۳) اسطوره‌ها، سفرهای تجاری، جنگ‌ها
 (۴) ابتدائیات مشترک در قواعد دو زبان و لغات آن
- ۴۰۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشکیل صحیح: هذه العلاقة اِشْتَدَّتْ بَعْدَ ظُهُورِ الْإِسْلَامِ بَعْدَ مَا صَرَّحَ هَذَا الدِّينُ بِالتَّسَاوَى بَيْنَ جَمِيعِ الْإِفْرَادِ الشُّعُوبِ.
 در گزینه‌ی ۴ «الدین» نادرست می‌باشد. (هذا فاعل و محلاً مرفوع است و «الدین» به تبعیت از آن باید مرفوع به کار رود.)
- ۴۰۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشکیل صحیح: من المظاهر الأخرى لهذه الصلة وجود مفردات و فارسیة كثيرة دخلت فى العربیة.
 در گزینه‌ی ۴ «كثیرة» نادرست است. (صفت برای مفردات است و چون مفردات مضاف‌الیه و مجرور است، پس صفتش هم باید مجرور به کار رود.)
- ۴۰۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ «متعداً» نادرست است (صحیح: لازم)
 در گزینه‌ی ۳ «مِن باب انفعال» نادرست است. (صحیح: مَن باب افتعال)
 در گزینه‌ی ۴ «حال و محلاً منصوب» نادرست است. (صحیح: خبر و محلاً مرفوع)
- ۴۰۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱ و ۲ «فاعله ...» نادرست است. (صحیح: اسمه ...)
 در گزینه‌ی ۴ «مجزوم به حذف حرف عله» نادرست است. (صحیح: مجزوم به سکون)
- ۴۰۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ مشتق و صفة مشبَّهة نادرست است. (صحیح: جامد)
 در گزینه‌های ۲ و ۴ نعت و مجرور نادرست است. (صحیح: عطف بیان)

۴۰۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

جهان هر روزه یک یا بیش‌تر از انواع گیاهان یا حیوان را از دست می‌دهد. و این یعنی کم شدن رابطه میان انسان و میان طبیعت. و بدون شک این هجوم و رویارویی به چگونگی زندگی انسان تأثیر می‌گذارد و او را با بسیاری از سختی‌ها روبه‌رو می‌کند.

و از دلیل‌های این پدیده خراب کردن طبیعت به دست آدمی است همان‌طور که به اقدامش پیرامون شکار برخی حیوانات برای خرید و فروش بازمی‌گردد. یا این‌که انسان را می‌بینیم که به اسیر کردن برخی حیوانات می‌پردازد برای این‌که آن‌را در باغ‌وحش عرضه کند یا او را در قفس‌های خانه‌ها قرار دهد.

پس در سال‌های اخیر و بعد از آن برخی از حکومت‌ها - از طریق مؤسسه‌ها و جمعیت‌های ملی و درخواست‌های همگان - که احساس کردند خطری وجود دارد که جامعه‌ی انسانی را تهدید می‌کند، به اجرا کردن برخی از قانون‌ها برای منع کردن گسترش این اقدام‌های ویران‌کننده پرداختند که نتیجه‌هایش خوب بود.

- (۱) سبب اساسی در انقراض برخی حیوانات همان انسان است که به تخریب طبیعت پرداخته است.
- (۲) برخی از کشورها توانستند مانع خطر گسترش انقراض برخی حیوانات و تخریب طبیعت شوند.
- (۳) خواسته‌های انسان و کلّ مردم همان تنها دلیل برای اجرای قوانین در زمینه‌ی محافظت از طبیعت است.
- (۴) تمام حکومت‌ها به اجرای برخی قوانین برای منع خراب کردن طبیعت و قطع کردن درختان و شکار حیوانات پرداخته‌اند.

۴۰۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. متن از کدامین خطر اساسی سخن می‌گوید:

- (۱) شکار حیوانات و خوردن گوشت‌هایشان!
- (۲) غفلت از اثر طبیعت بر زندگی انسان!
- (۳) درختان و گیاهی که برای فروش عرضه می‌شوند!
- (۴) قوانین اساسی برای دامن زدن به انقراض حیوانات و طبیعت!

۴۰۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جایگاه‌هایی که به ترتیب در متن آمده است همان است:

- (۱) نبودن اقدامات لازم، گسترش شکار و خرید و فروش، عرضه‌ی حیوان‌ها در باغ‌وحش‌ها!
- (۲) کم شدن ارتباط میان انسان و طبیعت، احساس خطر، برخی اقدام‌های ویران‌گر و خطرناک!
- (۳) ارتباط میان انسان و طبیعت، دلیل‌های ایجاد مشکلات، رویایی حکومت‌ها!
- (۴) انسان و سختی‌های طبیعت، جمعیت‌های ملی، تخریب طبیعت به دست انسان!

۴۰۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موضوعی که در متن نیامده است کدام است؟

- (۱) نتیجه‌ی آنچه برخی حکومت‌ها در مقابل تصرف‌های انسان به آن پرداخته‌اند!
- (۲) آوردن چند مصداق (مثال) برای عاقبت کارهای انسان!
- (۳) دلایل شکار حیوانات!
- (۴) بیان راه‌کارهایی برای جلوگیری از آنچه از بین رفت!

۴۰۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ید (مضاف) + الإنسان (مضاف‌إلیه و معجرو با حرکت کسره صحیح است.)

۴۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «القوانین» به دلیل مضاف‌الیه بودن باید حرکت کسره (-) را بپذیرد نه (-).

۴۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یوثر: فعل مضارع مبنی للمعلوم و متعدی و از باب تفعیل است (از ریشهی «أثر») (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴ و ۱)

۴۱۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «یواجه»: متعدی است نه لازم. [زیرا در متن ضمیر متّصل نصبی «ه» را به عنوان مفعول به برای خود پذیرفته است.] (ردّ گزینه‌های ۲ و ۱) و چون همراه با مفعول آمده است پس مجهول نیست (ردّ گزینه‌ی ۳)

۴۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الأخیره: اسم، مفرد مؤنث، معرب، مُعرّف بآل (ردّ گزینه‌های ۴ و ۳) و نقش صفت برای موصوف «السنوات» را دارد (ردّ گزینه‌ی ۱)

۴۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

قصّه‌های قدیمی کودکان پُر از حوادثی است که گرگ یکی از پهلوان‌هایش می‌باشد. و انسان و گرگ (در آن‌ها) دو دشمن شده‌اند که یکی با دیگر دشمنی دارد. و اما از ویژگی‌های گرگ سرعتش در حرکت است پس آهو با سرعت بی‌نظیرش خستگی او را می‌گیرد اما گرگ میانگین سرعتش را بدون خستگی حفظ می‌کند از جایی که امکان دستگیری‌اش وجود دارد.

گرگ به نیروی فراتر از عادت دیگری ممتاز است از این نظر که می‌تواند حیوان بزرگی را در طول مسافتی طولانی حمل کند.

گرگ‌ها به صورت تنهایی یا جفت‌وار در باغ‌ها و مناطق کوهستان زندگی می‌کنند و فقط در طول زمستان در حالی که غذای خود را جستجو می‌کنند جمع می‌شوند. و هر قدر که سرما شدت یابد گرگ‌ها خطرناک‌تر و با جرأت‌تر می‌شوند.

گرگ‌ها، روزها می‌خوابند و شب‌ها برای شکار خارج می‌شوند و زمانی که به پایان زمستان می‌رسند جنس مؤنث گرگ مکان مناسبی را برای به دنیا آمدن کودکانش جستجو می‌کند. پس کودکان گرگ در روزهای اولیه‌ی زندگی‌شان توانایی دیدن ندارند پس مادر از آن‌ها حراست و نگره‌داری می‌کند ولی پس از زمانی به خودشان اعتماد می‌کنند.

چه زمانی جنس مؤنث گرگ احساس به دنیا آمدن کودکانش می‌کند؟

- (۱) زمانی که سرما شدید می‌شود!
 (۲) زمانی که باران می‌بارد!
 (۳) زمانی که بهار نزدیک می‌شود!
 (۴) در ابتدای تابستان!

۴۱۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خطا را مشخص کن:

(۱) هنگامی که خورشید طلوع می‌کند پس گرگ در خواب است!

(۲) گرگ غذای خود را در زمان‌های تاریکی جستجو می‌کند!

(۳) امکان وجود داشتن گرگ در منطقه‌هایی که در آن‌ها کوه هست بعید نیست!

(۴) مادر، مسؤلیت زندگی را از ابتداء به خود فرزندان واگذار می‌کند!

۴۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خطا را در توصیف گرگ مشخص کن:

(۱) سرعتش از آهو کم‌تر است!

(۲) قوی بدن است و برخی اوقات تنها زیست می‌کند!

(۳) خطرش در تابستان کم‌تر است!

(۴) هرگز میان درختان زندگی نمی‌کند!

۴۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متن در موضوع به دنیا آمدن فرزندان از سخن نگفته است.

(۱) تعداد فرزندان (۲) چگونگی مراقبت (۳) حالت فرزندان (۴) مکان به دنیا آمدن

۴۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أحد» خبر برای «یکون» است پس باید منصوب باشد ← ص: «أحد»

۴۱۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «البرد» صحیح است زیرا فاعل اسم ظاهر برای فعل «أشتد» است پس باید مرفوع حرکت‌گذاری شود.

۴۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تنام: متعدی نیست بلکه لازم است (ردّ گزینه‌ی ۱) و فاعلش اسم ظاهر «الدُّناب» است (ردّ گزینه‌ی ۲) و این فعل اعلال به قلب دارد پس بدون اعلال نیست (ردّ گزینه‌ی ۳)

۴۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یعتمدون: فعلی مرفوعی است که فاعلش ضمیر بارز «واو» می‌باشد. (ردّ گزینه‌های ۴ و ۱) و این فعل لازم است نه متعدی زیرا در متن مفعول به نگرفته است (ردّ گزینه‌ی ۳)

۴۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فارقة: نقش صفت (نعت) دارد. (ردّ گزینه‌ی ۴)
این اسم، اسم فاعل است (ردّ گزینه‌ی ۱) و منصرف هم می‌باشد (ردّ گزینه‌ی ۲)

۴۲۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه متن:

موجوات زنده در سه ویژگی اشتراک دارند: تنفس - نیازهای غریزی مثل تشنگی و در نهایت ادامه‌دار کردن آنها برای پایان زندگی‌شان و هر چیز که به این صفات سه‌گانه توصیف نشود موجود زنده‌ای به حساب نمی‌آید.
ولی این به این معنا نیست که هر موجود زنده خواسته‌های ویژه‌ی خود را نداشته باشد پس می‌بینیم برخی در آب زندگی می‌کنند و برخی دیگر بیرون آب روی خشکی. برخی از آنها به سرما نیاز دارند و برخی دیگر به گرما قسمی از آفریده‌ها از گیاهان تغذیه می‌کنند و گروهی دیگر از حیوان (گوشت‌خوار) و دسته‌ی سوم از هر دوی آنها می‌خورد. برخی حیوانات چند ساعت زندگی می‌کنند و برخی چند سال. پس درختان از هر چیز (موجود) دیگری بیش‌تر زندگی می‌کنند پس انسان در این زمینه به کمک پیشرفت‌های پزشکی و توجه‌های بهداشتی اکنون در مقایسه با گذشته بیش‌تر زندگی می‌کند.

خطا را مشخص کن: هر موجودی که در وجود خودش احساس نکند، پس موجودی زنده نیست.
(۱) رشد (۲) گرسنگی (۳) ادامه‌دار کردن زندگی (۴) مقدار عمرش

۴۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. صحیح را برای جای خالی مشخص کن: جزئی از خصوصیت‌های مشترک موجود زنده نیست.

(۱) مکان زندگی (۲) مرگ و زندگی (۳) نیاز به غذا (۴) نیاز به هوا
در متن داشتیم که «مکان زندگی» موجودات مختلف است نه مشترک برخی در آب و برخی در خشکی و برخی از موجودات زنده در هر دو محیط زندگی می‌کنند.

۴۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطا را مشخص کن:

- (۱) عمر حیوانات با عمر گیاهان مساوی (یکسان) نیست!
- (۲) کم‌ترین زمانی که موجود زنده زیست می‌کند یک روز است!
- (۳) توجه‌های بهداشتی و پایدی به آنها سبب می‌شود که مخلوق بیش‌تر زندگی کند!
- (۴) وجود شروع و پایان در زندگی از صفتهای مشترک میان مخلوقات است!

۴۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خطا را مشخص کن: جایگاه‌هایی که به ترتیب در متن آمده است همان است.

- (۱) نیازهای غریزی، عمر گیاهان، عمر انسان
- (۲) زندگی در آب، عمر درختان، کارهای بهداشتی
- (۳) تکامل، تغذیه، سرما و گرما نزد حیوانات
- (۴) صفات‌های مشترک، صفات‌های ویژه، عمر موجودات

۴۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فعل‌های «یعیش» مضارع مرفوع است پس نباید حرف آخرش (-) بگیرد زیرا قبلش حروف ناصبه یا جازمه نیامده است.

۴۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اسم «فضل» به «التقدّمات» اضافه شده است و می‌دانید که اسم اگر مضاف واقع شود نباید تنوین بگیرد. ص: بفضْلِ التَّقَدُّمَاتِ.

۴۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این فعل، خبر برای مبتدایی نیست و معرب می‌باشد (ردّ گزینه‌ی ۴) «یمنع» فعلی است که فاعلش «هذا» می‌باشد (ردّ گزینه‌های ۲ و ۱)

۴۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ضمیر مستتر در این فعل به «قسم» بازمی‌گردد نه «المخلوقات» (ردّ گزینه‌ی ۴) این فعل از باب «تفعل» بوده و متعدی نیست بلکه لازم است و معرب می‌باشد. (ردّ گزینه‌های ۳ و ۲)

۴۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقش اسم «خارج» مفعول فیه و ظرف مکان است. (ردّ گزینه‌ی ۲) «خارج» اسم مکان و غیرمنصرف نیست (ردّ گزینه‌های ۴ و ۳)

۴۳۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:
 رابطه‌ی میان ایرانی‌ها و عرب‌ها به قدیمی‌ترین دوره‌ها بازمی‌گردد. پس وجود مفردات فارسی در اشعار شاعران عرب قبل از اسلام برترین دلیل برای ثابت کردن این امر است.
 یکی از دلایل استحکام این رابطه همان موضوع ترجمه‌ی اثرها (کتاب‌ها) به این دو زبان است.
 علاوه بر آن ایرانی‌ها از پیشگامان آن نهضت (جنبش) علمی‌ای بودند در پایه‌های جامعه‌ی اسلامی دمیده شد.
 پس آن‌ها (ایرانی‌ها) تلاش کردند که آنرا گسترش دهند پس در این زمینه بیشتر از اصحاب آن (عرب‌زبان‌ها) به زبان عربی توجه کردند.
 پس ایرانی‌ها زمانی که دیدند آن زبان، عربی است با آن (زبان) احساس بیگانگی نکردند بلکه با آن انس گرفتند و تلاش کردند که آنرا تنظیم و تدوین کنند.
 پس برای فهمیدن و روشن‌گری و استخراج ظرافت‌هایش (یعنی زبان عربی) کتاب‌های متنوع بسیاری تألیف کردند.

۴۳۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- (۱) زمانی که عرب، زبان آن نهضت علمی را دیدند احساس بیگانگی نکردند.
- (۲) رابطه‌ی میان ایرانی‌ها و عرب فقط بعد از این که اسلام ظهور کرد، ظاهر شد.
- (۳) ترجمه، سبب استحکام استفاده از مفردات زبان عربی در فارسی است.
- (۴) تلاش ایرانی‌ها برای نوشتن کتاب‌ها پیرامون زبان عربی بیش‌تر از خود عرب‌هاست.

- ۴۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کدام گزینه صحیح است: از علامت‌های رابطه میان ایرانی‌ها و عرب‌ها همان
 (۱) وجود کتاب‌ها و آثار ترجمه شده به این دو زبان است.
 (۲) وجود تألیفات به زبان عربی نزد ایرانی‌ها و قبل اسلام است.
 (۳) تألیف کتاب‌های بسیار به عربی، برای فهمیدن و استخراج ظرافت‌هایش.
 (۴) انس گرفتن ایرانی‌ها به زبان عربی و عدم احساس بیگانگی به آن.

- ۴۳۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 (۱) کتاب‌هایی پیرامون زبان عربی نوشتند.
 (۲) ظرافت‌ها و ریزه‌کاری‌های این زبان را استخراج کردند.
 (۳) بوی خوش نهضت علمی را از قبل اسلام دمیدند. (پُر کردند)
 (۴) به زبان عربی انس گرفتند و آنرا دوست می‌داشتند و با آن احساس بیگانگی نکردند.

- ۴۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. أفضل ← اسم غیرمنصرف است و نباید تنوین بگیرد.

- ۴۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ألفوا: فعل و فاعل / تألیفات: مفعول به و منصوب با اعراب فرعی کسره / مُتَنَوِّعَةً: صفت کثیرة

برای «تألیفات» هستند و به دلیل مفرد بودن هر دو باید منصوب با اعراب ظاهری اصلی باشند.

- ۴۳۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 در گزینه‌ی ۱ «مثال»
 در گزینه‌ی ۳ «أجوف»
 در گزینه‌ی ۴ «متعداً» و «مجزوم به حذف نون» نادرست می‌باشد.

- ۴۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
 در گزینه‌ی ۱ «لازم»
 در گزینه‌ی ۲ «باب تفعّل»
 در گزینه‌ی ۳ «أجوف» نادرست است.

- ۴۴۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 در گزینه‌ی ۲ «مضاف الیه و مجرور»
 در گزینه‌ی ۳ «اسم مفعول» و «مصدره تنويع»
 در گزینه‌ی ۴ «معرف بالاضافه» نادرست می‌باشد.

جزوه عربی پولادی

۴۴۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

همانا بسیاری از ما درک نمی‌کنیم (توجه نداریم) که هرکاری عمری (زمانی) دارد، چاره‌ای نیست که آن (زمان) بگذرد و طی شود تا کار پخته گردد. همانا تاجر ما توقع سود در روز آینده (روز بعد) را دارد جهت به بار نشستن تجارتش و کارمندان ما و جوان ما و ... این چنین هستند. ما در زندگی مان به نصیحت آن حکیمی نیازمندیم که گفت: اگر کوهی را بنا کنم سپس کارم را قبل از این که آخرین سنگ را در قله‌اش قرار دهم ترک کنم قطعاً خودم را شکست خورده محسوب می‌کنم پس چگونه است برای ما در حالی که توقع محقق شدن کارهایی را داشته باشیم که پایه و اساس آن‌ها را محکم نکرده‌ایم.

از یکی از حکماء درباره‌ی عوامل موفقیت پرسیده شد گفت: پایداری، پایداری، پایداری. همانا آن (پایداری و مقاومت) مهم‌ترین آن‌ها (عوامل) است و نبوغ و درخشش سودی نمی‌رساند مگر با آن. پس اگر آن (مقاومت) نباشد نبوغ هم چون مروایدی داخل دریا محسوب می‌گردد که دستی به آن نمی‌رسد و انسانی از آن بهره نمی‌برد. موضوعی که در متن نیامده است همانا ... خسارت می‌باشد.

پاسخ: جبران

موارد دیگر به ترتیب: (دلیل - تحقق و به بار نشستن - موضوع) هر سه در متن آمده است.

۴۴۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

- ۱) پیروزی (به پایان رساندن) همراه با عجله موجب شکست می‌گردد.
- ۲) رسیدن به عزت در به دست آوردن فرصت‌ها است (بهره‌مند شدن از فرصت‌ها)
- ۳) هرکس بزرگی (به بزرگی رسیدن) را آسان بخواهد در بدی می‌افتد.
- ۴) گاهی تلاش کاری می‌کند که تنبلی نمی‌کند.

۴۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منظور شخص حکیم از سخنش «اگر کوهی بنا کنم...»؟

کارها به تمام کردن‌شان (به پایان رساندن‌شان) است (استوار است).

ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

- ۲) کننده‌ی کار کسی است که انتهایش را انجام دهد.
- ۳) کار از انجام‌دهنده‌اش خبر می‌دهد.
- ۴) کارها به بالا و پایین بودن‌شان (بالا و پایین بودن مرتبه‌شان) است.

۴۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

- ۱) فقط پایداری از لوازم موفقیت است.
- ۲) بر تاجر واجب است که به سود کارش نیندیشد.
- ۳) پختگی کارها با انجام زیاد آن‌ها حاصل می‌گردد بدون احساس خستگی.
- ۴) در زندگی ما رایج است که کسانی که به ظاهر کارها می‌پردازند و به بهبودش توجه نمی‌کنند.

۴۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «التالي» اسم منقوص است و به دلیل این که در حالت رفع و جرّ اعراب تقدیری دارد

هرگز نباید حرکت‌های ـُ یا ـِ را بپذیرد.

۴۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اَضَعَ: فعل مضارع و متعدی است / الْحَجَرَ: مفعول به و منصوب به فتحة است / الآخر: صفت مفرد برای «الْحَجَرَ» بوده پس باید منصوب باشد.

۴۴۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اشتباه سایر گزینه‌ها:

- (۱) فاعله ... ، غلط است «تحقق» مفعول است.
- (۲) از ریشه‌ی «و - ق - ع» و مثال است نه اجوف.
- (۴) مبنی نیست، معرب است.

۴۴۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشتباه سایر گزینه‌ها:

- (۱ و ۴) از ریشه‌ی «سأل» و مهموز است نه معتل.
- (۳ و ۴) معلوم است نه مجهول.

۴۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشتباه سایر گزینه‌ها:

- (۱) مصدر باب «تفعلل» است، پس جامد می‌باشد نه مشتق.
- (۳) در نقش مفعول‌به برای فعل «توقع» است نه فاعل.
- (۴) مبتدای مؤخر نیست در نقش مفعول‌به است.

۴۵۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زندگی را طبق متن چگونه توصیف می‌کنی ...

زندگی «شبهه چیز مستحکمی است که حوادث با آن مواجه می‌شود».

۴۵۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه‌ی ۲:

انسان مطمئن به خود و انسان بدبین هر دو با یک دیدگاه به دنیا می‌نگرند (دیدشان یکسان است). ترجمه‌ی گزینه‌های نادرست:

- (۱) آدمیان شبیه به صخره هستند و سختی‌ها هم چون امواج‌اند.
- (۳) از سنت‌های چیره بر عالم این است که موفقیت همراه و هم‌نشین تلاش‌گر است.
- (۴) چگونگی دیدگاه انسان به زندگی همان است که نتیجه‌ی رویارویی انسان و حوادث را تعیین می‌کند.

۴۵۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بر اساس متن:

ترجمه‌ی گزینه‌ی ۱: دیدگاه سبب ایجاد سستی و استحکام می‌گردد. ترجمه‌ی گزینه‌های دیگر:

- (۲) اشخاصی هم‌چون تنبل‌ها وجود دارد که با سختی در زندگی روبه‌رو نمی‌شوند.
- (۳) از ویژگی‌های افراد بدبین این است که به جستجوی عیب‌های خود نیستند.
- (۴) تنها تفاوت بین انسان مطمئن به خود و بدبین در موضوع اعتماد به نفس منحصر می‌باشد.

۴۵۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱ با مفهوم متن مطابقت دارد که عبارت است از نگاه خوش‌بینانه به زندگی و دوری جستن از دیدگاه‌های منفی و نگاه بدبینانه به زندگی و دنیا.

اما گزینه‌ی ۲ درباره‌ی صبر و حوصله جهت غلبه بر مشکلات و سختی‌های زندگی و گزینه‌ی ۳ درباره‌ی آزادگی و عدم اجبار انسان آزاده و گزینه‌ی ۴ درباره تحت امر بودن روزگار و زندگی در برابر انسان با اخلاق می‌باشد.

۴۵۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خدایی که زندگی را قرار داد ← «جَعَلَ» معلوم است. پس نباید حرف اولش با «لُ»

حرکت‌گذاری شود.

۴۵۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «البَشْرُ» صحیح است، زیرا در نقش فاعل اسم ظاهر برای فعل «يُواجِه» می‌باشد.

۴۵۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اشتباه سایر گزینه‌ها:

(۱) لازم است نه متعدی.

(۲) مزید ثلاثی نیست بلکه مجرد است.

(۴) مرفوع بالواو ← مخصوص اعراب اسم‌هاست نه فعل‌ها.

۴۵۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل «سلبت» متعدی و معلوم به کار رفته است و چون ماضی است مبنی می‌باشد (ردّ گزینه‌ی ۳)

از ریشه‌ی «س - ل - ب» بوده پس معتل نیست. (ردّ گزینه‌ی ۲)

کلمه‌ی «حقّ» مفعول‌به برای این فعل می‌باشد. (ردّ گزینه‌ی ۱)

۴۵۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

«متلاطمة» نقش صفت برای «أمواج» دارد. (ردّ گزینه‌ی ۱)

«متلاطمة» اسم فاعل است. (ردّ گزینه‌ی ۲)

أمواج ← فاعل و مرفوع است. پس «متلاطمة» هم صفت آن و به تبعیت از اعراب اسم قبلش مرفوع است. (ردّ گزینه‌ی ۴)

۴۵۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به عبارت «فحين شاهد الطيور و هي تطير بعيداً في الفضاء كبر ذلك الحلم»، گزینه‌ی ۳ صحیح است.

۴۶۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «قدرت شبیه‌سازی انسان باعث شده است تا در موضوع پرواز به آرزوی خود برسد». جمله صحیحی است. با توجه به این که متن ذکر کرده «هلیکوپتر قادر است بر قله کوه فرود بیاید» گزینه ۱ نادرست است. با توجه به اشاره متن به استفاده نظامی و پزشکی از هلیکوپتر گزینه‌ی ۳ نیز غلط است و به دلیل این که «روئای پرواز محقق گشته» گزینه ۴ نیز غلط است.

۴۶۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مسلم است که هلیکوپتر قادر به حمل و نقل کشتی جنگی نیست.

۴۶۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واضح است که برای حمل تجهیزات سنگین از «چترنجات» استفاده نمی‌کنند.

۴۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «الطیور» مضاف‌الیه بوده و می‌بایست مجرور شود.

۴۶۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جمله «نشاهد ... وجود»، «نحن مستتر» فاعل است و «وجود» مفعول‌به و منصوب است.

۴۶۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «بدأ» فعل صحیح و مهموز است [حذف گزینه‌های ۳ و ۴]. هم‌چنین فاعل آن «المحاولات» است [حذف گزینه‌ی ۱]

۴۶۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «نشاهد» فعل صحیح [حذف گزینه ی ۱] است که فاعل آن «نحن» مستتر بوده و مفعول داشته و متعدی است [حذف گزینه ی ۴]. هم چنین در ابتدای جمله فعلیه آمده و خبر نیست. [حذف گزینه ی ۲]

۴۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «المرضى» اسم مقصور [حذف گزینه ی ۴] و جمع مکسر «مريض» بوده و مشتق از نوع صفت مشبهه است [حذف گزینه ی ۱]. هم چنین می دانیم که همه اسماء مقصور اعراب تقدیری دارند. [حذف گزینه ی ۳]

۴۶۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طبق مفهوم متن برترین راه برای آسان کردن سختی ها، «کار کردن و تلاش و کوشش مداوم» است.

۴۶۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرگاه کار و تلاش را روشی برای زندگی مان قرار دهیم!

۴۷۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. أمانیه / هزله / الضیاع

۴۷۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ی ۴ نادرست است. (طعم مرگ در یک کار کوچک، مانند طعم مرگ در یک کار بزرگ است!)

۴۷۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به شکل «عالم» صحیح است به معنای «جهان آرزوها».

۴۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به شکل «حیاء» [مفعول مطلق و منصوب] و «طیبة» [صفت و منصوب] صحیح است.

۴۷۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست:

گزینه ی ۱: اسم «سهلة»

گزینه ی ۳: فاعله: فعل ناقصه، فاعل ندارد.

گزینه ی ۴: للمخاطب / مرفوع به ثبوت نون [«ن» پایان فعل «تكون» جزو ریشه است پس نون اعراب نیست].

۴۷۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد نادرست:

گزینه ی ۱: باب تفعّل

گزینه ی ۲: فاعله ضمیر «ن» البارز [فاعله ضمیر بارز «الف» است].

گزینه ی ۴: فعل ماضی

۴۷۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد نادرست:

گزینه ی ۱: اسم مبالغه

گزینه ی ۲: ممنوع من الصرف

گزینه ی ۳: مرفوع

۴۷۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

آیا می‌دانی که تمساح دوستی برای پرندگان است. از آن جهت که میان آن‌ها تعامل شگفت‌انگیزی را می‌بینیم. پس بسیار می‌بینیم که تمساح دو فک بزرگش را باز کرده است و پرنده را پذیرفته است و پرنده با تمام اطمینان در دهانش وارد شده است تا با منقارش تمام آن‌چه که از غذاها میان دندان‌های آن حیوان است جمع‌آوری کند. (بخورد) پس به همین دلیل هر یک از آن‌ها به یک‌دیگر اُنس گرفته‌اند و دلایل دوستی میان آن دو استحکام یافته است تا این‌که می‌بینیم پرنده داخل دهان تمساح می‌شود و گویی او (پرنده) وارد خانه‌اش شده است. خدمت دیگری وجود دارد که پرنده آن‌را به تمساح تقدیم می‌کند (ارائه می‌دهد) پس پرنده تمساح‌ها را در سفرهایشان برای به دست آوردن رزق و روزیشان همراهی می‌کند پس زمانی که (پرنده) شکار یا خطری را ببیند با ایجاد صدایی که حیوان معنایش را درک می‌کنند در هشدار دادن به آن‌ها می‌شتابد. پس (در این حالت، آن حیوان در خطر) در دور شدن از نقطه‌ی خطر یا در پیدا کردن راه چاره‌ای برای صید کردن طعمه‌اش شتاب می‌کند.

طبق مفهوم کلی متن «از اسباب دوستی، نیاز به وجود داشتن یکی به دیگری» بسیار صحیح است.

(۱) پرنده از تمساح می‌ترسد و هرگز به او نزدیک نمی‌شود. (خطا)

(۳) قطعاً تمساح هنگام احساس خطر صدایی تولید می‌کند پس پرنده از خطر می‌گریزد.

(۴) فایده‌ی مهم پرنده همان از بین بردن میکروب‌ها از دهان تمساح پس از داخل شدن در آن است.

۴۷۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طبق متن «پرنده برای به دست آوردن غذا، تمساح را در سفرها همراهی می‌کند».

۴۷۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پرنده چه زمانی وارد دهان تمساح می‌شود؟

(۱) قبل از غذا خوردن.

(۲) زمانی که تمساح احساس خطر می‌کند.

(۳) بعد از شکار کردن طعمه.

(۴) زمانی که تمساح غذایش را بخورد.

۴۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در توصیف پرنده [طبق متن] کدام گزینه صحیح‌تر است؟

(۱) تمیز و هشداردهنده

(۲) مونس و بیننده

(۳) هشداردهنده و نظارت‌گر

(۴) دوست و شکار خورده شده [به عنوان غذا]

۴۸۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «أسباب» فاعل برای فعل «استحکمت» است پس باید مرفوع باشد ← «أسباب»

۴۸۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «الحيوان» فاعل برای فعل «يُدرک» است پس باید مرفوع باشد. ← «الحيوان»

۴۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «أقبل»: صحیح و سالم و مزید باب افعال است (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴) / و فاعل این فعل

اسم ظاهر «الطائر» است (ردّ گزینه‌ی ۱)

۴۸۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل «يقدم» از ریشه‌ی «ق-د-م» پس صحیح و سالم است (ردّ گزینه‌ی ۱) / و از باب

«تفعیل» است (ردّ گزینه‌ی ۲) / هم‌چنین ضمیر «ها» در انتهای این فعل نقش «مفعول‌به» دارد (ردّ گزینه‌ی ۳)

۴۸۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «عجیباً»: صحیح الآخر است (ردّ گزینه‌ی ۱) و نقش صفت دارد نه حال (ردّ گزینه‌ی ۴)

هم‌چنین در متن «تعاملاً» در نقش «مفعول‌به» برای فعل «نرى» می‌باشد (ردّ گزینه‌ی ۳)

۴۸۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق پاراگراف دوم متن و جمله‌ی «يكون لقمة لذيذة ... منها الخُفَّاش» می‌فهمیم که خُفَّاش دشمنی برای تخم عقاب است.

۴۸۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «اینکه عرب‌ها فقط از باز شکاری در میدان جنگ استفاده می‌کردند» طبق متن غلط است.

۴۸۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اینکه باز شکاری همیشه شکار خود را زیر نور آفتاب می‌خورد ناصحیح است.

۴۸۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طبق عبارت «بسرعة طيرانه» که دلالت بر سرعت پرواز عقاب دارد، عبارت «بدن نیرومندی او را از پرواز باز می‌دارد» ناصحیح است.

۴۹۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه «العرب» در ابتدای جمله آمده و مبتدا است، بنابراین باید مرفوع باشد (العربُ)

۴۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «منقاره» در این عبارت، مفعول‌به است و باید منصوب باشد. (منقاره)

۴۹۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) موارد نادرست: (اسمه «لقمة»)

(۳) موارد نادرست: (اسمه «لقمة» و خبر «لذيذة»)

(۴) موارد نادرست: (فاعله ضمير «هو» / «لقمة» خبره المفرد)

۴۹۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) موارد نادرست: (فاعله «منقار»)

(۲) موارد نادرست: (مبنى للمجهول / نائب فاعله ضمير «هو»)

(۳) موارد نادرست: (مجرد ثلاثي)

۴۹۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) موارد نادرست: (منقوص)

(۳) موارد نادرست: (علامة جرّه حذف النون)

(۴) موارد نادرست: (منقوص)

۴۹۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت، نادرست و جواب سؤال است زیرا طبق متن هدف بهلول «تعیین معیاری برای تشخیص راستگو از دروغگو نبود».

۴۹۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت، نادرست و جواب سؤال است. طبق سه خط اول متن مرد عطار، امانت‌دار نبود زیرا امانت اولیه‌ی مرد را به او باز نگردانده بود.

۴۹۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت، نادرست و جواب سؤال است. بهلول فقط برای گمراه کردن و جلب اعتماد مرد عطار لباس فاخر بر تن کرد.

جزوه عربی پولادی

۴۹۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با مفهوم متن، ارتباطی ندارد. «در کارت عجله نکن زیرا شتابزدگی به تو آسیب می‌رساند.»

۴۹۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «صوت» مفعول به بوده و باید منصوب باشد. (صوت) سایر گزینه‌ها صحیح است.

۵۰۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «ملايس» اسمی غیرمنصرف است و نمی‌تواند تحت هیچ‌شرایطی تنوین بگیرد و باید به صورت «ملايسَ» بیاید. سایر گزینه‌ها صحیح است.

۵۰۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۲) موارد نادرست: (باب «تفاعل»)
 (۳) موارد نادرست: (للغائبة)
 (۴) مجهول نیست.

۵۰۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۲) موارد نادرست: (معرّب)
 (۳) موارد نادرست: (متعدّ)
 (۴) موارد نادرست: (باب «تفعل»)

۵۰۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) موارد نادرست: (معرفة / مقصور / حال)
 (۳) موارد نادرست: (معرّف بالاضافة)
 (۴) موارد نادرست: (صفة مشبّهة / المفعول الثانی)

۵۰۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اینکه حیوان صحرایی مثل شتر نمی‌تواند زندگی‌اش را بدون آب ادامه دهد درست است زیرا بالاخره به مقداری آب نیاز دارد.

۵۰۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق فعل «لايزال ... : پیوسته ...» برداشت می‌کنیم که امروز هم از «شتر» برای حمل و نقل در مناطق صحرایی استفاده می‌شود. سایر گزینه‌ها صحیح است.

۵۰۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ نادرست بوده و جواب سؤال است. حیوانات زنده در صحرا چگونه سالم باقی می‌مانند؟ کدام نادرست است:
 (۱) با جایگزین‌ها
 (۲) با ذخیره کردن موادّ غذایی
 (۳) با پارسایی و قناعت
 (۴) با نزدیک شدن به طبیعت

۵۰۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه ۱ نامناسب (و ملک آسمانها و زمین برای خداوند است) که تناسبی با موضوع متن ندارد. سایر گزینهها مناسب است.

۵۰۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «الماء» مفعول به بوده و باید منصوب باشد. (الماء)
سایر گزینهها صحیح است.

۵۰۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «لم یخلق» به دلیل مجزوم شدن باید آخرش ساکن گردد.

۵۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینهها:
(۲) موارد نادرست: (لازم / فعل مرفوع)
(۳) موارد نادرست: (للمخاطب)
(۴) موارد نادرست: (ضمیر «أنت» مستتر)

۵۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینهها:
(۱) موارد نادرست: (فعل مرفوع)
(۳) موارد نادرست: (فاعله)
(۴) موارد نادرست: (فعل مرفوع)

۵۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینهها:
(۱) موارد نادرست: (مرفوع)
(۲) موارد نادرست: (مصدره اصلاح / مفعول به)
(۴) موارد نادرست: (صفة مشبهة / مضاف إليه)

۵۱۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سایر گزینهها نادرست است. [طبق متن طلا، به هنگام استخراج کمی با شن و خاک مخلوط می شود ولی در اصل طلا با مواد دیگری مخلوط نیست = «لم یکن.....»]

۵۱۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اینکه «فقط یک راه به دست آوردن طلای خالص وجود دارد» نادرست است.

۵۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اینکه «طلا در طبیعت با جیوه همراه باشد» از ویژگی های طلا نیست بلکه طبق متن «جیوه» طبق عملیات ذوب کردن طلا و به دست آوردن طلای خالص کاربرد دارد.

۵۱۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سایر گزینهها نادرست است. طبق عبارت «يُغَسَّلُ..... بالماء»

۵۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فعل «يَدْخُلُ» مجهول است باید به شکل «يَدْخُلُ» بیاید.

۵۱۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «الرَّمْلُ» فاعل است باید مرفوع باشد. (الرَّمْلُ)

جزوه عربی پولادی

جزوه عربی پولادی

۵۱۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:
 (۲) موارد نادرست: (نائب فاعله)
 (۳) موارد نادرست: (باب تفاعل)
 (۴) موارد نادرست: (متعداً / مبني للمجهول)

۵۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:
 (۲) موارد نادرست: (فعل مجزوم)
 (۳) موارد نادرست: (ضمير «هى» المستتر)
 (۴) موارد نادرست: (فعل مرفوع / فاعله)

۵۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:
 (۱) موارد نادرست: (مصدره «ایجاد»)
 (۲) موارد نادرست: (نعت)
 (۳) موارد نادرست: (صفة أو نعت)

۵۲۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ عبارت نادرست و جواب سؤال است. (کارگران مؤنث از محیط داخل کندو، ماده‌ای برای مقابله با میکروب‌ها جمع می‌کنند.)

۵۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲ عبارت نادرست و جواب سؤال است. (هرگاه غذایی نباشد، کارگران مؤنث از کندو طرد می‌شوند)

۵۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (پس به سرعت می‌میرد.)

۵۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی گزینه: عمر زنبور کارگر مؤنث، هرگاه در روزهای گرم متولد شود، کوتاه‌تر از زنبوری است که در روزهای سرد متولد شده است.

۵۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «مکان» به دلیل نداشتن ال و مضاف نبودن و منصرف بودن، باید تنوین بگیرد (مکانِ) سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

۵۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «غریبه» صفت برای «حشره» بوده و به دلیل فاعل بودن آن، باید مرفوع باشد (غریبه) سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

۵۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:
 (۲) موارد نادرست: (منصوب محلاً)
 (۳) موارد نادرست: (ضمير النون البارز)
 (۴) موارد نادرست: (لازم)

۵۲۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:

- (۱) موارد نادرست: (ضمیر «هی» المستتر)
- (۲) موارد نادرست: (متعدی)
- (۳) موارد نادرست: (للمخاطب / متعدی)

۵۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد نادرست:

- (۲) موارد نادرست: (صفة و مجرور)
- (۳) موارد نادرست: (مجرور به حرف جرّ)
- (۴) موارد نادرست: (ممنوع من الصرف / مضاف‌الیه و مجرور)

۵۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طبق مفهوم عبارت «و أمّا الفقیره فإنّها تتوقّعه ... لاتعتمد علی نفسها و لاتستفید من طاقتها، فتتخیّل» برداشت می‌کنیم که «در بسیاری از مواقع عقب‌ماندگی دولت‌های فقیر همان نتیجه‌ی فقر عقل است» یعنی دولت‌های فقیر خیال‌پردازند و از نیروهای خود بهره نمی‌برند.

۵۳۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «پیشرفته خواهیم شد اگر» کدام گزینه صحیح است:

- (۱) برای از بین بردن فقر از میان خود تلاش کنیم.
- (۲) به زیاد کردن منابع طبیعی خود پردازیم.
- (۳) از خداوند بخواهیم و با تأکید او را بخوانیم.
- (۴) ایده‌ی خود را تغییر دهیم و به خودمان اعتماد کنیم.

۵۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق پاراگراف دوم متن از خوبی‌های کشورهای پیشرفته این است که «[راه پیشرفت را] درک کرده است و به قانون‌هایی که خداوند در جهان قرار داده است عمل نموده است.»

۵۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

«الإجتهد و العمل باب الوصول إلى التقدّم» = مَن جَدَّ وَجَدَّ: هرکس تلاش کند [هدفش را] می‌یابد.

۵۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

آن: حرف ناصبه / تَلْتَفَتَ: فعل مضارع منصوب است پس باید حرف پایانی‌اش حرکت فتحه بگیرد.

۵۳۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «الإجتهد» صحیح است زیرا مفعول‌به است و باید منصوب حرکت‌گذاری شود.

۵۳۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

«یتصوّر»: فعل مضارع، للغائب، مزید ثلاثی (من باب تفعّل) (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳) ، مبنی للمعلوم و متعدی / فعل و فاعلش اسم ظاهر «البعض» (ردّ گزینه‌ی ۱)

۵۳۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

«یأتی»: فعل مضارع از مادّه‌ی «أ - ت - ی» ← مهموز و معتل ناقص (ردّ گزینه‌ی ۱) لازم است زیرا مفعول‌به نپذیرفته است (ردّ گزینه‌ی ۳) همچنین این فعل مجرّد ثلاثی است نه مزید ثلاثی (ردّ گزینه‌ی ۴)

۵۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

«جاهزاً» مقصور نیست بلکه صحیح‌الآخر است (ردّ گزینه‌ی ۲) / این اسم نقش حال دارد و ذوالحالش ضمیر «هو» مستتر در فعل «یأتی» است (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)

۵۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

«هنگامی که به مناطق گرمسیر می‌رویم، گاهی مناظر دلربا و جذّابی را از دور می‌بینیم و بعد از این که به آن (مناطق) نزدیک می‌شویم، درختان زیبای نخل را می‌بینیم. (همان‌طور که می‌دانیم) این درخت اهمیت و ارزش مادی زیادی دارد، به گونه‌ای که نوعی از آن درخت در برخی از مناطق پایه و اساسی را برای معیشت و زندگی بسیاری از ساکنان تشکیل می‌دهد. هم‌چنین (آن درخت) در برخی از مناطق غذای اصلی محسوب می‌شود و قسمتی از میوه‌های آن خشک می‌شود و به مناطقی دیگر ارسال می‌گردد.

درخت نخل انواع مختلفی دارد؛ طوری که حدود ۱۵۰۰ نوع از آن یافت می‌شود که هر کدام با هم فرق دارند. از انواع آن درخت خرما است که از مهم‌ترین آن به شمار می‌رود (و از دیگر انواع آن) نخل روغن است که در ساخت صابون و مواد آرایشی به کار گرفته می‌شود.

ارتفاع درخت نخل به ۲۷ متر می‌رسد و تنه‌اش بسیار زبر است، چرا که آن (تنه) عبارت است از بقایای شاخه نخل که هنگام رشد زیاد درخت، می‌ریزد یا قطع می‌شود.»

.....

در گزینه‌ی ۲ آمده است که «درخت نخل را هم از دور و هم از نزدیک جذّاب می‌بینیم.» که بر اساس متن درست است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «خرما در مناطقی که به آنجا فرستاده می‌شود، خشک می‌شود.» براساس متن نادرست است، چرا که در متن آمده است که خشک می‌شود و به مناطق دیگری فرستاده می‌شود.

گزینه‌ی ۳: «اگر خرما اساس و پایه‌ای برای زندگی باشد، به مناطق دیگر فرستاده نمی‌شود.» براساس متن نادرست است.

گزینه‌ی ۴: برخی از ساکنان مناطق صحرائی تنها می‌توانند خرما بخورند.» در متن به چنین چیزی اشاره نشده است.

۵۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در صورت سؤال آمده است که گزینه‌ی صحیح را درباره‌ی درخت نخل مشخص کنید. در

گزینه‌ی ۴ آمده است: «مهم‌ترین انواع آن نخل خرما و نخل روغن است.» که براساس متن درست است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «ارتفاع آن به بیست و هفت می‌رسد، ولی شاخه‌هایش طول و زبری بیش‌تری دارد.» نادرست است.

گزینه‌ی ۲: «انواع آن متعدّد است که به ۱۵۰۰ نوع می‌رسد، اما میوه‌هایش از یک نوع است.» نادرست است.

گزینه‌ی ۳: «هیچ منطقه‌ای بر روی زمین نیست که در آن (درخت) خرما وجود دارد و به عنوان ماده‌ای غذایی شناخته می‌شود.» نادرست است.

۵۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطا را مشخص کنید: از فواید درخت نخل این است که
در گزینه ی ۲ آمده است که «ماده ی غذایی مفیدی است که در مناطق سردسیر رشد می کند و میوه ی آن غذایی اصلی به شمار می رود.» براساس متن درخت نخل در مناطق گرمسیر رشد می کند، نه در مناطق سردسیر!
بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: «در مناطق گرمسیری که در آن درختان سبزی را نمی بینیم، مناظر آن (درخت نخل) بسیار زیبا است.»
گزینه ی ۳: «از میوه ی آن موادی ساخته می شود که در زینت و آرایش مردم استعمال می شود.»
گزینه ی ۴: «میوه ی آن در (ساخت) موادی که برای نظافت به آن نیاز داریم، به کار گرفته می شود.»

۵۴۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خطا را مشخص کنید: تنه ی درخت بسیار زبر است زیرا
در گزینه ی ۴ آمده است که «نخل در آفرینشش این گونه است و آن چیزی است که از بقایای تنه های که می ریزد، باقی مانده است.» در متن آمده است که نخل از بقایای شاخه ها است نه تنه ها!
بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی ۱: «با سر شاخه و انتهای آن تفاوت دارد، لذا تنها سرشاخه قطع می شود.»
گزینه ی ۲: «هنگامی که شاخه خشک می شود، تنها سر شاخه از تنه جدا می شود.»
گزینه ی ۳: «کشاورزان گاهی شاخه ی قدیمی را قطع می کنند و جای آن باقی می ماند.»

۵۴۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سایر گزینه ها:
گزینه ی ۱: «حروفه الاصلیة: ن ش ه»
گزینه ی ۳: «مجهول»
گزینه ی ۴: «للمتکلم وحده»

۵۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سایر گزینه ها:
گزینه ی ۱: «معلوم»
گزینه ی ۲: «للمخاطب» و «فاعله» (فعل مجهول «فاعل» ندارد بلکه «نائب فاعل» دارد.)
گزینه ی ۴: «للمخاطب» و «فاعله»

۵۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سایر گزینه ها:
گزینه ی ۱: «من وزن انفعال»
گزینه ی ۳: «علی وزن انفعال»
گزینه ی ۴: «جمع مکسر أو تکسیر»

۵۴۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سایر گزینه ها:
گزینه ی ۱: «من وزن انفعال»
گزینه ی ۳: «علی وزن انفعال»
گزینه ی ۴: «جمع مکسر أو تکسیر»

۵۴۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مِنْ وزن انفعال»

گزینه ۳: «علی وزن انفعال»

گزینه ۴: «جمع مکسر أو تکسیر»

۵۴۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

در مخلوقات پروردگار مهربانمان، جلوه‌هایی از زیبایی و سود و حکمت وجود دارد. گاهی اوقات در وسط صحرا، مناطقی دیده می‌شود که در آن‌ها گیاهان و درختانی وجود دارد که تغذیه‌ی آن‌ها از آب چشمه‌های متعدّد و آب چاه‌هاست؛ از جمله درختان میوه‌دهنده‌ای چون نخل.

و در بعضی از مناطق صحرائی، انواع زیادی از شکوفه‌های زیبا بعد از باران‌های شدید تمایان می‌شود. البته زندگی آن‌ها فقط شش تا هشت هفته پایدار می‌ماند. و بعضی از گیاهان نیز دارای برگ‌های اندک یافت می‌شوند تا فقط آب کمی از آن‌ها به وسیله‌ی تبخیر از دست بدهند.

و بعضی از گیاهان صحرائی، اصلشان در بطن زمین است، در عمق بیش از پنجاه متر، و به آن وسیله، همه‌ی آن‌ها می‌توانند مدت زیادی از زمان را زندگی کنند. و کشت محصولات زراعی در قسمتی از صحرا مخصوصاً اطراف آن به وسیله‌ی قنات‌ها و لوله‌ها ممکن است.

.....

این گزینه بیان می‌دارد که «در صحرا چشمه‌ای وجود ندارد» که نادرست است. (با توجه به متن «تغذیتها بمياه العيون»)

۵۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

مطابق متن صحیح است زیرا در متن بیان شده است که درختان در صحرا از آب چاه و چشمه تغذیه می‌کنند.

۵۵۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «الکثر الفصول» نادرست است زیرا در صحرا در اکثر فصول باران نمی‌بارد.

۵۵۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

توجه: گزینه‌ی ۴ بیان می‌دارد که باران‌هایی که در بیابان می‌بارد، دوامشان شش تا هشت هفته است که نادرست است زیرا براساس متن دوام و عمر شکوفه‌ها شش تا هشت هفته است.

۵۵۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «معلوم» نادرست است.

گزینه ۳: «للمخاطب» نادرست است.

گزینه ۴: «فاعله محذوف» نادرست است.

۵۵۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «للمخاطب» نادرست است.

گزینه ۲: «فاعله الأظهار» نادرست است.

گزینه ۴: «للمخاطب مصدره اظهار» نادرست است.

۵۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعله «ثمر» نادرست است.
گزینه ۲: صفة للموصوف «النخل» نادرست است.
گزینه ۴: «معرفة» نادرست است.

۵۵۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعله «ثمر» نادرست است.
گزینه ۲: صفة للموصوف «النخل» نادرست است.
گزینه ۴: «معرفة» نادرست است.

۵۵۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فعله «ثمر» نادرست است.
گزینه ۲: صفة للموصوف «النخل» نادرست است.
گزینه ۴: «معرفة» نادرست است.

۵۵۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن: گرگ حیوانی است که شبیه برخی از انواع سگ‌ها است. او ترسناک و صاحب فکگی با نیروی شگفتی برای شکار طعمه و بردن آن به مسافت‌های دور است. گرگ‌ها در مناطق کوهستانی به صورت تنها یا دسته‌جمعی زندگی می‌کنند، طوری که آن‌جا، دیدن آن‌ها سخت می‌شود. [گرگ] فقط در طول فصل زمستان تجمع می‌کند تا هنگام جست‌وجوی غذا به صورت گروهی باشد. پس هر قدر که سرما شدت یابد، گرگ‌ها خشن‌تر و بی‌باک‌تر می‌شوند پس به دنبال جست‌وجوی غذا به سوی مکان‌های شلوغ مثل باغ‌ها خارج می‌شوند. و این جاندار برای حفظ کردن سلامتی خود تلاش‌هایی غیرعادی صرف می‌کند. [به کار می‌گیرد]
گرگ‌ها در طول روز در غاری میان صخره‌ها می‌خوابند و برای شکار شبانه خارج می‌شوند و ممکن است که مسافتی حدود ۴۸ تا ۶۴ کیلومتر را در یک شب طی کنند.
از جمله‌ی «تتجمع فقط خلال فصل الشتاء» پی می‌بریم فعل «تتجمع» با کلمه‌ی «عیشة إجتماعیة» ارتباط معنایی دارد پس گزینه ۱ طبق متن صحیح است.

۵۵۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طبق عبارت «كُلَّمَا اِشْتَدَّ البَرْدُ ... أَكْثَرَ خَشُونَةً» گزینه‌ی درست گزینه ۲ می‌باشد.

۵۶۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
گزینه ۱: گرگ را در شکار طعمه، فکگ نیرومندش کمک می‌کند. (درست)
گزینه ۲: گرگ‌ها تنها یا دسته‌جمعی زیست می‌کنند زیرا آن‌ها حیواناتی ترسناک‌اند. (نادرست)
گزینه ۳: هنگام طلوع خورشید گرگ‌ها دسته‌جمعی برای شکار از میان صخره‌ها بیرون می‌آیند. (نادرست)
گزینه ۴: گرگ شبیه برخی از سگ‌هاست اما نیرویش برای شکار از حیوانات دیگر کم‌تر است. (نادرست)

۵۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. طبق جمله‌ی «تتجمع فقط خلال فصل الشتاء = زمستان، ... تبَحَثُ عن الغذاء» گرگ‌ها در طول فصل زمستان به صورت دسته‌جمعی به دنبال غذا می‌گردند نه در تمام طول سال.

- ۵۶۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه‌ی ۱ و ۳: خبر این فعل ناقصه «صعباً» است.
گزینه‌ی ۲: مخاطب نیست.
- ۵۶۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «تتجمّع»: فعل مضارع، للغائبة، مزید ثلاثی من باب تفعّل و مصدرش «تجمّع» لازم و معرب و معلوم / فعل و الجملة فعلية و فاعله ضمير «هی» مستتر
- ۵۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «متوحّش»: اسم، مفرد مذکر، اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید، از باب تفعّل از مصدرش تَوْحُّش، نکره و معرب
- ۵۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «تَخْرُجُ»: خارج می‌شود، صحیح است. / «تَخْرَجُ»: فارغ‌التحصیل شد در این جمله معنا نمی‌دهد.
- ۵۶۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «النهار» صحیح است زیرا در نقش مضاف‌الیه بوده و باید مجرور حرکت‌گذاری شود.
- ۵۶۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:
زرافه حیوانی با گردنی دراز و قدم‌هایی بلند است و او بلندترین حیوان در عالم است و او به آب موجود در برگ‌ها بسنده می‌کند. بدین جهت می‌تواند در مناطق خشک زندگی کند. اما اگر آب را بیابد از آن بسیار می‌خورد، و از برگ‌های جدید درختان تغذیه می‌کند و کیفیت جسمش در خوردن آن به او کمک می‌کند!
زرافه به ناچار باید بین دو پای جلوی فاصله بیاندازد تا دهانش به سطح آب برسد و به وضع اولش برنمی‌گردد مگر به سختی، از آن‌چه او را در معرض شکار قرار می‌دهد در حالی است که او در آن حالت است!
سرعت زرافه برای حرکت و فرار بسیار بیش‌تر از حیوانات دیگر است. و بر بدنش نقش‌هایی است که به او در مخفی شدن بین درختان کمک می‌کند. زرافه دو گوش متحرک برای شنیدن جهت صدا دارد!
زرافه توانایی بسیاری در تحمل تشنگی دارد.....
با توجه به آن‌چه در متن آمده است چون که آب موجود در برگ‌ها تشنگی‌اش را بسیار برطرف می‌کند.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه‌ی ۱: ولی او هنگامی که به آب می‌رسد از آن زیاد نمی‌نوشد (با توجه به متن نادرست است).
گزینه‌ی ۲: چون که در برگ‌های تازه (جدید) آب بسیاری است و او فقط از آن‌ها تغذیه می‌کند. (در متن اشاره‌ای به فقط از برگ‌های جدید تغذیه می‌کند نشده است).
گزینه‌ی ۴: او نمی‌تواند در مناطق خشک دور از رودخانه‌ها زندگی کند. (با توجه به متن نادرست است).

۵۶۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

پاهای زرافه بلند است و این ... (سوال گزینه‌ی نادرست را می‌خواهد)
باعث مشکل در نوشیدن آب برایش نمی‌شود چون که بیش دو پای جلوی فاصله می‌اندازد که با توجه به آن چه در متن آمده است نادرست است زیرا او به سختی به حالت اولش برمی‌گردد.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: و این مانعی برای فرارش از دشمن است با وجود این که سرعتش بسیار زیاد است.
گزینه ۲: و این وسیله‌ای اساسی برای آسان کردن فرارش و دوریش از دشمنان است.
گزینه ۳: و این سبب می‌گردد که به آسانی به خواسته‌اش برسد و کاملاً سیر شود.

۵۶۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زرافه می‌تواند از برگ‌های جدید تغذیه کند زیرا ... (سوال گزینه‌ی نادرست را می‌خواهد)
گوشتش خوشمزه است و حیوانات قوی او را شکار می‌کند. (در متن اشاره‌ای به طعم گوشت زرافه نشده است).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: زیرا او گردن بلندی دارد و به وسیله‌ی آن سرش را بین شاخه‌ها دراز می‌کند.
گزینه ۳: زیرا دست‌ها و پاهایش به او در آن کار به خوبی کمک می‌کنند.
گزینه ۴: زیرا بدنش بلندتر از حیواناتی است که در جنگل زندگی می‌کنند.

۵۷۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سوال درست را درباره‌ی زرافه می‌خواهد.

با توجه به آن چه در متن آمده است مناسب‌ترین زمان‌ها برای شکار زرافه زمانی است که او آب می‌نوشد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: گوش‌هایش تیز و قوی هستند چون که متحرکند. (در متن اشاره‌ای به تیز بودن گوش‌های زرافه نشده است).

گزینه ۲: او به آسانی آب می‌نوشد زیرا گردن بلندی دارد. (با توجه به متن نادرست است).
گزینه ۴: نقش‌هایی که بر بدنش دارد به او در مخفی شدن از دشمنان کمک می‌کند (در متن اشاره‌ای به مخفی شدن از دشمنان نشده است).

۵۷۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تُسَاعِدُ: فعل مضارع / للغائبة: و ثلاثی مزید از باب مفاعله و معلوم است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مِنْ وزن تفاعل نادرست است و تساعد از وزن مُفاعلة است.
گزینه ۳: للمخاطب نادرست است.
گزینه ۴: مِنْ وزن تفاعل یتفاعل و مجهول نادرست‌اند.

۵۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تَمْتَلِكُ: فعل مضارع . للغائبة: ثلاثی مزید از باب افتعال و فاعلش الزرافة است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: فاعله اذنين نادرست است و الزرافة فاعل است.
گزینه ۳: مجهول نادرست است.
گزینه ۴: للمخاطب نادرست است.

۵۷۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. العالم: اسم، مفرد، مذکر، معرفه به ال و مجرور به حرف جر است. تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: اسم فاعل نادرست است.
گزینه ۲: خبر برای مبتدا حیوان نادرست است.
گزینه ۳: اسم فاعل نادرست است.

۵۷۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ «أطول» نادرست است، چرا که اسم تفضیل از جمله موارد اسم‌های غیرمنصرف است و اسم‌های غیرمنصرف تنوین نمی‌گیرند و درست آن «أطول» است. هم‌چنین چون «مضاف» است و «حیوان» مضاف‌الیه آن است، نمی‌تواند تنوین بگیرد، چرا که مضاف «ال» و «تنوین» نمی‌گیرد.

۵۷۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱: «لِیَصِلْ» نادرست است، زیرا حرف «ل» در آن از حروف ناصبه است و باید «لِیَصِلَ» باشد.

۵۷۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:

«ترازو (میزان) از قدیم تا کنون، وسیله‌ای برای وزن کردن اشیاء و نمادی برای عدالت و برابری است، و هم‌چنین قیامت روز حساب و میزان نامیده می‌شود. و شعاری شده است که دادگاه‌ها در جهان، با وجود این که ابزاری ساده است، آنرا [به عنوان نماد عدالت] به کار می‌برد. [بالا می‌برند] انسان ترازو را برای آسان نمودن امور اقتصادی خویش اختراع کرد. در ابتدا، ترازوها سنگی و ساده بودند سپس کاربری‌هایشان توسعه یافت. مصری‌های قدیم اقدام به ساخت ترازوهایی از جنس چوب نمودند که در اطرافش، دو کفه معلق‌اند. ترازوها انواع گوناگونی دارند، برخی از آن‌ها درجه‌بندی شده هستند که بقال‌ها از آن استفاده می‌کنند، و در محاسبه‌ی وزن‌های سنگین از قیان استفاده می‌نماییم، و اخیراً نوع الکتریکی آن استفاده می‌شود که تنها بر روی یک کفه است!»

این گزینه که می‌گوید: «در بازارها ترازوهای الکتریکی را بسیار می‌بینیم!» صحیح است، زیرا در متن گفته شده که اخیراً این نوع زیاد شده است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «شعار دادگاه‌ها، عکس ترازو است که ساده نیست!» نادرست است، زیرا ابزاری ساده است.

گزینه ۳: «مصری‌ها نخستین کسانی بودند که اقدام به ساخت ترازوها کردند و دو کفه داشتند!» نادرست است، چون مصری‌ها نخستین ترازوهای چوبی دارای دو کفه را ساختند، نه نخستین ترازوها را!

گزینه ۴: «قیان را برای وزن‌های سنگین به کار می‌گیریم و دو کفه دارد، و ترازوهای درجه‌بندی شده یک کفه دارند!» هر دو مطلب بیان شده نادرست است و در متن چنین چیزی گفته نشده است.

۵۷۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت «دقت در حساب تنها با ترازوهای درجه‌بندی‌شده‌ی دقیق حاصل می‌شود» نادرست

است، زیرا در متن از انواع ساده‌ی ترازو برای حساب سخن گفته شده است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دقت در حساب دلیلی برای صحّت خرید و فروش ما در جامعه است!» درست است.

گزینه ۲: «دقت در حساب از زمان قدیم تا کنون بوده است!» درست است.

گزینه ۳: «دقت در حساب، دست یافتن ما به آن به واسطه‌ی وسیله‌های خاص است!» درست است.

۵۷۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت «اگر ترازو نباشد، مشکلات بسیاری برای دادگاه‌ها پیش می‌آید!» نادرست است، زیرا دادگاه‌ها فقط از تصویر ترازو به عنوان شعار و نماد استفاده می‌کنند. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «اگر ترازو نباشد، ستم و دشمنی بسیار ظاهر می‌شود!» درست است.
گزینه ۲: «اگر ترازو نباشد، آسانی خرید و فروش میان مردم از بین می‌رود!» درست است.
گزینه ۴: «اگر ترازو نباشد، تنها با دشواری وزن اشیاء را به دست می‌آوریم» درست است.

۵۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، نزدیک‌ترین آیه به مفهوم متن را می‌خواهد که هر دو گزینه ۳ و ۴ صحیح هستند. ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بی‌شک خداوند به عدالت امر می‌کند»

گزینه ۲: «(حق) پیمان‌ه و ترازو را به عدالت ادا کنید (تمام و کمال بدهید)»

گزینه ۳: «عدل پیشه کنید، چه آن به تقوا نزدیک‌تر است.»

گزینه ۴: «هرکس به اندازه‌ی ذره‌ای نیکی انجام دهد، (نتیجه‌اش را) می‌بیند.»

۵۸۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مفعوله ضمیر (ها)» نادرست است، زیرا ضمیر «ها» به یک اسم چسبیده است و مضاف‌الیه است.

گزینه ۳: «مصدره: توسیع ...» نادرست است، زیرا از باب «تَفَعَّلَ است، نه تَفَعَّلَ!»

گزینه ۴: «للمخاطب» نادرست است، زیرا للغائبه (سوم شخص مفرد مؤنث) است.

۵۸۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «حروفه الاصلیة س خ م» نادرست است، زیرا سه حرف اصلی آن، «خ د م» است.

گزینه ۳: «علی وزن استفعال» نادرست است، زیرا از باب استفعال است، نه افتعال!

گزینه ۴: «من وزن افتعل» نادرست است، زیرا از باب استفعال است و ماضی این باب، بر وزن «افْتَعَلَ» می‌آید.

۵۸۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «جمع مکسر أو تکسیر» نادرست است، چون جمع مذکر سالم «البقَال» است.

گزینه ۳: «حروفه الاصلیة: ق ل و» نادرست است، زیرا سه حرف اصلی آن، «ب ق ل» است.

گزینه ۴: «للدلالة على الآلة أو الوسيلة» (برای دلالت بر ابزار یا وسیله) نادرست است، زیرا اسم مبالغه در این جا، برای دلالت بر شغل و حرفه ساخته شده است.

۵۸۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «إِنَّ» از حروف مشبّهة بالفعل است، اسم آن «المیزان» و منصوب است، خبر آن «وسيلة» و به صورت مرفوع صحیح است.

۵۸۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «موازین» اسمی بر وزن «مفاعیل» و غیرمنصرف است، بنابراین نباید علامت تنوین بگیرد و به صورت «موازین» صحیح است.

۵۸۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی متن:
کلاغ در تجمع‌های بزرگی زندگی می‌کند و افراد (این) تجمع‌ها، برای دور کردن بدی و تجاوز به قلمروشان، بر روی تعدادی از درختان نزدیک به هم جمع می‌شوند؛ چرا که کلاغ‌ها پرنده‌گانی ضعیف در مقابله کردن با دشمنان هستند.

هنگامی که یکی از آن‌ها بیمار شود و نتواند پرواز کند، بقیه‌ی کلاغ‌ها از آن مراقبت می‌کنند؛ سپس بعد از مرگ آن به دلیل ترس از منتشر شدن بیماریش، وی را دفن می‌کنند! و انسان همان‌طور که داستان معروف آن در قرآن کریم ذکر شده است، دفن کردن اموات را از کلاغ آموخت.

کلاغ تگه‌های نان را جمع می‌کند و سپس آن‌ها را در رودخانه می‌اندازد، و هنگامی که ماهی‌ها دور آن جمع می‌شوند، آن‌ها را با منقارش شکار می‌کند و این چنین برای ما روشن می‌شود که کلاغ، پرنده‌ای باهوش است. با توجه به متن و آیات قرآنی مرتبط (سوره مائده آیه ۳۱)، انسان‌ها دفن کردن اموات خود را از کلاغ‌ها آموختند و این به اراده‌ی خداوند بود. پس وجه تشابه، دفن اموات است و نه دفن مریض.

۵۸۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در متن اشاره‌ای نشده است که کلاغ‌های ضعیف به دلیل ضعفشان دور هم جمع می‌شوند؛ بلکه کلاغ‌ها به طور کلی به دلیل ضعفشان در دفاع، برای دفع تجاوز دشمنان، دور هم جمع می‌شوند.

۵۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در متن، دفن میت دلیل باهوشی کلاغ شمرده نشده است؛ سایر گزینه‌ها درست‌اند.

۵۸۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به متن، دلیل دفن کلاغ‌ها توسط یک‌دیگر، «جلوگیری از شیوع بیماری‌های متعدد است».

۵۸۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: فاعله - للمُخاطَبَة - للمُخاطَب و مع فاعله نادرست‌اند؛ زیرا «ذُکِرَتْ» فعلی است مجهول که دارای نائب فاعل است و هم‌چنین لِلْغَائِبَةِ است.

۵۹۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: للمُخاطَب - للمُخاطَبَة - مصدره تجميع نادرست‌اند؛ چرا که این فعل، لِلْغَائِبَةِ بوده و مصدرش هم تَجَمُّع از باب تَفَعُّل است.

۵۹۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: مصدره اشتهار - ضمیر «ها» - اسم مکان نادرست‌اند؛ زیرا «الْمَشهُورَة»، از مصدر شُهْرَة ساخته می‌شود چرا که جامد است و نه مشتق، بعلاوه، موصوف آن قِصَة است و نه ضمیر ها، و در نهایت این که اسم مفعول است نه اسم مکان.

۵۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فعل (تَجْتَمِعُ) غلط است و صورت صحیح آن (تَجْتَمِعُ) می‌باشد.

صورت صحیح حرکت‌گذاری کل عبارت به صورت زیر است:

«يَعِيشُ الْغُرَابُ فِي تَجْمَعَاتٍ كَثِيرَةٍ وَ تَجْتَمِعُ أَفْرَادُهَا عَلَى عَدَدٍ مِنَ الْأَشْجَارِ الْمُتَقَارِبَةِ»

۵۹۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی (بَعْدَ) نادرست و (بَعْدَ) درست است. هم‌چنین (موت) نادرست و (موت) درست

است زیرا مضاف‌الیه است. صورت صحیح تشکیل عبارت چنین است:

«إِذَا مَرِضَ أَحَدُهَا وَ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى الطَّيْرَانِ، تُرَاقِبُهُ بَقِيَّةُ الْغُرَابِ فَبَعْدَ مَوْتِهِ تُدْفِنُهُ»